আঠত্ৰিশ বৰ্ষৰ ষষ্ঠদশ সংখ্যক

ৰঙলীয়া

RTTC

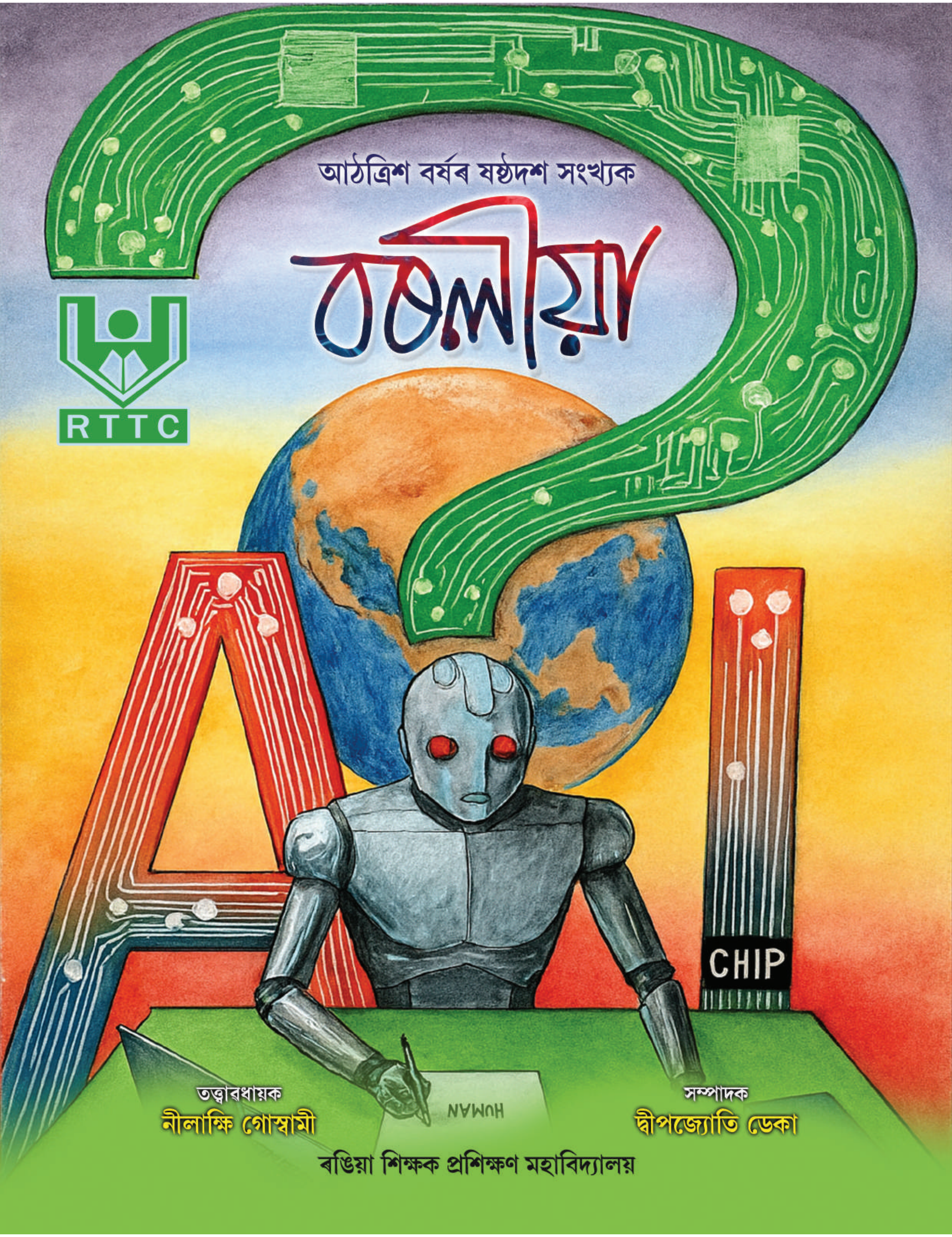

তত্বাৱধায়ক
নীলাক্ষি গোস্বামী

সম্পাদক
দ্বীপজ্যোতি ডেকা

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

সম্পাদনা সমিতি

২০২৪-২৫ বৰ্ষ

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

ডঃ পাৰ্থ ফুকন মহন্ত, অধ্যক্ষ
উপদেষ্টা

নীলাক্ষি গোস্বামী
তত্বাৱধায়িকা অধ্যাপক

দ্বীপজ্যোতি ডেকা
সম্পাদক

প্ৰাণজিৎ নাৰ্জাৰী
সদস্য

শিখা ৰাণী দাস
সদস্যা

জুপিতৰা তালুকদাৰ
সদস্যা

অনামিকা বৈশ্য
সদস্যা

গুণজিৎ দেউৰী
সদস্য

বেঞ্জামিন মজুমদাৰ
সদস্য

বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ জিলিঙনি...

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আৰম্ভণি

মহাবিদ্যালয় পৰিদৰ্শন

পাঠ পৰিকল্পনা বিষয়ক কৰ্মশালা

সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ প্ৰশিক্ষাৰ্থী (২০২২-২৪)

শিল্প প্ৰদৰ্শনী কাৰ্যসূচী (২০২৫)

মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰাল

বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ জিলিঙনি...

বাটৰ নাট (২০২৪)

মহাবিদ্যালয়ৰ সজাগতা কাৰ্যসূচী (২০২৪)

সাহিত্য চ'ৰা অনুষ্ঠান

প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'আকাশ'

শিল্প প্ৰদৰ্শনী কাৰ্যসূচী (২০২৪)

বাৰেৰহণীয়া সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাৰ বিৰল মুহূৰ্তবোৰ...

ততলীয়া

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ
বাৰ্ষিক আলোচনী

RTTC

২০২৪-২৫ বৰ্ষ

তত্ত্বাৱধায়িকা
নীলাক্ষি গোস্বামী

সম্পাদক
দ্বীপজ্যোতি ডেকা

বৰলীয়া
BARALIA

An Annual Magazine of Rangia Teacher Training College, Published by
Editorial Board, 2023-24 batch.
Phone : 03621-796123
Email : principal@rangiattcollege.in, website : www.rangiattcollege.in
©Rangia T.T. College, Ward No.5, Rangia, Pin-781354, Kamrup (Assam)

'বৰলীয়া' সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা ঃ **ডঃ পাৰ্থ ফুকন মহন্ত**

তত্ত্বাৱধায়িকা ঃ **নীলাক্ষি গোস্বামী**

সম্পাদক ঃ **দ্বীপজ্যোতি ডেকা**

সদস্য/সদস্যা ঃ **শিখাৰাণী দাস, প্ৰানজিৎ নাৰ্জাৰী, জুপিতৰা তালুকদাৰ,
অনামিকা বৈশ্য, গুণজিৎ দেউৰী,
বেঞ্জামিন মজুমদাৰ**

'বৰলীয়া'ৰ নেপথ্যত

প্ৰকাশক ঃ **ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়**

বেটুপাত/অংগসজ্জা ঃ **প্ৰানজিৎ নাৰ্জাৰী**

সামগ্ৰিক পৰিকল্পনা ঃ **সম্পাদক**

মূদ্ৰণত ঃ **দয়া এণ্টাৰপ্ৰাইজ, ৰঙিয়া**

BHUBANESWAR KALITA
MEMBER OF PARLIAMENT (RS)

Chairman	:	Parliamentary Standing Committee on Science and Technology, Environment, Forests and Climate Change
Vice Chairman	:	Rajya Sabha (Panel)
Member	:	Consultative Committee, MHA
Member	:	Joint Parliamentary Committee on One Nation, One Election

শুভেচ্ছা বাৰ্তা

শিক্ষা মানুহৰ জীৱনৰ পথ প্ৰদৰ্শক, জাতিৰ অগ্ৰগতিৰ মূল চালিকা শক্তি। এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সমৃদ্ধি আৰু গুণগত উন্নয়ন নিশ্চিত কৰিব পাৰে কেৱল সু-প্ৰশিক্ষিত আৰু দায়িত্বশীল শিক্ষক সমাজে। এই ক্ষেত্ৰত ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়খনে ১৯৮৭ চনত প্ৰতিষ্ঠা লাভৰ লগ্নৰে পৰাই এক দীপশিখাৰ দৰে জ্বলন্ত হৈ সেৱা আগবঢ়াই আহিছে। কামৰূপ জিলাৰ ৰঙিয়াত স্থাপিত এই মহাবিদ্যালয়খন কেৱল মাত্ৰ অঞ্চলটোৰ বাবে গৌৰৱৰ নহয়, অসমৰ শিক্ষাজগতৰ এক শীৰ্ষস্থানীয় শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠান।

‘বৰলীয়া’ নামৰ মুখপত্ৰখন মহাবিদ্যালয়খনৰ এক অমূল্য সম্পদ। আঠত্ৰিশ বছৰীয়া ঐতিহ্যৰে সমৃদ্ধ এই মুখপত্ৰই শিক্ষাৰ্থী, শিক্ষক আৰু সাহিত্যপ্ৰেমীসকলক নিজৰ প্ৰতিভা প্ৰকাশৰ উৎকৃষ্ট মঞ্চ প্ৰদান কৰি আহিছে। আশাকৰিছো, মুখপত্ৰ ‘বৰলীয়া’ৰ আঠত্ৰিশ বৰ্ষৰ ষষ্ঠদশ সংখ্যাটিয়ে সকলোৰে পৰা সমাদৰ লাভ কৰিব।

শেষত, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়খনৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি আন্তৰিকতাৰে কামনা কৰিলোঁ।

পুনৰ শুভেচ্ছাৰে,

(ভুবনেশ্বৰ কলিতা)

Res : 20, Mahanta Gandhi Path, Christianbasti, Guwahati-781005
Email ID: b.kalita@sansad.nic.in, Tel: 0361-2342906 (Res), 0361-2341348 (Off.)

DILIP SAIKIA
Member of Parliament
(Lok Sabha).
Darrang/Udalguri
MEMBER :
Standing Committee on Petroleum & Natural Gas
Consultative Committee on Commerce and Industry

82, South Avenue, New Delhi - 110 011
Telefax: 011-23011035
Mobile: +91-9101910213, 9435102073
E-mail: saikia.dilip@sansad.nic.in
Ward No.9, Bhebarghat M.B. Road,
PO-Mangaldoi, PS-Mangaldoi-784125
Dist. Darrang. Assam
E-mail: dilipvcnyks@gmail.com

শুভেচ্ছা বাৰ্তা

পোনপ্ৰথমে সকলোকে ইংৰাজী নৱবৰ্ষ আৰু ভোগালী বিহুৰ হিয়াভৰা শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে ‘বৰলীয়া’ নামেৰে এখন আলোচনী প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱাৰ কথা জানিব পাৰি আনন্দিত হৈছোঁ।

মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে নিজ সৃষ্টিশীলতা তথা চিন্তাসমূহৰ বহিঃপ্ৰকাশ ঘটাই বিভিন্ন সামাজিক-সাংস্কৃতিক তথা আৰ্থ-সামাজিক বিষয়ৰ ওপৰত আটকধুনীয়াকৈ লিখি উলিওৱা এই আলোচনীখনৰ বাবে মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জনাইছোঁ। আশা কৰিছোঁ, আলোচনীখন পাঠক সমাজে আদৰি ল'ব।

(দিলীপ শইকীয়া)
ৰাজ্যিক সভাপতি, ভাৰতীয় জনতা পাৰ্টি, অসম প্ৰদেশ
সাংসদ, দৰং ওদালগুৰি লোকসভা সমষ্টি

Message from the Principal

It is indeed heartening to learn that the Editorial Board is set to bring out the latest (Session: 2024-25) edition of BARALIA, the cherished mouthpiece of Rangia Teacher Training College, within a commendably short span of time.

College magazines serve as a vibrant platform for showcasing the budding literary talents of students. At Rangia T.T. College, our students—hailing from both rural and urban backgrounds—bring with them the rich, lived experiences of Assam's scenic villages and culturally diverse towns. This unique blend of heritage and perspective, coupled with their creative spark, holds the promise of inspiring meaningful literature in the years to come.

I am confident that BARALIA will continue to sow the seeds of literary excellence year after year, nurturing and encouraging the creative potential of our future writers.

Warm wishes to the Editorial Board and all contributors.

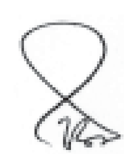

(Dr. P. P. Mahanta)
Principal,
Rangia T. T. College

তত্ত্বাৱধায়িকাৰ একলম

প্ৰতিখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ বাবে এখন বাৰ্ষিক আলোচনীয়ে সামাজিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক দিশৰ লগতে বিদ্যায়তনিক অনুশীলনৰ ক্ষেত্ৰত এক বিশেষ ভূমিকা পালন কৰে। এনে গ্ৰন্থই একো একোটা সময়ক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি জোৱাৰ আনে পৰিৱৰ্তনৰ, প্ৰগতিশীলতাৰ—সেয়েহে এটা জাতিৰ পৰিচয় বহন কৰিবলৈ আলোচনীৰ ভূমিকা অনস্বীকাৰ্য্য। গ্ৰন্থ নাইবা আলোচনীৰ জৰিয়তেই এগৰাকী ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব পূৰ্ণাংগ ৰূপত বিকশিত হোৱাত সহায়ক হয়। তথ্য-প্ৰযুক্তিবিদ্যা, এ. আই আদিয়ে বৰ্তমান সময়ত গোটেই পৃথিৱীকে প্ৰভাৱান্বিত কৰাৰ ফলত এতিয়া যেন গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ পৰিৱেশ পূৰ্বৰ তুলনাত বহু পৰিমাণে স্তিমিত হৈছে। ইয়াৰ উপৰি ইংৰাজী মাধ্যমে প্ৰসাৰতা লাভ কৰা বাবে মাতৃভাষাৰ মাধ্যমত সাহিত্য চৰ্চা, বৌদ্ধিক চিন্তা- চৰ্চা কৰা লোকৰ সংখ্যাও কমি আহিছে। তথাপি আমি আশাবাদী। সেই আশাৰেই সাক্ষীস্বৰূপ 'বৰলীয়া'। 'বৰলীয়া'ৰ পাততেই সৃজনশীল, বৌদ্ধিক চেতনাৰ উন্মেষ হওক। বৰলীয়াই জোৱাৰ আনক, সৃষ্টি কৰক নতুন, নতুন সাহিত্য প্ৰতিভাধৰৰ..

আলোচনী এখন অতি কম সময়ৰ ভিতৰত পূৰ্ণ কলেৱৰত প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট শ্ৰম আৰু ধৈৰ্য্যৰ প্ৰয়োজন। তত্ত্বাৱধায়কৰ দৰে গুৰু দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি আলোচনী এখন পূৰ্ণাংগ ৰূপত প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বহু সময়ৰো প্ৰয়োজন হয়। তদুপৰি শিক্ষক প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকল বেছিভাগ সময় বিদ্যায়তনিক প্ৰশিক্ষণমূলক কাৰ্য্যত ব্যস্ত হৈ থাকিবলগীয়া হয়। যাৰফলত শিক্ষক প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলৰ তৰফৰ পৰা যথাসময়ত পাণ্ডুলিপি সংগ্ৰহ কৰি, আৰ্হি চাই তাক ছপাশালত যোগান ধৰাটো একপ্ৰকাৰ কঠিন হৈ পৰে, তথাপি বিভিন্ন অসুবিধাৰ মাজেৰে হ'লেও 'বৰলীয়া' প্ৰকাশৰ পথলৈ অগ্ৰসৰ হৈছে। ইয়াৰ বাবে সময়ে সময়ে দিহা-পৰামৰ্শ দি উৎসাহ আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা আলোচনীখনৰ লগত জড়িত সমূহ কৰ্মকৰ্তাৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফল আজিৰ এই 'বৰলীয়া'। সেয়েহে আমি তেওঁলোকৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ। ইয়াৰ উপৰিও সম্পাদক দ্বীপজ্যোতি ডেকাৰ লগতে আলোচনীখনৰ সদস্যবৃন্দ ক্ৰমে অনামিকা বৈশ্য, প্ৰাণজিৎ নাৰ্জাৰী, শিখাৰাণী দাস, জুপিতৰা তালুকদাৰ, গুণজিৎ দেউৰী আৰু বেঞ্জামিন মজুমদাৰৰ নিৰালস্য আৰু ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টাৰ বাবেই 'বৰলীয়া' প্ৰকাশৰ পথত। তাৰবাবে তেওঁলোক ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

১৯৮৭ চনতে ৰঙিয়াৰ মাজমজিয়াত জন্ম লাভ কৰা ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'বৰলীয়া'ৰ এই বৌদ্ধিক আৰু সৃষ্টিশীল যাত্ৰা অব্যাহত থাকক যুগ-যুগান্তৰলৈ প্ৰবহমান ৰূপত।

নীলাক্ষি গোস্বামী

তত্ত্বাৱধায়িকা

সম্পাদকীয়

"স্নিগ্ধ পৰশত জীপাল হওক
কাব্যিক গুণৰ এনুৰা সোৱাদত
ডুব যোৱা ক্লান্ত সময়বোৰ,
ৰাঙলী আবেগৰ স্ৰোতস্বিনীয়ে
স্পৰ্শ কৰা শব্দপিপাসী হৃদয়ত
সৃষ্টি হ'ল এজাক শব্দৰ বৰষুণ,
অতন্দ্ৰতাৰ কোলাৰ পৰা....
সাৰ পাই উঠিল তন্দ্ৰানাশী ৰজনীত
এখন বৰ্ণময় সাহিত্যৰ পৃথিৱী...."

উত্তৰ পুৰ্বাঞ্চলৰ কামৰূপ জিলাৰ বৃহত্তৰ এলেকা ৰঙিয়াত প্ৰতিষ্ঠিত যিসকল নমস্য ব্যক্তিৰ অশেষ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়খন গঢ় লৈ উঠিছে সেই সকল মহান ব্যক্তিক পোন প্ৰথমে মোৰ তৰফৰ পৰা সহস্ৰ প্ৰণাম লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ড° পাৰ্থ ফুকন মহন্ত ছাৰৰ লগতে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকল, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দ তথা প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ। ২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বৰলীয়াৰ সম্পাদক হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ হকে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ ক্ষেত্ৰত সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ বাবে মই সকলোলৈকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

'অমৰ' শব্দৰ অৰ্থ হ'ল মৃত্যু নোহোৱা। মানুহৰ মৃত্যু আছে কিন্তু সাহিত্যৰ মৃত্যু নাই। কাৰণ সাহিত্য চিৰদিন জীয়াই থাকে। কিন্তু সেই সাহিত্য অমৰ যি আবেগ অনুভূতিৰে চিয়াঁহীৰে লিখা জীৱন্ত ছবি। কলমৰ চিয়াঁহীৰ দাগ এদিন ম্লান হৈ যায় যদিও জীৱন্ত ছবি এখন কেতিয়াও মচি নাযায়।

সাহিত্য হৈছে যিকোনো লিখিত ৰচনাৰ সংকলন, কিন্তু ইয়াক বিশেষভাৱে কলা বুলি গণ্য কৰা লেখাৰ বাবেও অধিক সংকীৰ্ণভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হয়, বিশেষকৈ উপন্যাস, নাটক আৰু কবিতাৰ বাবে। 'সম' আৰু 'হিত' - এই দুয়োটা শব্দৰ পৰাই সাহিত্য শব্দটোৰ সৃষ্টি হৈছে। সাহিত্যৰ লগত ভাষাৰ সম্পৰ্ক ওতপ্ৰোত, দুয়ো দুয়োৰে পৰিপূৰক। সকলো মানুহেই নিজক প্ৰকাশ কৰি ভাল পায়। মানৱৰ আত্মপ্ৰকাশৰ অন্যতম অৱলম্বন ভাষাৰ মাধ্যমেৰেই গঢ় লৈ উঠে এটা জাতিৰ সাহিত্য। সাহিত্যক মানৱ জীৱনৰ প্ৰতিবিম্ব বুলি কোৱা হয়। সমাজত বৰ্তি থকা মানৱ জীৱনৰ হাঁহি- কান্দোন, আশা- আকাংক্ষা, বিদ্ৰোহ, মৰম - অত্যাচাৰ, আৱেগ- অনুভূতিক সাহিত্যই এক ৰূপ প্ৰদান কৰে। সামাজিক জনজীৱনৰ

প্ৰতিটো দশকে ভাষাৰ সহায়ত সাহিত্যৰ যোগেদি প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। সাহিত্য অবিহনে এটা ভাষা বা জাতি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। সাহিত্য চৰ্চাই ভাষা বা জাতিক উন্নতিৰ পথত আগুৱাই নিয়াত প্ৰত্যক্ষভাৱে সহায় কৰে।

কলা হিচাপে সমগ্ৰ বিশ্বতে সাহিত্যৰ জনপ্ৰিয়তা আৰু সমাদৰ সৰ্বজন স্বীকৃত। সাহিত্য-কলা ভাষাৰ কলা। সাহিত্যিক জ্ঞান আৰু ৰসৰ সাহিত্য হিচাপে দুটা ভাগত ভগোৱা হয় যদিও ৰসৰ সাহিত্যকহে কলা জ্ঞান কৰা হয়। সাহিত্য-কলাৰ পৰা লাভ কৰা আনন্দ স্থায়ী হোৱাৰ লগতে সাহিত্যৰ সংৰক্ষণ যোগ্যতাও অতি বেছি হোৱা দেখা যায়। সভ্যতাৰ অগ্ৰগতি আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ পৰিৱৰ্তনে সাহিত্যৰ ৰূপ সলনি কৰিলেও ইয়াৰ অন্তৰ্নিহিত ভাবৰ বীজ অপৰিৱৰ্তনীয় ৰূপত বৰ্তমানো আছে। কিয়নো তাৰ মাজতে সমাজত শান্তি-সম্প্ৰীতি, ঐক্য, ভাতৃত্ব আৰু মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধসমূহৰ ৰক্ষণাৰ্থে তৰুণ প্ৰজন্মই হাতত কলম তুলি নোলোৱাকৈ থকা নাই। নতুন প্ৰজন্মৰ নতুন লেখাই সমাজত এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰাত এক বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

বাৰ্ষিক মুখপত্ৰখন হৈছে শিক্ষানুষ্ঠানৰ এখন জীৱন্ত দলিল লগতে পোহৰৰ প্ৰতীক। যাৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ পায় ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ সৃজনশীল চিন্তাৰ মুক্ত প্ৰকাশকৰ প্ৰতিভাসমূহ। এইসমূহ জীয়াই ৰখাৰ স্বাৰ্থতেই প্ৰাণ পাই উঠিছে ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'বৰলীয়া'। 'বৰলীয়া'ৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠাই জীৱন্ত হৈ সকলো পাঠককে যেন মুগ্ধ কৰি তোলে তাৰে কামনা কৰিলোঁ।

আলোচনীখন সম্পাদনা কৰি উলিওৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ তত্বাৱধায়িকা শ্ৰদ্ধাৰ নীলাক্ষি গোস্বামী বাইদেউক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মই তেখেতৰ তত্বাৱধানতে ইমানখিনি কাম কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ আৰু এই ছেগতে মই সহায়- সহযোগিতা আগবঢ়োৱা আলোচনীখনৰ সদস্য প্ৰানজিৎ নাৰ্জাৰী, শিখা ৰাণী দাস, অনামিকা বৈশ্য, বেঞ্জামিন মজুমদাৰ,গুণজিৎ দেউৰী আৰু জুপিতৰা তালুকদাৰৰ লগতে বিভিন্ন কামত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধুবৰ্গৰো শলাগ লৈছোঁ। এনেদৰেই উজ্জ্বলিত হৈ থাকক বৰলীয়াৰ বুকুত প্ৰতিষ্ঠিত মহাবিদ্যালয়খনৰ শোভা। মহাবিদ্যালয়খনৰ আগন্তুক সময়বোৰলৈ শুভকামনা, সেউজীয়া হৈ ৰওক মহাবিদ্যালয়ৰ চ'ৰা।প্ৰতিবছৰে অসমৰ ভিন্ন ঠাইৰ পৰা দীপ্ত চকুত আশাৰ ৰেঙনিৰে সূৰুযমুখী সপোন কঢ়িয়াই লৈ অহা প্ৰশিক্ষাৰ্থীসকলৰ ভিতৰত থকা প্ৰতিভাবোৰৰ জয় হওক, জিলিকি উঠক জ্ঞানৰ পোহৰ...।

"জীৱনৰ বৰ্ণাভ পথৰ বতাহৰ
নিচুকনিত জী থাকক সপোনবোৰ...
হেঁপাহৰ চন্দুকত সজীৱ হৈ থাকক
জীয়া কাহিনীৰ স্মৃতিবোৰ..
বিচাৰি ফুৰিম কৃত্ৰিমতাৰ
অবিশ্বাসী ধৰাত জোনাকী দিনবোৰ...
সময়ৰ গভীৰতাত বিপ্লৱী হৈ উঠক
তোমাৰ সফলতাবোৰ..."

জয়তু ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়।

— দ্বীপজ্যোতি ডেকা
বৰলীয়া, সম্পাদক
২০২৪-২৫ বৰ্ষ

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

শৰ্মিলা দাস

জন্ম ঃ ১৪ জুলাই, ১৯৭৩
মৃত্যু ঃ ২৫ চেপ্তেম্বৰ, ২০২৩ ইং

তামুলপুৰ জিলা নিবাসী নাগ্ৰীজুলি জ্যেষ্ঠ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত কৰ্মৰত বিষয় শিক্ষয়িত্ৰী শৰ্মিলা দাসে যকৃত ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ চিকিৎসাধীন অৱস্থাতেই যোৱা ২৫ ছেপ্তেম্বৰ ২০২৩ চনত অকালতে মৃত্যুক আকোঁৱালি ল'বলগা হয়। শিক্ষয়িত্ৰী হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত জনপ্ৰিয় শৰ্মিলা দাস সমাজ সেৱাৰ কামতো অগ্ৰণী আছিল। শৰ্মিলা দাসে ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ দুবছৰীয়া বি. এড পাঠ্যক্ৰম ২০২১-২২-২৩ বৰ্ষত শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ বাবে ডেপুটেচনত নামভৰ্তি কৰিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত অসুস্থ দেহাৰেই পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈ প্ৰথম শ্ৰেণী (৬৮.৮৬%)লৈ বি. এড পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। কিন্তু নিয়তিৰ নিষ্ঠুৰ পৰিহাস! পৰীক্ষাত উল্লেখনীয় সফলতা অৰ্জন কৰিও তেখেতে জীৱিত কালত নম্বৰ তালিকাসহ প্ৰমাণ-পত্ৰ স্বচক্ষে লাভ কৰিব নোৱাৰিলে। পঢ়ি থকা অৱস্থাতে এনেদৰে এগৰাকী শিক্ষক প্ৰশিক্ষাৰ্থীৰ মৃত্যু মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে এক মৰ্মন্তুদ ঘটনা।

আমি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালৰ ফালৰ পৰা 'বৰলীয়া'ৰ যোগেদি শৰ্মিলা দাসক আন্তৰিকতাৰে সুঁৱৰিছোঁ আৰু এই ছেগতে তেখেতলৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

সম্পাদনা সমিতি 'বৰলীয়া'

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

বিতোপন ৰাজবংশী

জন্ম ঃ ১২ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০০০ ইং
মৃত্যু ঃ ২০ জুন, ২০২৪ ইং

শিঙিমাৰী, গোৰেশ্বৰ নিৱাসী বিতোপন ৰাজবংশীয়ে কটন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা এম. এছ. ছি পাঠ্যক্ৰমত উত্তীৰ্ণ হৈ ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ত ২০২৩-২৪-২৫ বৰ্ষৰ বি. এড পাঠ্যক্ৰমত নামভৰ্তি কৰিছিল। অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে তেওঁ মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰি সকলোৰে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। কিন্তু সময় যেন অতি নিষ্ঠুৰ! আমি যোৱা ২০ জুন, ২০২৪ তাৰিখে বিতোপন ৰাজবংশীক আকস্মিকভাৱে অকালতে হেৰুৱালোঁ।

মেধাৱী ছাত্ৰ হিচাপে পৰিচিত ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰশিক্ষাৰ্থী ছাত্ৰ বিতোপন ৰাজবংশীক এই ছেগতে ‘বৰলীয়া’ৰ যোগেদি আমি শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছোঁ তথা আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

সম্পাদনা সমিতি ‘বৰলীয়া’

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

ড° বসন্ত কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য

জন্ম ঃ ১ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৪২ চন
মৃত্যু ঃ ২৩ জুলাই, ২০২৫ চন

অসমৰ বিশিষ্ট সাহিত্যিক, সমালোচক, কবি, নাট্যকাৰ, নলবাৰী ৰত্ন, সাহিত্যাচাৰ্য্য ড° বসন্ত কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ যোৱা ২৩ জুলাই, ২০২৫ তাৰিখে পুৱা ৪.৫০ বজাত মহাপ্ৰয়াণ ঘটে।

নিষ্ঠা, সততা, সহজ-সৰল জীৱনশৈলী তথা অধ্যয়নৰ বিস্তৃতি আৰু গভীৰতা আদি গুণেৰে বিভূষিত ড° বসন্ত কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য সুবক্তা আৰু শিক্ষক হিচাপে জনপ্ৰিয় আছিল। ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানত তেখেতৰ ভাষণে সকলোকে মন্ত্ৰমুগ্ধ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰি, মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী ‘বৰলীয়া’ ত তেখেতৰ সাক্ষাৎকাৰ প্ৰকাশিত হৈছিল।

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা বৰলীয়াৰ যোগেদি বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ, সাহিত্যিকগৰাকীৰ সোঁৱৰণত গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

সম্পাদনা সমিতি ‘বৰলীয়া’

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

থানেশ্বৰ বড়ো

জন্ম ঃ ১ নৱেম্বৰ, ১৯৩৯ চন
মৃত্যু ঃ ১৭ মে, ২০২৪ চন

বি. বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যাপক, ৰঙিয়া সমষ্টিৰ প্ৰাক্তন বিধায়ক তথা অসম চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিভাগীয় প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰা পৰম শ্ৰদ্ধাৰ থানেশ্বৰ বড়োদেৱৰ যোৱা ১৭ মে', ২০২৪ চনত পৰলোকপ্ৰাপ্তি হয়।

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি হিচাপে ১৯৮৭ চনৰ পৰা ২০০১ চনলৈ একেৰাহে পোন্ধৰ বছৰ ধৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ অগ্ৰগতিৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতে বিশেষ অৰিহণা আগবঢ়াইছিল। ইয়াৰ উপৰি ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি হৈ থকাৰ সুবাদতে মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতিৰ বাবে সময়ে সময়ে বিভিন্ন দিহা-পৰামৰ্শও আগবঢ়াইছিল। এই ছেগতে শ্ৰদ্ধাৰ থানেশ্বৰ বড়োদেৱৰ সোঁৱৰণত বাৰ্ষিক আলোচনী 'বৰলীয়া'ৰ যোগেদি পৰলোকগত বড়োদেৱলৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদন কৰিলোঁ।

সম্পাদনা সমিতি 'বৰলীয়া'

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

গোলোক চন্দ্ৰ ভূঞা

জন্ম ঃ ১০ এপ্ৰিল, ১৯৩৭ চন

মৃত্যু ঃ ২৩ মাৰ্চ, ২০২৫ চন

ৰঙিয়া মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ, মানৱেন্দ্ৰ শৰ্মা ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ, বুৰঞ্জী বিভাগৰ জনপ্ৰিয় অধ্যাপক, ৰঙিয়া ৰাইজমেল কৃষক শ্বহীদ স্মৃতিৰক্ষা সমিতিৰ কাৰ্য্যকৰী সভাপতি তথা ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ প্ৰাক্তন সভাপতি, বিশিষ্ট সমাজসেৱক, শ্ৰদ্ধাৰ গোলোক চন্দ্ৰ ভূঞাদেৱৰ যোৱা ২৩ মাৰ্চ ২০২৫ তাৰিখে পৰলোকপ্ৰাপ্তি হয়। তেখেতৰ অনুকৰণীয় সহজ-সৰল জীৱনচৰ্য্যা, অকৃত্ৰিম মানৱসেৱাৰ মনোবৃত্তি, সমাজ সচেতনতা বৃহত্তৰ ৰঙিয়াৰ শিক্ষা, সাহিত্য , সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগস্বৰূপ হৈ আছিল।

ৰঙিয়া অঞ্চলৰ শিক্ষা-সাহিত্যজগতখনৰ অভিভাৱক হিচাপে পৰিচিত স্বনামধন্য ব্যক্তিগৰাকীক আমি 'বৰলীয়া'ৰ যোগেদি শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰণ কৰিছোঁ তথা গভীৰ অশ্ৰু-অঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ।

সম্পাদনা সমিতি 'বৰলীয়া'

সূচীপত্ৰ

১। প্ৰেম চেতনা আৰু সামাজিক চেতনাৰ ফিৰিঙতি — ড° নীলোৎপল শৰ্মা — ১
২। মেটামৰফ'ছিছ (Metamorphosis) — জুবিন গাৰ্গ — ৭
৩। মাননীয় অচ্যুত ডেকাৰ লগত এক অন্তৰংগ আলাপ — জুপিতৰা তালুকদাৰ — ৮
৪। মাননীয়া মণিকা দেৱী বাইদেউৰ লগত এক অন্তৰংগ আলাপ — শিখা ৰাণী দাস — ১২
৫। ৰাষ্ট্ৰপতি — ড° পাৰ্থ ফুকন মহন্ত — ১৫
৬। ৰঙিয়াত আধুনিক শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি — ড° নমিতা হালৈ — ১৮
৭। নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু গীত ঃ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন — নীলাক্ষি গোস্বামী — ২৩
৮। Research Gap in Curriculum Development — Karabi Das — ৩১
৯। চেৰীফুলৰ দেশত — চিন্তামণি মলীয়া — ৩৬
১০। A study on the relevance of the new education policy (NEP) 2020 in reformation of teacher Education in India — Sumee Hazarika — ৪১
১১। The Symbiotic relationship of understanding and fostering student learning and motivation — Ruhbina Ansary — ৪৮
১২। Impact and Consequence of Superstition on Society — Niren Kalita — ৫৫
১৩। 'পুৰাণ' পৰিচয় আৰু ভাৰতীয় সভ্যতা সংস্কৃতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ — গিৰিজানন্দ ভট্ট — ৬০
১৪। বৌদ্ধ ধৰ্ম ভাৰতবৰ্ষত অৱক্ষয়ৰ কাৰণসমূহৰ এক নিৰ্মোহ বিশ্লেষণ — নাইমুল হক চৌধুৰী — ৬২
১৫। তৰাৰ দেশলৈ — প্ৰদীপ স্বৰ্গীয়াৰী — ৬৭
১৬। ঢেঁকী আৰু স্মৃতি — ভনীতা কলিতা — ৬৮
১৭। প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ক্ৰমবিকাশ (ৱেব টেলিস্কোপ সন্দৰ্ভত) — জেৰিণা নাজনিম ইয়াছমিন — ৭০
১৮। মায়া নৈ — নৱনীতা দেৱী — ৭২
১৯। ৰাধাগোপাল — সুদৰ্শনা বাৎস — ৭৪
২০। মেঘাচ্ছন্ন — ৰেজিনা বেগম — ৭৭
২১। ঐতিহ্যমণ্ডিত বাসুদেৱ দেৱালয় — দৃষ্টি দত্ত — ৭৯
২২। শিক্ষা বনাম আধুনিকতা — নিকিতা গায়ন — ৮০
২৩। HMPV Virus — নিতু দেৱী — ৮২
২৪। বাস্তৱ — শিখা ৰাণী দাস — ৮৪
২৫। অনুভৱ — ভনিমা কলিতা — ৮৫
২৬। জীৱন — দীপিকা শইকীয়া — ৮৫
২৭। সঁহাৰিৰ হাত — সুস্মিতা কাকতি — ৮৬
২৮। অনুভৱী হৃদয় — জুপিতৰা তালুকদাৰ — ৮৬
২৯। বাস্তৱতা — বিশ্বজিৎ বৰ্মন — ৮৭

সূচীপত্ৰ

বৰলীয়া

৩০।	উদ্ভ্ৰান্ত পথিকজন	জ্যোতিৰ্ময় ডেকা	৮৮
৩১।	বিষণ্ণ সময়	দ্বীপজ্যোতি ডেকা	৮৯
৩২।	Violence against women in India	Angana Sarma	৯০
৩৩।	Mobile Theatre : A unique dramatic tradition of Assam	Rajita Parasar	৯১
৩৪।	E-SPORTS	Late Bitopan Rajbongshi	৯৪
৩৫।	Role of civil services in Democracy	Madan Bhattarai	৯৬
৩৬।	Brief History On Santhals	Albert John Murmu	৯৭
৩৭।	Positive Thoughts	Syed Nur Mahammad	৯৯
৩৮।	Purdah, a Practice of Gender Practitioner	Gitika Barman	১০০
৩৯।	MOLAI	Jyotirmay Deka	১০২
৪০।	Wild life conservation India	Barasha Sarma	১০৩
৪১।	Ojapali-The Living Art of Assam's Cultural Heritage	Dhiraj Nath	১০৪
৪২।	Life of Silence	Barakha Boro	১০৬
৪৩।	The Eros	Manoj Sarkar	১০৭
৪৪।	बुब्लि	परिनिता बर'	১০৮
৪৫।	अनफावरि आइ आरो आफा	नब मल्लिका बर'	১০৮
৪৬।	नोंखौ गोसोखाङै....सम....बेसम...	कृष्णा बर'	১০৯
৪৭।	পিঠা VS পিজ্জা	দীপিকা শইকীয়া	১১১
৪৮।	নীলা খামৰ চিঠি	শিখা ৰাণী দাস	১১৭
৪৯।	Report of Cultural Secretary	Dhiraj Nath	১১৮
৫০।	সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন	ৰীণা হৰিজন	১১৯
৫১।	সাহিত্য চ'ৰা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন	নৱনীতা দেৱী	১২০

❒❒❒

অসমীয়াৰ প্ৰাণৰো প্ৰাণৰ শিল্পী জুবিন গাৰ্গলৈ
একাজঁলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

জন্ম ঃ ১৮ নবেম্বৰ ১৯৭২ ঃঃ মৃত্যু ঃ ১৯ চেপ্তেম্বৰ ২০২৫

সম্পাদনা সমিতি 'বৰলীয়া'

প্ৰেম চেতনা আৰু সামাজিক চেতনাৰ ফিৰিঙতি (জুবিন গাৰ্গৰ দ্বাৰা ৰচিত নিৰ্বাচিত কিছু গীতৰ আলোচনা)

ড° নীলোৎপল শৰ্মা

নব্বৈৰ দশকৰ আৰম্ভণিৰে পৰা সাম্প্ৰতিক সময় পৰ্যন্ত আধুনিক অসমীয়া সংগীতৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে বৰ্ষিল অৱদান আগবঢ়োৱা বিস্ময়কৰ প্ৰতিভা জুবিন গাৰ্গৰ কণ্ঠৰ সন্মোহনী শক্তি, সুৰৰ মায়াজাল অথবা তেওঁৰ ব্যক্তিত্ব, সামাজিক দায়বদ্ধতা আমাৰ আলোচ্য বিষয় নহয়। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ৰ কেইটামান গীতক গৱেষণামূলক দৃষ্টিভংগীৰে চোৱাৰ আপাহতে এই লেখাটিৰ জন্ম। গীতিকাৰ হিচাপে জুবিন গাৰ্গৰ মূল্যায়নহে লেখাটিৰ মুখ্য উদ্দেশ্য।

প্ৰাৰম্ভিক স্তৰত জুবিন গাৰ্গে ৰচনা কৰা সৰহসংখ্যক গীতৰ বিষয়বস্তুৱে সামৰি লৈছে প্ৰেমানুভূতিৰ কোমল আৱেশ। অপৈণত যেন নলগা, ৰোমাণ্টিক অথচ সাৱলীল ভাব উৎকৃষ্ট শব্দৰ বিন্যাস এনেধৰণৰ প্ৰায়ভাগ গীতৰ স্বৰ্ণালংকাৰ। গীতিকাৰৰ সূক্ষ্ম দৃষ্টি আৰু মননৰ ফলশ্ৰুতিত কোনো কোনো গীতত আপোনমনে প্ৰকাশিত হৈ উঠিছে কেতবোৰ সাৰ্থক চিত্ৰকল্প —

সোণসৰা সপোনৰ পাৰ ভাঙি
অসীমলে' আহিলা তুমি আজি
কত যে দুখৰ ধুমুহা
পাৰ হৈ আহি আহি
সেউজীয়া এটি ছবি
মনৰে মাজত আঁকি
ৰৈ আছো অনামিকা (হাঁহিলে তুমি)

মেদহীন ভাষাৰে জুবিন গাৰ্গে ৰচনা কৰা 'অনামিকা'ৰ এটি সুন্দৰ গীত। কাৰোবাৰ স্মৃতি বুকুত সাবটি হৃদয়ত সৃষ্টি হোৱা সেউজীয়া ছবিৰ আক্ষৰিক প্ৰকাশ ইমান উন্নতমানৰ যে কাণত বজা গীতটিৰ সুৰ লোপ কৰিলেও ইয়াৰ ব্যঞ্জনাৰ

অপমৃত্যু নহয় — অক্ষত হৈ ৰয় এটা উৎকৃষ্ট পংক্তিৰ দৰে।

আকুলতাৰে বিচৰা কাৰোবাক নাপাই হিয়াত সৃষ্ট বিৰহ প্ৰকাশি ভাৰতীয় কবি, গীতিকাৰসকলে সহস্ৰ অমৰ গীত-কবিতা ৰচনা কৰাৰ অলেখ উদাহৰণ আছে। প্ৰাচীন ভাৰতীয় কাব্যত বিৰহ-বেদনাই বহু ক্ষেত্ৰত মুখ্য স্থান অধিকাৰ কৰা দৃষ্টি গোচৰ হয়। কোনোবাইতো উদাত্ত কণ্ঠৰে ঘোষণাই কৰি থৈছে যে — 'মিলনতকৈ বিৰহৰ আনন্দ অতি মধুৰ' — জুবিন গাৰ্গৰ অতি জনপ্ৰিয় 'মনৰ নিজানত' গীতটিয়ে ব্যঞ্জিত কৰা বিৰহৰ ভাবৰ উৎকৃষ্টতা চাওক —

জীৱন সুৰভি তোমাৰ মাজতে
আছিল অকলে নীৰৱে
সঁচা প্ৰেমৰো উশাহ আছিলে
অকলশৰীয়া বুকুতে
মৰুভূৰ মায়া হৈ
নাহিবা বুকুলৈ মোৰ মিছাকৈয়ে ...

কাৰোবাৰ মৰমৰ সুবাসে মনত সৃষ্টি কৰা জোনাক অকস্মাৎ নোহোৱা হৈ যোৱাত গীতিকাৰৰ হিয়াৰ অতৃপ্ত আৱেগৰ ভাগশেষ ৰূপত এই গীতটিৰ জন্ম বুলি ক'লে হয়তো ভুল নহ'ব।

এনেধৰণৰ প্ৰেম চেতনা অথবা ৰমন্যাসিক নিৰ্যাসে জুবিনৰ বহু গীতৰ শৰীৰ নিৰ্মাণ কৰিছে, কিন্তু একঘেয়ামী, অলস যেন লগা অনুভূতি তেওঁৰ গীতত বিচাৰি পোৱা নাযায় —

এতিয়া তুমি যেন মোৰ মোৰ
তথাপিতো তুমি দূৰ দূৰ
এন্ধাৰৰ গান বহু গালোঁ
বাট চাওতেই শিল হ'লোঁ ... (মেঘৰ বৰণ)

জুবিনৰ এই গীতসমূহত শব্দৰ ধ্বনিগত সৌন্দৰ্য আৰু ব্যঞ্জনাৰ ওপৰত প্ৰদান কৰা বিশেষ গুৰুত্বই পছিমীয়া সাহিত্যৰ কেতবোৰ কথা মনলৈ আনে। পছিমীয়া সাহিত্য ক্ষেত্ৰৰ অন্যতম আন্দোলন প্ৰতীকবাদীসকলৰ মতে সংগীতৰ সমপৰ্যায়লৈ নিব পৰাতেই কবিতাৰ সাৰ্থকতা, অৰ্থ ইয়াত গৌণ। The music of poetry শীৰ্ষক ৰচনাখনত এলিয়টে সংগীত আৰু কবিতাৰ ভাষাৰ যুক্তিনিষ্ঠ আলোচনা আগবঢ়াইছে। ব্যঞ্জনময়তা সংগীতৰ অন্যতম উপাদান — জুবিনৰ গীতলৈ দৃষ্টি দিও আহক —

জোনাকী জোনাকী তোমাৰ দুচকুত
মই সপোনৰে ৰূপালী ছাঁ ... (চকুৰে চকুৰে)

উপমা অলংকাৰৰ প্ৰয়োগ ঘটাই গীতিকাৰে নিৰ্মাণ কৰিছে সাৰ্থক চিত্ৰকল্প। কোনো এক মুহূৰ্তত ওপজা ভাবৰ তৎকালীন প্ৰকাশৰ সৰ্বাত্মক অভিব্যক্তি গীতাংশত উদ্ভাসিত হৈছে — মনৰ চকুলৈ আনি দিছে এখন সুনিৰ্দিষ্ট ছবি। ঠিক সেইদৰে —

গোপনে ফাগুনে মন উতলালে
তুমি অহাৰ আজি বাতৰি পাই
তুমি চুলেই জানা, তুমি চালেই জানা
মেঘালী সপোনে বাগৰ সলাই ... (আঁউসীৰ জোন মোৰ)

ভাষাৰ সৰলতম ৰূপৰ জৰিয়তে সংহত কোনো ভাৱনাক ক্ষণিকতে উজলাই তোলাৰ প্ৰয়াসেৰে এই গীতটি সমুজ্জ্বল। ইন্দ্ৰিয়াগ্ৰাহ্য জগতৰ, বিশেষকৈ দৃশ্যগ্ৰাহ্যতাক প্ৰাধান্য দি প্ৰেমানুভূতি সিক্ত জুবিনৰ এন্য এটি গীতৰ উল্লিখন এইখিনিতে

প্ৰাসংগিক —

এতিয়াও সাৰে আছোঁ মই
ধূসৰ প্ৰভাতৰ ক্ষণ গণি
ধুমুহাৰ নিশা আজিও
বাৰে বাৰে দিয়েহি আমনি
কাষত স্মৃতিৰ অলেখ সমাধি ... (এতিয়াও সাৰে আছোঁ মই)

'মনৰ নিজানত' গীতটিৰ দৰে এই গীতটি সমধৰ্মী। প্ৰেম চেতনাৰ বুকুত শিপা মেলা গীতিকাৰৰ বিলাপ প্ৰকৃততে এটা সাৰ্থক কবিতাৰেই প্ৰতিধ্বনি। অনুৰূপ ভাবনা —

তুমি নিদিয়া মোক
মৰমবোৰ,
জোন তৰা হৈ জ্বলিব
তুমি নোকোৱা সেই
কথাবোৰ
বতাহৰ সুৰে মোক
শুনাব। (তুমি নিদিয়া মোক)

এনেধৰণৰ গীতসমূহ আৱেগপ্ৰৱণ যদিও আনুভূতিক ভাবোচ্ছাস কিন্তু নিয়ন্ত্ৰিত। 'তুমি নিদিয়া মোক' শীৰ্ষক গীতটোত ৰমন্যাসবিৰোধী ইন্দ্ৰিয় সানমিহলিৰ জৰিয়তে প্ৰাকৃতিক চিত্ৰকল্প প্ৰকাশি উঠিছে।

প্ৰেচেতনাৰ বোকোচাতে জুবিনৰ কিছু গীতত কামনাৰ সংযত বৰ্ণনা আছে। এই কামনাৰ সুৰ কিন্তু অশ্লীল নহয়, সংযত আৰু গুৰুগম্ভীৰ।

তোমাৰ বুকুৰ উমেৰে জ্বলাবা
মোৰ এই ৰাতি
নিয়ৰ সনা জোনাকত আবেগ ৰ'ব উমলি
দুচকুত আঁকি দিম কজলা ৰাতিৰ এন্ধাৰ ... (কিয় জানো)

কবিতা যেন লগা ৰসোত্তীৰ্ণ আৱেগৰ মালা। সাহিত্যিক দৃষ্টিকোণেৰে গীতাংশক বীক্ষণ কৰিলে দেখা যায় ভাষিক সুষমা, চিত্ৰকল্প আৰু ব্যঞ্জনাৰ অভুতপূৰ্ব সমাহাৰ। অনুৰূপ ধৰণে —

উশাহে-নিশাহে মৰমৰে কণা
থৌকি-বাথৌ হিয়া
বাহিৰে-ভিতৰে উমি উমি জ্বলে
কামনাৰে ভৰা তৃষা
মেঘে মেঘে যেন উতলা যৌৱন ... (এতিয়া জোনাকে)

যুৰীয়া শব্দৰ প্ৰয়োগেৰে অনুভূতিৰ সবল ৰূপায়ণ বিশেষ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ হিচাপে বিবেচিত হৈছে। গীতাংশত শব্দৰ আভিধানিক অৰ্থক আওকাণ কৰি বিশুদ্ধ ধ্বনিগত প্ৰতীকি ব্যঞ্জনাৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়াৰ প্ৰৱণতা ধৰা পৰিছে। সেইদৰে — 'উমি উমি জ্বলালাহি/বুকুজুৰি কামনাৰে জুই/তোমাৰ কোমল পৰশে দহি দহি পুৰি নিয়ে/দেহা মন তোলে উতলাই/তোমাৰ নিবিড় মৰমে' (উমি উমি জ্বলালাহি) গীতটিতো কামনাৰ নিমজ সুৰ প্ৰবাহিত হৈছে। গীতিকাৰৰ প্ৰখৰ প্ৰেম

চেতনাৰ বোকোচাতে নিৰ্মাণ হৈছে এনেধৰণৰ কামনাৰ অশেষ চিত্ৰকল্প।

জুবিনৰ সৃষ্টিৰ এটা পৰ্যায়ত জন্মলাভ কৰা কেতবোৰ গীতৰ অন্তৰালত বিৰিঙি উঠা প্ৰগাঢ় সমাজ চেতনাৰ উল্লিখন এইখিনিতে প্ৰাসংগিক। সমকালীন সমাজ জীৱনৰ ঘটনা-পৰিঘটনাৰ পৰা কোনো শিল্পী কক্ষ্যচ্যুত নহয়। সামাজিক বাস্তৱতাৰ নেতিবাচক বিভিন্ন ঘটনাই শিল্পী প্ৰাণত স্বতঃস্ফুৰ্তভাৱে জন্ম দিয়ে বিক্ষোভ আৰু বিৰাগৰ, এই ক্ষেত্ৰত জুবিনো ব্যতিক্ৰম নহয়। 'মুক্তি' শ্ৰব্য কেছেটত সন্নিৱিষ্ট 'অন্ধ আকাশ' শীৰ্ষক গীতটিত জুবিনৰ বিৰাগ সমকালীন সমাজৰ পৰা উদ্ভাৱিত —

(ক) দিশে দিশে চলে মাথোঁ মৃত্যুৰ ৰথ
মৃত্যু এতিয়া সহজ, মৃত্যু এতিয়া উছৰ
(খ) অন্ধ শাসন ভণ্ড শাসক, অৰ্থ লোভৰ নগ্ন যুঁজত
জীৱন মৰণৰ স্বপ্ন বাহক, মগ্ন বিভোৰ অন্ধ সুখত

সমকালীন সমাজৰ অস্থিৰতাৰ পৰা মুক্তি লাভৰ আকুল প্ৰত্যাশা কিছু ক্ষেত্ৰত বিষ্ণুৰাভাৰ চিন্তাদৰ্শৰ সমধৰ্মীৰূপে ধৰা দিছে। নেতিবাচক বিভিন্ন ঘটনাই গীতিকাৰৰ মনত ব্যাথাৰ সৃষ্টি কৰিলেও গীতটিত কিন্তু আশাৰ মহৎ আলোক বিচ্ছুৰিত হৈছে।

ৰাজনৈতিক বিভিন্ন ঘটনাৱলীয়ে অসমৰ আকাশ-বতাহ বিষময় কৰি তোলা জটিল সময়ত উগ্ৰবাদী কাৰ্যকলাপ, গুপ্তহত্যা আদি পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত হয়তো জুবিনৰ কলমে নিগৰাইছিল —

বুঢ়ী আইৰ জুহালতে চকুলো শুকাই
দেউতাৰো একে দশা পদূলিলে চাই
বহুদিন হ'ল সৰু বোপাৰ মুখ দেখা নাই
চেনেহীৰ আকাশত আজি জোন তৰা নাই।
হালৰে গৰু গোহালিতে পথাৰো শুকায়।
ৰাতি হ'লে গুলীৰ শব্দ ৰজনজনাই।। (সোণেৰে সজোৰা পঁজা)

সমকালীন সমাজ জীৱনৰ প্ৰতি পোনপটীয়া ভাষাত জুবিনৰ তীব্ৰ গৰ্জন প্ৰখৰ সামাজিক চেতনাৰেই নামান্তৰ। জুবিনৰ 'প্ৰতিটো প্ৰহৰ' শীৰ্ষক গীতটোৰ ভাবাৰ্থও সুগভীৰ। গীতিকাৰৰ পৈণত চিন্তা-চেতনা ৰূপকাত্মক শৈলীৰে গীতটিত প্ৰকাশিত হৈছে —

প্ৰতিটো যুগৰ অৱশেষ আজি
প্ৰতিটো প্ৰাণত প্ৰতিটো খণ্ডৰ
প্ৰতিটো ঘৃণাৰ সীমাহীন ছবি ... (প্ৰতিটো প্ৰহৰ)

পুনৰুক্তিৰ জৰিয়তে বহু বিচিত্ৰ বিষয় গীতটিত উপস্থাপিত হৈছে — 'ভয়ৰ ছবি', 'প্ৰতিটো লোটক' আদিয়ে বহু বিস্তৃত অৰ্থ আৰু বিষয়ৰ অভিজ্ঞান ৰূপে জিলিকি উঠিছে।

ৰজাঘৰীয়াৰ প্ৰতি মুকলি বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰিবলৈ জুবিনে কুণ্ঠাবোধ কৰা নাই; পোনপটীয়াকৈ কৈছে —

বিবেক আৰু প্ৰাণ
তাতকৈ গুলীৰ দাম
মানুহতকৈ কুকুৰে পাই মৰম আৰু মান
চৰকাৰৰে গান
মিছা কথাৰ বান
গঢ়িব নতুন অসম
দিব পৰিত্ৰাণ

সমাজমুখী ভাবনাৰে বিজড়িত এই গীতটিত জীৱনৰ ক্ষণস্থায়িত্বৰ ধাৰণা শক্তিশালী ৰূপত উপস্থাপিত হৈছে।

জুবিন গাৰ্গৰ 'শিশু' শ্ৰব্য কেছেটটিত সন্নিৱিষ্ট সৰহসংখ্যক গীতেই সাবটি লৈছে সামাজিক দায়ৱদ্ধতাৰ মধুৰ আৱেশ। স্মৃতিকাতৰ হৈ সমসাময়িক সমাজৰ প্ৰতি বিৰক্ত হৈ অতীত বীক্ষণ কৰি জুবিনে কবিতা যেন লগাকৈ লিখিছে —

দিয়া ঘূৰাই দিয়া, পৃথিৱী আমাৰ আমাৰ
আইতাৰে সাধু, তৰালি ভৰা চোতাল
আনা ঘূৰাই আনা, ধৰা নিভাঁজ হিয়াৰ
শেৱালি পাহিত দুভৰি থুনুক-থানাক
সেয়াই লাগে আমাক
নালাগে ওলোটা পৃথিৱী ... (দিয়া ঘূৰাই দিয়া)

ধূলি-মাটিৰ পৃথিৱীখনৰ প্ৰতি অগাধ মমতা গীতাংশত প্ৰকাশিত হৈছে। জুবিন গাৰ্গৰ বসুন্ধৰাৰ প্ৰতি নিৰ্মল প্ৰীতি আৰু আশাবাদৰ প্ৰসংগত স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে মনলৈ আহিছে আধুনিক আমেৰিকান কবি ৱাল্ট হুইটমেনৰ প্ৰসংগ। ধূলি-মাটিৰ পৃথিৱীখনৰ সকলো স্তৰৰ জনগণৰ অন্তৰাত্মাৰ বাণীয়ে হুইটমেনক প্ৰণোদিত কৰিছিল বসুন্ধৰাৰ সৈতে একাত্ম হ'বলৈ। হুইটমেনৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত প্ৰসিদ্ধ কবি নৱকান্তই পৃথিৱীৰ অৱক্ষয়ত উচুপি অসহায়বোধ হৈ হয়তো লিখিছিল — "তুমি মোক ক্ষমা কৰা হে পৃথিৱী/মই যে কৃপন/ তোমাৰ সকলো দান গ্ৰহন কৰিও/ তোমাক যে সঁচাকৈয়ে/ভালপোৱা নাই/অকুণ্ঠ স্বীকৃতি মোৰঃ/মই অকৃতজ্ঞ।"

মানৱসৃষ্ট কিছু কৰ্মকাণ্ডই অৱক্ষয়ৰ গৰাহলৈ ঠেলি দিয়া যান্ত্ৰিক পৃথিৱীৰ বিৰোধস্বৰূপত জুবিন গাৰ্গৰ এই গীতটিৰ সৃষ্টি যেন ভাব হয়। সেইদৰে সন্ত্ৰাসজৰ্জৰ অসমৰ সামাজিক ৰক্তপ্ৰবাহত বিতুষ্ট জুবিন গাৰ্গে কৈছিল —

সোণৰ অসম ৰচিবলৈ
সেউজ দিয়া, শস্য দিয়া
চিৰকাল ফুলিবলৈ
গুলী বাৰুদ, ধোঁৱা উৰুৱাই
নিৰপৰাধ শিশু কন্দুৱাই
....
কিনো পালা তুমি ... (শান্তি দিয়া মুক্তি দিয়া)

সেই একে সুৰতে বন্ধা 'কাৰ পৰশ' শীৰ্ষক গীতৰ 'হুমুনিয়া চেঁচা চেঁচা এই দুখৰে কাহ', 'কামিহাড় ভাঙি যোৱা বতাহ' আদি শব্দৰ মালা অত্যন্ত উৎকৃষ্ট, ব্যঞ্জনাসমৃদ্ধ আৰু সাহিত্যিক গুণসম্পন্ন, যিবোৰে ক্ষণিকতে চকুৰ আগত প্ৰতিভাত কৰে ৰুগীয়া সময়ৰ ভাস্কৰ্য। 'শান্তি দিয়া মুক্তি দিয়া' শীৰ্ষক গীতটিৰ সৈতে মিল থকা জুবিনৰ 'অলপ শান্তি দিয়া' গীতটিত সামাজিক অস্থিৰতাৰ বিভিন্ন দিশ প্ৰকাশ পাইছে। স্বাধীনতাৰ অৰ্থৰ প্ৰতি প্ৰশ্ন, বান সমস্যাই চহা জীৱনলৈ নমাই অনা সমস্যা আৰু তাৰ বিপৰীতে এই সমস্যা ৰোধৰ বাবে চৰকাৰৰ উদাসীনতা, সমাজ নিৰ্মাণৰ খনিকৰৰ সন্ধান আদি বিভিন্ন বিৰাগ, ক্ষোভ আৰু কেতবোৰ প্ৰশ্ন গীতটিত ব্যঞ্জিত হৈছে —

অশ্ৰু শীতল আইৰ চকুত
বেদনাৰে জুই
কোনে নুমাব কোনে বুজাব
আছে সকলো শুই
চেঁচা গধূলি চেঁচা পদূলি
চোতালৰে জোন

কাৰ পৰাণত আছে শকতি
ঘূৰাই আনিব সোণ ...।

সময়ৰ কৰাল গ্ৰাসত শিল্পী প্ৰাণৰ ব্যাথা আৰু আহ্বান অৰ্থবহ ৰূপত ধৰা দিছে অন্য কিছুমান গীতত —

(ক) কলীয়া .ডাৱৰে আৱৰি ধৰিলে
জননীৰ দেহা মোৰ।
ঘৰ বিভীষণে এঙাৰ চটিয়ালে
অসমী আইকে মোৰ ... (আই মোৰ ঐ)

(খ) জগত পোহৰ কৰি আহিব প্লাৱন
আঁতৰাব অমানিশা
বধিব ৰাৱন নিকা হ'ব সমাজ
শেষ হ'ব এই পাপ

সামাজিক চেতনাৰ বাবেই হয়তো জুবিন গাৰ্গৰ কিছুমান গীতত আধুনিক জীৱনৰ প্ৰতি বিৰাগ আৰু অৱসাদ আপোনমনে ভূমুকি মাৰিছে। নগৰীয়া সভ্যতাৰ অন্তঃসাৰশূন্যতাই ক্ৰমশঃ মানুহৰ মনলৈ কঢ়িয়াই আনিছে আধুনিকতাৰ সৈতে গভীৰভাৱে সংপৃক্ত নিসংগতাবোধ আৰু একাকীত্ববোধ। আধুনিকতাৰ তত্ত্ব আৰু প্ৰায়োগিক দিশ এই চিৰন্তন নিঃসংগতাবোধৰ ধাৰণাৰে গঢ় লৈ উঠিছে। কিছুমান পণ্ডিতে মন্তব্য কৰিছে — আধুনিকতা মানুহৰ বাবে এক দুৰ্ভাগ্য, অযুক্তিকৰ পৰীক্ষামূলক মানসিকতাই নতুনত্বৰ লগতে লৈ অহা জটিলতা ... এই আধুনিক জীৱনে প্ৰসৰ কৰা যান্ত্ৰিকতাত বিৰক্ত জুবিন গাৰ্গ, সেয়ে হয়তো 'ৰাতিপুৱা শুই উঠি' শীৰ্ষক গীতটিত তথাকথিত কোনো আধুনিক মানুহৰ জীৱনচৰ্যাৰ ছবি অংকণ কৰি তেওঁ উদ্ভাসিত কৰিছে যান্ত্ৰিক জীৱনৰ আঁৰৰ ফোপোলা স্বৰূপ। আধুনিক জীৱনৰ নিঃসংগতাত ঘনে ঘনে উপলব্ধ জীৱনৰ ক্ষণস্থায়িত্বৰ কথাও তেওঁ গীতৰ জৰিয়তে সোঁৱৰাই দিবলৈ পাহৰা নাই —

এই মায়াৰ ধৰাত
দুদিন মাথোঁ থাকিবা তুমি
জীৱন গ'লেই গ'ল
নিবলে' একোকে নেপাবা তুমি ... (এই মায়াৰ ধৰাত)

এনেধৰণৰ বিচিত্ৰ বিষয়ৰ উপস্থিতিত বৰ্ণময় জুবিন গাৰ্গৰ গীত। জুবিনৰ কণ্ঠ আৰু সুৰৰ মায়াৱী আৱেশৰ ক্ষেত্ৰত নতুনকৈ ক'বলগীয়া বিশেষ একো নাই। তেওঁৰ কণ্ঠৰ সন্মোহনত উন্মাদ প্ৰজন্মৰ পিছৰ প্ৰজন্ম। এগৰাকী গীতিকাৰ হিচাপে জুবিনৰ কিছু গীতৰ আলোচনাত উদ্ভাসিত হৈছে তেওঁৰ সৃষ্টিশীল মনৰ আঁকৰ। অনাগত দিনতো তেওঁৰ কলমেৰে নিগৰি আহক অলেখ সৃষ্টি আৰু হেঁপাহৰ গান। তাৰেই কামনা।। ❒

লেখক ঃ সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ, নৰ্থ কামৰূপ কলেজ, বাঘমাৰা
ড° শৰ্মা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

মেটামৰফ'ছিছ (Metamorphosis)

জুবিন গাৰ্গ

মই যদি ঈশ্বৰ হ'লোহেঁতেন
আজিৰ মানুহ সৃষ্টি কৰা বন্ধ কৰি দিলোহেঁতেন
নতুনকৈ সৃষ্টি কৰিলোহেঁতেন
আৰু এবিধ মানুহৰ দৰে
জন্তু যি... মাৰি কাটি
খাই বৈ শুই জীয়াই নাথাকি
আৰু বহুত কিবাকিবি
কৰিলেহেঁতেন...।।

দিলোহেঁতেন এটা মস্তিষ্ক,
যাৰ কাম চিন্তা কৰা শুদ্ধভাৱে
যি মস্তিস্কত দৌৰিব অনুভূতি, আৱেগ
উচ্চাকাংক্ষা আৰু দূৰদৰ্শনৰ অনিৰ্বাণ
অশ্বমেধ ঘোঁৰা।

যি মস্তিষ্কত আস্ফালিত
হ'ব পৰিবৰ্তন, আৱৰ্তন আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ
ন ন সুত্ৰ।
দিলোহেঁতেন আৰু এযুৰি Hi-Power চকু
যাৰ মাজেদি সকলো
সঁচা বস্তু দৃশ্যমান
দিলোহেঁতেন দুখন Extra কাণ

শুনিবলৈ সকলো
অস্ফুট শব্দ। উশাহ-নিশাহ
হুমুনিয়াহ, হতাশা আৰু সময়ৰ
পদধ্বনি...

দিলোহেঁতেন এটা সুন্দৰ নিপোটল নাক
যাৰ কাম কেৱল উশাহ লোৱাই নহয়,
যি শুঙিব পাৰে সকলো দুৰ্গন্ধ
মানুহৰ গান, মনৰ, দেশৰ,
পৰিবেশৰ...

দিলোহেঁতেন এখন মুখ আৰু এটা
ডিঙি, যাৰ শব্দই
নমাব পাৰে ব্ৰহ্মা, ভেদিব পাৰে
সকলো মিথ্যা আৰু অমানৱীয়তা,
দিলোহেঁতেন এযোৰ বাহু
এহেজাৰ ভীমৰ শকতিৰে ভৰপুৰ।
যি আঁজুৰিব পাৰে সকলো ভুল,
সকলো দুষ্কৃতি।

দিলোহেঁতেন এখনি বুকু, আকাশৰ দৰে উদাৰ
সাগৰৰ দৰে বিশাল, য'ত নাথাকে
কপটতা, যিখন বুকুত
আশ্ৰয় পাব হেজাৰ মানুহৰ
দুখ, সুখ আৰু সপোনে।

দিলোহেঁতেন এটা পেট, যি কেৱল
খাবলৈ নিশিকি এৰিবলৈও শিকিব
আনৰ বাবে।

দিলোহেঁতেন এটা যৌনাংগ য'ত
কিলবিলাই ফুৰিব সহস্ৰ বুদ্ধৰ
বীৰ্য।

দিলোহেঁতেন দুখন ভৰি দৌৰিবলৈ,
ভৱিষ্যতৰ বাবে, সুন্দৰ বসন্তলৈ
যাৰ স'তে ধাৱমান হ'ব
অলেখ অযুত সপোন, উদিত সূৰ্যৰ
ৰঙীন আভাৰ স'তে বিলীন হ'বলৈ।

কিন্তু মই ঈশ্বৰ হ'ব নোৱাৰো,
মোৰ সময় নাই, মই সীমাবদ্ধ
নিজৰ মাজত, জীৱনৰ দীনতাৰ মাজত
মোক বেয়া নাপাবা।

নাগাৰা নামৰ একান্ত সাধক, মাননীয় অচ্যুত ডেকাৰ সৈতে এক অন্তৰংগ আলাপ

থোৰতে নাগাৰা নামৰ সাধক অচ্যুত ডেকাৰ বিষয়েঃ (অসমীয়া সংস্কৃতিৰ এক অনুপম অৱদান হ'ল নাগাৰা নাম। অসমৰ ভালেকেইগৰাকী গুণী জ্ঞানী নামপ্ৰেমী পাঠকে নাগাৰা নামৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ কামত নিজকে সম্পূৰ্ণৰূপে বিলীন কৰি দিছে। সেই মহান নাম প্ৰেমী নাগাৰা নামৰ পাঠকসকলৰ মাজৰে এগৰাকী হ'ল শ্ৰীযুত অচ্যুত ডেকা। কামৰূপ(গ্ৰাম্য) জিলাৰ ৰঙিয়া মহকুমাৰ কুমটিবাৰী বাথানৰ এটি সাধাৰণ পৰিয়ালত ১৯৪৪ ইং চনত জন্মগ্ৰহণ কৰে শ্ৰদ্ধেয় ডেকাদেৱে। শৈশৱৰে পৰা নেৰানেপেৰাকৈ অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতখনৰ সৈতে তেখেত জড়িত হৈ পৰে। দীৰ্ঘ জীৱন পৰিক্ৰমাত নানান ঘাত-প্ৰতিঘাত নেওচি নাগাৰা নামৰ জৰিয়তে নিজৰ সংস্কৃতিৱান আৰু আধ্যাত্মিক মনটোক বিকশিত কৰাৰ বাবে তেখেতে সজোৰে লাগি পৰে। শিক্ষকতা বৃত্তিত নিয়োজিত হৈ থাকিও সময় আৰু সুযোগৰ সদব্যৱহাৰ কৰি নাগাৰা নামৰ পাঠক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হৈ পৰে। হিন্দু ধৰ্মৰ মহাকাব্য দুখন আৰু পুৰাণসমূহৰ পৰা নাগাৰা নামৰ নানান আখ্যান ৰচনা কৰি নাগাৰা নামক অধিক গতিশীল কৰি নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰাৰ লগতে অসমীয়া সংস্কৃতিকো চহকী কৰে। জীৱিত কালতে তেখেতে বহুতো উপাধি, উপহাৰ, পুৰস্কাৰেৰে বিভূষিত হৈ পৰো। পাঠকগৰাকীৰ সান্নিধ্য লাভ কৰাৰ লগতে মনৰ ভাবসমূহ জানিবলৈ এদিন তেখেতৰ ওচৰ চাপিছিলোঁ। তেখেতৰ লগত হোৱা বাৰ্তালাপ তলত দিয়া ধৰণে লিপিৱদ্ধ কৰা হ'ল)।

১ নং প্ৰশ্নঃ- **নাগাৰা নামক ধৰ্মীয় লোক সংস্কৃতি বুলি কিয় কোৱা হয়? ইয়াৰ উৎস সম্বন্ধে আমি আপোনাৰ পৰা কিছু জানিব বিচাৰিছোঁ।**

উত্তৰঃ নাগাৰা নামক ধৰ্মীয় লোক-সংস্কৃতি বুলি এই কাৰণেই কোৱা হয় যে, ইয়াত ব্যৱহাৰ কৰা মূল বাদ্য দুবিধ (নাগাৰা আৰু ভোৰতাল) দেৱতাসকলে সংযুক্ত হৈ তৈয়াৰ কৰাৰ নিদৰ্শন আছে।

ভোৰতালৰ জন্মঃ-

মূল প্ৰকৃতি আহি কংঞ্চা হুৱা আছে।
যত্নে বিশ্ব কৰ্মাই তাল গঢ়িলন্ত পাছে।।
অশ্বিনী কুমাৰ দুয়ো ভৈলন্ত কহাৰ।
বৰুণ দেৱতা আহি খুটি ভৈলা তাৰ।।
চন্দ্ৰ সূৰ্য্য দুয়ো যোগালি হৈলা আসি।
কুৱেৰে ভাটি বায়ু ভিতৰত পশি।।
যম হৈলা এঙাৰ অগ্নি আছে পুৰি।
অনন্ত নিয়াৰী হ'ল ব্ৰহ্মাই হাতুৰী।।
কাৰ্ত্তিকে কুণ্ড দিলা বিন্ধে গনপতি।

হাতে ইন্দ্ৰদেৱ আৰু মাতে সৰস্বতী।।
সপ্ৰেম ভকতি হ'ল তালৰ দুই জৰী।
ৰাম কৃষ্ণ নাম ঘোষে সিংহনাদ কৰি।।

আকৌ নাগাৰাৰ জন্ম এনেধৰণৰ ঃ-

বৃহদাকাৰে বিশ্বকৰ্মাই ডবাক স্ৰজিলা।
বলি ৰজাই আন ডবা মৰ্ত্ত্যত থাপিলা।।
ৰণ বাদ্য আছিল ডবা সত্য ত্ৰেতা দ্বাপৰত।
কলিযুগত শঙ্কৰে ৰাখে কীৰ্ত্তন ঘৰত।।
ডবাক ক্ষুদ্ৰাকাৰে নকৈ গঢ়িলা।
সিহেতু বাদ্যৰ নাম নাগাৰা হইলা।।
দ্বিস্বৰ প্ৰয়োজন হেতু স্ৰজিলা তক্কৰ।
অমিয়া ৰসৰ ঢৌ তোলে নাম সমুদ্ৰৰ।।

সেই কাৰণে নাগাৰা তালক দেৱবাদ্য বুলি কোৱা হয়। হিন্দু সম্প্ৰদায়ৰ বিভিন্ন জাতি-উপজাতিয়ে লগলাগি এখন চন্দ্ৰাতপৰ তলত এখন ঢাৰি বা কঠত বহি আত্মশুদ্ধতাৰে ভগৱন্তৰ গুণানুকীৰ্ত্তন কৰা ধৰ্মীয় পৰিৱেশ্য কলা হ'ল নাগাৰা নাম। শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ গুৰুজনাৰ প্ৰপন্ন শিষ্য হ'ল মাধৱদেৱ গুৰুজনা আৰু তাৰ মুখ্য শিষ্য আছিল বৰপেটা সত্ৰৰ প্ৰতিষ্ঠাতা মথুৰা দাস বুঢ়া আতা আৰু আনজন আছিল দৰঙৰ খটৰাসত্ৰ স্থাপন কৰা গোবিন্দ আতৈ। এই দুজনা গুৰুৰ আশাসুধীয়া চেষ্টাৰ ফলত যোড়শ শতিকাৰ পঞ্চম দশকৰ ভিতৰত নাগাৰা নামৰ সৃষ্টি হোৱা বুলি বহু চিন্তাবিদে মত প্ৰকাশ কৰে।

২ নং প্ৰশ্ন ঃ ***লোকশিল্পী হিচাপে আজীৱন কাম কৰাৰ অনুপ্ৰেৰণা ক'ৰ পৰা পাইছে সেই বিষয়ে অলপ জনাবচোন।***

উত্তৰ ঃ ইং ১৯৫২ চনত প্ৰাইমাৰী পাছ কৰি এবছৰ ঘৰত বহিলোঁ, ওচৰত এমই স্কুল নাই। ১৯৫৪ চনত বৰখলা হাইস্কুলত নাম লিখি দিলে ঘৰৰ পৰা ৮ কিঃমি দূৰে। বাট পথ নাই। বিৰিণা খাগৰিৰ মাজেৰে সুৰসুৰীয়া বাট। পিন্ধনত এটা হাফ চাৰ্ট আৰু হাফপেণ্ট। তাকো ৰবিবাৰেহে ধুব পাৰোঁ। কাৰণ এযোৰহে কাপোৰ। ৰাতিপুৱা স্কুললৈ ওলাই গধূলি ঘৰ পাওঁ। এনেকৈ এবছৰ পাৰ হ'ল। দ্বিতীয় বছৰত মোৰ দুৰ্দিন আহিল। বাটৰ বননিত হেনো বাঘ ওলায় ভয়তে স্কুললৈ যাবলৈ এৰিলোঁ। শেষত পিতাই আমৰা গাঁওৰ মামাহঁতৰ ঘৰত থাকি পঢ়াৰ ব্যৱস্থা কৰি দিলে। সৰুৰে পৰা মই নাম ভাল পাইছিলো, হাতত দুডাল মাৰি লৈ বহা পীড়াখনতে হওক বা আগফালে থকা কিবা বস্তুতেই হওক নাগাৰা নাম মাৰি, নামৰ সুৰ হওকে নহওকে গাইছিলোঁ। নাগাৰা তাল বজাবলৈ মন যায় যদিও ডাঙৰ মানুহে চুবই নিদিয়ে।

এদিন মামাহঁতৰ কাষৰ চুবুৰীত নাম, ময়ো গৈছোঁ। নাগাৰাৰ কাষত বহিছোঁ। নাম শেষ হোৱাৰ পিছত একেৰাহে নাগাৰাটোৰ ফালে চাই আছোঁ। বজাবৰ মন যায়, শেষত মনটো ৰখাব নোৱাৰি মাৰি দুডাল হাতত লৈ বজাই দিলোঁ। "ঘিনেই নাঘিন নাঘিন ঘিনা" সকলো মানুহে মোৰ ফালে চাই আছে। এনেতে নামৰ দলৰ এজন মানুহ মোৰ হাতৰ পৰা মাৰি দুডাল কাঢ়ি লৈ গ'ল। মই বৰ লাজ পালোঁ, দুখতে চকুপানী ওলাল। মামাহঁতৰো খং উঠিল, শেষত মাৰামাৰি নহ'ল যদিও প্ৰসাদ নোলোৱাকৈ নামৰ পৰা উঠি আহিলোঁ। পিচদিনা ২০ টকাৰে এযোৰ সৰু নাগাৰা কিনি আনি ঘৰত ভোৰতাল এযোৰ আছিল, নাম আৰম্ভ কৰি দিলোঁ। মই নাগাৰা বজাওঁ, গাঁৱৰে এজনে নাম দিয়ে আৰু এজনে তাল বজায়। মই নাগাৰা বজাওঁ, নামো ধৰি যাওঁ। এদিন মামাহঁতৰ গাঁৱতে পাঠক হিচাবে নাম দিব লগাত পৰিলোঁ। এনেকৈ

অনুপ্ৰেৰণা পাই নাগাৰা নামত ব্ৰতী হৈ পৰিলোঁ।

৩ নং প্ৰশ্ন ঃ **লোকশিল্পীসকলৰ নিশ্চয় কৈ বহু সংগ্ৰামো থাকে, তাৰ মাজেৰে কেনেকৈ আগবাঢ়িব পাৰি সেই বিষয়ে নতুন প্ৰজন্মৰ শিল্পীসকললৈ আপুনি কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াব ?**

উত্তৰ ঃ- শিল্পী সকলৰ জীৱনত অভাৱনীয় ঘাত-প্ৰতিঘাত আহে। মই শিল্পী হয়নে নহয় নিজেই অনুভৱ কৰিব নোৱাৰোঁ, কিন্তু মোৰ জীৱনত বহুত ধুমুহা পাৰ হৈ গৈছে। ১৯৫৬ চনত ৬ষ্ঠ মানৰ পৰীক্ষা দি মামাহঁতৰ ঘৰৰ পৰা গুচি আহি মই পঢ়া বাদ দি হালবোৱা আৰম্ভ কৰিলোঁ, কাৰণ পিতাৰ অসুখ। ঘৰখনত পোহ-পাল দিয়াৰ ব্যৱস্থা নোহোৱা হ'ল। অভাৱত পৰি পিতাই ৬০ টকাত দুটা বিলৰ খাল বিক্ৰী কৰি দিলে। সেই অপৰাধতে চুবুৰিৰ মানুহে আমাক এঘৰীয়া কৰি থ'লে। কিন্তু বৰলীয়া নদীৰ পূব পাৰৰ চুবুৰিটোৱে আমাক এঘৰীয়া কৰা নাছিল। এদিন এঘৰৰ নামত মাতিছিল। মোৰ মনটো ভাল লাগিল; নৈ খনত পানী কম। এজন ডাঙৰ মানুহৰ লগত গ'লোঁ, তেওঁৰ কাপোৰ তিতা নাই মই পেণ্টটো খুলি নামি পাৰ হ'লোঁ। গাঁৱৰ আদহীয়া পাঠকজনে নাম দিছে। মোৰ লগত যোৱা মানুহজনে তেওঁলোকৰ আগত ময়ো নাম দিব পাৰোঁ বুলি কলে। সকলোৱে খুব জোৰ কৰিলে। লক্ষ্মী শনিৰ বিবাদ নামটো উলিয়ালোঁ। থিয় হ'ব ক'লে কিন্তু মোৰ পেণ্টটো আধা ভিজা। সেয়ে এজনী তিৰোতাই এখন ডাঙৰ গামোচা দিলে সেইখন পিন্ধি থিয় হৈ নাম দিলোঁ। নামটো ভাল হ'ল। বুঢ়া কেইজনমানে মন্তব্য দিলে যে, এই ল'ৰাজনক তহঁতে পাঠক কৰিলে লুচি খাব পাৰিবি। তেতিয়া মোৰ শাৰিৰীক অৱস্থা সিমান ভাল নহয়। হালবাই শুকাই ক্ষীণাই গৈছিলোঁ। পিতাই নিৰুপায় হৈ বিঘাই প্ৰতি ১০০ টকা দামত ৩ বিঘা মাটি বিক্ৰী কৰি মোক পুনৰ স্কুলত নাম লিখি দিলে সপ্তম শ্ৰেণীত। তেতিয়াৰ পৰা নাগাৰা নামত একাণপতীয়াভাবে জড়িত হৈ পৰিলোঁ। ইমান দুখৰ মাজতো মই ধৈৰ্য্য হেৰুওৱা নাছিলোঁ একমাত্ৰ পিতাৰ পৰামৰ্শত। নাগাৰা নামক অতি শ্ৰদ্ধা ভক্তিৰে অন্তৰত স্থান দিছিলোঁ। সেয়ে উত্তৰ পুৰুষ শিল্পীসকললৈ মোৰ অনুৰোধ নাম সদায় সভকতিৰে কোনো কাৰণতে বিচলিত নহৈ ধৈৰ্য্য সহকাৰে পৰিৱেশন কৰা বাঞ্চনীয়।

৪নং প্ৰশ্ন ঃ **নাগাৰা নামৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়া কিছু কিছু শিল্পীয়ে নতুন পৰিৱেশন শৈলী প্ৰয়োগ কৰি নাগাৰা নাম প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে, সেয়া সমৰ্থনযোগ্য হয় নে ? এই বিষয়ে আপোনাৰ মতামত জনাবচোন।**

উত্তৰ ঃ নাগাৰা নামৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য আছে। ইয়াত সুৰ, তাল, লয় অতি সাৱলীলভাৱে পৰিৱেশনত ব্যৱহাৰ কৰা উচিত। কিন্তু এতিয়াৰ কিছুমান অপৈণত শিল্পীয়ে এই ধৰ্মীয় পৰিৱেশ্য কলাটোক বাৰেৰহণীয়া সংস্কৃতিৰ সমন্বয় কৰি পৰিৱেশন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে যিটো সমাজৰ বাবে শুভ লক্ষণ নহয়। এই পদ্ধতি কোনো নামধৰ্মী ভকতে সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰে বা নকৰেও। এই সকলে তৃতীয় শ্ৰেণীৰ দৰ্শককহে মনোৰঞ্জন দিব পাৰে। এই বিষয়টো আমি

১৯৮৪ চনতে চিন্তা-চৰ্চা কৰি বহু চেষ্টাৰ ফলত এটি সংস্থাৰ জন্ম দিছিলোঁ। সেইটো হ'ল "সদৌ অসম নাগাৰা নাম সংঘ"। সংঘৰ সংবিধান অনুসৰি নাম পৰিৱেশন কৰিলেহে শুদ্ধ পথ অৱলম্বন কৰা হ'ব আৰু তেতিয়াহে নাগাৰা নামে বিশ্ব দৰবাৰত থিয় দিবলৈ সক্ষম হ'ব।

৫নং প্ৰশ্ন ঃ **বৰ্তমান সময়ত লোকশিল্পীসকলে উপযুক্ত সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে নে?**

উত্তৰ ঃ বৰ্তমানৰ লোক শিল্পীসকলে নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ কাৰণে মাজে সময়ে পৰিৱেশন কৰা বিষয়ৰ মানদণ্ড পাহৰি পেলায়। মই ভাবোঁ সকলো পৰিৱেশ্য কলাই ধৰ্মীয়, সেয়ে পৰিৱেশন কৰাৰ সময়ত শিল্পীসকলে আত্মশুদ্ধতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখা প্ৰয়োজন। যি সকল নমস্য শিল্পী আমাৰ মাজৰ পৰা গুচি গ'ল সেইসকল প্ৰতিভাৰ মাজেৰে আজিও আমাৰ মাজত জীয়াই আছে আৰু থাকিব। কিন্তু আজিৰ শিল্পীৰ সেই আত্মশুদ্ধতাৰ গুণ পৰিলক্ষিত নহয়। সেয়ে তেওঁলোক উপযুক্ত সন্মানৰ পৰা বঞ্চিত হোৱা কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত পৰিলক্ষিত হৈছে।

৬ নং প্ৰশ্ন ঃ **পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ গ্ৰাসত পৰা অসমৰ লোকসংস্কৃতিক নৱপ্ৰজন্মই জীয়াই ৰাখিব পাৰিব বুলি আপুনি বিশ্বাস কৰে নে?**

উত্তৰ ঃ পশ্চিমীয়া কলা-সংস্কৃতিয়ে যে অসমৰ লোককলাক অজগৰ ৰূপেৰে লাহে লাহে গ্ৰাস কৰি আহিছে ই ধ্ৰুৰূপ। এই কৰাল গ্ৰাসৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ নিশ্চয় আমাৰ শিল্পীসকলে প্ৰতিটো বিষয়ৰ বৈশিষ্ট্যক আত্মশুদ্ধতাৰে আকোঁৱালি ল'ব লাগিব। আমাৰ লোকসংস্কৃতিৰ সকলো বস্তু নি তেওঁলোকে বৰঘৰত ভঁড়াল পাতিছে। আনকি গুৰুজনাই লিখা কীৰ্ত্তন পুথিখনো হেনো আমাৰ ভঁড়ালত নাই। ই অতি পৰিতাপৰ কথা। শেষত আমাৰ দেৱবাদ্য নাগাৰা আৰু ভোৰ-তালযোৰো তেওঁলোকে নি সস্তীয়া গীতত পৰিৱেশন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। আমাৰ শিল্পীসকল এতিয়া সজাগ হোৱাৰ সময় আহি পৰিছে। সকলো পৰিৱেশ্য কলাৰেই স্বকীয় ধৰ্ম আছে। এই ধৰ্মবিলাক অক্ষুণ্ণভাৱে ৰাখি সকলো শিল্পীক জীয়াই ৰাখিব লাগিব। সংস্কৃতিৰ পৰমপিতা শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ গুৰুজনাই আমাক কি দিয়া নাই। সেই বৃহৎ ভড়ালটোত সকলোবোৰ সংস্কৃতিয়েই সন্নিৱিষ্ট হৈ আছে, সেয়ে আমি পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ ওচৰত হাত পতাটো পৰম লজ্জাৰ কথা।

৭ নং প্ৰশ্ন ঃ **নৱ প্ৰজন্মই নাগাৰা নামক জীৱন নিৰ্বাহৰ বাবে এটা বৃত্তি হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে নে? এই সম্পৰ্কে আপোনাৰ মতামত কি?**

উত্তৰ ঃ এতিয়া বহুত পুৰুষ মহিলা পাঠকে নাগাৰা নামক বৃত্তি হিচাপে লোৱা দেখা যায়, কিন্তু এইটো উকা বৃত্তিহে হ'ব, স্থায়ী নহয়। সংবিধানক উপেক্ষা কৰি বাৰেৰহণীয়া সংস্কৃতিৰে নাম পৰিৱেশন কৰিলেও ই কেতিয়াও ধৰ্মীয় পৰিৱেশ্য কলা হ'ব নোৱাৰে। বিহু নৃত্য, দিহা নাম, সত্ৰীয়া নৃত্য, ঝুমুৰ নৃত্যক যেনেকৈ চৰকাৰে বিশ্বদৰবাৰত থিয় কৰাই দিলে, তেনেকৈ নাগাৰা নামকো সংবিধানৰ গণ্ডীৰ ভিতৰত পৰিৱেশনৰ ব্যৱস্থা কৰি যোগ্যতা অৰ্জন কৰা শিল্পীসকলৰ জৰিয়তে এই পৰিৱেশ্য ধৰ্মীয় কলাটোক বিশ্ব দৰবাৰলৈ আগুৱাই নিব লাগে। তেতিয়াহে যোগ্যতা অৰ্জন কৰা সকলে নাগাৰা নামক বৃত্তি হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। এই নাম সম্পূৰ্ণ ভক্তিযুক্ত হ'ব লাগিব আৰু দৰ্শকৰ অন্তৰাত্মাত ভকতি ৰসৰ নৈ বোৱাই দিব পাৰিব লাগিব।

আপোনাক বহুত বহুত ধন্যবাদ। আমাৰ ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপাত্ৰ 'বৰলীয়া'ত প্ৰকাশৰ হেতু আপোনাৰ বহুমূলীয়া সময় দিয়াৰ বাবে আমি নিজকে সৌভাগ্যৱান অনুভৱ কৰিছোঁ। আপোনাৰ সু-স্বাস্থ্য আৰু দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিছোঁ।

অচ্যুত ডেকা ঃ হয়, ময়ো তোমাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোলৈকে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। সকলোৱে সৃষ্টিশীলতাৰে ভাল কাম কৰি আগুৱাই যাওক, সেইটোৱেই মই আশা কৰোঁ।

সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ ঃ জুপিতৰা তালুকদাৰ

বৰ্তমান সময়ৰ এগৰাকী বিশিষ্ট লেখিকা

মাননীয়া মণিকা দেৱী বাইদেউৰ লগত এক অন্তৰংগ আলাপ

আমি এখন্তেক কথা পাতিছিলোঁ বৰ্তমান সময়ৰ এগৰাকী প্ৰভাৱশালী লেখিকা মণিকা দেৱী বাইদেউৰ সৈতে। ইতিমধ্যে প্ৰকাশ পোৱা তেওঁৰ আঠখন গল্প সংকলন- প্ৰিয় আলাপ, সখীয়তী, মৈদামৰ জোনাকী, জহৰ মহৰ, বানপানী আহিছি চমাকে ভমাকে, বুঢ়াটোৱে ক'লে The Igloo আৰু বৈতৰণী। ইয়াৰে প্ৰিয় আলাপ গ্ৰন্থৰ বাবে ২০০৫ চনত 'মুনীন বৰকটকী বঁটা' আৰু ২০১৪ চনত জহৰ-মহৰ গ্ৰন্থৰ বাবে লাভ কৰে 'সাহিত্য অকাডেমি যুৱ বঁটা'। তদুপৰি ২০১৫ চনত তেওঁ 'পদ্মশ্ৰী যুগল কিশোৰ চৌধুৰী সোঁৱৰণী বঁটা' লাভ কৰে। ২০১৭ চনত গীতিকাৰ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰা মণিকা দেৱীৰ গীতত বিশিষ্ট সুৰকাৰ সুনীল দেৱে সুৰ সংযোজনা কৰিছে আৰু পুলক বেনাৰ্জী, মিতালী দে আদিয়ে কণ্ঠ নিগৰাইছে।

১নং প্ৰশ্ন ঃ *আপোনাৰ সোণালী শৈশৱ তথা শৈক্ষিক জীৱন সম্পৰ্কে কিছু জনাবচোন।*

উত্তৰ ঃ হয়, আমাৰ শৈশৱ সোণালী আছিল । প্ৰকৃতিৰ মাজত উমলি-জামলি আমি আমাৰ শৈশৱ পাৰ কৰিছিলোঁ। কেতিয়াবা মন বেয়া লাগিলে কথা পাতিবলৈ আমাৰ এটা বহল পুখুৰী আছিল, গছ-গছনি, ফল, চৰাই আছিল আৰু আছিল এখন ৰহস্যময় বাৰী। মই বাৰীয়ে বাৰীয়ে টলৌ-টলৌকৈ ঘূৰি ফুৰিছিলোঁ দিনৰ দিনটো। মোৰ শিক্ষয়িত্ৰী মাই আমাক স্কুললৈ যোৱাৰ পথত গছ-লতিকাবোৰ চিনাই গৈছিল। চাউলধোৱাৰ পকা গুটিৰ মিঠা ৰসখিনি, বন কমলাৰ স্বাদ সেই সৰুতেই আমাৰ চিনাকি হৈ পৰিছিল । সেই স্বাদ এতিয়াও যেন লাগি আছে জিভাত । মা-দেউতাই নীলি নামৰ ছোৱালী এজনীক সৰুৰে পৰাই আমাৰ ঘৰত ৰাখি বি. এ. পাছ কৰালৈকে পঢ়ুৱাইছিল । নীলি, মই আৰু ভাইটি মাৰ লগত একেলগে স্কুললৈ গৈছিলোঁ। আমি তিনিও একেলগে খাইছিলোঁ, ফুৰিছিলোঁ, পঢ়িছিলোঁ। পঢ়া টেবুলত বহি থাকিলে আমাৰ সাত খুন মাফ আছিল। কেতিয়াবা দেউতাই বজাৰৰ পৰা মাছ কিনি আনিলে নীলিয়ে খেলি থকাৰ পৰা সাউতকৈ উঠি গৈ পঢ়া টেবুলত বহিছিল আৰু মাছ বছাৰ দায়িত্ব পৰিছিল মোৰ ভাগত । মই অৱশ্যে মাছ বাছি ভালেই পাইছিলোঁ। কিন্তু ৰন্ধা-বঢ়াৰ প্ৰতিহে মোৰ বিশেষ আগ্ৰহ নাছিল। তাতকৈ মই চোতাল মচা, শাক তোলা আদি কাম কৰি বৰ ভাল পাইছিলোঁ। সৰুৰেপৰাই মা-দেউতাই আমাক ঘৰুৱা কামবোৰ কৰিবলৈ শিকাইছিল। ঠাণ্ডাৰ দিনত মায়ে মোক, ভাইটিক আৰু নীলিক একেলগে পঢ়ুৱাবলৈ বহি উণ গুঠিছিল। আমাৰ সকলোৱে বাবে

চুৰেটাৰ গুঠিছিল মায়ে। মায়ে নীলিৰ বাবে গোঠা চুৰেটাৰটোহে মোৰ বেছিকৈ পছন্দ হৈছিল সদায়। এই কথাবোৰে এতিয়াও স্মৃতিকাতৰ কৰি তোলে মোক। আলহী-দুলহীৰে আমাৰ ঘৰ ভৰি থাকিছিল। মায়ে চাকৰি, ঘৰ-সংসাৰ নিয়াৰিকৈ চম্ভালি হাঁহি মুখেৰে আলহীক সুধিছিল। আলহী আহিলে আমি বৰ আনন্দ পাইছিলোঁ। সেই নিভাঁজ আনন্দ ফূৰ্তিবোৰৰ তুলনা নহয় একোৰে লগত। মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিয়াৰ পিছত বন্ধত ঘৰত থকা দিনকেইটাত দেউতাই দুটামান ছাগলী কিনি দিছিল মোক। মই পথাৰে পথাৰে ছাগলী চৰাই ঘূৰি ফুৰিছিলোঁ। প্ৰথমে খং উঠিছিল। পৰীক্ষা দি আজৰি হৈ মোৰ লগৰবোৰে তেতিয়া ফুৰিবলৈ গৈছিল হয়তো। আৰু মই ছাগলী চৰাব লগা হোৱা কথাটোৱে মোক সিমান আনন্দ দিয়া নাছিল তেতিয়া। কিন্তু ৰিজাল্ট দিয়াৰ পিছত যেতিয়া উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে মই গুৱাহাটীত থাকিবলৈ ল'লোঁ তেতিয়া মোৰ ছাগলীকেইটালৈ বৰকৈ মনত পৰিছিল।

মাৰ সৈতে স্কুললৈ গৈছিলো সৰুতে। তেনেকৈয়ে মোৰ স্কুলীয়া শিক্ষা আৰম্ভ হৈছিল। ক্লাছ এইটলৈ মই নলবাৰীৰ বৰখলাৰ পঃ বঃ ধীৰদত্ত উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত পঢ়িছিলোঁ। নৱম দশম এই দুটা বছৰ মই মংগলদৈত থকা মোৰ মামাহঁতৰ ঘৰত থাকি পঢ়িছিলোঁ। মেট্ৰিক পাছ কৰিছিলোঁ মংগলদৈ নগৰ বালিকা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা। তাৰ পিছত মই গুৱাহাটীৰ সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰোঁ। মই কটন কলেজৰ পৰা ইংৰাজী বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰোঁ আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা বি. এড্‌ ডিগ্ৰী লাভ কৰোঁ।

২ নং প্ৰশ্ন ঃ *গল্প, উপন্যাস আৰু কাব্য সাহিত্যৰ ভিতৰত কোনটো শাখা আপোনাৰ প্ৰিয় আৰু কিয়?*

উত্তৰ ঃ তিনিওটা শাখাই মোৰ প্ৰিয়। গল্পত অধিপাঠ অৰ্থাৎ পাঠৰ আঁৰৰ পাঠ থাকে। সেই দিশৰ পৰা গল্প কবিতাৰ ওচৰ চপা । কবিতাৰ দৰে গল্পতো অপ্ৰয়োজনীয় কোনো বাক্য বা শব্দৰ অৱকাশ নাথাকে। কিন্তু উপন্যাসৰ পৰিসৰ বহল। বিভিন্ন সময়ত বিভিন্নধৰণে ভিন ভিন গল্প কবিতা বা উপন্যাস মোৰ প্ৰিয় হৈ পৰে।

৩ নং প্ৰশ্ন ঃ *গল্প লিখাৰ ধাৰণা পোন প্ৰথমে আপোনাৰ মনলৈ কেনেদৰে আহিল ? এই অনুভৱ আপুনি কেনেদৰে ব্যক্ত কৰিব ?*

উত্তৰ ঃ মোৰ পিতৃগাঁও নলবাৰী জিলাৰ নামখলা। মোৰ জন্ম হৈছিল দৰঙৰ মঙলদৈত। মংগলদৈৰ মেনাপাৰা গাঁৱত মোৰ মামাৰ ঘৰ। নলবাৰীৰ নামখলা আৰু মংগলদৈৰ মেনাপাৰা- দুয়ো ঠাইতে মোৰ শৈশৱ, কৈশোৰৰ সোণসেৰীয়া সময়বোৰ পাৰ কৰিছোঁ। দুয়ো ঠাইৰ ভিন্ন সংস্কৃতিয়ে সমৃদ্ধ কৰিছে মোক।

সৰুৰেপৰা আমাৰ ঘৰখনত কিতাপ পঢ়াৰ পৰিবেশ এটা পাইছিলোঁ। আমাৰ ঘৰত কিতাপৰ কেইবাটিও আলমাৰী আছিল। মোৰ দেউতা শ্ৰীযুত কামিনী কুমাৰ শৰ্মা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অৱসৰী চাকৰিয়াল। মোৰ মা শ্ৰীযুতা তৰুলতা দেৱী অৱসৰী শিক্ষয়িত্ৰী। আমাক মা-দেউতাই সৰুৰেপৰা অতি সাধাৰণ জীৱন যাপনৰ শিক্ষা দিছিল। মায়ে কৈছিল কিতাপ, কবিতা, গীতে মানুহক জীয়াই থাকিবলৈ শিকায়। মায়ে বাচকবনীয়া অসমীয়া কবিতা কিছুমান পঢ়ি শুনাইছিল, বুজায়ো দিছিল। হেম বৰুৱাৰ 'মমতাৰ চিঠি' শুনি মই হেনো কান্দিছিলোঁ।

পূজাই-বিহুৱে দেউতাই আমাক অইন কিবা নিদিলেও কিতাপ কিন্তু উপহাৰ দিছিলেই। এবাৰ দেউতাই আমাক শ্বিলঙলৈ ফুৰাবলৈ নিছিল আৰু ঘূৰি আহি মোক এটি ভ্ৰমণ কাহিনী লিখি উলিয়াবলৈ কৈছিল। দেউতাৰ কথা অমান্য কৰাৰ কথাই নাই। লেখাটো লিখি উলিয়াইছিলোঁ আৰু ভয়ে ভয়ে দেউতাক দেখুৱাইছিলোঁ। দেউতাই প্ৰশংসা কৰি কোৱা কথাকেইষাৰ আজিও মনত আছে। সেইটোৱেই আছিল মোৰ প্ৰথম লেখা। তেতিয়া মই ষষ্ঠ শ্ৰেণীত পঢ়িছিলোঁ। স্কুলীয়া দিনৰপৰাই অসমীয়া গল্প পঢ়িছিলোঁ। মাজু মামাৰ কিতাপৰ আলমিৰাৰ পৰা মনে মনে 'দেশ' আলোচনী উলিয়াই পঢ়া মনত আছে। মাজু মামাৰ যহতে কিশোৰী কালতে বিদেশী সাহিত্যৰো সম্ভেদ লৈছিলোঁ । মই ভাবোঁ পঢ়াৰ সেই অভ্যাসটোৰ পৰাই লিখাৰ তাড়না এটা উক দিছিল মনত। মামাহঁতৰ ঘৰখনত সাংস্কৃতিক পৰিৱেশ এটা পাইছিলোঁ। মোৰ দুগৰাকীকৈ মামা আকাশবাণী গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত কণ্ঠশিল্পী। মোৰ মাহী বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাদেৱৰ বিষয়ে গৱেষণা কৰা প্ৰথমগৰাকী অসমীয়া। এনেধৰণৰ পৰিৱেশে মোকো সৰুৰেপৰাই অনুপ্ৰাণিত কৰিছে।

সৰুতে মই লাজকুৰীয়া স্বভাৱৰ আছিলোঁ। আনৰ আগত মনৰ কথাবোৰ ক'বলৈ সংকোচবোধ হৈছিল, কথাবোৰ সজাই-পৰাই ক'বও জনা নাছিলোঁ। সেইবাবেও চাগৈ লিখাৰ প্ৰতি আগ্ৰহটো বাঢ়িল।

মই অষ্টম মানত পঢ়ি থাকোঁতে মোৰ আইতা ঢুকাইছিল। অতিকে চেনেহৰ আইতাৰ অনুপস্থিতিয়ে মোৰ মনত এক শূন্যতাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। শূন্যতাৰ সেই বোধেৰে তাড়িত হৈ মই জীৱনৰ প্ৰথম গল্পটো লিখিছিলোঁ। নামটো এতিয়াও মনত আছে-নন্দন-কানন। এই গল্পটো লিখাৰ সময়ত ডাঙৰ মামাই দিয়া উৎসাহৰ কথা এতিয়াও মনত আছে।

৪ নং প্ৰশ্ন ঃ *আপোনাৰ প্ৰকাশ পোৱা প্ৰথমখন গল্প পুথিৰ জন্মৰ আঁৰৰ কাহিনীৰ বিষয়ে কিছু অনুভৱ কেনেকৈ ব্যক্ত কৰিব?*

উত্তৰ ঃ মোৰ প্ৰতিখন গল্প কিতাপ প্ৰকাশৰ আগমুহূৰ্তটো মোৰ বাবে অতি আবেগ তথা আনন্দৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ মুহূৰ্ত। অ'ত-ত'ত সিচৰিত হৈ থকা গল্পবোৰ কিতাপ আকাৰে প্ৰকাশ হৈ ওলাব বুলি মই সপোনতো ভবা নাছিলোঁ । ২০05 চনত প্ৰখ্যাত প্ৰকাশন গোষ্ঠী বাণী মন্দিৰৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰদ্ধাৰ হিৰণ্য দাসদাই মোৰ গল্পসমূহ গোটাই প্ৰকাশৰ দিহা কৰিছিল। বাণী মন্দিৰৰ স্বত্বাধিকাৰীৰ লগতে হিৰণ্য দাৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। প্ৰথম কিতাপখনৰ নাম আছিল প্ৰিয় আলাপ। এই কিতাপখনে ২০০৫ চনত সন্মানীয় মুনীন বৰকটকী বঁটা লাভ কৰিছিল। সেই বছৰতে ফ্ৰেংকফুৰ্টত অনুষ্ঠিত হোৱা বিশ্ব গ্ৰন্থমেলাত অসমৰ পৰা প্ৰতিনিধিত্ব কৰা এশখন কিতাপৰ ভিতৰত মোৰ কিতাপখনো আছিল। মোৰেই সৌভাগ্য যে কিতাপখনৰ বেটুপাত আঁকিছিল পৰম শ্ৰদ্ধাৰ যশস্বী চিত্ৰশিল্পী বেণু মিশ্ৰ ছাৰে। তাৰপিছত প্ৰকাশ হোৱা মোৰ আটাইকেইখন কিতাপৰ বেটুপাত আঁকিছে মোৰ স্বামী চিত্ৰ ভাস্কৰ্য্যশিল্পী মনোজ চক্ৰৱৰ্তীয়ে। সেয়াও মোৰ বাবে সৌভাগ্যৰ কথা। ২০১৪ চনত মই জহৰ-মহৰ নামৰ গল্প সংকলনৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমি যুৱ বঁটা লাভ কৰোঁ। সেইখনকে ধৰি মোৰ এতিয়ালৈ প্ৰকাশ হোৱা প্ৰতিখন কিতাপৰ জন্মমুহূৰ্তটো মোৰ বাবে সদায় বিশেষ।

৫ নং প্ৰশ্ন ঃ *গল্পৰ সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত নৱপ্ৰজন্মক আপুনি কেনেধৰণৰ বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিব?*

উত্তৰ ঃ নতুন প্ৰজন্মৰ সাহিত্যিকসকল যথেষ্ট মেধাবী। তেওঁলোকৰ জ্ঞানৰ পৰিধিও বিশাল। লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ মোৰ বহু বছৰেই হ'ল যদিও মই নিজকে শিকাৰু বুলিয়েই ভাবোঁ। নতুন প্ৰজন্মৰ লেখকসকলৰ পৰা আমাৰ শিকিবলগীয়া বহু কথাই আছে বুলি ভাবোঁ।

৬নং প্ৰশ্ন ঃ আপোনাৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা সম্পৰ্কে কিছু কথা ব্যক্ত কৰিবচোন।

উত্তৰ ঃ পৰিকল্পনা কৰি কোনো কামেই কৰা নহয়। মনৰ মাজত কত সপোন কত আশাই অগাডেৰা কৰে। কিন্তু কৰাহে হৈ নুঠেগৈ। বিশেষ উচ্চাকাংক্ষা মোৰ নাই। এনেদৰে সাধাৰণভাবেই চলি যাব পাৰিলেই হ'ল।

সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ ঃ শিখা ৰাণী দাস
বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

[গল্প]

ৰাষ্ট্ৰপতি

. ড° পাৰ্থ ফুকন মহন্ত

তেতিয়া গুৱাহাটীত থাকোঁ। বিয়া-বাৰু কৰোৱা নাই। চাকৰি কৰোঁ আৰু পঢ়োঁ। মাহেকে-পযেকে ঘৰলৈ যাওঁ।

এদিন ঘৰলৈ যাওঁতে ৰাতি ভাত খাই থকা সময়ত পিতাই ক'লে, "ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে চাহদোকান দিছে, গম পাইছা নে নাই?"

"চাহদোকান? ক'ত?"

"দলঙৰ সিপাৰে, সোঁফালে, নদীৰ পাৰতে।"

মই পুৱাই 'ৰাষ্ট্ৰপতি'ৰ দোকানলৈ গ'লোঁ।

'ৰাষ্ট্ৰপতি' নামটোৰ এটি কাহিনী আছে। আমি পঢ়া হাইস্কুলখন ভেঞ্চাৰ আছিল। একেটা কেম্পাচতে থকা এম. ই. স্কুলখন চৰকাৰী আছিল। মই সেইখনৰ পৰা আহি হাইস্কুলৰ অষ্টম শ্ৰেণীত নাম লিখিছিলোঁ। 'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে অইন কোনোবা এম. ই. স্কুলৰ পৰা আহি আমাৰ লগ লাগিছিল। কি কাৰণত নাজানোঁ, 'ৰাষ্ট্ৰপতি'ৰ লগত মোৰ বন্ধুত্ব বৰ গাঢ় হৈ উঠিছিল। আজিকালি বি. এছ. ছি. শিক্ষকৰ বৰ অভাৱ বুলি শুনা যায়। কিন্তু আমি পঢ়া সময়ত আমাক মুঠতে চৈধ্যগৰাকী বি. এছ. ছি. শিক্ষকে শিকাইছিল। কাৰণ তেওঁলোকে আমাক কেইদিনমান শিকায়ে বেলেগ ভাল চাকৰি পাই গুছি গৈছিল। দশম শ্ৰেণী পাওঁতে অহা দুগৰাকী অৱশ্যে স্থায়ীভাৱে থাকি গ'ল।

আমি অষ্টম শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোঁতে এগৰাকী নতুন বি. এছ. ছি. শিক্ষক আহিল। তেখেতৰ নিজৰ বিষয়ে কোৱাৰ

পিছত আমাৰো প্ৰত্যেকৰে নাম সুধিলে। লগতে এটা বস্তু জুৰি দিলে যে প্ৰত্যেকে ভৰিষ্যতে কি হ'ব বিচাৰে সেইটোও ক'ব লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শিক্ষক, ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ, ওভাৰচিয়াৰ, কোম্পাউণ্ডাৰ, ব্যৱসায়ী, পুলিচ, আৰ্মি, অভিনেতা, নাৰ্চ, খেতিয়ক আদি বিভিন্ন বৃত্তিৰ কথা ক'লে। ছাৰেও সঁহাৰিত ভাল, সুন্দৰ, খুব ভাল আদি শব্দেৰে সমৰ্থন জনালে। কিন্তু কোনেও নভবা-নিচিন্তা কথা এটা ক'লে আমাৰ কামেশ্বৰে। সি ক'লে যে ভৰিষ্যতে সি ৰাষ্ট্ৰপতি হ'ব। আমাৰ আটাইৰে মুখত হাঁহি। ছাৰেও হাঁহিলে। তেওঁ ক'লে, "অৱশ্যে এওঁ ৰাষ্ট্ৰপতি হ'ব নোৱাৰিব বুলি কোনো কথা নাই। আমাৰ আটাইৰে কামেশ্বৰৰ প্ৰতি শুভেচ্ছা থাকিল।" ছাৰ শ্ৰেণীকোঠাৰ বাহিৰলৈ যোৱাৰ পিছত আমি আটায়ে তাক ৰাষ্ট্ৰপতি বুলি জোকাব ধৰিলোঁ। সি খং নাখালে বৰঞ্চ দাঁত নিকটাই হাঁহি থাকিল।

পিছলৈ কামেশ্বৰৰ নাম সকলোৰে পাহৰিলে। তাৰ নাম হ'লগৈ 'ৰাষ্ট্ৰপতি'। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক সকলোৰে তাক 'ৰাষ্ট্ৰপতি' বুলি মাতিব ধৰিলে। পঢ়াৰ বাদে সি সকলো কামতে আগৰণুৱা আছিল। সৰস্বতী পূজাৰ আগদিনাখন কিবা এটা কামৰ বাবে যেতিয়া হে'ডচাৰে আমাক ক'লে, "ৰাষ্ট্ৰপতিক' মাতচোন।", তেতিয়া তাৰ 'ৰাষ্ট্ৰপতি' নামটোত মোহৰ লাগি গ'ল।

'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে মুখেৰে দুই এটা লেতেৰা শব্দ কৈছিল যদিও অন্তৰখন পৰিষ্কাৰ আছিল। আমাৰ ঠাইখনৰ পৰা ভূটানলৈ মাত্ৰ আঠ কিলোমিটাৰ। আমি দশম শ্ৰেণী পাৰ হৈ এই ভিতৰুৱা ঠাইখনৰ পৰা ওলাই দিহিঙে-দিপাঙে সিঁচৰতি হৈ গ'লোঁ। সি উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰিলে। আমাৰ সকলোৰে মৰম আৰু শুভেচ্ছা সত্বেও সি ৰাষ্ট্ৰপতিও হ'ব নোৱাৰিলে। গাঁৱতেই থাকিল।

দোকান পাওঁতে মোক দেখি 'ৰাষ্ট্ৰপতি' আচৰিত। দুয়ো চাহ খালোঁ। পুৰণি কথা পাতিলোঁ।

মই সুধিলোঁ, "দোকান কেনে চলিছে?"

"প্ৰথমতে সিমান ভাল চলা নাছিল। এতিয়া পাহাৰলৈ যোৱা ট্ৰাকবিলাক ইয়াত ৰৈ ৰুটি-তৰকাৰী খাই যোৱাৰ পৰা বিক্ৰী বাঢ়িছে। সিহঁতে ভাতৰ কথাও কৈ আছে।"

"তেন্তে ভাতো আৰম্ভ কৰি দিয়া আৰু চাইনবোৰ্ড এখন লগাই দিয়া-ৰাষ্ট্ৰপতি হোটেল এণ্ড ৰেষ্টুৰেণ্ট।"

হাঃ হাঃ হাঃ। সি প্ৰাণ খুলি হাঁহিলে।

পিছৰবাৰ আকৌ যোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি মই গুৱাহাটীলৈ আহিলোঁ। কিন্তু বিভিন্ন পাকচক্ৰত পৰি মোৰ সোনকালে যোৱা নহ'ল। একেবাৰে মাঘবিহুতহে ওলালোঁগৈ।

'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে ক'লে, "ৰাতি ভাত খাম একেলগে, আজি উৰুকাও।" কিন্তু মই উৰুকাৰ দিনা ঘৰত নাখালে বেয়া পাব। গতিকে পিছদিনা খাম বুলি ক'লোঁ। "জৰুৰ আহিবি, নতুন খবৰ আছে।"

পিছদিনা ৰাতি চাৰে সাত মান বজাত গ'লোঁ। সি ক'লে, "মই আজিকালি ঘৰলৈ নাযাওঁ, ইয়াতে পিছফালে থাকোঁ। পিছফালে ঘৰ এটা বান্ধিলোঁ নহয়।"

'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে আগফালৰ ঢাপখন মাৰি হেচাক লাইটটো লৈ পিছফালে গ'ল। হেচাক লাইটৰ এটা শব্দ হয়। শব্দটোও আমাৰ পিছে পিছে গ'ল।

পিছফালে গৈ মই চক খালোঁ— এজনী ছোৱালী, ভাত ৰান্ধি আছে।

'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে ক'লে, "এইটোৱে নতুন খবৰ। মোৰ ঘৈণী।"

"ঘৈণী? কেতিয়া বিয়া কৰিলি? মই দেখোন গমেই নাপালোঁ।"

"চেকেণ্ড হেণ্ড, সেই কাৰণে কাকো গম নিদিলোঁ"

"মানে?" মাতৃজাতিৰ বাবে ইমান এটা অপমানসূচক কথা কোৱা বাবে মোৰ বেয়া লাগিল। কিন্তু মই জানোঁ 'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে এনেয়ে নকয়।

"মানে কওঁ শুন। মহীকাক মনত আছে, ঠেলা চলাইছিল যে চিঞৰি চিঞৰি গান গায়? এই সেই মহীকাৰে জীয়েক। বাপেক টিবি বেমাৰত ঢুকাল। মাকে মোৰ ইয়াতে কাম কৰে। এই পুলপুলি আৰু ভনীয়েক ঘৰত থাকে। লম্ভিলে কোনে জানানে? কুমুদে। কুমুদক মনত আছে নহয়? খুব যে অতিৰিক্ত ষ্টাইল কৰিছিল আমি হাইস্কুলত পঢ়োঁতে, দীঘল চুলি, বেলবটম আৰু চিত্ৰ-বিচিত্ৰ চোলা। সি আজিকালি দালালি কৰে। চাকৰি দিম বুলি, বেংকৰ লোণ দিম বুলি মানুহক ঠগায়।

এখন বাইক কিনিছে। এই তাৰ চিক্‌মিকনি দেখি ভোল গ'ল। দুয়োটা বাইকত উঠি পলাল।"

'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে জৌ অলপ যোগাৰ কৰিছিল। ঘৈণীয়েকে ইতিমধ্যে মুৰ্গীৰ মাংস দুই প্লেট আমাক দিছিল। সি দুই ঢোকমান গিলি ক'লে, "তাই তোক চিনি পায়। তহঁতৰ খুৰী বোলে সৰুতে তাইক লৈ ফুৰিছিল।"

কথাটো মিছা নহয়। আমি পাঁচ ভাই। আইৰ ভাগ্যত এজনীও ছোৱালী নহ'ল। গতিকে ক'ৰবালৈ যাবলৈ হ'লে গাঁৱৰ সৰু সৰু ছোৱালীবিলাক ধাৰলৈ আনে।

মই সুধিলোঁ, "তাৰ পিছত কি হ'ল?"

"কি আৰু হ'ব? সন্ধিয়া তাই ঘৰত হাজিৰ। তাইক সি ট্ৰেইনত উঠাই দিল্লীলৈ নিব খুজিছিল। ষ্টেচনত বোলে তাক কোনোবাই খুব পিটিলে। তাৰ পিছত পুলিচত দিলে। থানাৰ অ'. চি. জন অলপ মৰমিয়াল মানুহ আছিল বোধহয়। তাইক আনি আমাৰ ইয়াৰে চিনাকি মানুহৰ সৈতে বাছত উঠাই দিলে। সন্ধিয়া আহি ঘৰ পাইছে।"

"গাঁৱৰ মানুহে একো কোৱা নাই?"

"নক'ব? গাঁৱৰ মানুহহে তেও। কিমান বদনাম উলিয়ালে।"

মোৰ জানিবৰ ইচ্ছা বিয়াখন কেনেকৈ হ'ল।

'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে জৌ এঢোক খাই ক'লে, "আজিকালি মোৰ দোকানৰ বিক্ৰী ভাল। এতিয়া এইটো ৰাস্তাৰে অহৰহ গাড়ী-মটৰ চলে। ইয়াত ৰৈ চাহ-তাহ খাই যায়। শুনিছোঁ ৰাস্তাটোও ভালকৈ বন্ধাব বোলে। এইৰ মাক নহ'লে মোৰ নচলে। কাৰিকৰ এজনো ৰাখিছোঁ। সাপ্তাহিক বজাৰৰ দিনা এইজনীও আহি সহায় কৰি দিছিল। কিন্তু এই ঘটনাৰ পিছত লাজতে মাক নোলোৱা হ'ল।"

'ৰাষ্ট্ৰপতি'ৰ অলপ নিচা লগা যেন অনুভৱ হ'ল। সি ক'লে, "হঠাৎ মই এটা ডাঙৰ সিদ্ধান্ত ল'লোঁ, এই পুলপুলিক মই বিয়া কৰাম। কৰায়েই পেলালোঁ। মানুহবিলাকে কিবাকিবি ক'লে, নুশুনিলোঁ।"

মই সুধিলোঁ, "এতিয়া কি কয়?"

"মহান বুলি কয়, হাঃ হাঃ হাঃ," 'ৰাষ্ট্ৰপতি'য়ে ঢেকঢেকাই হাঁহিলে।

তাৰ এই অন্তৰখোলা হাঁহিটো মোৰ কাণত এতিয়াও বাজে।

বহুদিন মই ঘৰলৈ যাব পৰা নাছিলোঁ। মোক গৱেষণাৰ ভূতে লম্ভিছিল। নামৰ আগত ডঃ লিখাৰ ভূত। কলেজৰ দৈনন্দিন কামৰ লগতে গৱেষণাৰ কাম। বৰ ব্যস্ত । প্ৰায় দহমাহমান পিছত এদিন সন্ধিয়া ঘৰ ওলালোঁগৈ। আগতকৈ ৰাস্তা-ঘাট ভাল হোৱাৰ বাবে যাওঁতে অসুবিধা নহ'ল।

ৰাতিপুৱাৰ ভাগতে 'ৰাষ্ট্ৰপতি'ৰ দোকানলৈ দৌৰ দিলোঁ। কিন্তু কি আচৰিত! তাৰ দোকানৰ চিন-মোকাম নাই। আক-তাক সুধি গ'ম পালোঁ তাৰ দোকানৰ সন্মুখেৰে হাইৱে গ'ল আৰু তাৰ দোকানখন নিৰ্মমভাৱে উচ্ছেদ কৰা হ'ল। সি এদিনতে ভিক্ষাৰীত পৰিণত হ'ল। নদীৰ পাৰ বোলে চৰকাৰী হয়, গতিকে পা-পইচাও একো নাপালে। মদ বেছিকৈ খাবলৈ ল'লে আৰু এদিন মৰি থাকিল।

'ৰাষ্ট্ৰপতি' এতিয়া নাই। ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নয়নৰ খাতিৰত সি নিজকে বলিদান দিলে। তাৰ পুলপুলিজনীক এৰি সি সিপুৰীলৈ গুছি গ'ল। তাৰ মৃত্যুত ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে এখন বিশাল ৰাষ্ট্ৰই কেতিয়াও শোক প্ৰকাশ নকৰে। কিন্তু তাৰ কথা মনত পৰিলে এতিয়াও মোৰ বুকুৰ কোনোবাখিনিত বিষায়।

লেখক ঃ অধ্যক্ষ, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

ৰঙিয়াত আধুনিক শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি

ড° নমিতা হালৈ

ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ পিছৰে পৰাই অসমত আধুনিক শিক্ষাৰ ফেঁহুজালি দেখা যায়। উল্লেখযোগ্য যে ১৮৩৬ চনৰ পৰা ১৮৭৩ চনলৈ অসমৰ কাৰ্য্যালয়সমূহৰ কাম-কাজৰ ভাষা আৰু বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম বাংলা ভাষাহে আছিল। বৃটিছ চৰকাৰৰ ইংৰাজী শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰ্মচাৰীৰ প্ৰয়োজন পূৰণৰ বাবে কমিছনাৰ ফ্ৰেঞ্চিচ জেনকিঞ্চৰ উদ্যোগত ১৮৩৫ চনত গুৱাহাটীত ৫৮ জন শিক্ষাৰ্থীৰে 'দ্যা গুৱাহাটী গভৰ্ণমেন্ট চেমিনাৰী' (বৰ্তমানৰ কটন কলেজিয়েট হাইস্কুল) আৰু ১৮৪১ চনত শিৱসাগৰত আন এখন ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।

১৮১৩ চনৰ 'চাৰ্টাৰ আইন' যোগে খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলে ভাৰতত খ্ৰীষ্টধৰ্ম প্ৰচাৰৰ অনুমতি লাভ কৰে। ১৮২৯ চনৰ পৰা মিছনেৰীসকলে অসমতো তেওঁলোকৰ ধৰ্মপ্ৰচাৰৰ কাম আৰম্ভ কৰে। এইদৰে ধৰ্মপ্ৰচাৰৰ লগতে খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলে শিক্ষা আৰু অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বিকাশ আৰু প্ৰসাৰত মনোনিৱেশ কৰে। তেওঁলোকৰ এই প্ৰচেষ্টাত আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন, হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু গুণাভিৰাম বৰুৱাই হাত উজান দিয়ে আৰু ১৮৭৩ চনত অসমৰ পঢ়াশালি আৰু কাৰ্য্যালয়ৰ কাম কাজত অসমীয়া ভাষা পুনৰ প্ৰৱৰ্তন কৰি ভাষাটোৰ ন্যায্য স্থান আৰু মৰ্যাদা ঘূৰাই আনিবলৈ সক্ষম হয়। এনেদৰে খ্ৰীষ্টান মিছনেৰী আৰু ইংৰাজী শিক্ষাৰে শিক্ষিত সেই সময়ৰ অসমীয়া ডেকা সকলৰ প্ৰচেষ্টাত অসমত আধুনিক শিক্ষাৰ সূচনা হয়।

১৮৩৬ চনত ড° নাথান ব্ৰাউন আৰু অ'লিভাৰ টি. কাট্ৰাৰৰ নেতৃত্বত ব্যাপ্তিষ্ট মিছনেৰীসকলে প্ৰথমে শদিয়াত তেওঁলোকৰ কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰে। সেই চনতে তেওঁলোকে তাত ৬ জন ছাত্ৰৰে এখন স্কুল স্থাপন কৰে। ১৮৩৯ চনত এখন ছোৱালী স্কুলো স্থাপন কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত খামতি আৰু চিংফৌসকলে কৰা বিদ্ৰোহৰ বাবে ব্যাপ্তিষ্ট মিছনেৰীসকলে তেওঁলোকৰ কেন্দ্ৰ-শিৱসাগৰ, নগাঁও, তেজপুৰ আৰু কামৰূপ জিলালৈ স্থানান্তৰিত কৰে। ১৮৫৪ চনলৈকে তেওঁলোকে শিৱসাগৰত ১৪ খন, কামৰূপত ৫ খন আৰু নগাঁও জিলাত ৩ খন স্কুল স্থাপন কৰে। সেই সময়ত সৰ্বমুঠ ৭,৬৩৪ জন শিক্ষাৰ্থীয়ে এই স্কুলসমূহত শিক্ষা লাভ কৰা বুলি তথ্য পোৱা যায়।

ঊনবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণি দশকৰ পৰাই ৰঙিয়াত সত্ৰ আদিৰ জৰিয়তে শিক্ষা বিস্তাৰৰ পাতনি মেলা হৈছিল যদিও

সঠিক তথ্য পোৱা নাযায়। তথাপি হাতত পৰা তথ্যৰ আধাৰত ৰঙিয়াৰ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ বিতং বিৱৰণ পৰ্য্যায় আৰু প্ৰকৃতি অনুসৰি তলত দাঙি ধৰাৰ চেষ্টা কৰা হ'ল-

ৰঙিয়াৰ বিদ্যালয়সমূহ ঃ-

সদ্যপ্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডত সৰ্বমুঠ ৩০৪ খন বিদ্যালয়ে স্কুলীয়া শিক্ষাৰ এক বা একাধিক পৰ্য্যায় সামৰি লৈ কামৰূপ জিলা তথা অসমৰ বিদ্যালয় পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাক্ষেত্ৰত প্ৰভূত বৰঙণি আগবঢ়োৱা দেখা যায়। অসমীয়া আৰু ইংৰাজী (ব্যক্তিগত খণ্ডৰ) মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ৰ উপৰিও হিন্দী, বড়ো আৰু বঙালী মাধ্যমৰ বিদ্যালয় থকাটো ৰঙিয়াৰ বিদ্যালয় পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাৰ এক মন কৰিবলগীয়া দিশ। ২০২৩ চনৰ তথ্য অনুসৰি ৰঙিয়া শিক্ষা খণ্ডৰ বিদ্যালয়সমূহক একত্ৰীকৰণ বা চামিলকৰণ (Amalgamation) প্ৰক্ৰিয়াৰ পিছত সাত ভাগত বিভক্ত কৰা হয়। ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডৰ অন্তৰ্গত বিদ্যালয়সমূহৰ তথ্য পৰ্য্যায় অনুসৰি নিম্নলিখিত ধৰণে উপস্থাপন কৰিব পাৰি।

(ক) প্ৰাথমিক বিদ্যালয় (প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা পঞ্চম শ্ৰেণীলৈ) ঃ প্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি বৰ্তমান ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা পঞ্চম শ্ৰেণীলৈ শিক্ষাদান কৰা ২২৩ খন প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ৰ বিদ্যালয় আছে। আহোম ৰাজত্বকালৰ অৱসান নৌহওঁতেই ১৮০২ আৰু ১৮০৪ চনত স্থাপন হোৱা ক্ৰমে ৬ নং বুৰ্কা সত্ৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় আৰু ১৯৯নং গড়বালা জুনিয়ৰ বেচিক স্কুল ৰঙিয়াৰ সবাতোকৈ প্ৰাচীন প্ৰাথমিক স্কুল। উল্লেখযোগ্য যে ৬ নং বুৰ্কা সত্ৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালযখন আদিতে সত্ৰহে আছিল। কিন্তু কেতিয়াৰ পৰা সত্ৰ গুচি আধুনিক প্ৰাথমিক বিদ্যালয়লৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হ'ল, তাৰ কোনো সঠিক তথ্য পোৱা নাযায়। উক্ত শতিকাতে, ১৮৩২ চনত ১ নং কুমাৰপাটা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়, ১৮৫০ চনত ৫৩ নং আঠাৰা জুনিয়ৰ বেচিক স্কুল, ১৮৭৭ চনত ৩০ নং নবুৰ্কা জুনিয়ৰ বেচিক স্কুল, ১৮৮৪ চনত ২ নং ডোবক প্ৰাথমিক বিদ্যালয়, ১৮৮৫ চনত ১৯৮ নং ধুহি নোৱাবালা প্ৰাথমিক বিদ্যালয় আৰু ১৮৮৭ চনত ৩ নং ছোটশিল প্ৰাথমিক বিদ্যালয় স্থাপিত হৈছিল।

(খ) প্ৰাথমিক আৰু উচ্চ প্ৰাথমিক বিদ্যালয় (প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা অষ্টম শ্ৰেণীলৈ) ঃ প্ৰাথমিক আৰু উচ্চ প্ৰাথমিক শ্ৰেণীসমূহ সংযুক্ত কৰি ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডত সৰ্বমুঠ ১১ খন বিদ্যালয় আছে। এইসমূহৰ ভিতৰত স্বাধীনতাৰ পূৰ্বেই ১৯৩০ আৰু ১৯৩৪ চনত ক্ৰমে ৫৮ নং জাজিকোণা জুনিয়ৰ বেচিক স্কুল আৰু কনিহা এম. ভি. স্কুল স্থাপন হৈছিল।

(গ) উচ্চ প্ৰাথমিক (ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা অষ্টম শ্ৰেণীলৈ) ঃ ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডৰ অন্তৰ্গত সৰ্বমুঠ ১৮ খন বিদ্যালয়ে উচ্চ প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাদান কৰি আছে। সেইসমূহৰ ভিতৰত ১৯৪৭ চনতে স্থাপন হোৱা হচং এম. ই. স্কুলখন সবাতোকৈ পুৰণি স্কুল।

(ঘ) প্ৰাথমিক, উচ্চ প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় (প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ শ্ৰেণীলৈ) ঃ ৰঙিয়াৰ মুঠ ৪ খন বিদ্যালয়ে সামূহিকভাৱে আটাইকেইটা স্তৰ সামৰি লৈ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ শ্ৰেণীলৈ শিক্ষাদান কৰি আছে। এই বিশেষ বিদ্যালয় কেইখন হ'ল- দগাঁও উচ্চতৰ মাঃ বিঃ (১৯৫০), কছাৰী মহল উচ্চতৰ মাঃ বিঃ (১৯৫৯), বাণী বিদ্যাপীঠ উচ্চতৰ মাঃ বিঃ (১৯৬৪) আৰু তুলসীবাৰী বহুমুখী উচ্চতৰ মাঃ বিঃ (১৯৬৯)।

(ঙ) উচ্চ প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় (ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ শ্ৰেণীলৈ) ঃ ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডৰ মুঠ ১০ খন স্কুলে স্কুলীয়া শিক্ষাৰ তিনিটা স্তৰ সামৰি লৈ ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ শ্ৰেণীলৈ পাঠদান কৰে। এই বিদ্যালয়কেইখনৰ ভিতৰত ৰঙিয়া উচ্চতৰ মাঃ বিঃ আৰু পি. বি. কনিহা উচ্চতৰ মাঃ বিঃ উল্লেখযোগ্য। ক্ৰমে ১৯৩৬ আৰু ১৯৪২ চনত স্থাপিত হোৱা এই বিদ্যালয় দুখনে পূৰ্বৰে পৰাই শৈক্ষিক মান অক্ষুণ্ণ ৰাখি বৰ্তমানেও অসমৰ ভিতৰতে লেখত ল'বলগীয়া বিদ্যালয়সমূহৰ শাৰীত স্থান দখল কৰি আছে।

(চ) প্ৰাথমিক, উচ্চ প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক পৰ্য্যায়ৰ বিদ্যালয় (প্ৰথমশ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ) ঃ ৰঙিয়াৰ মুঠ ১৫ খন বিদ্যালয়ে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ শিক্ষাদান কৰি বিদ্যালয় শিক্ষাৰ তিনিটা স্তৰ সামৰি আছে।

(ছ) উচ্চ প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক (ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ) ঃ ৰঙিয়া শিক্ষাখণ্ডৰ সৰ্বমুঠ ২৩ খন বিদ্যালয়ে ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা দশম শ্ৰেণীলৈ বিদ্যালয় শিক্ষাৰ দুটা স্তৰ সামৰি লৈ শিক্ষাদান কৰি আছে।

ওপৰোক্ত অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা প্ৰাদেশীকৃত অসমীয়া মাধ্যমৰ স্কুল সমূহৰ উপৰিও ৰঙিয়াৰ হাৰিয়ানডাবত অৱস্থিত জৱাহৰ নৱোদয় বিদ্যালয়, কামৰূপ- এখন আৱাসিক বিদ্যালয় য'ত ভাৰত চৰকাৰৰ গ্ৰামীণ প্ৰতিভা চিনাক্তকৰণ আৰু বিকাশৰ

প্ৰচেষ্টা ফলৱতী কৰা হয়। আনহাতে ২০১০ চনত ৰঙিয়াত স্থাপিত হোৱা কেন্দ্ৰীয় বিদ্যালয়, উঃ পূঃ সীমান্ত ৰেলৱে, ৰঙিয়া— এই বিদ্যালয়খনেও ৰঙিয়াৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰিছে। CBSE পাঠ্যক্ৰমৰ এই দুয়োখন বিদ্যালয়ে ৰঙিয়াত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ৰ স্কুলীয়া শিক্ষাৰ সৌৰভ বিলাইছে।

ৰঙিয়াৰ কলেজীয়া শিক্ষা ঃ

ৰঙিয়া মহকুমাৰ অন্তৰ্গত মুঠ ৬ খন মহাবিদ্যালয়ে উচ্চতৰ আৰু স্নাতক পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাদান কৰি আছে। প্ৰতিষ্ঠাকালৰ চন অনুসাৰে এই মহাবিদ্যালয়সমূহ হ'ল-

১) ৰঙিয়া মহাবিদ্যালয় (১৯৬৩)
২) পূৱ কামৰূপ মহাবিদ্যালয় (১৯৭২)
৩) পুঠিমাৰী মহাবিদ্যালয় (১৯৮১)
৪) মানবেন্দ্ৰ শৰ্মা ছোৱালী মহাবিদ্যালয় (১৯৮৪)
৫) পাতিদৰং মহাবিদ্যালয় (১৯৮৯)
৬) বিদ্যাভাৰতী মহাবিদ্যালয় (১৯৯০)

স্নাতক পৰ্য্যায়ৰ মহাবিদ্যালয় সমূহৰ উপৰিও ভালেসংখ্যক জুনিয়ৰ কলেজ ৰঙিয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত স্থাপিত হৈ একাদশ আৰু দ্বাদশ পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাদান কৰি আহিছিল। কিন্তু বৰ্তমান সময়ৰ শিক্ষানীতিৰ সাল-সলনি প্ৰক্ৰিয়াত এই জুনিয়ৰ কলেজসমূহৰ পৰিচয়ৰ সলনি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। উত্তৰ কামৰূপ আদৰ্শ চিনিয়ৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল, বিদ্যাভাৰতী চিনিয়ৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল, মধ্য কামপীঠ চিনিয়ৰ চেকেণ্ডাৰী স্কুল আদি উল্লেখিত ধৰণৰ শিক্ষানুষ্ঠান।

উল্লেখযোগ্য যে ৰঙিয়া মহাবিদ্যালয়, পূব কামৰূপ মহাবিদ্যালয়, চাংসাৰি মহাবিদ্যালয় আদি মহাবিদ্যালয়সমূহে সহস্ৰাধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য—এই তিনিওটা শাখাতে শিক্ষাদান কৰি আছে। লগতে শেহতীয়াভাৱে এই মহাবিদ্যালয়সমূহত প্ৰৱৰ্তন হোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰমত বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নামভৰ্ত্তি কৰি উপকৃত হৈছে। অদূৰ ভৱিষ্যতে বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্য্যায়লৈ উন্নীত হোৱাৰ সম্ভাৱনাৰে ৰঙিয়া মহাবিদ্যালয়খন সমগ্ৰ ৰঙিয়া অঞ্চলৰ উচ্চশিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ। ৰঙিয়াবাসীৰ গৌৰৱ এই মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰৱৰ্তিত হোৱা অসমীয়া, ইংৰাজী, অৰ্থনীতি বিজ্ঞান, শিক্ষা, বড়ো, সংস্কৃত, আৰবী আৰু উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিষয়ৰ স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰমে ইয়াৰ মৰ্য্যাদা বৃদ্ধি কৰিছে। আনহাতে ১৯৭২ চনত ৰঙিয়া মহকুমাৰ পূব প্ৰান্তত স্থাপন হোৱা পূব কামৰূপ মহাবিদ্যালয়খনে কামৰূপ জিলাৰ বিস্তৃত অঞ্চল জুৰি উচ্চশিক্ষাৰ পোহৰ বিলাই আছে। কলা, বিজ্ঞান, বাণিজ্য আৰু লগতে বৃত্তিগত শিক্ষাৰ সুবিধা থকা আৰু চৰকাৰীভাৱে মডেল কলেজৰ মৰ্য্যদা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা পূব কামৰূপ মহাবিদ্যালয় অসমৰ এখন লেখত ল'বলগীয়া মহাবিদ্যালয়। Assam Science and Technology University (ASTU)ৰ অধীনত Physics, Bio-Physics, Zoology আৰু Computer Science বিভাগত স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা থকাটোৱে এই মহাবিদ্যালয়খনক অন্য এক মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে।

বৃত্তিগত শিক্ষাৰ দিশত ৰঙিয়া ঃ

উঠি অহা প্ৰজন্মক আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি গঢ়ি তোলাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি ৰঙিয়াত বিভিন্ন ধৰণৰ বৃত্তিমুখী শিক্ষাদান কৰা অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি উঠাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰা যায়। সংখ্যাত তাকৰীয়া হ'লেও এনে কিছু বৃত্তিমুখী শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানে এই দিশত আশাৰ সঞ্চাৰ কৰিছে। অসম চৰকাৰে ২০১৭ চনত বাইহাটা চাৰিআলিত কামৰূপ পলিটেক্নিক্ স্থাপন কৰে। এই অনুষ্ঠানখনে তিনিবছৰীয়া ডিপ্লোমা পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা Electical, Electronics and Telecommunication আৰু Mechanical (Automobile)— এই তিনিটা বিভাগত শিক্ষা প্ৰদান কৰি আছে। ইয়াৰ উপৰিও ৰঙিয়াৰ তুলসীবাৰীত দক্ষতা, নিয়োগ আৰু উদ্যমিতা বিভাগৰ অধীনস্থ 'ঔদ্যোগিক প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান' নামেৰে আন এখন চৰকাৰী ITI প্ৰতিষ্ঠানে Welding, Beautician আৰু Computer Operator Programming Assistant (COPA)ৰ প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰি স্বনিয়োগৰ দিশত যুৱক-যুৱতী সকলক আগুৱাই যোৱাত সহায় কৰিছে। আনহাতে পেছাদাৰী শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত ৰঙিয়া মহাবিদ্যালয়, পূব কামৰূপ মহাবিদ্যালয় আদিয়ে প্ৰৱৰ্তন কৰা ভিন ভিন পাঠ্যক্ৰমে বৰ্তমান এনে শিক্ষাৰ চাহিদা বহুখিনি পূৰণ কৰিব পাৰিছে। ৰঙিয়া মহাবিদ্যালয়ত থকা Medical Laboratory Technology , Travel and Tourism Manage-

ment, Catering Technology আৰু Hotel Management— এই চাৰি প্ৰকাৰৰ Bachelor of Vocation (BVOC) পাঠ্যক্ৰমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বাৰুকৈয়ে উপকৃত কৰিছে। মন কৰিব লগীয়া যে পূব কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ে Food Processing and Quality Managementৰ দৰে আকৰ্ষণীয় আৰু চাহিদাসম্পন্ন বিষয়ৰ Bachelor of Vocation (BVOC) আৰু Master of Vocation (MVOC) উভয় পৰ্য্যায়ত পাঠ্যক্ৰমৰ সুবিধা প্ৰদান কৰি আহিছে। ইয়াৰ উপৰিও এই মহাবিদ্যালয়ত Information Technology (IT) আৰু Computer Science বিষয়ত ক্ৰমে Bachelor of Vocation আৰু Master of Vocation পাঠ্যক্ৰম পঢ়াৰ সুবিধা আছে।

শিক্ষক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰঙিয়া ঃ

অসমৰ মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষক শিক্ষাৰ প্ৰভূত চাহিদা পূৰণ কৰাৰ প্ৰচেষ্টাৰে ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ে (Rangia T.T. College) ১৯৮৭ চনৰ পৰাই প্ৰতি বছৰে ১০০ জন প্ৰশিক্ষাৰ্থীক (প্ৰাক-কৰ্মকালীন আৰু কৰ্মকালীন) B. Ed ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰি আহিছে। National Council for Teacher Education (NCTE)ৰ দ্বাৰা স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত (Affiliated to GU) আৰু অসমৰ চৰকাৰৰ Concurrence প্ৰাপ্ত এই মহাবিদ্যালয়খনৰ সুবাদতে অসমৰ উ পৰিও দাঁতিকাষৰীয়া ৰাজ্যসমূহৰ যেনে- মেঘালয়, পশ্চিমবংগ, অৰণাচল প্ৰদেশ আদিৰ মেধাবী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে অনুষ্ঠিত কৰা প্ৰৱেশ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ যোগ্যতাৰ ভিত্তিত নামভৰ্তি কৰিবলৈ ঢাপলি মেলে। সুখৰ কথা যে উক্ত মহাবিদ্যালয়ৰ ৰ পৰা B.Ed ডিগ্ৰী প্ৰাপ্ত ৮০% প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত ভিন ভিন শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষকতা বৃত্তিৰ সৈতে জড়িত হৈ স্বাৱলম্বী হৈছে। সম্প্ৰতি, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত স্নাতক পাঠ্যক্ৰমো প্ৰৱৰ্তন কৰিছে। ইতিমধ্যে ইয়াৰ পৰা সুখ্যাতিৰে প্ৰথম বেট্চৰ শিক্ষাৰ্থীসকল উত্তীৰ্ণ হৈছে।

শিক্ষক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰঙিয়া তিনিআলিত অৱস্থিত Block Institute of Teacher Education (BITE), (পূৰ্বৰ বুনিয়াদী প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ (BTC)ই ১৯৫৪ চনৰে পৰা প্ৰাথমিক আৰু উচ্চ প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষক সকলক দুবছৰীয়া (পূৰ্বতে এবছৰীয়া আছিল) D.El.Ed প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰি আহিছে। NCTE (National Council for Teacher Education) ৰ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত আৰু SCERT (State Council of Educational Research and Training)ৰ দ্বাৰা পৰিচালিত এইখন শিক্ষক শিক্ষাৰ এক অগ্ৰণী অনুষ্ঠান। ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ দৰেই বাইহাটা চাৰিআলি বি. এড. কলেজ আৰু ছিপাঝাৰ বি. এড. কলেজেও ১০০ জনকৈ প্ৰশিক্ষাৰ্থীক B.Ed ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰি আহিছে। উল্লেখ্য যে এই দুয়োখন বি. এড. কলেজত D. El. Ed প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধাও আছে।

স্ত্ৰী শিক্ষাৰক্ষেত্ৰত ৰঙিয়া ঃ

বৃহত্তৰ ৰঙিয়াৰ কেইবাখনো ছোৱালী হাইস্কুল যেনে— জনতা ছোৱালী হাইস্কুল, ইচ্ছাদঘৰীয়া কন্যা বিদ্যাপীঠ, দৌল পুখুৰী পাৰ ছোৱালী হাইস্কুল, মধুকুছি আঞ্চলিক ছোৱালী হাইস্কুল, গৰিয়াকোঠ মধ্য পাণ্ডুৰী ছোৱালী হাইস্কুল আদিয়ে কুৰি শতিকাৰ সপ্তম দশকৰ পৰাই ৰঙিয়াৰ স্ত্ৰী শিক্ষাৰ বাট সুচল কৰি ৰাখিছিল। কিন্তু বৰ্তমান দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সহ-শিক্ষাৰ প্ৰসংগই প্ৰাধান্য লাভ কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই ছোৱালী বিদ্যালয়সমূহ ৰূপান্তৰিত কৰি ল'ৰা আৰু ছোৱালী উভয়কে নাম-ভৰ্তিৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হৈছে। অৱশ্যে ১৯৫২ চনতে স্থাপন হোৱা ৰঙিয়া ছোৱালী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনে আজিও উচ্চ প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্তৰলৈকে শিক্ষা দান কৰি স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰসাৰত একাণপতীয়া চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। সেইদৰে উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰঙিয়াস্থিত মানবেন্দ্ৰ শৰ্মা ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰায় দুই সহস্ৰাধিক ছাত্ৰীয়ে স্নাতক পৰ্যায়ৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি আছে। ১৯৮৪ চনত স্থাপিত এই মহাবিদ্যালয়খন ২০১৩ চনত প্ৰাদেশীকৰণৰ আওতালৈ আহে আৰু ২০২৩ বৰ্ষত ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰত্যায়ন আৰু মূল্যায়ন পৰিষদৰ দ্বাৰা মূল্যায়িত (Grade-B) হৈছে আৰু গুণগত মান বজাই ৰাখি বৃহত্তৰ ৰঙিয়াৰ মহিলা উচ্চ শিক্ষাৰ ধ্বজা বহন কৰি আছে।

ৰঙিয়াত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ শিক্ষা ঃ

বিংশ শতিকাৰ শেষৰ দশকৰ পৰাই ৰাজ্যখনত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয় গঢ়ি উঠাৰ যি প্ৰৱণতা দেখা গৈছিল তাৰ আলমতে ৰঙিয়াতো সম্পূৰ্ণ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ (প্ৰাদেশীকৰণৰ প্ৰশ্নই নথকা) বিদ্যালয় এখন এখনকৈ গঢ়ি উঠে। ১৯৮৭ চনতেই

ৰঙিয়াৰ বুকুত গঢ়ি উঠা শংকৰদেৱ শিশু নিকেতনখন এখন উন্নত গুণগত মানৰ বিদ্যালয় হিচাপে আজিও বৃহৎ সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আকৰ্ষিত কৰি ৰাখিছে। পৰৱৰ্তী সময়ত শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, তুলসীবাৰী (১৯৯৮), শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, কৰৰা (১৯৯০), শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, বোৰ্কা (১৯৯৯), শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, বটাকুছি (১৯৯৯), ৰঙিয়া জাতীয় বিদ্যালয় (২০১০) আদি বিদ্যালয়সমূহ গঢ়ি উঠে আৰু নিজস্ব গতিত প্ৰসাৰ লাভ কৰে।

ইয়াৰ উপৰি উক্ত অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয়সমূহৰ সমান্তৰালভাৱে একাংশ ইংৰাজী মাধ্যমৰ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বিদ্যালয়েও মূৰ দাঙি উঠে। ১৯৮৪ চনত স্থাপন হোৱা লোটাছ ইংলিছ স্কুল (পৰৱৰ্তী কালত আম্বেদকাৰ লটাছ ইংলিছ স্কুল ৰূপে আজিও মহেন্দ্ৰ দাস পথত অৱস্থিত) ৰঙিয়াৰ ইংৰাজী মাধ্যমৰ প্ৰথমখন বিদ্যালয়। পৰৱৰ্তী সময়ত ১৯৯৩ চনত স্থাপন হয় মডাৰ্ণ ইংলিছ স্কুল। সেই সময়ত অসমীয়া আৰু ইংৰাজী মাধ্যমৰ দোমোজাত পৰি ইংৰাজী মাধ্যমক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া অভিভাৱকসকলে এই বিদ্যালয় খনলৈ ঢাপলি মেলিছিল। এই ধাৰা অব্যাহত ৰাখে SERS Public School (২০০২) আদিৰ দৰে ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়সমূহে পৰৱৰ্তী সময়ত CBSE বৰ্ডৰ পাঠ্যক্ৰমেৰে কিছু সংখ্যক মিছনেৰী স্কুলো গঢ়ি উঠে যেনে -Fatima Convent School (২০০৭) আৰু তুলসীবাৰী, ৰঙিয়াত স্থাপন হোৱা Dematha Convent English School (২০১৯)। আনহাতে ২০১৬ চনতে বাইহাটা চাৰিআলিত স্থাপন হোৱা Delhi Public School, Kamrup এ ৰঙিয়াৰ স্কুল পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষাৰ ভিন্নতা বৃদ্ধি কৰে।

পৰিৱৰ্তিত সময় আৰু পৰিস্থিতিৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি ব্যক্তিগত খণ্ডৰ মাধ্যমিক স্তৰৰ বিদ্যালয় সমূহৰ লগতে ৰঙিয়া অঞ্চলত ভালেমান ব্যক্তিগত খণ্ডৰ জুনিয়ৰ কলেজ গঢ়ি উঠে। প্ৰেগমেটিক একাডেমি (২০০৩), চিমবায়োছিছ একাডেমি (২০০৯), ইউক্লিড গ্ৰুপ অৱ ইনষ্টিটিউচন্চ (২০১৮), অভিজ্ঞান একাডেমি (২০১৭), আনন্দৰাম বৰুৱা একাডেমি (২০১৫) আদি ৰঙিয়াস্থিত কেইখনমান জুনিয়ৰ কলেজ। লগতে কেন্দুকোনা আৰু বাইহাটা চাৰিআলিত থকা ক্ৰমে প্ৰগতি একাডেমি (২০১৭) আৰু ৰামানুজন জুনিয়ৰ কলেজ (২০১৪) জেনিম একাডেমী আইনষ্টাইন একাডেমী আদি এইক্ষেত্ৰত উল্লেখনীয়। এই একাডেমি বা জুনিয়ৰ কলেজ সমূহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বোৰ্ড পৰীক্ষাৰ সমানে সমানে প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰাৰ মানসিকতাৰে সাম্প্ৰতিক শিক্ষাৰ ধাৰাৰ লগত সুৰ মিলাই আগবাঢ়িছে।

সামগ্ৰিকভাৱে আধুনিক শিক্ষাৰ সকলো সা-সুবিধাৰে প্ৰায় পৰিপূৰ্ণ যদিও ৰঙিয়াত বিশ্ববিদ্যালয় আৰু আভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰা যায়। অৱশ্যে অদূৰ ভৱিষ্যতে তামুলপুৰত(প্ৰস্তাৱিত) স্থাপন হ'বলগীয়া চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়খনে ৰঙিয়াবাসীক নিশ্চয় লাভৱান্বিত কৰিব। কিন্তু পৰিতাপৰ বিষয় যে ৰঙিয়া অঞ্চলৰ কেইখনমান পুৰণি বিদ্যালয় যেনে কোঠৰা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়, বালিসত্ৰ ছোৱালী হাইস্কুল, নৱজ্যোতি হাইস্কুল আদিৰ বাবে প্ৰাদেশিকীৰণ আজিও সপোন হৈয়ে ৰ'ল।

(ঋণ স্বীকাৰ ঃ খণ্ড প্ৰাথমিক শিক্ষা বিষয়া তথা খণ্ড মিছন সমন্বয়ক, ৰঙিয়া আৰু স্থানীয় স্মৃতিগ্ৰন্থসমূহ)

❑ লেখিকা ঃ উপাধ্যক্ষা, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

তেওঁৰ পাছে পাছেই গ'লগৈ–
আঘোণৰ সোণবৰণীয়া ৰ'দ,
খেৰৰ চুবুৰিটো, বাঁহ বননিৰ
কেঁচা আলিটো
আৰু গান গোৱা চৰাইজাক

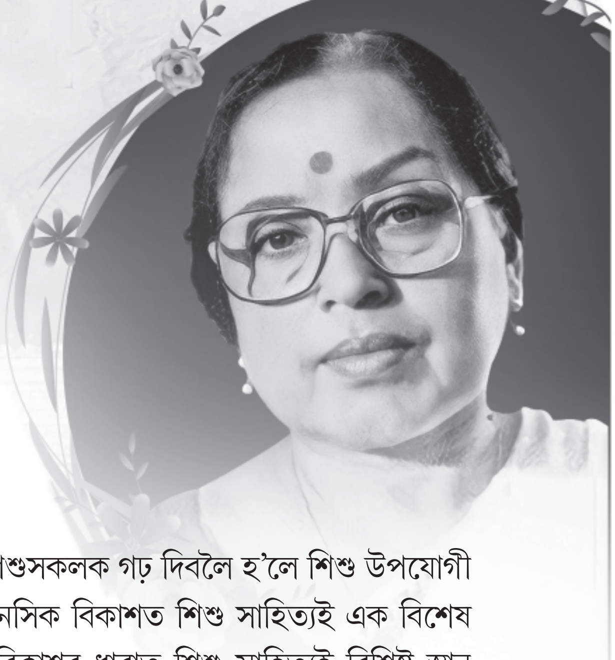

নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু গীত ঃ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন

নীলাক্ষি গোস্বামী

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ আজিৰ শিশু কাইলৈৰ নাগৰিক। দেশৰ ভৱিষ্যত এই শিশুসকলক গঢ় দিবলৈ হ'লে শিশু উপযোগী সাহিত্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাক অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। বৌদ্ধিক আৰু মানসিক বিকাশত শিশু সাহিত্যই এক বিশেষ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। অতীজৰে পৰা অসমীয়া সাহিত্যৰ ক্ৰমবিকাশৰ ধাৰাত শিশু সাহিত্যই বিশিষ্ট স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। শিশু উপযোগী সাহিত্যই অসমীয়া সাহিত্যত বিভিন্ন যুগ অতিক্ৰম কৰি বৰ্তমানৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰিছে। অসমীয়া শিশু সাহিত্যৰ বিকাশত যিসকল সাহিত্যিকে অৰিহণা আগবঢ়াই আহিছে সেইসকলৰ ভিতৰত নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ স্থান সুনিৰ্দিষ্ট। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত শিশুগীতসমূহৰ ভিতৰত 'অসমীয়া ওমলা গীত' 'নতুন ওমলাগীত' 'শালিকী ৰটো টো', 'সুৰদী মাত' সুৰীয়া মাত, 'গছ' আদি অন্যতম। নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ এই শিশু গীতসমূহকেই গৱেষণা পত্ৰৰ মূল বিষয় হিচাপে নিৰ্বাচন কৰা হৈছে। গৱেষণাপত্ৰখনৰ জৰিয়তে কলা-কৌশল, শিশু মনস্তত্ব, লোকসংস্কৃতি ইত্যাদি বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত দৃষ্টিপাত কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হ'ব। বৰ্ণনাত্মক, বিশ্লেষণাত্মক, ঠায়ে ঠায়ে তুলনাত্মক আৰু ঐতিহাসিক পদ্ধতিৰে এই অধ্যয়ন আগবঢ়োৱা হ'ব। মুখ্য উৎস হিচাপে নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ 'শিশু সাহিত্য সম্ভাৰ' গ্ৰন্থখন আৰু গৌণ উৎস হিচাপে বিভিন্ন গ্ৰন্থৰ সহায় লৈ গৱেষণা পত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰা হ'ব। এনেদৰে আলোচনা কৰিলেও মৌলিক চিন্তাৰ ওপৰত সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হ'ব।

বীজশব্দ ঃ গীত, সাহিত্য, শিশু

১.০০ অৱতৰণিকা ঃ শিশুৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ বাবে ৰচিত সাহিত্যই শিশু সাহিত্য। অতি পুৰণি কালৰে পৰাই অসমীয়া সাহিত্যত শিশু সাহিত্যৰ বিকাশ দেখিবলৈ পোৱা যায়। 'কাণখোৱা', 'ভীম-চৰিত', 'শিশুলীলা' আদি ইয়াৰেই নিদৰ্শন। খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ প্ৰচেষ্টাতো অৰুণোদই কাকতত বাইবেল বা দেশ-বিদেশৰ সাধু আদি শিশু উপযোগী সাহিত্য প্ৰকাশিত হয়। বিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিতে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই 'বুঢ়ী আইৰ সাধু', 'ককাদেউতা আৰু নাতি ল'ৰা', 'জুনুকা' নামেৰে শিশু উপযোগী সাধুকথা ৰচনা কৰে।

শিশু সাহিত্যৰ অন্যতম বিভাগ হৈছে শিশু কবিতা নাইবা শিশু-গীত। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সমসাময়িক কেইবাগৰাকী লিখকে সাধুকথাৰ উপৰিও শিশু উপযোগী কবিতা আৰু গীত ৰচনা কৰে। তাৰে ভিতৰত দুৰ্গা প্ৰসাদ মজিন্দাৰ বৰুৱা 'উজু কবিতা' আৰু 'ল'ৰাৰ কবিতা', বেণুধৰ ৰাজখোৱাৰ 'সৰু ল'ৰাৰ গীত', ধনাই বৰাৰ 'কবিতা চন্দ্ৰিকা' আদি উল্লেখযোগ্য। পিছলৈ মিত্ৰদেৱ মহন্ত, অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকা, জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা, নৱকান্ত বৰুৱা (এখুদ ককাইদেউ), এলি আহমেদ, নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ, কীৰ্তিনাথ হাজৰিকা, গগন চন্দ্ৰ অধিকাৰী, হিৰণ্ময়ী দেৱীয়ে

শিশুগীতসমূহ ৰচনা কৰে। সেই সময়ত আকৰ্ষণীয় কিছুমান শিশুগীত বা কবিতা শিশুৰ মাজত সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সেই কেইগৰাকীৰ ভিতৰত নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈ নিঃসন্দেহে অন্যতম।

শিশু সাহিত্যলৈ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ অৱদান অবিস্মৰণীয়। তেওঁ কুৰিৰো অধিক শিশু সাহিত্য ৰচনা কৰিছে। শিশুৰ মাজত 'নীলা বাইদেউ' নামেৰে পৰিচিত নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ লিখনিসমূহ বিভিন্ন শিশু আলোচনী বাতৰি-কাকত আৰু আকাশবাণীৰ যোগেদি প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত হৈছে। শিশুগীত, শিশু নাট, কবিতা, সাধু সকলোতে নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ অৱদান উল্লেখযোগ্য। 'চিলচিল চিলা বাগী চিল মিলা', 'হাঁয়, নাৰিকল পিঠা', 'গান শুনা ভূত', 'সেউজী সেউজী', 'ধুনীয়া হাত', 'নাক', 'কাণ', 'হাত', 'ভৰি', 'এনেখন মৰমৰ দেশ', 'কথা-সৰিৎসাগৰ', 'মন উৰণীয়া', 'জিকিমিকিৰ কথা', 'ৰজা', 'বন্ধু', 'মোৰ সৰুকালিৰ দিনবোৰ', 'লগৰী', 'জগন্নাথ দৰ্শন', আদি ইয়াৰ ভিতৰত অন্যতম। শিশুনাট, কবিতা, সাধুৰ উপৰিও তেওঁ 'অসমীয়া ওমলা গীত', 'নতুন ওমলা গীত', 'শালিকী ৰটৌ টৌ', 'সুৰদী মাত', 'সুৰীয়া মাত', 'গছ' ইত্যাদি শিশুগীত তেওঁ ৰচনা কৰিছে। নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ উক্ত শিশুগীতসমূহৰ জৰিয়তে এই অধ্যয়নৰ বিভিন্ন দিশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

২.০০ অধ্যয়নৰ লক্ষ্য ঃ অসমীয়া সাহিত্যত নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ অৱদান সম্পৰ্কে বিভিন্ন দৃষ্টিকোণৰ পৰা যিমানখিনি বিশ্লেষণাত্মক আলোচনা হ'ব লাগিছিল সেয়া যেন পৰ্য্যাপ্ত নহয়। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত শিশু-গীতসমূহৰ সকলোবোৰ দিশ সামৰি পদ্ধতিগত আলোচনা এতিয়াও সীমিত পৰিমাণৰ। আশা কৰা হৈছে, এনে অধ্যয়নে তেওঁৰ শিশুগীতসমূহৰ সামগ্ৰিক স্বৰূপৰ অৱগতিত যথেষ্ট সহায় কৰিব।

৩.০০ পূৰ্বকৃত অধ্যয়ন ঃ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু-গীতসমূহৰ পূৰ্বকৃত অধ্যয়ন হিচাপে আলোচনা যথাৰ্থৰূপত এতিয়াও হোৱা নাই। মহেশ্বৰ নেওগৰ 'অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা', সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাৰ 'অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত', হেমন্ত কুমাৰ শৰ্মাৰ 'অসমীয়া সাহিত্যত দৃষ্টিপাত', যতীন্দ্ৰ নাথ গোস্বামীৰ 'অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী' আদিত শিশু-গীত সম্পৰ্কে কিছু কিছু আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে যদিও ই পৰ্য্যাপ্ত নহয়।

৪.০০ গৱেষণা পদ্ধতি ঃ বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিৰে এই অধ্যয়ন কৰিবলৈ যত্ন কৰা হৈছে যদিও কোনো কোনো প্ৰসংগত বৰ্ণনাত্মক আৰু ঐতিহাসিক পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে। শিশু-সাহিত্যৰ পৰিচয় আৰু নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীত সমূহৰ পৰিচয়ত প্ৰধানকৈ ঐতিহাসিক আৰু বৰ্ণনাত্মক উভয় পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। তদুপৰি নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতসমূহৰ বিষয়বস্তু, কলা-কৌশল, শিশু মনস্তত্ত্ব, সামাজিক চিত্ৰ আদিৰ আলোচনাত বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিৰ আশ্ৰয় লোৱা হৈছে। এনেদৰে ঐতিহাসিক, বৰ্ণনাত্মক আৰু বিশ্লেষণাত্মক তিনিওটা পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে।

৫.০০ অধ্যয়নৰ উৎস আৰু পৰিসৰ ঃ এই অধ্যয়নত শিশু সাহিত্যত নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ অৱদান, তেওঁ ৰচনা কৰা শিশু-গীতসমূহৰ বিষয়বস্তু, কলা-কৌশল, শিশু মনস্তত্ত্বৰ লগতে সিবোৰত প্ৰতিফলিত অসমীয়া সমাজ জীৱনৰ বিষয়ে যথাসম্ভৱ আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। প্ৰস্তাৱিত গৱেষণাপত্ৰখনত প্ৰয়োজন হোৱা সমলৰাজি মুখ্য আৰু গৌণ হিচাপে ভাগ কৰা হৈছে। অসম শিশু সাহিত্য ন্যাসে প্ৰকাশ কৰা 'নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু সাহিত্য সম্ভাৰ'ত প্ৰকাশিত 'অসমীয়া ওমলা গীত', 'নতুন ওমলা গীত', 'শালিকী ৰটৌ টৌ', 'সুৰদী মাত', 'সুৰীয়া মাত', 'গছ' আদি শিশুগীতসমূহক মুখ্য উৎস হিচাপে লোৱা হৈছে। আনহাতে গৱেষণাপত্ৰৰ সৈতে সম্পৰ্ক থকা অন্যান্য প্ৰাসঙ্গিক গ্ৰন্থসমূহক গৌণ সমল হিচাপে সামৰি লোৱা হৈছে।

৬.০০ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতৰ বিষয়বস্তু ঃ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু-গীত সমূহ স্বকীয় অভিজ্ঞতাৰ কাব্যময় ফচল। তেওঁ বাস্তৱ জীৱনৰ স্বকীয় অভিজ্ঞতাসমূহক বিভিন্ন বিষয়ৰ মাজেৰে শিশুৰ উপযোগীকৈ ৰচনা কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে 'শালিকী ৰটৌ টৌ' শিশুগীতটিত 'পণ্ডিত'ৰ চৰিত্ৰটোক আকৰ্ষণীয় ৰূপত এনেদৰে উপস্থাপন

কৰিছে —

পাটিদৈয়া গাঁৱতে আছে এক পণ্ডিত
যাৰে তাৰে চায় নোলোৱাকৈ ধনবিত।
মৃত্যুৰ গণনা তেওঁৰ কি যে প্ৰামাণিক
যিহকেই কয় তেওঁ লাগি যায় ঠিক। (পণ্ডিত, শালিকী ৰটৌ টৌ)

প্ৰকৃতিৰ লগত শিশুৱে উমলি-জামলি ভাল পায়। গছ-গছনি, চৰাই-চিৰিকটি, জীৱ-জন্তু আদিক আপোন বুলি ভাবে। 'শালিকী ৰটৌ টৌ', 'ৰ'দালি এ ৰ'দ দে', 'বৰষুণৰ বুধি', 'শিয়ালী নাহিবি ৰাতি', আদি ইয়াৰ নিদৰ্শন। যেনে ঃ

ক) শালিকী ৰটৌ টৌ ভাত শাক হ'ল সউ
বেলি বোলে বাৰ বাজি ডেৰ পাৰ গ'ল
ৰাতিপুৱা চাহ খাই ফুৰি আহো বুলি ভাই
শালিকীৰ মাকজনী কেনিবাদি গ'ল। (শালিকী ৰটৌ টৌ)

খ) পৰুৱাবোৰ কেনিযায়?
বিয়ালৈ যায়
ৰসগোল্লা, বুন্দিয়া
দৈ সানি খায়। (অসমীয়া ওমলা গীত)

গ) অ' মেকুৰী, অ' মেকুৰী
ক'ত আছিলা তুমি
দিল্লীলৈ গৈছিলো
মিটিং আছে শুনি।
(অসমীয়া ওমলাগীত)

'সুৰদী মাত' গীতটিৰ জৰিয়তে শিশুক বৰ্ণৰ পৰিচয় দিয়া হৈছে। যেনে ঃ

অটো উঠিল অমিতা গছত
পকা অমিতা খোৱাৰ লোভত
আই বোলে মই আমহে খাম
এনে মিঠা আম ক'তনো পাম। (সুৰদী মাত)

নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতসমূহত বিভিন্ন ধৰণৰ নীতিবচন, নীতিশিক্ষা, উপদেশ আদিও সুন্দৰৰূপত উপস্থাপিত হৈছে —

ক) পৰিষ্কাৰ সবাতোকে
ভাল অলংকাৰ।
সোণত সুৱগা চৰে
ভাল ব্যৱহাৰ। (নতুন ওমলা গীত)

খ) ৰাতিপুৱাৰ ৰঙাবেলি
প্ৰণাম কৰিম।
মা-দেউতাৰ কথা
সদায় শুনিম।। (নতুন ওমলা গীত)

গ) সাধাৰণ জ্ঞানবোৰ জীৱনত লাগে।

নপঢ়া নুশুনাই কণা হৈ থাকে।। (সুৰীয়া মাত)

নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ কিছুমান শিশুগীতত ঈশ্বৰক প্ৰাৰ্থনা কৰা, সেৱা কৰা আদি আধ্যাত্মিক ভাব পৰিস্ফুটিত হৈছে —

ক) নমো কৰা, নমো কৰা, নমো কৰা ভাই
মায়ে নমো কৰে সদায় সদায়।। (অসমীয়া ওমলা গীত)

খ) সোঁহাত বাঁওহাত
দুইহাত মেলি
পুৱাতেই নমো কৰে
ঈশ্বৰলৈ বুলি। (অসমীয়া ওমলা গীত)

এনেধৰণৰ বিভিন্ন বিষয়বস্তুক কেন্দ্ৰ কৰি শিশুগীতসমূহ ৰচনা কৰিছে।

৭.০০ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতত কলা-কৌশল ঃ শিশুগীতৰ আলোচনা, তাৰ কলা-কৌশল বা আংগিকৰ আলোচনা অবিহনে সম্পূৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে। প্ৰকৃততে কলা-কৌশলৰ মনোহাৰিত্বই গীতসমূহক নান্দনিক দিশত সাৰ্থকতা দান কৰে।[১] ছন্দ, অলংকাৰ, ৰস, ভাষা আদিয়েই হ'ল গীতৰ কলা-কৌশলৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য।

ছন্দ কবিতাৰ প্ৰধান অংগ। ছন্দৰ উপস্থিতিয়েই কবিতাক, পদ্যভাষাৰ নাটকৰ বাহিৰে আন সকলো সাহিত্যৰূপৰ পৰা বেলেগাই হৈছে।[২] শব্দৰ বিন্যাস প্ৰকাৰৰ ফলত ওপজা সৌন্দৰ্য্যই ছন্দ।[৩] ই কবিতাৰ সৌন্দৰ্য্য বঢ়োৱাৰ লগতে পাঠকৰ মনতো আনন্দৰ সৃষ্টি কৰে। নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু-গীতত ছন্দ মিল মন কৰিবলগীয়া।

কই খায় বহুত কল।
গাত কৰ বৰ বল।
খই নতুন খৰম পাই
খটক্ খটক্ কৰি যায়। (সুৰদী মাত)

অমিত্ৰাক্ষৰ ছন্দতো তেওঁ কিছু কিছু গীত ৰচনা কৰিছে।

ভুক্ ভুক্ কৰি ভুকিছে কুকুৰে
গহীন ৰাতিত কেনেবা লাগে
গাৰ নোম শিয়ৰি উঠিছে
পুখুৰী পাৰত বাঁকিনী নাছে। (শিয়ালি নাহিবি ৰাতি)

নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীত সমূহৰ ভাষা, সহজ, স্পষ্ট আৰু শিশু মনৰ সৰল অন্তৰক চুই যাব পৰা বিধৰ।

ক) আলু পটল সখী হ'ল
লাওৰ লাগিল গপ।
মুখ ফুলাই বহি কৰিল
তিনি হেজাৰ জপ।। (অসমীয়া ওমলা গীত)

খ) মূৰত চুলি থাকে
দুই কাষে কাণ
দাঁত, জিভা, ডিঙি, ওঁঠ
মুখে গায় গানৰ। (অসমীয়া ওমলা গীত)

গ) আকাশত কি ৰং
পাতলীয়া নীলা

নীলবোৰ দেখিছানে
আৰু বেছি নীলা। (অশমীয়া ওমলা গীত)

উক্ত গীতকেইফাঁকিৰ প্ৰকাশভংগী যিদৰে পোনপটীয়া, ভাষাও সেইদৰে সহজ-সৰল। ইয়াৰ উপৰি গীতকেইফাঁকিত ব্যৱহৃত দাড়ি, কমা আদি যতি চিহ্নৰ প্ৰয়োগ সুশৃংখলিত। শিশুগীতসমূহ ৰচনা কৰোঁতে ভাষাৰ প্ৰতি যথেষ্ট সচেতন হ'বলগীয়া হয়। সেই সচেতনতা নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ আছে। সেয়েহে তেওঁৰ গীতসমূহ অধিক মনোগ্ৰাহী হৈছে।

৮.০০ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ গীতত শিশু মনস্তত্বৰ প্ৰতিফলন ঃ মন সম্বন্ধে বা মানসিক অৱস্থাসমূহৰ বিষয়ে কৰা বিজ্ঞানসন্মত আলোচনাকে মনস্তত্ত্ব বুলিব পাৰি। মনে আত্মপ্ৰকাশ চিন্তা, অনুভূতিৰ মাজেৰে। শিশুৰ মানসিক দিশসমূহৰ আলোচনাই হৈছে শিশু মনস্তত্ব। শিশুৰ মন কল্পনাপ্ৰৱণ। এখন নিজৰ মানস ৰাজ্যত সিহঁত বিচৰণ কৰে। তাত কালৰ প্ৰভাৱ নাই, বাস্তৱ-অবাস্তৱ, সম্ভৱ-অসম্ভৱৰ সীমাৰেখা নাই, ল'ৰা বুঢ়াৰ প্ৰভেদ নাই, গছেও কথা কয়, পুতলাই অভিমান কৰি অসহযোগ কৰে।[৪] শিশুৰ মানসিক জগতখন আন লোকতকৈ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। গতিকে শিশুৰ এনে এখন মানসিক জগতৰ সঙ্গতি ৰাখি কাহিনী ৰচনা কৰিব পাৰিলে সিহঁতক আকৰ্ষণ কৰিব পৰা যায়।[৫] নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈয়েও শিশুগীতসমূহৰ মাজেৰে এনেধৰণৰ কাল্পনিক পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰাত যেন সফল হৈছে —

ক) ধুনীয়া ঘোঁৰাতে
পৰীৰে দেশলে
সোণে মোৰ যায় নে
নেযায়?
পৰীৰে দেশখন
কিযে বিতোপন
ডাৰৰৰ সিপাৰে
জিকেমিকে কৰে। (সুৰীয়া মাত)

খ) লাহেকৈ পুতলাক
বেজী এটা দিলে
আই ঔ।।
দৰৱ খালে, গাখীৰ খালে
জ্বৰ ভাল হ'ল
হাঁহি হাঁহি পুতলা
খেলিবলৈ গ'ল।। (নতুন ওমলা গীত)

গ) গছত উঠিল গৰু গৈ
পাহাৰ খহিল ভয়ত
পানীৰ পৰা মাছবোৰ আহি
সোমাল মানুহৰ ঘৰত (শালিকী ৰটৌ টৌ)

এনেদৰে নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতৰ মাজত শিশু মনস্তত্বৰ প্ৰতিফলন দেখিবলৈ পোৱা যায়।

৯.০০ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতত অসমীয়া সামাজিক জীৱনৰ চিত্ৰ ঃ সাহিত্য সমাজৰ দাপোণ স্বৰূপ। সাহিত্য সমাজৰ বাণীময় ৰসৰূপতা প্ৰাপ্তি আৰু সমাজ সাহিত্যৰ ভিত্তিভূমি।[৬] কোনো লেখকে সমাজ নিৰপেক্ষ

হৈ সাহিত্য সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে। এইক্ষেত্ৰত নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈও ব্যতিক্ৰম নহয়। সাহিত্যৰ এটি অন্যতম বিভাগ হিচাপে তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত শিশুগীতসমূহতো অসমীয়া সমাজ জীৱনৰ প্ৰতিফলন দেখা যায়।

সমাজৰ ন্যূনতম অংশই হৈছে পৰিয়াল। মা-দেউতা, বাই-ভনী, জী-জোঁৱাই, পেহা-পেহী, শাহু-শহুৰ আদি সম্বন্ধবোৰ পৰিয়ালৰ অন্তৰ্ভুক্ত। এই সম্বন্ধবোৰক চৰিত্ৰ হিচাপে নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে শিশুগীতসমূহত ব্যৱহাৰ কৰিছে।

ক) মা তুমি কৈ থাকা
পঢ়া মন দি
মনটো দিম, কোৱা
মন মানে কি? (নতুন ওমলা গীত)

খ) পেহীয়ে হেনো ভাবিছিল পিঠা খাবলৈ বৰ মিঠা
নতুন ফেচনৰ কৰিছিল পিঠা, শুনাচোঁ মোৰ কথা। (পেহীৰ পিঠা, শালিকী ৰটৌ টৌ)

গ) কঁহুৱা গাঁৱৰ বহুৱা জোঁৱাইৰ
টাউনত শহুৰৰ ঘৰ,
ৰঙালী বিহুত মাতিলে শাহুৱে
মনতে আনন্দ বৰ। (জোঁৱাইৰ বিহু, শালিকী ৰটৌ টৌ)

আমাৰ সমাজত ককাক-আইতাক নাইবা বয়োজ্যেষ্ঠজনৰ লগতে যে শিশুৰ এক মৰমৰ সম্পৰ্ক আছে সেই কথা ‘বেবেৰিবাং’ আৰু ‘ৰ’দালি এ ৰ’দ দে’ নামৰ গীতকেইটিৰ মাজেৰে এইদৰে প্ৰকাশ পাইছে —

ক) ককাৰ কঁকাল টাহ মাৰি আছে
কন্‌কনীয়া জাৰত
আইতাৰ আঙুলি উখহি পৰিছে
জাৰ-বাতৰ বিষত (ৰ’দালি এ ৰ’দ দে, শালিকী ৰটৌ টৌ)

খ) ফুচুক্ ফাচাক্ কথা এটাই
চুচুক্ চামাক্ কৈ
জুপুক্ জাপাক্ বুঢ়াৰ পেটত
আছিল কথমপি ৰৈ (বেবেৰিবাং, শালিকী ৰটৌ টৌ)

নিচুকণি গীত গাই শিশু নিচুকোৱা প্ৰথাটো আমাৰ সমাজত অতি পুৰণি। মাতৃয়ে নিচুকণি গীত গাই শিশুৰ মনক এখন নেদেখা কল্পনা ৰাজ্যলৈ যায়। নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈয়েও শিশুগীতত তেনেধৰণৰ কাল্পনিক কাহিনীৰে নিচুকণি গীত ৰচনা কৰিছে।

ক) খঁৰা শিয়ালৰ বিয়া হ’ল
নীলা কাপোৰ পিন্ধি
বান্দৰে মিঠাই খালে
গছৰ ডালত উঠি (অসমীয়া ওমলা গীত)

সাধুকথা শুনি শিশুৱে ভাল পায়। সাধুকথা শুনাৰ আগ্ৰহক নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈয়ে শিশুগীতৰ মাজেৰে এনেদৰে প্ৰকাশ কৰিছে —

এজাক ল’ৰা ছোৱালী ঃ সাধু এটা কোৱা আমাক
সাধু কোঁৱা কোঁৱা
এজন ডাঙৰ মানুহ ঃ সাধু ক’লে মোক বাৰু
কি দিবা কোৱা? (দীঘল গীত, সুৰীয়া মাত)

বিহু অসমীয়াৰ জাতীয় উৎসৱ। বিহুত পালন কৰা পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতি আদি শিশুগীতসমূহত প্ৰকাশ পাইছে এইদৰে —

ৰঙালী বিহুৰে ৰঙালী দিনতে
শহুৰৰ পদুলি পালে
শাহু-শহুৰক সেৱা জনাবলৈ
ভিতৰত বিচাৰি চালে
ইঘৰে সিঘৰে মাতবোল কৰা
বিহুৰ বিহুৱান দিয়া। (জোঁৱাইৰ বিহু, শালিকী ৰটৌ টৌ)

থলুৱা অসমীয়া পৰম্পৰাগত খেল-ধেমালি শিশু-গীতৰ মাজেৰে এনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে —

দাৰিয়া খেলিম আমি
মাৰি তিনি জাপ।
ৰুমাল লুকুওৱা খেলিম
নিদিবা দেই হাক।
জৰী টনা খেলো আহাঁ
কাৰ কিমান বল
বল যদি নাইকিয়া
খাম ভীম কল।। (নতুন ওমলা গীত)

কৃষিজীৱী অসমীয়াই দিনৰ সৰহভাগ সময় খেতিপথাৰতেই কটায়। এই খেতিপথাৰখনৰ লগত জড়িত অসমীয়া সমাজৰ চিত্ৰ নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতত এনেদৰে অংকিত হৈছে —

পকা ধানত টিয়াঁ ভাটৌ
পৰি পৰি খায়
দাৱনীৰ খং দেখি
উৰি গুচি যায়।

(নতুন ওমলা গীত)

অসমীয়া সামাজিক জীৱনৰ চিত্ৰ হিচাপে কেইটিমান উদাহৰণ দাঙি ধৰা হ'ল। নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু-গীতসমূহত এনেধৰণৰ উদাহৰণ আৰু বহুত আছে।

উপসংহাৰ ঃ পূৰ্বৱৰ্তী আলোচনাত, পদ্ধতিগত অধ্যয়নৰ ৰীতি অনুসৰি নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতসমূহৰ বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত বিশ্লেষণাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে। প্ৰথমতে, আলোচ্য বিষয়ৰ অধ্যয়নৰ লক্ষ্য, পৰিসৰ, পদ্ধতি, উৎস সম্পৰ্কে বিস্তৃতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও শিশু সাহিত্যিক হিচাপে নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতসমূহৰ চমু পৰিচয়, বিষয়বস্তু, কলা-কৌশল, শিশু মনস্তত্ত্ব প্ৰতিফলন অসমীয়া সামাজিক জীৱনৰ চিত্ৰৰ বিষয়ত আলোকপাত কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। ইয়াৰ পৰা ধাৰণা হয় যে, নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশুগীতৰ প্ৰতিটো দিশতেই বিশেষত্ব আছে যাৰ ফলত অসমীয়া শিশু সাহিত্যই এক বিশেষ মাত্ৰা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ফলস্বৰূপে লেখিকাগৰাকীয়ে এক বিশেষ কৃতিত্বৰ অধিকাৰিণী হৈছে।

শিশু সাহিত্যলৈ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ অৱদান অতুলনীয়। নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে সৃজনশীল প্ৰতিভাৰ দ্বাৰা

শিশুসাহিত্যলৈ যি অৰদান আগবঢ়াই থৈ গ'ল তাৰ বাবে তেওঁ অসমীয়া লোকৰ মনত অমৰ হৈ ৰ'ব।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

১) অধিকাৰী, গগন চন্দ্ৰ (সম্পা) ঃ 'নিৰ্মল প্ৰভা বৰদলৈৰ শিশু সাহিত্য সম্ভাৰ', অসম শিশু সাহিত্য ন্যাস, গুৱাহাটী - ১, ২০১২

২) কলিতা, ডঃ ৰঞ্জন (সম্পা) ঃ 'গৱেষকৰ হাতপুথি', লোকনাথ এণ্টাৰপ্ৰাইজ, গুৱাহাটী - ১, ২০১৪

৩) গোস্বামী, যতীন্দ্ৰনাথ ঃ 'অসমীয়া সাহিত্য বুৰঞ্জী', অসম বুক ডিপো,গুৱাহাটী - ৫, ২০০২

৪) ভট্টাচাৰ্য্য, ডঃ বসন্ত কুমাৰ ঃ 'ভোলানাথ দাসৰ ৰচনাৱলীত অসমীয়া সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাৰ এক চিত্ৰ - এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন', লক্ষ্মী প্ৰকাশন, নলবাৰী,২০১২

৫) নেওগ, ডঃ মহেশ্বৰ ঃ 'অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা', চন্দ্ৰ প্ৰকাশ, গুৱাহাটী - ১, ২০১৪

৬) শৰ্মা, ডঃ সত্যেন্দ্ৰ নাথ ঃ 'অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত', অৰুণোদয় প্ৰেছ, গুৱাহাটী - ৩, ২০০৪

৭) শৰ্মা, ডঃ নবীন চন্দ্ৰ ঃ 'অসমীয়া লোকসংস্কৃতিৰ আভাস', বাণী প্ৰকাশ, গুৱাহাটী - ১, ১৯৮৯

৮) শৰ্মা, ডঃ হেমন্ত কুমাৰ ঃ 'অসমীয়া সাহিত্যত দৃষ্টিপাত', বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী, ২০০৩

লেখিকা ঃ সহকাৰী অধ্যাপক, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

Research Gap in Curriculum Development

Karabi Das

Introduction:

Curriculum is a systematic and intended packaging of competencies that learners should acquire through organised learning experiences, both in formal and non-formal settings. A noble Curriculum plays an important role to the development of thinking skill and acquisition of relevant knowledge that learners needs to apply in context of their studies, daily life and careers.

Curriculum development at various stages is important in the educational sphere. Research is required for this advancement. It is clear from studies that where research is required. Searching for something repeatedly is what research entails. It discovers the gaps in curriculum development with the use of research. In this study, the investigator attempted to identify a research gap in Curriculum.

A research gaps means, the some areas that have significant scope for more research, but other researchers have not investigated them. In other words, no one has picked up or worked on these ideas.

A research gaps refers to such unexplored or underexplored areas that have scope for further research. Following are the main research gaps on Curriculum development.

Research Gaps in Curriculum Development

Curriculum Gap 1 - Student involved

Classrooms where students sit passively, following instructions, and tuning out from the lesson are too common. What is missing is engagement. Engagement means getting students involved. Some educators think this means social engagement or involvement in activities. Or else it means working on a project or using a new technology such as laptops or tablets. But we define engagement as involvement with the lesson.

We believe this Curriculum Gap is bridged two ways: 1) by using technology effectively, and 2) by using academic engagement norms. Education technology runs the gamut from using a projector to complete use of laptops or tablets for every student. We believe any movement in this direction is good, but teachers and students work it best when they make incremental steps from where they are. That means, it often is quite effective to use technology you already have in new ways. Comfort level for both teachers and students just needs to be extended a bit, not totally challenged.

Our solution is not to make a textbook digital, not to go full laptop/tablet, but rather to use a website browser to maximum advantage with Educeri, our online lesson service. Nearly every student and teacher is familiar with using Chrome, Firefox, Safari, or Explorer/Edge. By creating lessons that can be accessed from any browser and projected for all students to see, a class is immediately involved in technology yet with a low learning curve. Student attention is engaged more, and teachers can easily make it work. This produces engagement for a low cost and low risk.

Secondly, we have developed Academic Engagement Norms. These are a series of eight strategies for involving students in the lesson. They range from choral reading to gestures, from pair-shares to whiteboards, and more. The ideal situation is for the teacher to engage the students every one to two minutes during a lesson. This keeps the students involved and minimizes any classroom management problems.

By using these two programs in tandem, teachers can quickly and easily eliminate the engagement Curriculum Gap. It will make a world of difference in the classroom and get teachers closer to where they want to be. The result is a well-engaged classroom!

Curriculum Gap 2-Lesson Design

Too often, lessons are followed or adapted from textbooks or built around worksheets. These have their place, of course, but there is no one-size-fits-all book or activity that will work for every class, subject, or grade. Textbooks, by nature, cover a lot of content within a certain time span. Depth is often

sacrificed to meet the calendar. In addition, teachers often have to skip around in textbooks to find the examples, the passages, the problems that they want to use. Finding the concept or the skill is often a treasure hunt in some textbooks. Textbooks are not always labelled in the best way even though teacher's editions have help in their margins, and some publishers are putting supple-

mentary material online. But it's still a lot of back and forth. As a result, classes are frequently haphazard and poorly organised in accordance with the most recent research. What is needed is a proper sequence of research-based components to use as a framework for each lesson. The lesson should be built around concepts not skills, according to the latest standards. There should a clear objective, an activation of prior knowledge, skills practice, a way to establish relevance of the lesson to the students, and a closure or ending where students demonstrate what they've learned. This should lead to independent practice (which can be homework), as well as periodic reviews on consistent schedule. Academic vocabulary should be taught, and students should be asked higher-order questions, not just recall of facts or details from a passage. Additionally, students should be encouraged to cite evidence from the text and actually read and speak in class.

All these can be accomplished through the lesson design approach called Explicit Direct Instruction (EDI). All seven fundamental parts of a good lesson, as shown by current research, are included along with regular Checking for Understanding questions and vocabulary.

The result is high-quality lessons that are easy to use, very focused, and on standard. This content Curriculum Gap-what to use and when that teachers often face is eliminated. The result is well-crafted lessons!

Curriculum Gap 3 - Lesson Preparation

Teachers are smart, caring, and organized. But they just don't have time to prepare every lesson for maximum learning. Teachers have to manage multiple subjects in elementary school or multiple periods of students in higher grades. They have to constantly grade papers, meet with parents, run assemblies, decorate the room, and still have a life. Often, that leaves lesson prep for the early hours of the morning or not at all. The most that many teachers can do is plan what will be covered during the week and write objectives for their principal. But how to present the lesson with proper examples, higher-order questions and sequenced skill practice is often missing or improvised on the spot. That's why textbooks and worksheets become the de facto standard for lessons.

A good solution to this problem is to provide teachers with lesson blueprints or frameworks Such a service, like Data works' Educeri online lessons, can make sure the right concepts skills, and standards are covered, relieving the teacher of that concern. It can also provide vocabulary, higher-order questions, appropriate examples of text and problems, and an engaging way to present a lesson.

Each teacher can then apply their own unique personality as they "work the page" of projected lesson, and better yet, they can focus on the students and what they are learning. In other words, with content effectively organized, teachers can pay more attention to the students and how they internalizing the concepts and skills. After all, it interacts between teacher and student where real learning takes place.

When the preparation Curriculum Gap is eliminated, then two wonderful things happen: 1) Teachers can really teach, and 2) Teachers can avoid the late-night cram sessions and be fresher in class for their students. The result is well-prepared lessons and teachers, and one less Curriculum Gap.

Curriculum Gap 4-Lesson Delivery

As mentioned previously, teachers have so many responsibilities lesson preparation, classroom management, assemblies, grading papers, and more that delivering the lesson is almost the last thing considered each day. In most cases, it's enough to get up in front of the class, work through a few pages in the text, and assign a worksheet.

But delivering a lesson to students involves a lot more. Teachers could ask: What kind of examples should I use and how should I present them? Should I use gestures? How fast or slow should I read? How many and what kind of questions should I ask students? Should I use a physical demonstration? How can I involve the students in the lesson content? How can I get the students to speak more? How can I help English Learners best? When should I use technology and how?

These are all questions that involve delivery, and commonly these are improvised or left to the teacher's habitual way of presenting. However, research has clearly shown that there are best practices for effective presentation in a class. The problem is how to get teachers to implement these new strategies. That is the Curriculum Gap. All kinds of professional development workshops aim to help teachers with new ways of teaching, but too often, the new ideas are forgotten by the following week because of the pressure of getting ready for each class. Even those teachers, who try to put some new ideas into practice, stumble a bit because it is new, and then they give up and return to habits that have worked before.

To make new ways of delivering a lesson permanent, every teacher needs repetitions of the practice, and ideally, active cuing and prompting by another teacher or consultant while teaching the lesson. We are all creatures of habit, especially when teaching, because we do not have time to reinvent how we teach on a regular basis. Nevertheless, to bridge this Curriculum Gap and reach automaticity on new strategies, teachers need repetitions. That is how the brain works, habits are developed through repeated practice.

One of the most effective ways to do this is through the Dataworks' Lesson Demonstration program. A consultant teaches a lesson using the recommended teaching techniques. Then, teachers team-teach a lesson using the new techniques with the consultant prompting to remind when to apply new techniques. The result is a well-taught lesson!

Curriculum Gap 5-School Culture

Many schools are like sailboats in the ocean with each teacher doing his or her own thing in their individual classroom. There is unity for school teams or carnivals but not for instruction. This leads to uneven results in the different classes, making it hard to improve test scores.

Of course, administrators always guide the teachers to do their best for the children, the goal is to do everything for the students. This seems like good education and makes good sound bites for parents. But it represents a huge gap in the school culture, if there is not a concurrent and consistent focus on instructional excellence in the school.

Of course, schools are doing everything for the children, so they seem unified. But without

a unified focus on best practices in instruction, the achievement only widens. The best schools have created a culture where every teacher, administrator, and staff member know what instructional excellence looks like and help each other achieve it. Instead of sailboats floating in the ocean, the school becomes an aircraft carrier with everyone working together for one purpose.

The solution is to get everyone on board with instructional excellence. This requires a common language and common tools. This comes from building a vision of what works in the classroom and how to achieve it. The common language is recognition of the seven research-based components of good instruction by all teachers and leaders. The tools are the strategies for implementing each of these components in the classroom. With a relentless form and collegial support, from top to down, instructional excellence soon becomes a reality. The result is a well-implemented school vision and the end of all Curriculum Gaps.

Conclusion :

The large Curriculun Gap that prevents our schools from progressing to the next level of improvement can be bridged by taking actions to create well-engaged classrooms, well-crafted lessons, well-prepared lessons and instructors, well-taught lessons, and a full, well-implemented school vision. Gaps are more than just a problem, they are a challenge. It's as if were standing on one side of a river, looking over to the other. All that remains is to construct a bridge. We have to wave a little into the current to lay a foundation, but the structure will appear soon. Then students will be able to easily cross the bridge to the other end, and our instructors and schools will be able to become what they have always aspired to be: a bridge to a better life for every student.

References

1. Thangasamy, Dr. Kokila (2006) "Instructional Technology And Curriculum Development. "Neelkamal Publications Pvt. Ltd. ISBN 81-8316-100-6
2. Mrunalim. Dr. (2007) Curriculum Development Neelkamal Publications Pvt. Ltd. ISBN: 81-4316-105-7
3. Mahanta, Dr. N. N. and Borah, HN (2016) Foundation of Curriculum Development Mam Manik Prakash. ISBN 978-81-85917-45-0

The writer is an Assistant Professor, Rangia Teacher Training College

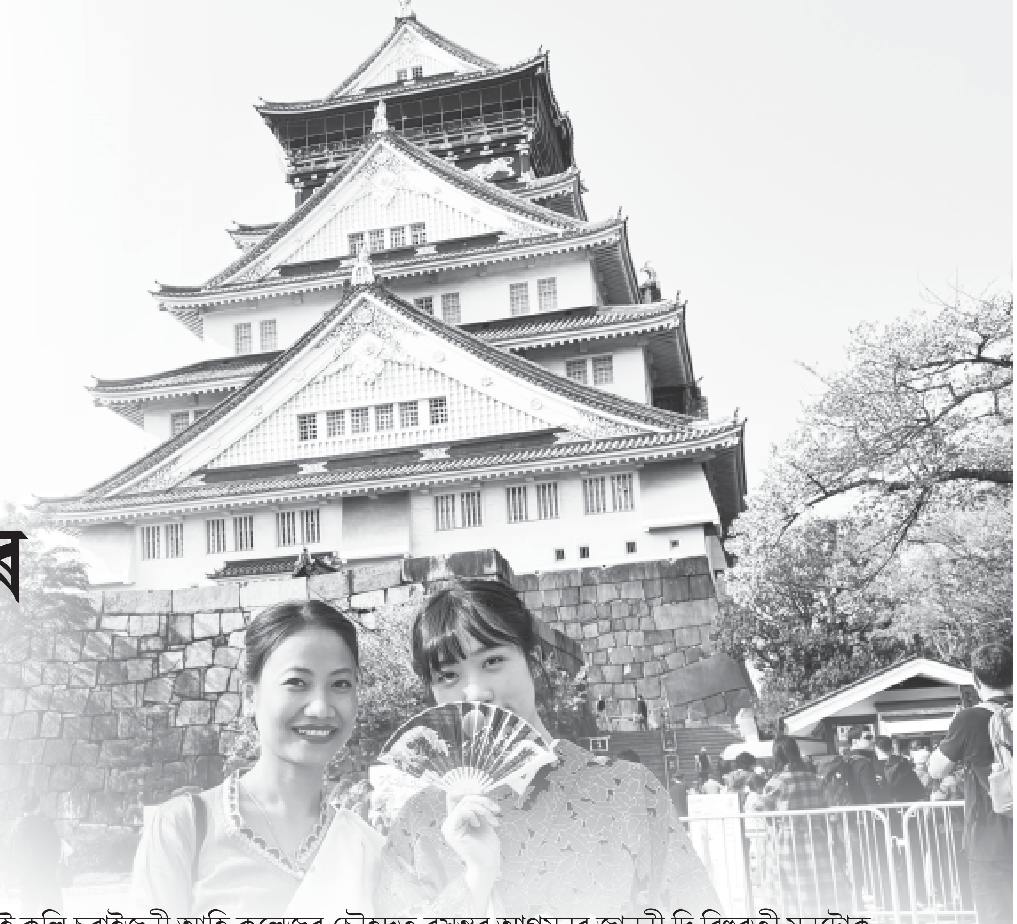

চেৰীফুলৰ দেশত

— **চিন্তামণি মলীয়া**

চ'ত মাহ বাগৰাৰ লগে লগেই কুলি চৰাইজনী আহি কলেজৰ চৌহদত বসন্তৰ আগমনৰ জাননী দি বিহুৰতী মনটোক চঞ্চল কৰি তুলিছেহি। দূৰৈৰ পৰা ভাহি অহা ঢোলৰ মাতটোৱে এইকেইদিন বৰকৈ আমনি কৰিছেহি। শৈশৱৰ সেই বিহু আখৰাৰ দিনবোৰলৈ মনত পৰে। কিমান যে ভাল লগা, স্ফুৰ্তি-আনন্দময় আছিল। সময় বাগৰাৰ লগে লগে কৰ্মব্যস্ততাৰ মাজত সোমাই পৰাৰ পিছত সেইদিনবোৰ কেৱল স্মৃতি হৈয়ে ৰ'ল। এইকেইদিন কৰ্মক্ষেত্ৰৰ ব্যস্ততাৰ উপৰিও গৱেষণাৰ কামত ব্যস্ত হৈ থকাৰ বাবে বিহুৰ বিশেষ একো পৰিকল্পনা নাছিল। তথাপিও বহাগৰ বিহু বুলি ঘৰৰ সদস্যসকলৰ বাবে দুটামান সৰু সুৰা বজাৰ কৰিবলৈ ওলাই গৈছিলোঁ। সন্ধিয়া প্ৰায় সাত মান বজাত উত্তৰ-পূৰ মণ্ডল সাংস্কৃতিক কেন্দ্ৰৰ (NEZCC) চেয়াৰমেন ড° প্ৰসন্ন গগৈ ছাৰে ফোন কৰি জনালে যে, জাপানৰ এটা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানলৈ চাই নৃত্য প্ৰদৰ্শনৰ বাবে যাব লাগে। সন্মুখত ব'হাগৰ বিহু আৰু মোৰ গৱেষণাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম চলি থকাৰ বাবে প্ৰথমে নোযোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিলোঁ যদিও পিছত পৰিয়ালৰ লগত আৰু সহকৰ্মী বিনন্দ বড়ো ছাৰৰ লগত আলোচনা কৰি অৱশেষত যোৱাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলোঁ। সংস্কৃতিক অনুষ্ঠানটো ভাৰত চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰণালয়ৰ অধীনত সংগীত নাটক একাডেমীৰ ফালৰ পৰা পঠিওৱা হ'ব। ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ লোক নৃত্যৰ লগতে শাস্ত্ৰীয় নৃত্যসমূহ তাত পৰিৱেশন কৰা হ'ব। আমাৰ টাই সংস্কৃতি বিশ্বৰ দৰবাৰত পৰিৱেশন কৰাৰ এই সুযোগখিনি মই হেৰুৱাব বিচৰা নাছিলোঁ। সংগীত নাটক একাডেমীৰ নিৰ্দেশমৰ্মে পিছদিনাই ভিচাৰ (Visa) বাবে আবেদন কৰা হ'ল আৰু তাৰ বাবে দিল্লীস্থিত জাপানৰ ভিছা অফিচলৈ যাব লগা হ'ল। ভিছা সম্পৰ্কীয় যাৱতীয় কামখিনি সম্পূৰ্ণ কৰি অহাৰ পিছত জনালে যে এপ্ৰিলৰ ৮ তাৰিখে গৈ সকলো শিল্পী সংগীত নাটক একাডেমী, দিল্লীত উপস্থিত হ'ব লাগিব আৰু ৯ আৰু ১০ তাৰিখে আখৰা কৰি আমি ১১ এপ্ৰিলত জাপানলৈ ৰাওনা হ'ব লাগিব। সকলোখিনি খুব কম সময়ৰ ভিতৰত হোৱাৰ বাবে কৰ্মক্ষেত্ৰৰ দায়িত্ব আৰু গৱেষণাৰ কাম ততাতয়াকৈ সামৰি ৭ তাৰিখে ৰাতি মৰাণৰ ঘৰলৈ যাব লগা হ'ল, যিহেতু মই পৰিৱেশন কৰিবলগীয়া কানুক, যুঙ টাই নৃত্যৰ সাজ-পোছাক ঘৰত আছিল। ৮ এপ্ৰিল ৰাতিপুৱা ৬ বজাত ঘৰ পাই নৃত্যৰ সাজপোছাক লৈ লৰালৰিকৈ দুটামান ভাত খাই ডিব্ৰুগড় বিমানবন্দৰত উপস্থিত হ'লোঁগৈ। ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা ৯.৫০ মিনিটৰ ইণ্ডিগ' বিমানেৰে দিল্লীলৈ উৰা মাৰিলোঁ। পিছবেলা ৪ বজাৰ পৰা আমাৰ আখৰা আৰম্ভ হ'ল ৰাতি ১২ বজালৈকে সংগীত নাটক একাডেমীৰ চৌহদত। একক নৃত্যসমূহৰ উপৰিও দলীয় নৃত্যৰ আখৰাও কৰা হ'ল। এনেদৰে দুদিন আখৰা কৰি ১১ এপ্ৰিলৰ দিনৰ ১ বজাত দিল্লীৰ ইন্দিৰা গান্ধী আন্তৰ্জাতিক বিমান বন্দৰৰ পৰা আমি জাপান অভিমুখে ৰাওনা হ'লোঁ।

সৰুৰে পৰাই হিৰোছিমা, নাগাচাকি খ্যাত জাপান দেশৰ নামটো মনত সাঁচ বহি ৰৈছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ ক্ষেত্ৰত সকলোতকৈ আগবঢ়া জাপান দেশৰ প্ৰতি বিশেষ দুৰ্বলতা বাঢ়ি গৈছিল আৰু জাপান ভ্ৰমণৰ কথা ঘৰত আলোচনাও কৰিছিলোঁ। কিন্তু এই দিনটো খুব কম দিনৰ ভিতৰতে আহিব বুলি ভবা নাছিলোঁ। পৰিয়ালৰ লগত দুবছৰ মানৰ পিছত জাপান ভ্ৰমণৰ এক পৰিকল্পনা আছিল। পিছে এই ভ্ৰমণ পৰিয়ালৰ লগত নহৈ শিল্পী হিচাপে ভাৰতবৰ্ষক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি যাব লগা হ'ল। এই গভীৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ যোৱা এগৰাকী শিল্পী হিচাপে নিজকে সৌভাগ্য অনুভৱ কৰিলোঁ। আমাৰ টাই সংস্কৃতি তথা ভাৰতৰ বৰ্ণিল সংস্কৃতি বিশ্বৰ দৰবাৰত পৰিৱেশন কৰিবলৈ পাই অশেষ ধন্য হ'লোঁ।

১১ তাৰিখে দিল্লীৰ পৰা জাপান অভিমুখে আমি ৰাওনা হৈছিলোঁ। যদিও বিমানখন কিছু পলমকৈ পোৱাত মালয়েছিয়াৰ কুৱালালামপুৰ আন্তজাৰ্তিক বিমান বন্দৰৰ পৰা জাপান অভিমুখী বিমানখন আমি নাপালোগৈ। মালয়েছিয়া বিমান কোম্পানীয়ে আমাক এদিন-এৰাতি মালয়েছিয়াত থকা-খোৱাৰ সকলো ব্যৱস্থা কৰি দিলে। ১১ তাৰিখে ৰাতি আৰু ১২ তাৰিখে দিনটো আমি অনাকাংক্ষিতভাৱে মালয়েছিয়াত থাকি ১২ তাৰিখে ৰাতি ১০-২৫ বজাত জাপানৰ ওচাকালৈ উৰা মাৰিলোঁ, মালয়েছিয়া বিমানেৰে। দক্ষিন চীন সাগৰ (South China sea) আৰু পূব চীন সাগৰ (East China sea) ৰ বিশাল জলৰাশি অতিক্ৰম কৰি ১৩ এপ্ৰিল ৰাতিপুৱা আমি জপানৰ কানচাই (Kansai International Airport) আন্তৰ্জাতিক বিমান বন্দৰত উপস্থিত হ'লোঁ। কানচাই বিমান বন্দৰটো প্ৰায় সাগৰৰ মাজভাগত অৱস্থিত। তাৰপৰা মুখ্য বিমান বন্দৰলৈ এখন সৰু মেট্ৰ' ট্ৰেইনেৰে আহিব লাগে। দেখিলে আচৰিত লাগে কেনেকৈ বিশাল সাগৰৰ বুকুত অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যোগেদি আশ্চৰ্য্যজনকভাৱে কানচাই বিমান বন্দৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। মূল বিমানবন্দৰত আমাৰ লগত নিয়া বস্তু-বাহানিবোৰ লৈ আমি বাহিৰলৈ ওলাই আহিলোঁ। বাহিৰত আমাৰ বাবে এখন গাড়ী ৰৈ আছিল আৰু এই কথা জাপানৰ এই অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত বিষয়া নেন্‌চী বাইদেউৱে ফোনযোগে জনাইছিল। কিন্তু আমাৰ ডাঙৰ সমস্যা আহি পৰিল গাড়ী চালকজনক লৈ। তেওঁ ইংৰাজী ভাষা নাজানে। আমি আকাৰ ইংগিত দি কথা কলোঁ যদিও তেওঁ বুজি পাবলৈ অসমৰ্থ। অৱশেষত গুগুল ট্ৰাঞ্চলেটৰ আমাৰ সাৰথি হ'ল। ৰাস্তাত দেখা নাম ফলক, নিৰ্দেশক আদিবোৰ খুব কমহে ইংৰাজীত দেখা পোৱা গ'ল। ইয়াৰ পৰাই প্ৰমাণ পোৱা যায় যে জাপানীসকল নিজৰ মাতৃভাষাৰ প্ৰতি কিমান দায়বদ্ধ। অৱশেষত আমি জাপানৰ ওচাকাৰ মৰিগুছি (Moriguchi) নামৰ এখন চহৰত অৱস্থিত মৰিগুছি এপাৰ্টমেণ্টত উপস্থিত হ'লোগৈ। মৰিগুছি এপাৰ্টমেণ্টত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগে এগৰাকী জেষ্ঠ কৰ্মকৰ্তা মহিলাই আমাক অভিবাদন জনালে কৌনিচিউৱা (Konichiwa) অৰ্থাৎ হেল্লো বুলি । হাঁহিমুখীয়া মানুহগৰাকীয়ে আমাক ৰুমৰ চাবিবোৰ গতাই দি ওপৰলৈ যোৱাৰ লিফ্‌টটো দেখাই দিলে। আঠমহলাযুক্ত ঘৰটোৰ ছয় মহলাৰ ৬০১ নম্বৰ কোঠাটো মোৰ ভাগ্যত পৰিল। এটা খুব আটোমটোকাৰি সৰু কোঠা। যাৱতীয় প্ৰায় সকলো সামগ্ৰী যেনে-গেছষ্টভ, মাইক্ৰ ওৱেভ অভেন, ফ্ৰিজ, ওৱাচিংমেচিন, এ. চি. আদি আছে। বাথৰুম, লেট্ৰিনৰ উপযুক্ত অত্যাধুনিক সুবিধা আমাৰ বাবে প্ৰথমে বুজি পোৱাত জটিল হৈছিল যদিও পিছলৈ সকলো সহজ হৈ পৰিছিল। এই অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিবিদ্যালৈ মন কৰিলে অনুমান কৰিব পাৰি আমাৰ ভাৰতবৰ্ষ এতিয়াও বহুত পিছ-পৰি আছে। অন্যহাতে, ৰাস্তা-ঘাটবোৰ চালে চকুৰোৱা, ক'তো ধূলিৰ নাম গোন্ধ নাই। ইমান পৰিষ্কাৰ, সুন্দৰ আৰু পৰিপাটি। উল্লেখযোগ্য যে, গাড়ীবোৰৰ কোনো শব্দ নাই, ডাঙৰ গাড়ীবোৰৰ কিছু শব্দ শুনিলেও সৰু গাড়ীবোৰৰ কোনো শব্দ নাই আৰু হৰ্ণ বজোৱাৰ নিয়ম নাই। আনহাতে, ৰাস্তা যিমান মুকলি হৈ থাকিলেও সেউজীয়া সংকেত নহালৈকে কোনো ব্যক্তিয়ে ৰাস্তা পাৰ নহয় আৰু গাড়ী বোৰেও সম্পূৰ্ণ ট্ৰেফিকৰ নিয়ম নীতি মানি চলে। প্ৰতিজন নাগৰিকে এই সকলো নীতি-নিয়ম পৰিপাটিকৈ মানি চলাৰ বাবে জাপানত দুৰ্ঘটনাৰ সংখ্যাও কম। জাপানত চাইকেল আৰোহীৰ সংখ্যা অসংখ্য। কম দূৰত্বৰ ঠাইলৈ অহা-যোৱাৰ বাবে বেছি সংখ্যকেই চাইকেল ব্যৱহাৰ কৰে। মহিলাসকলে নিজৰ কেঁচুৱা তথা শিশুক চাইকেলৰ পিছফালে সুসজ্জিতভাৱে নিৰ্মাণ কৰা ছিটত বহাই ধুনীয়াকৈ লৈ ফুৰা দেখা যায়। প্ৰয়োজন অনুসৰি ৰ'দ-বৰষুণৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ উপযুক্ত ব্যৱস্থাও চাইকেলবোৰত আছে। বাকী খোজ কঢ়াটো জাপানৰ মানুহৰ এক অবিচ্ছেদ্য অভ্যাস। সম্ভৱতঃ আমিও প্ৰত্যেক দিনাই পাঁচ-ছয় কিলোমিটাৰকৈ খোজ কাঢ়িবলগা হৈছিল।

জাপানৰ ওচাকাত অনুষ্ঠিত বিশ্ব সমাৰোহ (World Expo) ২০২৫ ত পৃথিৱীৰ সৰ্বমুঠ ১৩৫ খন দেশে অংশগ্ৰহণ কৰিছে। এই বিশ্ব সমাৰোহ ১৩ এপ্ৰিল ২০২৫ পৰা ১৩ অক্টোবৰ ২০২৫ লৈ অনুষ্ঠিত হ'ব। বিভিন্ন দেশৰ বৰ্ণিল সংস্কৃতি

ইয়াত পৰিৱেশন কৰা হৈছে। প্ৰতিখন দেশৰে নিজা নিজা একোটা পেভিলিয়ন নিজস্ব আৰ্হিৰে নিৰ্মাণ কৰি লোৱা হৈছে। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ পেভিলিয়নৰ আৰ্হি পদুমফুলৰ আৰ্হিৰে সাজি উলিওৱা হৈছে। এই পেভিলিয়নবোৰৰ আৰ্হিবোৰ সঁচাই মন কৰিবলগীয়া অতি সুন্দৰ আৰু অৰ্থপূৰ্ণ আছিল। সকলো দেশেই অনন্য ৰূপত নিৰ্মাণ কৰি উলিয়াইছে। বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা বিভিন্ন দেশৰ প্ৰতিনিধিসকল আহি ওচাকাৰ বিশ্ব সমাৰোহথলী উখল-মাখল কৰি তুলিছেহি। প্ৰতিখন দেশৰে স্বকীয় শাৰিৰীক অৱয়ব দেহৰ গঠন, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, মাত-কথা, সাজ-পোচাক, চলন-ফুৰণ সঁচাই চাবলগীয়া। ইয়াৰ উপৰিও নৃত্য-গীতকে ধৰি বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানে পৰিৱেশটো সুন্দৰ আৰু জীপাল কৰি তুলিছে।একেলগে বিশ্বৰ ১৩৫ দেশৰ সংস্কৃতি দেখিবলৈ পোৱাটো আমাৰ বাবে অতি সৌভাগ্যৰ কথা আছিল। কিন্তু আচৰিতভাৱে মনকৰিবলগীয়া কথা যে ইমানবোৰ পৃথিৱীৰ মানুহ একেলগে গোট খোৱাৰ পিছতো কোনো ধৰণৰ হৈ হাল্লা বা হুলস্থূলীয়া পৰিৱেশ সৃষ্টি হোৱা নাছিল। সম্ভৱতঃ কেৱল আমাৰ ভাৰতৰ পৰা যোৱা প্ৰতিনিধি সকলৰ মাজতহে মাজে মাজে অলপ ডাঙৰ কথা-বতৰা শুনা গৈছিল। আমাৰ অসমত সাধাৰণ অনুষ্ঠান এটা পাতিলেই যি পৰিৱেশ সৃষ্টি হয় তাৰ তুলনাত সম্পূৰ্ণ এখন পৃথক ছবি, য'ত বিশ্বৰ ইমানখিনি মানুহ একত্ৰিত হোৱাৰ পিছতো ইমান শান্তিপূৰ্ণ, শৃংখলাবদ্ধ পৰিৱেশ। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত জাপানৰ নাগৰিকসকলৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বৰ্পূৰ্ণ। শান্ত-সমাহিত মানুহবোৰ অত্যন্ত পৰিপাটি আৰু অতিথিপৰায়ণ। অপ্ৰয়োজনত কোনোধৰণৰ কথা নপতা মানুহবোৰক কিবা সহায় বিচাৰিলে কিন্তু পাৰ্য্যমানে তেওঁলোকে সহযোগিতা আগবঢ়ায়। ভাষাটো অন্তৰায় হ'লেও আকাৰ-ইংগিত আৰু অনুবাদৰ সহায়ত তেওঁলোকে সহযোগিতা দিবলৈ সদায় সাজু। মূৰ দোৱাই ধন্যবাদ দিয়াটো তেওঁলোকৰ অন্যতম সংস্কৃতি। আৰিগাটো গজাইমাচ Arigato Gozaimasu অৰ্থাৎ ধন্যবাদ শব্দটো লাহে লাহে আমাৰো প্ৰিয় হৈ পৰিছিল। অভ্যাসবশতঃ আমাৰ মুখৰ পৰাও এই শব্দটো ওলাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। আমি লগতে বহুবাৰ ক্ষমা Sorry শব্দটোও ব্যৱহাৰ কৰিব লগা হৈছিল। কিয়নো তেওঁলোক ইমান শৃংখলাপূৰ্ণ যে, প্ৰস্ৰাৱগাৰলৈ যাবলৈও তেওঁলোকে নিৰ্দিষ্ট শাৰীত অপেক্ষা কৰিছিল। আমি বহুবাৰ তেনেকৈ আগবাঢ়ি গৈ পিছত শাৰীবোৰ দেখি নিজেই পুনৰ পিছুৱাই আহি শাৰীত থিয় হৈছিলোহি। তেওঁলোক ইমান শৃংখলাপূৰ্ণ যে ফটো উঠিবলৈও নিৰ্দিষ্ট শাৰীত থিয় হয় আৰু অনুমতি অবিহনে তেওঁলোকে কেতিয়াও ফটো নোতোলে। মই নৃত্য পৰিৱেশন কৰাৰ পিছত মঞ্চৰ পিছফালে থকা মুকলি অংশত থকা সময়ত জাপানৰ লগতে বিভিন্ন দেশৰ অনুৰাগীয়ে মোৰ সৈতে ফটো উঠিবলৈ অপেক্ষা কৰি থকা দীঘলীয়া শাৰীবোৰ দেখি মনত ভাব হৈছিল মানুহ কিমান নম্ৰ- বিনয়ী আৰু ধৈৰ্যশীল লগতে পৰিপটি হ'লে এনেধৰণৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। প্ৰতিজন অনুৰাগীয়ে মোৰ পৰা অনুমতি গ্ৰহণ কৰিহে ফটো উঠিছিল। জাপানৰ প্ৰতিজন নাগৰিকে তেওঁলোকৰ পৰিৱেশ আৰু স্বচ্ছতাৰ প্ৰতি দায়বদ্ধ। পেলনীয়া জাৱৰ- জোঁথৰ থোৱা নিৰ্দিষ্ট ঠাইডোখৰ অতি চাফ-চিকুণ। খোৱা খাদ্য আৰু পলিথিন জাতীয় পেলনীয়া বস্তু পেলাবৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট সু-ব্যৱস্থা আছে। সময়ে সময়ে সেইখিনি উপযুক্ত ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে খালী কৰা হয়। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ জাৱৰৰ দম গেলি- পচি হোৱা কদৰ্য্যময় পৰিৱেশটো ভাবিলে সচাঁই নিজকে বৰ অসভ্য দেশৰ মানুহ যেন অনুভৱ হয়। কেতিয়াবা হৈ উঠিবনে আমাৰ ভাৰতীয় মানৰ সমাজৰ আৰু এই, পৌৰ নিগম ব্যৱস্থাৰ উন্নতি জাপানৰ দৰে স্বচ্ছ আৰু নিকা। হয়তো আৰু বহুদূৰ বাকী... !

১৩ এপ্ৰিলৰ পৰা আমাৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী প্ৰদৰ্শনী আৰম্ভ হ'ল ১৯ এপ্ৰিললৈকে। বিভিন্ন মঞ্চত একেলগে একেসময়তে বেলেগ বেলেগ দেশৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী চলি থাকে। মঞ্চবোৰৰ বেলেগ বেলেগ নাম যেনে - West popup, Out East, Midde popup, East pop up ইত্যাদি বিভিন্ন দিশত অজস্ৰ মঞ্চ কিছুমান আমি সময়ৰ প্ৰভাৱৰ বাবে দেখা নাপালোঁ। এটা নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ বাবে প্ৰতিখন দেশকে মঞ্চখন দিয়া হয় আৰু সেই নিৰ্ধাৰিত নিৰ্দ্দিষ্ট দুঘণ্টা। বা তিনিঘণ্টা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰাৰ পিছত পুনৰ অন্য এখন দেশে সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান প্ৰদৰ্শন কৰে। আমাৰ ভাৰত পেভিলিয়নৰ কাষতে আছিল অষ্ট্ৰেলিয়া, স্পেইন, থাইলেণ্ড, কোৰিয়া, আয়াৰলেণ্ড আদি দেশবোৰ। প্ৰত্যেকেই নিজৰ নিজৰ সংস্কৃতি প্ৰদৰ্শনত ব্যস্ত। আদিম ভাৰতবৰ্ষৰ তেৰখন ৰাজ্য যেনে- অসম, মণিপুৰ, ছিকিম, পশ্চিমবংগ, বিহাৰ, ৰাজস্থান, গুজৰাট, মহাৰাষ্ট্ৰ, কাশ্মীৰ, উত্তৰ প্ৰদেশ আদি ৰাজ্যৰ লোক নৃত্য এককভাৱে আৰু 'জয় মম ভাৰতম' শীৰ্ষক গীতটিত দলীয়ভাৱে নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰি বিশ্ববাসীৰ পৰা অভুতপূৰ্ব সমাদৰ আৰু সঁহাৰি পাবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। মই অসমৰ টাই আহোম জনগোষ্ঠীৰ হৈ

অৰ্থাৎ ভাৰতৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ টাইসকলৰ 'কা নুক য়ুঙ' বা 'ময়ূৰ' নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰিছিলোঁ। তদুপৰি ভাৰতৰ লোকনৃত্যসমূহৰ উপৰিও ভাৰতৰ আঠোটা শাস্ত্ৰীয় নৃত্যও তাত বিশিষ্ঠ শিল্পীসকলে পৰিৱেশন কৰিছিল। ভাৰতৰ এই বৰ্ণিল সংস্কৃতি বিশ্ববাসীৰ সমুখত পৰিচয় কৰাই দিয়াত ভাৰত চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰালয়ৰ লগতে সংগীত নাটক একাডেমীৰ যি পদক্ষেপ সেইয়া সঁচাই শলাগিবলগীয়া। আমাৰ ভাৰতৰ এই বাইশজনীয়া দলটিৰ তত্বাৱধানত আছিল সংগীত নাটক একাডেমীৰ মুখ্য সচিব ড° সন্ধ্যা পুৰেছা বাইদেউ আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰালয়ৰ অমৃতা প্ৰসাদ চাৰাভাই বাইদেউ । তেওঁলোকে আমাক খুব মৰম আৰু যত্নেৰে অনুষ্ঠানসমূহ পৰিৱেশন কৰাত আৰু কোনো ধৰণৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন নোহোৱাকৈ আমাক প্ৰতিটো খোজতে সহায় কৰিছিল।

দিনটোৰ অনুষ্ঠান পৰিৱেশন শেষ হোৱাৰ পাছতে আমি সময়ৰ ছেগ বুজি ওচাকা দুৰ্গ (Osaka Castle) পৰিদৰ্শন কৰিলোঁ। ১৫৮৩ চনত টয়টমি হিছেয়োছি নামৰ এজন পৰাক্ৰমী বীৰে নিৰ্মাণ কৰি উলিয়াইছিল। ষোড়শ শতিকাৰ সময়ছোৱাত এই আকৰ্ষণীয় স্থাপত্য ভাস্কৰ্য্যপূৰ্ণ দুৰ্গটো জাপানৰ সৈন্য-ৰজা প্ৰজাৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। এই ওচাকা দূৰ্গত আটক ধুনীয়া আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰে নিৰ্মিত পৰ্য্যটকে পৰিদৰ্শন কৰিব পৰা জাপানৰ ইতিহাস, স্থাপত্য, সাংস্কৃতিক তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ সংগ্ৰহালয় আছে। জাপানৰ প্ৰাচীন সৈনিকৰ যুদ্ধৰ সাজসজ্জা, অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ, জাপানৰ প্ৰাচীন লিপি আদি সংৰক্ষণ কৰি ৰখা হৈছে। দুৰ্গটোৰ সন্মুখৰ ফালে এখন সুন্দৰ চেৰী ফুলৰ বাগিছা আছে। আমি যোৱাৰ সময়খিনিত ইতিমধ্যে চেৰী ফুলবোৰ ফুলি শেষৰফালে ৰঙবোৰ কিছু পাতল হ'বলৈ ধৰিছিল যদিও গোটেই পৰিৱেশটো বৰ মনোমোহা আছিল।

ওচাকা বিশ্ব সমাৰোহত সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান প্ৰদৃৰ্শন কৰাৰ উপৰিও কিয়'টো (Kyoto) ৰ এক অনুষ্ঠানতো আমাৰ দলটিক অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল। Kyoto protocolৰ বিষয়ে (NET) পৰীক্ষাৰ বাবে পঢ়াৰ পৰা এই Kyoto ঠাইখনৰ বিষয়ে জানিবলৈ আৰু চাবলৈ মনত এটা হেঁপাহ আছিল। আৰু এই হেঁপাহটো বাস্তৱত পৰিণত হ'ল। Kyotoহৈছে জাপানৰ অন্যতম তৃতীয় বৃহৎ আৰু পুৰণি চহৰ। কানচাইৰ অন্তৰ্গত এই ঠাইখন বুৰঞ্জীপ্ৰসিদ্ধ, ঐতিহাসিক আৰু প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যৰে ভৰপূৰ। অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰিবলৈ যোৱাৰ বাটতে আমি (Higashi Hongan Ji) নামৰ এটা প্ৰাচীন মন্দিৰ পৰিদৰ্শন কৰাৰ সৌভাগ্য হ'ল। এই বৌদ্ধ মন্দিৰটো (Shinshu Honbyo)বুলিও জনা যায়। বৌদ্ধধৰ্মৰ মন্দিৰ হ'লেও মন্দিৰটোত জাপানৰ পৰম্পৰাগত প্ৰাচীনত্বৰ উপাদান পৰিলক্ষিত হৈছে। এই বৃহৎ মন্দিৰটো সম্পূৰ্ণ কাঠেৰে নিৰ্মিত। ইয়াৰ কাৰুকাৰ্য্য সঁচাই চকুত লগা। মন্দিৰৰ মূল তোৰণৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ভিতৰ অংশটো সূক্ষ্ম আৰু নিখুঁতভাৱে ভাস্কৰ্য শিল্পীয়ে হাতৰ পৰশেৰে নান্দনিক সৌন্দৰ্য প্ৰদান কৰিছে। ১৬০২ চনতে স্থাপন কৰা এই মন্দিৰভাগ আকস্মিকভাবে জুয়ে পুৰি ধ্বংস হোৱাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত পুনৰ ১৮৯৫ চনত বৰ্তমানৰ এই মন্দিৰটো সাজি উলিওৱা হৈছিল। কিছু সময় মন্দিৰৰ নিৰিবিলি শান্ত পৰিৱেশত নিজকে বিলীন কৰি দি পুনৰ আমি (Kyoto Metro Station) ৰ কাষতে আমাৰ বাবে আয়োজন কৰা অনুষ্ঠানটিত সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী পৰিৱেশন কৰিলোঁ। এই অনুষ্ঠানটিত মুখ্য অতিথি হিচাপে আছিল Kyoto ৰ প্ৰাক্তন মেয়ৰ (Mayor) Daisaku kadokawa । হাঁহিমুখীয়া শান্ত সমাহিতা ব্যক্তিগৰাকীয়ে তেওঁৰ ঠিকনা থকা কাৰ্ড আমাৰ হাতত গুঁজি দিছিল। Kyoto বাসী সমাজৰ মৰম লৈ পুনৰ উভতি আহিলোঁ আমি মৰিগুছি এপাৰ্টমেন্টলৈ।

সময়বোৰ কেনেদৰে পাৰ হৈ গৈছিল আমি গমকে নাপালোঁ। ভাৰততকৈ তিনিঘণ্টা ত্ৰিশ মিনিট সময় আগত চলা জাপান দেশৰ সময়ৰ সৈতে আমিও প্ৰায় অভ্যস্ত হৈ পৰিছিলোঁ। শোৱা-লোৱাৰ সকলো সময় আমাৰ সলনি হৈ পৰিছিল। জাপানৰ খাদ্যৰ সোৱাদ ল'বলৈ যিদৰে মনত আশা এটা লৈ গৈছিলোঁ। ঠিক তেনেদৰে আশাটো সম্পূৰ্ণ পূৰণ নহ'ল যদিও দুটামান খাদ্য যেনে - Sushi, Ramen, Japanese Chicken আদিৰ সোৱাদ ল'লোঁ। যিহেতু আমাৰ লগত ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ নিৰামিষাহাৰী শিল্পী আছিল, সেয়েহে সকলোৰে খাদ্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আমাৰ বাবে ভাৰতীয় খাদ্যৰ যোগান ধৰিছিল। আমিষহাৰীৰ বাবেও মাংস-কণী আদিৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল। সময়ৰ ছেগ বুজি বজাৰলৈ ওলাই যাওঁতে আমি আন আন কিছু খাদ্যৰ সোৱাদ লৈছিলোঁ। বজাৰ কৰিবলৈ মেট্ৰ' ৰেলেৰে আমি Dotonori নামৰ এখন ডাঙৰ মাৰ্কেটলৈ গৈছিলোঁ। তাত বিভিন্ন ধৰণৰ পিন্ধন-উৰণৰ পৰা, দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহৃত সকলো সামগ্ৰী, ইলেক্ট্ৰনিক্স, আদিৰ উপৰিও ষ্ট্ৰিট ফুডৰ দোকানেৰে ভৰি আছিল। জাপানৰ লোকসকলৰ চকলেট বৰ প্ৰিয়। প্ৰতিখন দোকানতে বিভিন্ন ধৰণৰ চকলেট্ উপলব্ধ। আমি

সকলোৱে এই চকলেট্ আৰু কিছুমান সৰু সুৰা সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰিলোঁ। ডাঙৰ ডাঙৰ দোকানবোৰ অৰ্থাৎ শ্বপিং মলবোৰত নিজে সামগ্ৰীসমূহ স্কেন কৰি পইচা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। আনহাতে সৰু-সুৰা প্ৰতিখন দেকানতে সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰি পইচা দিবলৈ এখন সৰু ট্ৰে থাকে। বিক্ৰেতাসকলে হাতে হাতে পইচা লোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই। তেওঁলোকৰ সৰু ট্ৰেখনত পইচা আগবঢ়াই দিব লাগে আৰু তেওঁলোকে পুনৰ তাত বাকী ঘূৰাই দিবলগীয়া পইচা আৰু বিল তাতেই আগবঢ়াই দি ধন্যবাদ জনায়। তেওঁলোকৰ এই পইচা দিয়া আৰু লোৱাৰ ব্যৱস্থাটো অৰ্থাৎ ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজৰ সন্মানজনক পৰম্পৰাটো মোৰ বৰ ভাল লাগিল। জাপানৰ মুদ্ৰা য়েন (Yen) নামে পৰিচিত। পাঁচশ পৰা একলৈকে য়েনৰ অৰ্থাৎ খুচুৰা মুদ্ৰাৰ প্ৰচলন জাপানত আছে। তেওঁলোকে এক হাজাৰৰ পৰাহে কাগজৰ মুদ্ৰা ব্যৱহাৰ কৰে। মোৰ কাগজৰ মুদ্ৰাবোৰ প্ৰায় শেষ হৈ ভালেখিনি খুচুৰা মুদ্ৰা গোট খাইছিল। এই খুচুৰা মুদ্ৰাবোৰ হিচাপ কৰি কৰি সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰোঁতে মোৰ শৈশৱকাললৈ মনত পৰিছিল। এটকা দুটকাকৈ এনেদৰে মুদ্ৰা গোট খুৱাই কিমান যে সাঁচি ৰাখিছিলোঁ আৰু সেই জমা পইচাৰে এটা বস্তু কিনাৰ অনুভৱ হয়তো বহলাই কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই।

ইতিমধ্যে এসপ্তাহ ইমান সোনকালে গুচি গ'ল গমকে নাপালোঁ। ১৮ এপ্ৰিল তাৰিখে বিশ্ব সমাৰোহত আমি শেষবাৰৰ বাবে সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ সকলোৱে সাজু হ'লোঁ। সকলোৱে অতি উৎসাহ আৰু আনন্দৰে বিশ্ববাসীৰ সন্মুখত ভাৰতৰ বাৰেৰহণীয়া সংস্কৃতি প্ৰদৰ্শন কৰিলো। দৰ্শকসকলে হাত চাপৰিৰে আমাক সহযোগ কৰিলে লগতে শিল্পীসকলক প্ৰশংসা কৰিলে। এই অগনন দৰ্শকৰ মৰম আৰু সঁহাৰিয়ে আমাৰ শিল্পীমনবোৰক দুগুণ উদ্যমী কৰি তুলিছিল লগতে ভাৰতৰ এই সংস্কৃতি প্ৰদৰ্শনৰ অংশীদাৰ হ'বলৈ পাই গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছিলো।

১৯ এপ্ৰিলৰ দিনটোত ওচৰতে সৰু-সুৰা ঠাইত অলপ ফুৰা চকা কৰি জিৰণি লৈ গধুলি সকলো সাজু হ'লোঁ ৰাতিৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ। ওচাকাত থকা ভাৰত চৰকাৰৰ এগৰাকী উচ্চ পদস্থ বিষয়াই ড° সন্ধ্যা পুৰেছা বাইদেউ (Chairnan SNA) আৰু অমৃতা প্ৰসাদ চাৰাভাই বাইদেউ (Jonit Secretary, Ministry of Culture) কে ধৰি আমাৰ সাংস্কৃতিক দলটোৰ নৈশ আহাৰ ভোজনৰ বাবে নিমন্ত্ৰণ জনাইছিল। বানজাৰা (Banjara) নামৰ কেৰেলা ৰাজ্যৰ বিশেষ খাদ্য উপলব্ধ ৰেষ্টুৰেণ্টত আয়োজন কৰিছিল। সকলোৱে একেলগে ৰাতিৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি প্ৰায় ৰাতি ১২ মান বজাত মৰিগুছিলৈ উভতি আহিলোঁ। সিদিনা ৰাতি শোওঁতে আমাৰ যথেষ্ট পলম হৈছিল। যিহেতু আমাৰ সকলোৰে কাপোৰ- কানি, বস্তু বাহানি সামৰিব লগা আছিল। পিছদিনা আমাৰ ফ্লাইট আছিল ১২.৫৫ বজাত। আন্তৰ্জাতিক বিমান বন্দৰত যাত্ৰীৰ সংখ্যা বেছি আৰু আমি দলবদ্ধভাৱে থকাৰ বাবে Check in কৰোঁতে যথেষ্ট সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়। ইয়াৰো পৰি আমাৰ প্ৰত্যেকৰে বেগ, বস্তু বাহানিও বেছি। সেয়েহে ৰাতিপুৱা ৮ বজাতেই সকলোকে সাজু হ'বলৈ কোৱা হৈছিল।

অৱশেষত ২০ এপ্ৰিল অৰ্থাৎ ওভতনি যাত্ৰাৰ বাবে সকলো সাজু হলোঁ। আমাৰ Cathway Pecific বিমানখন প্ৰথমে ওচাকাৰ কানচাইৰ পৰা হংকং বিমান বন্দৰত অৱতৰন কৰিব। তাৰ পাছত ৰাতি ৮.৩০ বজাত পুনৰ হংকং আন্তজাৰ্তিক বিমানবন্দৰৰ পৰা দিল্লীৰ ইন্দিৰা গান্ধী আন্তৰ্জাতিক বিমান বন্দৰত অৱতৰণ কৰিব। ২০ এপ্ৰিল ৰাতিপুৱা আমি মৰিগুছি এপাৰ্টমেণ্টৰ পৰা বিদায় ললোঁ। ৰিচিপশ্বন কাউন্টাৰত থকা যুৰী (Yuri) য়ে আমাক হাঁহিমুখেৰে বিদায় জনালে। বিমান বন্দৰলৈ লৈ যাবলৈ ৰৈ আছিল আমাৰ সকলোৰে মৰমৰ য়ু য়ু (Yuyu)। ওচাকাত থকা কেইদিন য়ু য়ু আমাৰ এজন ভাল বন্ধু হৈ পৰিছিল য়ু য়ুৰ ৰঙা ৰঙৰ সৰু বাছখনত উঠি আমি মৰিগুছিৰ পৰা সমাৰোহথলীলৈ আৰু বিভিন্ন ঠাইলৈ অহাযোৱা কৰিছিলোঁ। ইংৰাজী কেৱল এটা দুটা বুজি পোৱা য়ু য়ুৰ লগত আমাৰ কথোপকথনৰ মাধ্যম আছিল অনুবাদ যন্ত্ৰ। য়ু য়ুৰ লগত থকা অনুবাদ যন্ত্ৰৰ দ্বাৰাই আমি কথাৰ আদান-প্ৰদান কৰিছিলোঁ। ওখপাখ, শকত-আৱত হাঁহিমুখীয়া য়ু য়ুয়ে আমাৰ সৈতে থকা সময়খিনি বন্ধুত্ব সুলভ ব্যৱহাৰেৰে আমাক মোহিত কৰিছিল। মাজে মাজে দুই এটা হিন্দী কথা উচ্চাৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি হাঁহি-স্ফূৰ্তিও কৰিছিল। এনেদৰে হাঁহি-স্ফূৰ্তিৰ মাজেৰে আহি আমি কানচাই বিমান বন্দৰ পালোঁহি। য়ু য়ুয়ে গাড়ীৰ পৰা আমাৰ বেগবোৰ নমাই দি আমাক হাঁহিমুখেৰে বিদায় দিলে। আমিও 'আৰিগাটো গোজাইমাছ' জনাই য়ু য়ুক বিদায় দিলোঁ। তাৰ পিছতেই পুনৰ পূব চীন সাগৰৰ বিশাল জলৰাশিৰ বুকুৰ ওপৰেদি আৰম্ভ হ'ল আমাৰ ওভতনি যাত্ৰা।

লেখিকা ঃ সহকাৰী অধ্যাপিকা, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

A STUDY ON THE RELEVANCE OF THE NEW EDUCATION POLICY (NEP) 2020
IN REFORMATION OF TEACHER EDUCATION IN INDIA

Sumee Hazarika

ABSTRACT

The New Education Policy (NEP 2020) adopted by the Government of India is a new initiative to change the face of the Indian education system. Apart from other aspects focused by the policy, it has introduced a transformative vision for teacher education, emphasizing holistic development and quality enhancement. This paper provides an overview of the key features and implications of the NEP 2020 for teacher education and its emphasis on continuous professional development, integration of technology, promotion of multidisciplinary approaches, outcome-based learning and varied resolutions introduced to bring a change of structure and function in the teacher education institutions in India. It explores the issues and challenges of the teacher education system and provides an analysis illustrating changes in catering for those problems. The paper concludes with challenges and opportunities in implementing the policy, including funding, teacher shortages, and infrastructure needs.

KEYWORDS

Education, Educator, Recommendations, Teacher, Training.

INTRODUCTION

It is widely recognized that Sir Charles Wood was the pioneer of the English education system in India, which was introduced by the British to train Indians for administrative roles. During British rule, numerous commissions and committees were established, producing various reports and minutes for administrative purposes. Post-independence, several commissions were formed to reform the education system, notably the 1963 Education Commission, also known as the Kothari Commission. This commission laid the groundwork for the first national education policy in 1968.

Educational policies are created by the government to ensure uniformity within the education sector. The need for educational policy is to maintain consistent values across the education system. The first national education policy, based on the Kothari Commission's recommendations, was introduced in 1968 under Prime Minister Indira Gandhi's government. The second national education policy was introduced under Prime Minister Rajiv Gandhi's government and modified in 1992 during the tenure of Prime Minister P.V. Narasimha Rao. Further modifications were made in 2005, culminating in the new policy introduced in 2020.

The 2020 policy, approved by the Union Cabinet chaired by Prime Minister Narendra Modi, replaced the 34-year-old national policy on education from 1986. The policy is founded on the principles of access, equity, affordability, and accountability, aligning with the 2030 Agenda for

Sustainable Development. It aims to transform the current education system by addressing its weaknesses, focusing on developing an education system rooted in Indian values and reflecting changing priorities and socio-economic conditions.

A country's progress is often gauged by the development of its human capital and resources, with teachers being integral to this process. Teacher education institutions are essential for producing qualified educators who effectively implement educational policies. Teachers serve as catalysts, translating state aspirations into practical outcomes. The NEP 2020 outlines several reforms in teacher education focusing on revamping the recruitment process, promotions, performance appraisals, and career progression paths for educational administrators or teacher educators. Additionally, it calls for establishing a common National Professional Standard for Teachers in consultation with various state and central bodies and experts nationwide and the development of a comprehensive curriculum framework for teacher education, highlighting the need for changes in teacher qualifications and requirements, and stringent measures for teacher education institutions. The initiatives adopted by NEP 2020 are considered revolutionary, aiming for the optimal professional growth of teachers, thereby transforming the education system in India.

AIMS AND OBJECTIVES OF THE STUDY

The main objectives of the study are mentioned below:

1. To study the problems of teachers and teaching in India.
2. To study the issues and challenges of teacher education in India.
3. To study the need for various recommendations of NEP 2020 for teacher education.

RESEARCH METHODOLOGY

In line with the aforementioned objectives, this research employs an analytical and descriptive approach, utilizing a qualitative research methodology. Secondary data is gathered from various sources including government reports, websites, published articles from local bodies, central and state government databases, books, newspaper editorials, and research articles.

DISCUSSION AND ANALYSIS

We are all familiar with the critical role teachers play in shaping a nation's future. In Indian culture and heritage, teachers have always been revered as figures of excellence, learned individuals, and Gurus. However, societal demands have evolved, altering the teacher's role. Initially viewed as a friend, philosopher, and guide, teachers now serve as facilitators in a technologically advanced era where digitization and AI are prevalent. Despite these changes, education remains inseparable from teachers. According to the Unified District Information System for Education Plus (UDISE+) report for 2021-22, India has over 9.5 million teachers educating more than 250 million students from grades I to XII. The majority of teachers, 54.5%, are at the primary/elementary level, followed by higher secondary and secondary levels.

The status of teachers in India has shifted due to changes in the education system driven by the new economic order. The introduction of the Right to Education (RTE) Act 2009 aimed to universalize quality education and bring about positive changes. However, the issue of teacher shortages persists, with over 1.1 million teaching positions vacant. Additionally, 13.1% of teachers work on a contractual basis with the government, impacting teacher accessibility and contributing to the lack of quality education and student retention. Many teachers lack the professional

qualifications required under the RTE Act, and a significant number perform poorly on teacher eligibility tests and exhibit high absenteeism, reflecting a lack of professionalism and commitment. A study by the Centre of Excellence in Teacher Education (CETE) at Tata Institute of Social Sciences (TISS) in collaboration with UNESCO titled "No Teacher, No Class - State of the Education Report for India 2021" highlights several issues and challenges related to teaching and teacher education. These include significant gender imbalances among teachers, the dominance of teacher-centric practices in Indian pedagogy, the need for improved pre-service teacher education curricula, support for technology-based teaching practices, research-based teacher development, and the enhancement of ICT-based professional skills among teachers. Additionally, issues such as non-uniform selection and appointment processes, uneven payment structures for different categories of teachers, and payment delays require immediate attention.

To enhance the status of teachers and the teaching profession, it is crucial to focus on improving teacher education and training. Teacher education programs are essential for equipping educators with the necessary knowledge, skills, and competencies to effectively shape the future. These programs are meticulously designed to provide aspiring teachers with profound understanding, relevant knowledge, positive attitudes, and essential teaching skills. Teacher education is a cornerstone of a successful education system, as it equips educators with the necessary knowledge, skills, and attitudes to effectively facilitate learning. High-quality teacher education programs encompass both theoretical and practical components, ensuring that teachers are well-prepared to meet diverse student needs. These programs often include coursework in pedagogy, subject-specific instruction, classroom management, and educational psychology, as well as extensive field experiences like student teaching. Ongoing professional development is crucial for teachers to stay current with educational research, new teaching methodologies, and advancements in technology. Effective teacher education fosters continuous growth, enabling teachers to adapt to changing educational landscapes and contribute to school improvement. Ultimately, investing in comprehensive teacher education is essential for fostering an enriching learning environment and enhancing student outcomes. Teacher education and training in India can be categorized into four types, namely In-service, Pre-service training, refresher training, and Induction training and the courses designed to prepare individuals for different roles within the education system include Diploma courses for the education and training of primary school teachers, undergraduate courses for elementary education, postgraduate courses for advanced training to higher education teachers, moreover specialized

certificate and short terms courses provided by a range of institutions aiming to create competent and skilled teaching workforce for all levels of education.

Despite the introduction of educational programs at all levels, the current state of education and teacher training in India faces significant challenges. The Government of India prioritizes these training programs, yet there are notable inconsistencies in their quality and effectiveness, impacting the overall success of teacher training on student outcomes.

Challenges of teacher education

The present system of teacher education is plagued by several issues.

- Inconsistent student selection procedures in teacher education institutions.
- Lack of teachers in rural areas, and with appropriate qualifications for primary levels
- A shortage of adequately trained teachers in India especially for subjects such as mathematics, science, and English and a dearth of teachers for subject matter like physical education, music, art, and special education. A lack of pedagogy teachers leads to inadequate guidance for pupil teachers on classroom interaction and failure to develop a strong command over pedagogy.
- Insufficient duration of teacher training courses, typically lasting a maximum of two years (previously one year), and an imbalanced ratio between theory and practice (5:2) in programs like the Bachelor of Education (B.Ed)
- A lack of integration of crucial skills such as life skills, emotional skills, human development skills, critical thinking, self-management, creative thinking, and technological skills in teacher education programs.
- Outdated, theoretical teacher training course content which is also isolated from classroom context. The isolation of teacher education departments from schools and current developments in school education.
- Insufficient emphasis on developing foundational knowledge through courses and curriculum and Inadequate opportunities for student teachers to develop competency regarding current educational issues.
- A lack of passion and motivation to teach, a neutral attitude toward using new and updated teaching techniques, and a secondary career mindset for the teaching profession.
- Insufficient monitoring of institutions, results in the proliferation of unrecognized, dysfunctional teacher education institutions.
- A lack of supervision and superficial evaluation of student teachers in classroom teaching and instructional activities.
- A shortage of funds hinders institutions from conducting in-service training for teacher educators.
- Poor infrastructure and facilities in teacher education institutions, lack of teachers teaching different methods.
- A special problem of northeastern states is the appointment of teachers without pre-requisite qualifications and later deputed for training after getting into service. A kind of delayed pre-service training is provided to in-service teachers, which can create a huge backlog of untrained teachers.

These challenges hinder the development of the teacher education system in India. To address these problems, strong policies are necessary for development and reformation of the system.

The Indian government has introduced several policies and initiatives to enhance teacher education in the country. The latest effort is the New Education Policy (NEP) 2020, which aims to provide

teachers with the highest quality training in both pedagogy skills and subject matter expertise. The mission of NEP 2020 is to transform the current teacher education system, establishing a strong and comprehensive framework to develop knowledge, skills, and attitudes in future educators. The policy aspires to a grass-root change in all phases of teacher education where the focus is on creating and implementing various policies and structural changes to globalize the system of teacher education and elevate the status of teachers and meet the demands of the 21st century.

NEP 2020 recommendations on teacher education

- To ensure the fair and transparent selection of efficient candidates in the teaching profession, the policy suggests implementing a national-level common entrance test for admission to all teacher education institutions including subject-specific and aptitude assessments conducted by the National Testing Agency (NTA). Selection and recruitment of teachers will involve a classroom demonstration along with suitable TET or NTA test scores.
- To address the issue of inadequate numbers of qualified teachers in rural areas, especially at the primary level, the NEP 2020 proposes the implementation of merit-based scholarships for students enrolled in the 4-year integrated B.Ed. program.
- All multidisciplinary universities and colleges will strive to establish education departments that offer B.Ed. programs. These programs will be run in collaboration with other departments such as psychology, philosophy, sociology, neuroscience, Indian languages, arts, music, history, literature, physical education, science, and mathematics. Additionally, the policy suggests that to ensure an adequate number of teachers across different subjects, teachers could be recruited to a school or a group of schools known as a school complex. The sharing of teachers among schools could also be considered based on the grouping of schools established by State/UT governments.
- Teacher education is set to be offered in multidisciplinary Institutions/Universities by 2030. The National Education Policy (NEP) 2020 has proposed the introduction of a 4-year integrated B.Ed. program which is mandatory eligibility for school teachers which will be a dual-major holistic Bachelor’s degree encompassing Education and a specialized subject. Additionally, the policy recommends the introduction of a 2-year B.Ed. program for individuals who have already completed a Bachelor’s degree in a specialized subject, as well as a 1-year B.Ed. program for candidates with a 4-year undergraduate degree in a specialized subject or a post-graduation in a school subject who aspire to become subject teachers in that speciality. Multidisciplinary higher education institutions accredited for Open and Distance Learning (ODL) offering high-quality B.Ed. programs in blended or ODL modes are to be introduced. These B.Ed. programs will encompass training in both time-tested and contemporary pedagogical techniques, covering areas such as foundational literacy and numeracy, multi-level teaching and evaluation, teaching children with disabilities, catering to children with special interests or talents, educational technology, and learner-centred collaborative learning.
- Suggestions to introduce Special shorter local teacher education programs will be available at Block Institutes of Teacher Education (BITEs) and District Institutes of Education and Training (DIETs) designed for distinguished local individuals who can be employed as ‘master instructors’ in schools or school complexes to promote local professions, knowledge, and skills such as local art, music, agriculture, business, sports, carpentry, and other vocational crafts. To empower teachers, extensive Teacher Development Workshops (TDWs) should be conducted to upskill and reinvigorate educators, enabling them to overcome challenges effectively.
- The National Council for Teacher Education (NCTE) will collaborate with the National Council of Educational Research and Training (NCERT) a new and comprehensive National

Curriculum Framework for Teacher Education (NCFTE 2021) is said to be developed. This framework will serve as a guideline for teacher education programs with a clear emphasis on developing necessary skills and training. To cater to the problem of out-of-context teacher education and training subject matter, HEIs shall work near schools and school complexes, creating an environment for holistic TE.

- All B.Ed. programs to incorporate training in both traditional and contemporary pedagogical methods and will cover areas such as foundational literacy and numeracy, multilevel teaching and assessment, educating children with disabilities or special interests (including gifted children), utilization of educational technology, and fostering learner-centred and collaborative learning approaches.
- To address the issue of teacher motivation, a system of recognition and advancement will be implemented. Promotions and salary increases will be based on performance appraisals rather than tenure or seniority. The assessment of performance will adhere to the guidelines outlined in the NPST developed by the National Council for Teacher Education (NCTE). Promotions and salary advancements will no longer be contingent upon tenure or seniority, but will instead be determined solely through appraisal. Teacher performance assessments will be conducted through peer reviews, attendance records, dedication, participation in Continuing Professional Development (CPD) activities, and other forms of service to the school and community. These assessments will be designed by State/UT authorities or will adhere to the National Professional Standards for Teachers (NPST) developed by the National Council for Teacher Education (NCTE).
- A nationwide assessment of all standalone Teacher Education Institutions (TEIs) will be conducted by the National Council for Teacher Education (NCTE) or the National Higher Education Regulatory Council (NHERC) to evaluate their effectiveness and adherence to established norms and regulations. This evaluation will determine if these institutions meet the required standards. Subsequently, based on the results of this assessment and other relevant information, substandard standalone TEIs throughout the country will be phased out gradually. To address the problem of inadequate oversight of institutions, which has led to an increase in unrecognized teacher education institutions, the regulatory framework will be strengthened to allow for strict measures against subpar and non-functional teacher education institutions (TEIs) that fail to meet fundamental educational standards. These institutions will be given a one-year period to rectify any deficiencies before action is taken.

CONCLUSION

The National Education Policy (NEP) 2020 represents a significant milestone in India's educational journey, offering a comprehensive approach from early childhood to higher education. Praised for its forward-looking perspective and commitment to inclusivity, flexibility, and excellence, it introduces a robust framework for teacher education. By advocating continuous professional growth, technology integration, interdisciplinary methods, and outcome-driven learning, the NEP aims to enhance teacher quality and, consequently, elevate the entire education system. However, formidable implementation hurdles persist, such as securing adequate funding, addressing teacher shortages, ensuring fair compensation, and investing in infrastructure and technology. Strategies like online courses, workshops, and public-private partnerships are pivotal in overcoming these challenges, while also enhancing teacher motivation and fostering collaboration among stakeholders. Effective monitoring and evaluation mechanisms will be essential for assessing policy efficacy and facilitating necessary adaptations.

REFERENCES

About National Education Policy | Government of India, Ministry of Education.https://www.education.gov.in/nep/about-nep. Accessed 2 June 2024.

Jena, Anshuman. "Teacher Education in India: Challenges and Suggestions." *International Journal For Multidisciplinary Research*, vol. 6, Apr. 2024, pp. 1–6. *ResearchGate*, https://doi.org/10.36948/ijfmr.2024.v06i02.16309.

Journey through the India's National Education Policy -Previous and the Present. https://www.researchgate.net/publication/351869292_Journey_through_the_ India's_National_ Education_Policy_ -Previous_and_ the_Present. Accessed 2 June 2024.

Khanna, Rishabh. "Scenario of School Teaching in India and What Needs to Change." *The Times of India*. *The Economic Times - The Times of India*, https://timesofindia.indiatimes.com/blogs/voices/scenario-of-school-teaching-in-india-and-what-needs-to-change/. Accessed 2 June 2024.

Latest School Teachers Statistics in India. https://ezyschooling.com/parenting/expert/school-teachers-statistics-in-india. Accessed 2 June 2024.

"Metamorphosing Teacher Education in India underneath NPE-2020." *ResearchGate*, https://www.researchgate.net/publication/359615766_Metamorphosing_Teacher_ Education_ in_India_underneath_NPE-2020. Accessed 2 June 2024.

National Education Policy 2020: Key Highlights - ClearIAS. 30 July 2020, https://www.clearias.com/national-education-policy-2020/.

Pallathadka, Harikumar, et al. "Journey through the India's National Education Policy -Previous and the Present." *Journal of Contemporary Issues in Business and Government*, vol. 27, Mar. 2021. *ResearchGate*, https://doi.org/10.47750/cibg.2021.27.03.039.

"State of Teachers, Teaching and Teacher Education for India: The Right Teacher for Every Child." *ResearchGate*, 5 Feb. 2024, https://www.researchgate.net/publication/377963345_State_of_Teachers_Teaching_and_Teacher_Education_for_India_The_Right_Teacher_for_Every_Child.

"Teacher Education: Issues & Challenges in India." *ResearchGate.www.researchgate.net*, https://www.researchgate.net/publication/345163774_Teacher_education_ Issues_challenges_in_India. Accessed 2 June 2024.

Teacher Training in India: Challenges and Opportunities | Education for All in India. 29 Apr.2023, https://educationforallinindia.com/teacher-training-in-india/.

The writer is a Assistant Professor, Rangia Teacher Training College

THE SYMBIOTIC RELATIONSHIP OF UNDERSTANDING AND FOSTERING
STUDENT LEARNING AND MOTIVATION

Ruhbina Ansary

ABSTRACT

Effective education hinges on two fundamental pillars: learning and motivation. While distinct concepts, they are deeply intertwined, existing in a dynamic and reciprocal relationship. This article explores the complex interplay between student learning and motivation within educational settings. It delves into key theoretical frameworks that elucidate how students learn (cognitivism, constructivism) and what drives their engagement (intrinsic/extrinsic motivation, self-determination theory, expectancy-value theory, goal orientation theory). Furthermore, it examines the factors influencing this relationship, including individual differences, instructional practices, and socio-cultural contexts. Finally, evidence-based strategies for educators to concurrently enhance student motivation and promote deep, meaningful learning are discussed, emphasizing the critical role of supportive and autonomy-promoting learning environments.

KEYWORDS:

Student Learning, Student Motivation

INTRODUCTION

The primary goal of any educational endeavour is to facilitate learning – the acquisition of knowledge, skills, attitudes, and understanding. However, the process of learning is rarely passive; it requires active engagement, effort, and persistence from the student. This active engagement is largely governed by motivation, the internal state that energizes, directs, and sustains behaviour towards a goal (Schunk, Meece, & Pintrich, 2014). Understanding the intricate relationship between learning and motivation is paramount for educators seeking to create effective and engaging learning experiences. Motivation acts as the engine that drives the learning vehicle, while the experiences and outcomes of learning, in turn, shape future motivation.

Historically, learning and motivation were sometimes studied in isolation, but contemporary educational psychology recognizes their inseparable nature (Pintrich, 2003). A motivated student is more likely to employ effective learning strategies, persist through challenges, and seek deeper understanding. Conversely, experiencing success in learning, feeling competent, and finding value

in the material can significantly boost motivation. This article will examine this symbiotic relationship by exploring foundational theories of learning and motivation, analyzing the factors that mediate their connection, and proposing practical strategies grounded in research to cultivate both within the classroom.

UNDERSTANDING STUDENT LEARNING

Learning is a complex process involving changes in knowledge, behaviour, or understanding resulting from experience (Ormrod & Jones, 2022). Several theoretical perspectives offer insights into how this occurs :

1. Behaviourism : While less emphasized in current complex learning discussions, behaviourism (e.g., Skinner's operant conditioning) highlights the role of reinforcement and consequences in shaping observable behaviours. While limited in explaining internal cognitive processes, principles like positive reinforcement remain relevant in classroom management and habit formation (Schunk, 2020).

2. Cognitivism : Shifting focus to internal mental processes, cognitivism views learning as an active process of acquiring, processing, storing, and retrieving information. Concepts like working memory, long-term memory, schema activation, and cognitive load are central (Sweller, van Merriënboer, & Paas, 2019). From this perspective, effective learning involves organizing information meaningfully, connecting new knowledge to prior understanding, and developing efficient processing strategies. Motivation influences the cognitive resources a student is willing to allocate to these tasks.

3. Constructivism : Constructivist theories (e.g., Piaget, Vygotsky) posit that learners actively construct their own understanding and knowledge through experiences and social interactions, rather than passively receiving information (Ormrod & Jones, 2022). Social constructivism, particularly Vygotsky's work, emphasizes the role of social interaction, cultural tools (like language), and collaboration within the "Zone of Proximal Development" (ZPD) – the gap between what a learner can do independently and what they can achieve with guidance (Vygotsky, 1978). Constructivist approaches often align well with fostering intrinsic motivation, as they emphasize active engagement, problem-solving, and meaning-making.

Deep learning, characterized by understanding concepts, making connections, and applying knowledge, contrasts with surface learning, which focuses on memorization and meeting minimal requirements (Biggs & Tang, 2011). Promoting deep learning requires not only appropriate instructional strategies but also students who are motivated to invest the necessary cognitive effort.

UNDERSTANDING STUDENT MOTIVATION

Motivation theories provide frameworks for understanding why students engage (or disengage) in learning tasks. Key perspectives include:

1. Intrinsic and Extrinsic Motivation (Self-Determination Theory - SDT): SDT distinguishes between intrinsic motivation (engaging in an activity for its inherent satisfaction and enjoyment)

and extrinsic motivation (engaging in an activity due to external rewards or pressures) (Ryan & Deci, 2000). While extrinsic motivators can be effective in the short term, SDT argues that intrinsic motivation is associated with higher quality learning, creativity, and well-being. SDT posits that fostering intrinsic motivation requires satisfying three basic psychological needs:

■ **Autonomy :** The need to feel volitional and experience a sense of choice and self-direction in one's actions.

■ **Competence :** The need to feel effective and capable in interacting with the environment and achieving desired outcomes.

■ **Relatedness :** The need to feel connected to, cared for, and respected by others. Environments that support these needs are more likely to nurture intrinsically motivated learners (Niemiec & Ryan, 2009).

2. Expectancy-Value Theory : This theory proposes that motivation for a task is determined by two primary factors: the student's expectancy for success and the value they place on the task (Wigfield & Eccles, 2000).

■ **Expectancy :** Beliefs about one's ability to succeed in the task (similar to self-efficacy).

■ **Task Value :** Includes four components: intrinsic value (interest/enjoyment), utility value (usefulness for future goals), attainment value (importance for one's identity), and cost (negative aspects like required effort, anxiety, or lost opportunities). Students are most motivated when they believe they can succeed and perceive the task as valuable (Eccles & Wigfield, 2020).

3. Goal Orientation Theory : This perspective focuses on the types of goals students adopt in achievement settings (Ames, 1992; Dweck & Leggett, 1988). Two primary orientations are often contrasted:

■ **Mastery Goals (or Learning Goals) :** Focus on developing competence, understanding material deeply, and improving skills. Mistakes are seen as part of learning.

■ **Performance Goals :** Focus on demonstrating competence relative to others, outperforming peers, or avoiding judgments of incompetence. Research suggests that mastery goals are generally associated with more adaptive learning strategies, persistence, help-seeking, and higher intrinsic motivation compared to performance goals, particularly performance-avoidance goals (Kaplan & Maehr, 2007; Pintrich, 2000). Relatedly, Dweck's (2006) concept of mindset suggests that students with a "growth mindset" (believing intelligence is malleable) are more likely to adopt mastery goals and persist through challenges than those with a "fixed mindset" (believing intelligence is static).

4. Self-Efficacy Theory: A component of Bandura's (1997) broader social cognitive theory, self-efficacy refers to an individual's belief in their capability to execute courses of action required to manage prospective situations. It influences choice of activities, effort expenditure, persistence in the face of difficulties, and emotional reactions. Students with higher self-efficacy for a task are more likely to engage, try harder, persist longer, and ultimately learn more effectively (Bandura, 1997; Schunk & Pajares, 2009).

THE INTERPLAY: HOW LEARNING AND MOTIVATION INFLUENCE EACH OTHER

Learning and motivation are engaged in a continuous, reciprocal dialogue:

- **Motivation Fuels Learning :** Motivated students (e.g., those intrinsically interested, holding mastery goals, or having high self-efficacy) are more likely to:
- Pay attention and exert cognitive effort.
- Use deeper processing strategies (e.g., elaboration, organization) rather than surface strategies (e.g., rote memorization) (Pintrich, 2003).
- Persist longer when faced with challenging tasks (Schunk et al., 2014).
- Monitor their understanding (metacognition) and seek help when needed (Ryan & Pintrich, 1997).
- Take intellectual risks and explore complex ideas.

Learning Experiences Shape Motivation : The outcomes and processes of learning significantly impact subsequent motivation :

Success and Competence : Successfully mastering tasks and feeling competent enhances self-efficacy and intrinsic motivation (Bandura, 1997; Ryan & Deci, 2000). Repeated failure, especially when attributed to lack of ability, can undermine motivation.

Task Characteristics : Engaging, relevant, and appropriately challenging tasks can increase intrinsic interest and perceived value (Wigfield & Eccles, 2000). Tasks that are perceived as boring, irrelevant, or overly difficult can diminish motivation.

Feedback : Constructive feedback that focuses on effort, strategy use, and progress (rather than just ability or social comparison) can support a growth mindset, mastery goals, and feelings of competence (Hattie & Timperley, 2007; Dweck, 2006).

Learning Environment : Supportive relationships with teachers and peers (relatedness) and opportunities for choice (autonomy) positively influence motivation (Niemiec & Ryan, 2009).

This interplay can create positive upward spirals (success leads to motivation, which leads to more effort and further success) or negative downward spirals (failure leads to decreased motivation, reduced effort, and further failure) (Pintrich, 2003).

FACTORS INFLUENCING THE LEARNING-MOTIVATION DYNAMIC

The relationship between learning and motivation is not uniform but is influenced by various factors :

1. Individual Factors : Students differ in their prior knowledge, cognitive abilities, learning preferences, personality traits, goal orientations, mindsets, self-regulation skills, and background experiences, all of which impact how they approach learning and how motivated they are (Ormrod & Jones, 2022).

2.Instructional Factors : Teacher practices profoundly shape both learning and motivation. This includes clarity of instruction, enthusiasm, task design (authenticity, challenge, relevance), assessment methods (emphasis on formative vs. summative; focus on improvement vs. social comparison), feedback quality, and opportunities for student choice and collaboration (Hattie, 2009; Reeve, 2006).

3. Classroom Climate : The overall psychological environment of the classroom matters greatly. A safe, respectful, supportive, and error-tolerant climate fosters relatedness, encourages risk-taking (essential for learning), and supports mastery goals (Ames, 1992; Fraser, 1998). Conversely, highly competitive or critical environments can induce anxiety and performance-avoidance goals.

4. Socio-cultural Context : Broader societal and cultural values regarding education, parental expectations and involvement, peer group norms, and socioeconomic factors (e.g., access to resources, stress outside school) can influence students' beliefs about education, their goals, and the value they place on learning (Eccles & Wigfield, 2020; Sirin, 2005).

STRATEGIES FOR ENHANCING MOTIVATION AND LEARNING

Educators can intentionally design learning experiences that foster both motivation and deep learning by applying principles from the theories discussed :

1. Support Autonomy (SDT) : Provide meaningful choices where possible (e.g., topic selection, method of presentation, order of tasks), explain the rationale behind tasks and rules, and avoid overly controlling language (Reeve, Deci, & Ryan, 2004).

2. Build Competence and Self-Efficacy (SDT, Self-Efficacy Theory): Design tasks that are optimally challenging (within the ZPD), provide clear instructions and expectations, offer scaffolding and support, provide specific, constructive feedback focused on progress and strategy use, and create opportunities for students to experience success (Bandura, 1997; Schunk & Pajares, 2009).

3. Foster Relatedness (SDT) : Show genuine care and respect for students, create opportunities for positive peer interaction and collaboration, and establish a supportive and inclusive classroom community (Niemiec & Ryan, 2009).

4. Enhance Task Value (Expectancy-Value Theory): Connect learning to students' interests and real-world experiences (intrinsic/utility value), explain the importance and relevance of the material for their future goals (utility/attainment value), and model enthusiasm for the subject (Wigfield & Eccles, 2000).

5. Promote Mastery Goals and Growth Mindset (Goal Orientation, Mindset Theory): Emphasize effort, improvement, understanding, and the learning process over relative performance or innate ability. Frame mistakes as learning opportunities, recognize effort and persistence, and teach students that intelligence and skills can be developed through hard work and effective strategies (Ames, 1992; Dweck, 2006).

6. Use Varied and Engaging Instructional Methods : Incorporate active learning strategies, problem-based learning, inquiry projects, technology integration, and collaborative activities that align with constructivist principles and cater to diverse interests (Biggs & Tang, 2011).

7. Employ Fair and Informative Assessment : Utilize formative assessment to guide instruction and provide feedback for improvement. When using summative assessments, ensure they align with learning goals and provide clear criteria for success. Minimize excessive social comparison (Hattie & Timperley, 2007).

CONCLUSION

Student learning and motivation are inextricably linked phenomena crucial for educational success. Motivation provides the impetus for engagement and persistence in learning activities, while the nature and outcomes of those activities profoundly shape students' subsequent motivation. Understanding the theoretical underpinnings of both learning (cognitivism, constructivism) and motivation (SDT, expectancy-value, goal orientation, self-efficacy) allows educators to move beyond simplistic notions of reward and punishment towards creating environments that foster deep understanding and genuine engagement.

By implementing strategies that support student autonomy, competence, and relatedness, enhance task value, promote mastery orientations and growth mindsets, and cultivate positive classroom climates, educators can effectively nurture this vital symbiotic relationship. Recognizing the reciprocal influence between how students learn and why they engage allows for a more holistic and ultimately more effective approach to teaching, empowering students not only to acquire knowledge but also to develop a lifelong desire for learning. The challenge lies in applying these principles thoughtfully, considering the diverse needs and contexts of individual learners and classrooms, to unlock the full potential residing within every student.

References

Ames, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. Journal of Educational Psychology, 84(3), 261–271. https://doi.org/10.1037/0022-0663.84.3.261

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. W. H. Freeman.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). Teaching for quality learning at university (4th ed.). Society for Research into Higher Education & Open University Press.

Dweck, C. S. (2006). Mindset: The new psychology of success. Random House.

Dweck, C. S., & Leggett, E. L. (1988). A social-cognitive approach to motivation and personality. Psychological Review, 95(2), 256–273. https://doi.org/10.1037/0033-295X.95.2.256

Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2020). From expectancy-value theory to situated expectancy-value theory: A developmental, social cognitive, and sociocultural perspective on motivation. Contemporary Educational Psychology, 61, 101859. https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101859

Fraser, B. J. (1998). Classroom environment instruments: Development, validity and applications. Learning Environments Research, 1(1), 7–33. https://doi.org/10.1023/A:1009932514731

Hattie, J. (2009). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement. Routledge.

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. Review of Educational Research, 77(1), 81–112. https://doi.org/10.3102/003465430298487

Kaplan, A., & Maehr, M. L. (2007). The contributions and prospects of goal orientation theory.

Educational Psychology Review, 19(2), 141–184. https://doi.org/10.1007/s10648-006-9012-5
Niemiec, C. P., & Ryan, R. M. (2009). Autonomy, competence, and relatedness in the classroom: Applying self-determination theory to educational practice. Theory and Research in Education, 7(2), 133–144. https://doi.org/10.1177/1477878509104318
Ormrod, J. E., & Jones, B. D. (2022). Essentials of educational psychology: Big ideas to guide effective teaching (6th ed.). Pearson.

Pintrich, P. R. (2000). Multiple goals, multiple pathways: The role of goal orientation in learning and achievement. Journal of Educational Psychology, 92(3), 544–555. https://doi.org/10.1037/0022-0663.92.3.544

Pintrich, P. R. (2003). A motivational science perspective on the role of student motivation in learning and teaching contexts. Journal of Educational Psychology, 95(4), 667–686. https://doi.org/10.1037/0022-0663.95.4.667

Reeve, J. (2006). Teachers as facilitators: What autonomy-supportive teachers do and why their students benefit. The Elementary School Journal, 106(3), 225–236. https://doi.org/10.1086/501484

Reeve, J., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2004). Self-determination theory: A dialectical framework for understanding sociocultural influences on student motivation. In D. M. McInerney & S. Van Etten (Eds.), Big theories revisited (Vol. 4, pp. 31–60). Information Age Publishing.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. American Psychologist, 55(1), 68–78. https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68

Ryan, A. M., & Pintrich, P. R. (1997). "Should I ask for help?" The role of motivation and attitudes in adolescents' help seeking in math class. Journal of Educational Psychology, 89(2), 329–341. https://doi.org/10.1037/0022-0663.89.2.329

Schunk, D. H. (2020). Learning theories: An educational perspective (8th ed.). Pearson.

The writer is a Assistant professor, Rangia Teacher Training College

Impact and Consequence of Superstition on Society

Niren Kalita

INTRODUCTION :

Human beings are often described as social animals. It is impossible for an individual to exist in isolation without society. Society, in essence, is a network of relationships among individuals who interact as social beings. A society typically refers to a group of people who share a common culture, inhabit a specific geographical area, and perceive themselves as a unified and distinct community. A society is formed through ongoing interaction and mutual awareness among its members. These interactions allow individuals to understand and connect with each other on a deeper, mental level. Each society has a unique way of life known as culture. Culture acts as the glue that binds individuals into a cohesive social unit. It includes our attitudes, values, beliefs, morals, ideas, and institutions such as political systems, legal frameworks, economic structures, and social norms. As human beings, we live within and contribute to society. A good society cannot exist without positive thoughts, motives, attitudes, and behaviors from its members. Building a healthy society requires mutual trust, a commitment to truth, and the rejection of violence.

However, in many societies, superstition stands like a shadow at the doorstep, an outdated and often misleading guide. Superstition is a social phenomenon shaped by cultural and historical conditions. Many superstitions aren't harmful but can make people worried. They began because people were scared and didn't understand things, so they made up beliefs to feel safer.

CONCEPT OF SUPERSTITION:

The notions of belief and disbelief are often considered meaningful contrust; however, in practical terms, they frequently manifest as abstract and subjective experiences. Belief plays a pivotal role in shaping human perception, behavior, and culture. Within this context, superstition emerges as a significant and enduring phenomenon, particularly prevalent in traditional and culturally rich societies such as India. Superstition can be broadly defined as a belief system grounded in fear, ignorance, or irrational assumptions, rather than empirical evidence or scientific reasoning. It is deeply embedded in societal structures and historical contexts, originating from the human tendency to seek explanations for phenomena beyond their comprehension.

Despite the evolution and modernization of human societies, superstitious beliefs continue to persist, often transmitted through oral traditions, cultural rituals, and religious practices. Superstition can thus be considered a socially constructed belief system that often contradicts scientific rationality. It encompasses a wide range of practices and ideologies, including but not limited to astrology, divination, belief in ghosts or spirits, magical thinking and the use of charms or rituals intended to bring about desired outcomes. A common example is the belief that prayer can change outside

events, especially when people think it brings about supernatural help. While prayer can give emotional support or bring people together, it often shows a non-scientific way of thinking about cause and effect.

Superstition is also closely associated with the concept of luck as an active force, which is believed to be influenced or manipulated through specific actions, symbols, or words. These beliefs usually don't follow the laws of science and are based on feelings or traditions rather than facts or evidence. In short, superstition is a way of thinking shaped by culture and personal beliefs, but it can get in the way of logical thinking and scientific progress. While it might help people feel better or bring them together in certain cultures, it can also be harmful especially when it causes fear, unfair treatment or a rejection of science.

The Social and Psychological Nature of Superstition:

From a sociological perspective, superstition is a widespread phenomenon. Almost everyone has some superstitious beliefs to some extent. While these beliefs may appear harmless, they have historically impeded societal progress, hindered development, and slowed the adoption of technology. Superstition is often connected to a group's culture or religion and people sometimes use it to judge others who believe differently. Superstition often grows in communities where people face poverty or lack opportunities. It spreads quietly through shared beliefs and experiences. Once it becomes part of a culture, it's hard to get rid of. Common superstitions usually involve beliefs in ghosts, magic, witches, spiritual healing etc.

From a psychological standpoint, superstition can serve a comforting role. In the face of uncertainty, it offers a sense of control, helping individuals manage anxiety and fear. People frequently turn to superstitious practices when confronted with events they cannot explain such as death, illness, or misfortune. These beliefs provide a psychological buffer, helping individuals cope with feelings of helplessness, failure, and fear. Superstition can also be understood as a combination of emotional, cognitive, and behavioral responses. Emotionally, people may experience a range of reactions from fear and apprehension to joy and reassurance towards superstitious symbols or rituals. Cognitively, individuals may connect unrelated events and form beliefs about causality. Behaviorally, these beliefs are often expressed through rituals or avoidance of certain actions. In essence, both social and psychological factors contribute to the persistence of superstitions. They are not just personal beliefs but are embedded in the broader cultural and emotional fabric of society, shaping how people interpret and respond to the world around them.

Understanding the Roots of Superstition:

Superstition arises from a lack of knowledge, misplaced hope, and deeply rooted personal beliefs. At its core, it involves irrational ideas about supernatural forces influencing events often in the form of good or bad luck. Many people perform specific rituals or avoid certain actions simply because they believe these behaviors can affect outcomes. This belief system is self-reinforced: we practice superstitions because we think they work. A widespread belief is that religious people are more likely to be superstitious. However, this isn't always true. Religion and superstition are not the same. While religion is often based on faith, values, and spiritual teachings, superstition is based on unfounded fear or misinformation. The real driver of superstition is blind belief without logical reasoning.

Even today, despite advancements in science and technology, superstitious beliefs continue to thrive. For example, some believe that spirits live in Peepal trees. The scientific explanation is

much simpler: during the day, trees absorb carbon dioxide and release oxygen, but at night, this process reverses. Sleeping under a tree at night can lead to discomfort or a feeling of suffocation not due to ghosts, but because of carbon dioxide buildup. However, this physical experience is often misunderstood and interpreted as something supernatural.

Another major cause of superstition is cognitive bias, our tendency to connect unrelated events. Suppose someone sees a black cat while heading to check his son’s exam results, and later finds the result disappointing. He might blame the black cat, even though there is no real connection. This type of false association reinforces superstitious thinking and shapes the way people interpret everyday experiences.

Superstitions are especially common in communities that are less exposed to formal education, particularly in rural or underdeveloped areas. Cultural traditions, oral stories, and long-standing customs often keep these beliefs alive. Examples include:

- A broken mirror brings seven years of misfortune.
- Do not sweep after sunset.
- Considering a crow’s flight around a house as a bad omen.
- If an owl sits on top of a house and makes sounds, it indicates death in the family.
- Believing that birds tapping on windows signal approaching news.
- A black cat crossing your path is meant to signal that tasks get delayed or postponed.
- Lemons and Chilies Wards of Evil: If you hang a string of seven chilies and a lemon outside your home/office/shop, no evil spirit will enter.
- Cutting Nails or Hair on Tuesday and Saturday is Inauspicious.
- Eating Curd before Stepping out Brings Good Fortune.
- Eye Twitching Predictions.

- The itching of palms is a sign that wealth is coming your way. Right-hand itch is considered lucky by some, while left-hand itch is presumed fortunate by others.
- In some Indian households, it is believed that leaving your Slipper turned upside down will bring bad luck.
- Menstruating women are impure etc. etc.

Such beliefs reveal how superstition influences people's behavior and thinking on a daily basis. They often arise from fear of the unknown and a desire to make sense of unexplained events.

Impact and Consequences of Superstition on Society:

Superstition is a concept that, although widely recognized, remains misunderstood in many of its dimensions. It is deeply embedded in sociological contexts and is often linked to social deprivation. Once it takes root in people's minds, it becomes part of their cultural fabric and is extremely difficult to eliminate. In economically disadvantaged communities, where emotional stress and social pressures are high, superstition thrives, creating an atmosphere of insecurity and anxiety.

Psychologically, superstition begins as a mental construct, people form irrational beliefs internally, which are then expressed through their behaviors. This phenomenon can have both positive and negative implications. However, its dominant influence on society tends to be negative. Superstitions generally hinder social progress, obstruct rational thinking, and reflect a society's backwardness. They prevent individuals from seeking practical solutions, trapping them in cycles of ignorance. People who are anxious, depressed, or feel lacks of control over their lives are more prone to superstition. Studies have also shown that women tend to exhibit higher levels of superstitious beliefs compared to men. These beliefs contribute to numerous societal problems such as overpopulation, poverty, technological stagnation, environmental degradation, and cultural backwardness.

A scientifically informed mindset is essential to counter these issues. While faith and belief can be noble traits, superstition is based on false, unproven beliefs that hinder personal and societal growth. A rational and scientific outlook is crucial to achieving progress. Nonetheless, those raised in superstitious environments are more likely to perpetuate these beliefs. Superstition hurts our confidence, makes us think less logically, and weakens our inner strength. It creates fear, leads to unreasonable actions, and slows down progress in society. It also wastes time and resources, supports unfair treatment, and allows the powerful to take advantage of others using old customs and rituals. By definition, superstition is a belief or practice rooted in supernatural causality. It often includes myths, magic, and irrational associations involving animals, objects, people, and spirits. Some superstitions may have originated from partial truths, religious doctrines, or cultural misinterpretations that have evolved over time into rigid practices.

In India particularly in the North-Eastern regions superstition is a significant social issue. In tribal and remote areas, where access to education and healthcare is limited, people are more likely to rely on superstitious practices rather than scientific knowledge. Widespread poverty further fuels this trend, with many turning to magical cures or rituals instead of professional medical treatment. Such beliefs can have dangerous consequences. Women, in particular, are often subjected to violence and abuse under the pretense of performing rituals. People fall prey to fraudulent spiritual leaders (like self-proclaimed 'Babas' and 'Sadhus'), and animal sacrifices are carried out in the name of tradition. Superstition also discourages scientific innovation, hard work, and rationality. A booming industry has developed around these beliefs, enriching some while misleading the masses.

The impact is especially harmful for children, women, and widows. Witchcraft-related practices, common in some areas, traumatize individuals and foster a culture of fear. Even where healthcare and education is accessible, people often reject them due to superstitious fears and societal pressures. In rural regions, these beliefs help sustain rigid caste systems and prevent meaningful social change. To move forward, society must challenge these irrational beliefs and prioritize education, awareness, and scientific thinking. Breaking free from superstition is essential for genuine human development and modernization.

Conclusion:

In conclusion, superstition can be defined as an irrational belief in something not grounded in concrete knowledge or facts. It is a social phenomenon that arises from specific social contexts and conditions. From a scientific perspective, superstition can be viewed as an adaptive behavior found in all organisms, as they try to make sense of the uncertainties of life. The development of superstitions goes beyond the simple genetic selection of traits, such as crossing fingers, knocking on wood, or believing in lucky charms.

Humans, often lacking confidence in their own efforts and abilities, tend to rely on superstitions as a safer alternative, hoping to avoid harm, misfortune, or injury. This explains why many superstitions are rooted in the fear of negative consequences if certain actions are or are not taken. Consequently, superstition has become an undesirable aspect of human life. Both the uneducated and educated populations often fall prey to these beliefs, although the uneducated are more prone to them due to their lack of awareness or understanding.

The key to combating superstition lies in education and awareness. By fostering the development of critical thinking, scientific reasoning, and logical analysis, we can begin to overcome the irrationality that fuels these beliefs. However, it is important to note that education alone is insufficient, particularly in regions like North-East India, where superstition remains deeply ingrained. We must also emphasize the importance of rational thought and a scientific mindset within society. Simply enacting laws against superstitious practices will not be enough.

It is crucial for the younger generation to take proactive steps in eliminating these harmful practices at their roots. Movies, media, and other forms of communication also have a responsibility to challenge and expose the negative impact of superstition. By doing so, we can foster a society that not only develops a healthier psychological outlook but also cultivates positive behavioral changes.

Reference:

- https://travel.earth/superstitions-in-india/
- https://www.medicalnewstoday.com/articles/326330
- https://ijip.in/articles/impact-of-sociocultural-beliefs-upbringing/
- https://timesofindia.indiatimes.com/city/guwahati/assam-drive-in-219-blocks-to-eradicate-blind-beliefs/articleshow/118585757.cms
- https://www.hindustantimes.com/india-news/assam-govt-to-observe-may-13-as-day-against-superstitious-beliefs-101735826150590.html
- Superstition in India – Wikipedia
- www.scoopwhoop.com

The writer is the Librarian, Rangia Teacher Training College

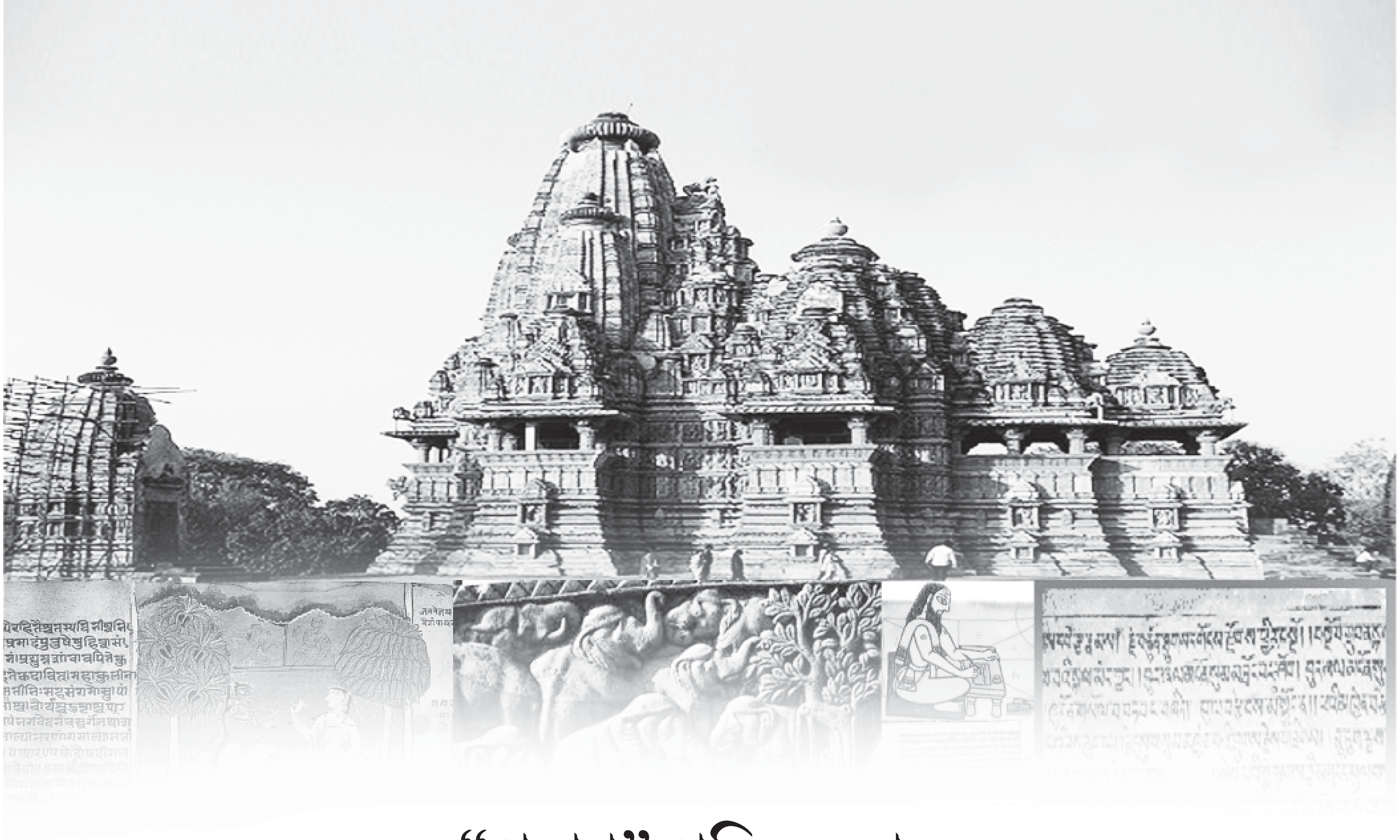

“পুৰাণ” পৰিচয় আৰু ভাৰতীয় সভ্যতা সংস্কৃতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱঃ

গিৰিজানন্দ ভট্ট

‘পুৰাণ’ শব্দটোৰ অৰ্থ হ’ল আদিম আখ্যান বা পুৰাণ কাহিনী- “পুৰাণম্ আখ্যানম্’ বা “যখ্যাৎভ পুৰা হি অনতি ইদং পুৰাণম”। প্ৰাচীন আখ্যান বিশিষ্ট গ্ৰন্থ বাবেই এই শ্ৰেণী কাব্যক ‘পুৰাণ’ নামেৰে অভিহিত কৰা হৈছে। সংস্কৃত সাহিত্যত পুৰাণসমূহে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। প্ৰাচীন ভাৰতীয় সাহিত্যক সাধাৰণভাৱে সাতোটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। সেই ভাগকেইটা হ’ল-

১। বেদ (ঋক, যজু, সাম আৰু অথৰ্ব)
২। উপবেদ (আয়ুৰ্বেদ, ধনুৰ্বেদ, অৰ্থবেদ, গন্ধৰ্বেদ)
৩। বেদাঙ্গ (শিক্ষাকল্প, নিৰুক্ত, ব্যাকৰণ; ছন্দ আৰু জ্যেতিস্ক)
৪। তন্ত্ৰ (যোগিনীতন্ত্ৰ, গৌতমীয়তন্ত্ৰ, মহানিধান তন্ত্ৰ, মহানীল তন্ত্ৰ আদি)
৫। পুৰাণ (১৮ খন পুৰাণ আৰু সমসংখ্যক)
৬। ইতিহাস (ৰামায়ণ/মহাভাৰত আদি উপপুৰাণ)
৭। দৰ্শন (মীমাংসা, ন্যায়, বৈশেষিক, সাংখ্য, যোগ, বেদান্ত চাৰ্বাক)

প্ৰাচীন ভাৰতীয় সাত প্ৰকাৰৰ সাহিত্যৰ ভিতৰত পুৰাণ অন্যতম। পুৰাণসমূহৰ মূল হৈছে বেদ। আনহাতে পুৰাণসমূহ গল্প, আখ্যান, উপাখ্যান আদিৰ সমষ্টি। বেদৰ একোটা বাক্য বা বাক্যাংশই পুৰাণত কাহিনীৰ ৰূপ লৈছে।

পুৰাণৰ কাহিনীসমূহ এফালে যেনেকৈ চিত্তাকৰ্ষক তেনেদৰে ই নীতি শিক্ষামূলক। এই ফালৰ পৰা চালে পুৰাণক লোক শিক্ষাৰ বাহন বুলি ক'ব পাৰি। পুৰাণসমূহৰ পৰাই ভাৰতবৰ্ষৰ আধ্যাত্মিক, নৈতিক, সামাজিক মূল্যবোধৰ স্পষ্ট ছবি এখনি বিচাৰি উলিয়াব পাৰি।

পুৰাণৰ উৎপত্তি কেনেকৈ হ'ল তাক নিশ্চিতভাৱে আজিও প্ৰতিপন্ন কৰিব পৰা নাই। এই বিষয়ে নানা জনশ্ৰুতি আৰু বিশ্বাস প্ৰচলিত হৈ আহিছে। পুৰাণসমূহত বৰ্ণনা কৰা মতে, পুৰাণসমূহ ব্ৰহ্মা দেৱতাৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা বাণী। মৎস্যপুৰাণৰ মতে প্ৰচীন কালত 'বিপুলায়তন' নামৰ মাত্ৰ এখন পুৰাণ আছিল। কিন্তু কালক্ৰমত মানুহে তাক বুজিবলৈ কষ্টসাধ্য হোৱাত স্বয়ং ভগৱানে ব্যাস ৰূপ ধৰি যুগৰ প্ৰয়োজন অনুসাৰে সংক্ষিপ্ত কৰি ১৮ খন পুৰাণ ৰচনা কৰে। পুৰাণৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কীয় জনশ্ৰুতি বা বিশ্বাসৰ আধাৰত ক'ব পাৰি যে, ব্ৰহ্মাই বেদৰ নিচিনাকৈ পুৰাণৰ কথা স্মৰণ কৰে আৰু ই পৰম্পৰাগতভাৱে ব্যাস তথা তেওঁৰ পৰৱৰ্তী শিষ্যসকললৈ প্ৰৱাহিত হয়। অৱশ্যে বিভিন্ন পণ্ডিত তথা সমালোচকসকলৰ তথ্যৰ ভিত্তিত খ্ৰীষ্টপূৰ্ব চতুৰ্থ বা পঞ্চম শতিকাৰ পৰা খ্ৰীষ্টিয় দশম শতিকাৰ ভিতৰত পুৰাণসমূহ সম্পূৰ্ণভাৱে লিপিবদ্ধ হৈছিল।

পুৰাণৰ যোগেদি বেদৰ বিষয়বস্তুসমূহ সহজ-সৰল ভাষাত ৰচিত হ'বলৈ ধৰে। ফলত বেদৰ দ্বাৰা প্ৰতিপাদিত দৰ্শনৰ লগত ভাৰতবাসীৰ যি মানসিক দূৰত্ব গঢ় লৈ উঠিছিল, তাক ওচৰ চপাই আনে পুৰাণসমূহে। বহুক্ষেত্ৰত পুৰাণ সমূহে নানা ঠাইত বৈদিক মন্ত্ৰবিলাকৰ ভাষাৰ কাম কৰিছে। পুৰাণসমূহৰ সৃষ্টি নোহোৱা হ'লে বেদৰ বহুতো আখ্যান আজিও আমাৰ বাবে দুৰ্বোধ্য হৈ থাকিলহেঁতেন। বেদৰ নানা দুৰ্বোধ্য মন্ত্ৰৰ অৰ্থ পুৰাণৰ সহায়ত উদ্ধাৰ কৰা হৈছে। এই ফালৰ পৰা পুৰাণসমূহ বেদৰ পৰিপূৰক। বেদৰ পিছতেই ভাৰতীয় সভ্যতা-সংস্কৃতিত বিপুল প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰি আহিছে পুৰাণসমূহে। সেইবাবে বেদৰ পিছতেই পুৰাণৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰা হয়। বেদসমূহক অনুসৰণ কৰিয়েই পুৰাণ সমূহ ৰচিত- "পুৰাণং বেদসন্মতম" অৰ্থ্যৎ পুৰাণসমূহৰ মূল হ'ল বেদ। বেদৰ প্ৰকৃত তাৎপৰ্য হৃদয়ঙ্গম কৰিবলৈ হ'লে পুৰাণৰ অনুশীলন অতি আৱশ্যক। সেইবাবে কোৱা হৈছে - "বেদাৰ্থ দধিকং মন্যে পুৰণাৰ্থাং বৰূননে।"

ৱেদাঃ প্ৰতিষ্ঠিতাঃ সৰ্বে পুৰাণে নাত্ৰ সংশয়" অৰ্থ্যাৎ পুৰাণ বেদতকৈও অধিক অৰ্থযুক্ত, সমগ্ৰ বেদে পুৰাণতে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছে, তাত সন্দেহ নাই। ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰাচীন ইতিহাসৰ নিদৰ্শন অন্বেষণ কৰিবলৈ হ'লে পুৰাণবোৰেই একমাত্ৰ সমল বুলি ক'লেও ভুল কোৱা নহয়। 'পুৰাণ'বোৰতেই আমি পাওঁ পৃথিবীৰ সৃষ্টিতত্ত্ব, কল্প-কল্পান্তৰৰ বিৱৰণ, ৰাজ পৰম্পৰা, ঋষিকুল, সামাজিকভাৱে মানুহৰ জীৱন যাপনৰ পদ্ধতি আৰু ঈশ্বৰ বিশ্বাস আদিৰ বিষয়ে সকলো তথ্য।

ভাৰতীয় সাহিত্য, সংস্কৃতি, ধৰ্ম, দৰ্শন সকলোৰে মূল আধাৰ হ'ল পুৰাণসমূহ। পুৰাণত ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, আয়ুৰ্বেদ, ধনুৰ্বেদ আদি সকলো বিষয় আলোচিত হৈছে। জ্যোতিষ, শিল্প, সামুদ্ৰিক শাস্ত্ৰ সকলো বিষয়ৰে তত্ত্ব ইয়াত উপস্থাপন কৰা হৈছে। প্ৰাচীন ভাৰতৰ ঘ্ৰাণ উপলব্ধি কৰিবলৈ হ'লে পুৰাণৰ আশ্ৰয় নল'লে নহয়। পুৰাণসমূহ গভীৰ অৰ্থ প্ৰতিপাদক হৈও সৰল; জটিল তত্ত্বকো অতি সহজভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে আৰু বেদ অনুগামী হৈও সাৰ্বজনীন। সেইবাবে পুৰাণসমূহৰ জনপ্ৰিয়তা বেদ, বেদাঙ্গ, উপনিষদ আদিতকৈ তুলনামূলকভাৱে অধিক।

লেখক ঃ অংশকালীন প্ৰৱক্তা (স্নাতক পাঠ্যক্ৰম)
ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

বৌদ্ধ ধৰ্ম ভাৰতবৰ্ষত অৱক্ষয়ৰ কাৰণসমূহৰ এক নিৰ্মোহ বিশ্লেষণ

নাইমুল হক চৌধুৰী

কেইবাখনো দেশৰ ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক জীৱনত বৃহৎ প্ৰভাৱ আৰু আনকি আধিপত্য বিস্তাৰ কৰি এছিয়াৰ বিভিন্ন ঠাইত বহু দূৰলৈ বিয়পি পৰাৰ সময়তো বৌদ্ধ ধৰ্মৰ উৎপত্তি দেশত অৱনতি ঘটি অদৃশ্য হোৱাটো আচৰিত কথা। ৰজা অশোকৰ ৰাজত্বৰ অৱসানৰ পিছত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ জনপ্ৰিয়তা দিনক দিনে হেৰুৱাবলৈ ধৰিলে আৰু দ্বাদশ শতিকাৰ ভিতৰত ই কাৰ্য্যতঃ বিলুপ্ত হৈ পৰে। ভাৰতৰ পৰা বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতি আৰু কথিত অন্তৰ্ধানৰ কাৰণ এনে এক সমস্যা যিটো বৈজ্ঞানিক অধ্যয়ন আৰু গৱেষণাৰ বিষয় হৈ পৰাৰ পৰাই ইতিহাসবিদসকলক বিমোৰত পেলাইছে। ইয়াৰ প্ৰভাৱ হ্ৰাস পোৱাত বহুতো কাৰকে অৰিহণা যোগাইছিল। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ বিলুপ্তিৰ কিছুমান কাৰক তলত বিশ্লেষণ কৰা হ'ল-

এই বিষয়ত বিভিন্ন পণ্ডিতে নিজৰ মতামত ব্যক্ত কৰিছে। আৰ. চি. মিত্ৰই বৌদ্ধ সংঘৰ দুৰ্নীতি আৰু নৈতিক অৱক্ষয় বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতিৰ মূল কাৰণ বুলি মত প্ৰকাশ কৰিছে। এসময়ত বিশুদ্ধতা, অনুশাসন আৰু আত্মত্যাগৰ জীৱনৰ প্ৰতীক হিচাপে পৰিগণিত হোৱা হালধীয়া চোলাটোক আনন্দ, সহজতা আৰু অলসতাৰ জীৱনটোক ঢাকিবলৈ ভেনিয়াৰ বুলি ঠাট্টা কৰিবলৈ ধৰিছিল।

বৌদ্ধৰ লগতে অবৌদ্ধ সাহিত্যৰ বিশাল সাহিত্যৰ পৰীক্ষা কৰিলে দেখা যায় যে সংঘটোত প্ৰত্যাহ্বানমূলকভাৱে স্ব-ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰা আৰু অসহ্যকৰভাৱে কাজিয়া কৰা লোকৰ প্ৰচুৰতা আছিল বুলি কোৱা হয়। প্ৰতাৰক, প্ৰৱঞ্চক, মিছা সাক্ষী আৰু অসাধু সন্ন্যাসী আছিল। জাতকসকলে স্বীকাৰ কৰে যে বহু অবাঞ্চিত চৰিত্ৰই সন্ন্যাসীৰ পোছাক পিন্ধিছিল কাৰণ তেওঁলোকে সংঘৰ ভিতৰত জীয়াই থকাটো বাহিৰতকৈ সহজ বুলি ভাবিছিল। এনে উপাদানে বুদ্ধই নিৰ্ধাৰণ কৰা আদৰ্শৰ সৈতে খাপ খুৱাই চলিব বুলি স্পষ্টভাৱে আশা কৰা হোৱা নাছিল। সংঘত এনে অবাঞ্চিত উপাদানৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই হয়তো বুদ্ধই তেওঁলোকৰ প্ৰৱেশ নিষিদ্ধ কৰাৰ নিয়ম প্ৰণয়ন কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল। কিন্তু এনে নিয়মে অবাঞ্চিত উপাদানক সংঘত স্থান লাভৰ পৰা ৰক্ষা কৰা নাছিল। তেওঁলোকৰ বাসিন্দাসকলক বজাই ৰখাৰ উদ্দেশ্য বৌদ্ধ বিহাৰৰ বাবে চাকৰ, গৰু, মাটি, শস্যৰ ভঁৰাল আৰু গাঁৱৰ মালিক হোৱাটো একেবাৰে স্বাভাৱিক হৈ পৰিছিল। মধ্যযুগৰ আৰম্ভণিতে কিছুমান বিশিষ্ট বিহাৰ ইমানেই শক্তিশালী হৈ পৰিছিল যে তেওঁলোকে নিজাকৈ ছীল আৰু মুদ্ৰা জাৰি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। নিঃসন্দেহে বৌদ্ধ সংঘত বহুতো দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত প্ৰথা ব্যাপকভাৱে প্ৰচলিত হৈ পৰিছিল যদিও এই প্ৰথাৰ ফলত ইয়াৰ অৱনতিৰ সম্ভাৱনা অতি কম। আচলতে কোনো ধৰ্মৰ দুৰ্নীতি প্ৰথাই ধৰ্মৰ মংগলৰ ওপৰত কোনো প্ৰভাৱ পেলোৱা যেন নালাগে। এইদৰে বুদ্ধই অন্য পোষকতা কৰিলেও মঠ-মন্দিৰত থকা ধন-সম্পত্তিৰ ফলত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতি কেনেকৈ হ'ব পাৰিলেহেঁতেন, সেই কথা বুজাবলৈ টান হ'ব। তদুপৰি ধৰ্মীয় জীৱনৰ অনুশাসনত অৱহেলা কেৱল বৌদ্ধ ধৰ্মৰ বাবেই নাছিল। সমসাময়িক অন্যান্য ধৰ্মসমূহতো ইয়াৰ অস্তিত্ব আছিল, আৰু আজিও আছে। তাৰোপৰি নৈতিক শিথিলতাই হয়তো বৌদ্ধ সংঘক কিছুমান বিশেষ সময় আৰু

স্থানত দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত কৰিছিল, তথাপিও ই এক সাৰ্বজনীন চৰিত্ৰ ধাৰণ কৰিছিল বুলি ক'লে স্পষ্টভাৱে ভুল হ'ব। দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত সন্ন্যাসী আৰু সন্ন্যাসীসকলৰ লগতে আদৰ্শ জীৱন যাপন কৰা আন লোকৰ অস্তিত্বৰ কথাও আমাক সোঁৱৰাই দিয়া হয়। সংঘ কেতিয়াও এটা বদনামী অনুষ্ঠানলৈ পৰিণত হোৱা নাছিল আৰু বৌদ্ধ ধৰ্ম যে দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত ধৰ্মত পৰিণত হোৱাৰ বাবেই ইয়াৰ অনুগামীসকলে পৰিত্যাগ কৰিছিল বুলি প্ৰমাণ কৰিব পৰাকৈ পৰ্য্যাপ্ত প্ৰমাণ পোৱা নাযায়। তদুপৰি যদি নৈতিক আৰু নৈতিক অবক্ষয়েই বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতিৰ কাৰণ হ'লহেঁতেন তেন্তে ই ইমান দিন জীয়াই নাথাকিলহেঁতেন কাৰণ দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত সন্ন্যাসী আৰু সন্ন্যাসীৰ বহু উদাহৰণ প্ৰাথমিক সময়ৰ। এ. এল. বাছামৰ মতে, বৌদ্ধ ধৰ্মই বিষ্ণু আৰু শিৱৰ অৱতাৰ হিচাপে নিজৰ প্যান্থেয়নত অগণন স্থানীয় দেৱতাক গ্ৰহণ কৰা 'সংস্কাৰিত' হিন্দু ধৰ্মৰ পৰা বিশাল প্ৰত্যাহ্বানৰ সমুখীন হৈছিল। আনকি বুদ্ধকো বিষ্ণুৰ নৱম অৱতাৰ বুলি ঘোষণা কৰা হৈছিল যাৰ ফলত তেওঁক হিন্দু ধৰ্মৰ ভিতৰলৈ অনা হৈছিল। গুপ্ত যুগত সংঘটিত হোৱা হিন্দু ধৰ্মৰ পুনৰুজ্জীৱন বৌদ্ধ ধৰ্মৰ জনপ্ৰিয়তা হ্ৰাস পোৱাত অৰিহণা যোগোৱা এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰক আছিল।

গুপ্ত ৰজা আৰু তাৰ পিছৰ বংশসমূহ মূলত ঃ হিন্দু ধৰ্মৰ পৃষ্ঠপোষক আছিল। তেওঁলোকে মন্দিৰ নিৰ্মাণ, পুৰাণ আদি সংহিতাকৰণ কৰি হিন্দু ধৰ্মক জনপ্ৰিয় কৰি তুলিছিল। কালিদাসৰ দৰে কবিয়ে 'ৰঘুবংশম্' আৰু 'কুমাৰসম্ভৱম্' আদি অমৰ গ্ৰন্থত হিন্দু মহাকাব্যক জনপ্ৰিয় কৰি তুলিছিল। তদুপৰি গুপ্ত যুগৰ হিন্দু ধৰ্মক বলিদানৰ ওপৰত নহয়, ভগৱান ভক্তিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি পৰিৱৰ্তিত পদ্ধতিৰে জনপ্ৰিয় কৰা হৈছিল। সেয়েহে নতুন ৰূপত হিন্দু ধৰ্ম অধিক সহজ আৰু অধিক আকৰ্ষণীয় আছিল। ই বুদ্ধৰ বহুতো সংস্কাৰবাদী শিক্ষাক অহিংসৰ দৰে গ্ৰহণ কৰিছিল। ইয়াত গৰু-ম'হ সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল। ইয়াত নাৰী আৰু শূদ্ৰসকলে পৰিত্ৰাণৰ পথত কাম কৰিব পাৰিব বুলি আশ্বাস দিছিল। সেয়েহে ই অধিক বহল ভিত্তিক আৰু জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছিল। আচাৰ্য্য শংকৰে আৰম্ভ কৰা হিন্দু ধৰ্মৰ ভিতৰত নতুন দাৰ্শনিক উত্থানে, এই পদক্ষেপক আন এটা স্তৰত সমৰ্থন কৰিছিল, যিয়ে ধৰ্মক সমৰ্থন কৰিবলৈ প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি তোলাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। ইয়াৰ ফলশ্ৰুতিত সাধাৰণ মানুহৰ জীৱনত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ কমি আহিছিল আৰু ই বেছিভাগেই মঠ-মন্দিৰতেই সীমাৱদ্ধ হৈ পৰিছিল।

অৱশেষত একাদশ আৰু দ্বাদশ শতিকাত মুছলিম শাসকসকলৰ আগ্ৰাসনৰ ফলস্বৰূপে মঠ-মন্দিৰ আৰু বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অনুষ্ঠানসমূহ ধ্বংস কৰি সন্ন্যাসীসকলক হত্যা কৰা হৈছিল। সন্ন্যাসীসকলে আশ্ৰয় বিচাৰি তিব্বতৰ দৰে দুৰ্গম অঞ্চললৈ পলায়ন কৰাৰ লগে লগে হাজাৰ বছৰতকৈও অধিক সময় ধৰি ইমান বৃহৎ প্ৰভাৱ পেলোৱা বৌদ্ধ ধৰ্মৰ উৎপত্তিস্থল দেশখনৰ পৰা প্ৰায় নোহোৱা হৈ যোৱাৰ দৰে হ'ল। ড° বি আৰ আম্বেদকাৰেও বিশ্বাস কৰিছিল যে ভাৰতত বৌদ্ধ ধৰ্মক মুছলমানৰ আক্ৰমণেই চূড়ান্ত আঘাত দিছিল, কাৰণ পুনৰ উত্থাপিত হিন্দু ধৰ্মই ইয়াক দুৰ্বল কৰি পেলাইছিল, যাৰ ফলত ইয়াৰ অন্তৰ্ধান হৈছিল। কাৰ্ল অলছনৰ মতামত আছিল যে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতি গুপ্ত যুগত হৈছিল। বৌদ্ধ মঠসমূহে জনসাধাৰণৰ সমৰ্থন আৰু ৰজাৰ পৃষ্ঠপোষকতা লাভ কৰাৰ সময়ত উজলি উঠিছিল। কিছুমান পণ্ডিত যেনে ডি. পি. চট্টোপাধ্যায়েও মতামত দিছিল যে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতি ঘটিছিল কাৰণ ব্ৰাহ্মণ্যবাদী ৰজা যেনে পুষ্যমিত্ৰ শুঙ্গ আৰু শশাংকৰ দ্বাৰা নিৰ্যাতনৰ পদ্ধতিগত নীতিৰ পৃষ্ঠপোষকতা প্ৰত্যাহাৰ কৰা। মৌৰ্য্য বংশৰ অৱনতিৰ পিছত যেতিয়া ৰজাসকলে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ পৰা আঁতৰি গ'ল, তেতিয়া 'মঠীয়া জীৱন অধিক অস্বস্তিকৰ হৈ পৰিছিল আৰু ইয়াৰ নেতৃত্ব ক্ৰমান্বয়ে ক্ষয়িষ্ণু হৈ পৰিল'। ভক্তি আৰু অন্যান্য ভক্তি আন্দোলনৰ উত্থান আৰু বৃদ্ধিয়ে ক্ৰমান্বয়ে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ সাধাৰণ অনুগামীসকলক প্ৰভাৱিত কৰিছিল যাৰ ফলত ইয়াৰ সামাজিক সমৰ্থন হ্ৰাস পাইছিল। পুনৰুজ্জীৱিত হিন্দু ধৰ্মইও বৌদ্ধ ধৰ্মক নিজৰ বিস্তাৰিত ভাঁজৰ ভিতৰত গ্ৰহণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ বহু ধাৰণা গ্ৰহণ কৰিছিল। উত্তৰ-পশ্চিম অঞ্চলৰ পৰা পঞ্চম শতিকাত বগা হুন (হেফথালাইট বুলিও জনা যায়)ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দ্বাদশ শতিকালৈকে (তুৰ্কী আক্ৰমণকাৰীৰ দ্বাৰা) অবিৰত আক্ৰমণ সংঘটিত হৈছিল যিয়ে মঠ আৰু উপাসনাৰ প্ৰতিমূৰ্তি ধ্বংস কৰিছিল, সন্ন্যাসী আৰু সন্ন্যাসীসকলক হত্যা কৰিছিল আৰু... বৌদ্ধ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰসমূহ ধ্বংস কৰি পেলাইছিল। এই সকলোবোৰ

বিকাশৰ ফলত উত্তৰ ভাৰতৰ পৰা বৌদ্ধ ধৰ্ম নিঃশেষ হৈ গ'ল যদিও সোতৰ শতিকালৈকে দক্ষিণ ভাৰতত বৌদ্ধ ধৰ্ম জীয়াই আছিল। আৰু আন এজন বৌদ্ধ পণ্ডিত ডেমিয়েন কেউনেও বিবেচনা কৰে যে ৪৫০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা আফগানিস্তান আৰু উত্তৰ-পশ্চিম ভাৰতৰ বৌদ্ধ মঠসমূহ নিঃশেষ কৰা বগা হুনসকলৰ একেৰাহে আক্ৰমণৰ বাবে বৌদ্ধ ধৰ্মই ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল। পিছলৈ তুৰ্কীৰ আগ্ৰাসনে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ওপৰত নিৰ্ণায়ক আঘাত হানিছিল কাৰণ আক্ৰমণকাৰীয়ে মঠ আৰু বিশ্ববিদ্যালয় ধ্বংস কৰি পুথিভঁৰালবোৰ জ্বলাই দিছিল আৰু উত্তৰ-পশ্চিম, উত্তৰ আৰু তাৰ পিছত পূব ভাৰতৰ বুদ্ধ আৰু বোধিসত্ত্বৰ মূৰ্তি আৰু অন্যান্য শিল্পকৰ্ম ধ্বংস কৰিছিল। ইতিহাসবিদ যেনে ভি. এ. স্মিথ, এইচ. পি, শাস্ত্ৰী, এইচ, এম, ইলিয়ট, হেনৰী কাউচেন্স, বি. আৰ, আম্বেদকাৰ, আৰু ক'নৰাড এলষ্টেও ভাৰতত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতিৰ বাবে মুছলমান শাসকসকলৰ আক্ৰমণৰ মূল কাৰণ বুলি মত প্ৰকাশ কৰিছে। কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ বৌদ্ধ বিহাৰ আৰব আৰু তুৰ্কে আক্ৰমণ কৰি ধ্বংস কৰা বুলি প্ৰমাণ কৰিব পৰাকৈ সাহিত্য আৰু প্ৰত্নতাত্বিক প্ৰমাণ পোৱা যায়। ভাৰতীয় বিখ্যাত পুৰাতত্ত্ববিদ এইচ ডি শংকলিয়াই ইছলামৰ বিৰুদ্ধে কিছু কঠোৰ শব্দ ব্যৱহাৰ কৰি কয় যে যদিও বৌদ্ধ ধৰ্মত ইতিমধ্যে অভ্যন্তৰীণ অৱনতি ঘটিছিল, কিন্তু প্ৰকৃততে ইছলামৰ শক্তিশালী তেজ লেপি দিয়া হাতখনে মৃত্যুৰ আঘাত দিছিল। তেওঁ আৰু অধিক কৈছে যে, "মুছলমান শাসকসকলৰ তৰোৱালে জনসাধাৰণক ইমানেই ভয় খুৱাইছিল আৰু ইয়াৰ ক্ষতি, বস্তুগত লগতে সংস্কৃতিও ইমানেই বেছি আছিল যে..... মুছলমান শাসকসকলৰ হিমস্খলনৰ পৰা ৰক্ষা পোৱা সেই সন্ন্যাসীসকলেও কেতিয়াও আৰু তেওঁলোকৰ এসময়ৰ প্ৰিয় প্ৰতিষ্ঠানত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ সাহস নকৰিছিল। কিন্তু বৌদ্ধ ধৰ্ম যে প্ৰকৃততে তুৰ্কীৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা পৰিছিল আৰু তাৰ পিছত কেইটামান শতিকালৈকে পূব আৰু দক্ষিণ ভাৰতৰ কিছু অংশত যথেষ্ট অস্বস্তিকৰভাবে অস্তিত্ব আছিল বুলি দেখুৱাবলৈ যথেষ্ট প্ৰমাণ পোৱা গৈছে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ পুনৰুজ্জীৱনৰ কেইটামান স্থানীয়কৃত প্ৰচেষ্টাও মাজে মাজে ইফালে সিফালে কৰা যেন লাগে। কিছুমান নতুন মঠ নিৰ্মাণ আৰু দুই এটা পুৰণি মঠ মেৰামতি কৰা বুলিও জনা যায়। এইদৰে বৌদ্ধ প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ওপৰত আৰৱ আৰু তুৰ্কীৰ আক্ৰমণৰ প্ৰভাৱে হয়তো সৰ্বাধিক ভাৰতৰ কিছুমান অঞ্চলত অভ্যুত্থান হিচাপেহে কাম কৰিছিল। আনহাতে, গেইল ওমভেডে 'ইছলামৰ তৰোৱাল'ৰ ধাৰণা বা মতক খণ্ডন কৰি যুক্তি আগবঢ়াই যে বৌদ্ধ আৰু হিন্দু ধৰ্মৰ মাজত পূৰ্বৰ সংঘাতেই বৌদ্ধ ধৰ্মক গুৰুতৰভাৱে দুৰ্বল কৰি তুলিছিল। তদুপৰি তেখেতৰ মতে প্ৰধান একেশ্বৰবাদী ধৰ্ম হিচাপে বৌদ্ধ আৰু ইছলাম দুয়োটা ধৰ্মই বহু বেছি বিপদত পৰিছিল

আৰু কেৱল ভাৰতেতে নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বতে ইছলামৰ সৈতে হিন্দু ধৰ্মই বৌদ্ধ ধৰ্মৰ লগত কেতিয়াও নোহোৱা প্ৰতিযোগিতাতকৈ বেছি প্ৰতিযোগিতাত লিপ্ত হৈছিল। আচলতে তেখেতৰ মতে, মুছলমান শাসকসকলে জাতি ব্যৱস্থাটোক সমৰ্থন কৰাৰ দৰে কাম কৰিবলৈ দিলে ভাৰতৰ ইছলামিক শাসন ব্যৱস্থাৰ সৈতে ব্ৰাহ্মণিক-হিন্দু ধৰ্মই এক সহমত বুজাবুজিত উপনীত হ'লহেঁতেন। তেখেতৰ মতে, মুছলমান শাসকসকলেও এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট সহযোগী আছিল আৰু হিন্দু শাসকসকলৰ দৰেই প্ৰায় বৰ্ণ ব্যৱস্থাৰ সমৰ্থক হিচাপে কাম কৰিছিল। ডব্লিউ. পি. ৰাচিলিফে বিশ্বাস কৰিছিল যে সংঘৰ সদস্যসকলৰ মাজত তিক্ত আলোচনাই ভাৰতত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ অৱনতিৰ বাবে দায়ী। ইয়াৰ ইংগিত দিছিল চাৰ্লছ এলিয়ট, এল ডি লা ভেলী পৌচিন, চিলভেন লেভি আৰু আৰ. চি. বিচ্ছিন্ন বিদ্যালয়ৰ উত্থানৰ লগে লগে শিথিল হ'বলৈ আৰম্ভ কৰা মিত্ৰ সেই অনুশাসন গুৰুতৰভাৱে বিপন্ন হৈ পৰিল যেতিয়া মহায়ানে সংঘৰ দুৱাৰ মুকলি কৰি সন্ন্যাসীৰ সৈতে সমান চৰ্তত সাধাৰণ মানুহক ভৰ্তি কৰিবলৈ ধৰিলে। এল, এম. যোশীয়েও মতামত দিছিল যে মহাযান গুণগত ক্ষয়ৰ বাবে দায়ী আৰু... বজ্ৰায়নৰ নিৰ্যাতনে হয়তো আগশাৰীৰ স্থান দখল কৰিছে। কিন্তু আভ্যন্তৰীণ বিবাদৰ লগতে সাম্প্ৰদায়িক বিভাজন আৰু প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাই বৌদ্ধ ধৰ্মৰ কোনো ক্ষতি কৰা যেন নালাগে। ইয়াৰ বিপৰীতে বৌদ্ধ ধৰ্ম অকেন্দ্ৰিক হোৱাৰ বাবে ইমানবোৰ সম্প্ৰদায়ৰ উত্থানক আচলতে বৌদ্ধিক আৰু আধ্যাত্মিক দুয়োটা গতিশীলতাৰ ইংগিত হিচাপে গণ্য কৰা উচিত। বৌদ্ধ সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ বহুলাংশে গ্ৰন্থৰ ব্যাখ্যাত সীমাবদ্ধ আছিল। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ সকলো সত্ৰই কম বেছি পৰিমাণে মৌলিক ত্ৰিপিটকৰ কৰ্তৃত্ব গ্ৰহণ কৰিছিল, প্ৰায় একে ধৰণৰ আচৰণ বিধি ভাগ কৰিছিল আৰু ইজনে সিজনৰ সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সহজে চলাচল কৰিছিল। মহাযান বা থেৰাবাদৰ সন্ন্যাসীসকলে বা কোনো বিশেষ সম্প্ৰদায়ৰ সন্ন্যাসীয়ে একান্তভাবে বসবাস কৰা বহুতো মঠ আছিল যদিও বৌদ্ধ সংঘৰ ভিতৰত বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ সহাৱস্থান একেবাৰে স্বাভাৱিক আছিল। যদিও বৌদ্ধ ধৰ্মত কেতিয়াবা তন্ত্ৰক অৱক্ষয়ী ৰূপত অনুসৰণ কৰা হৈছিল, তথাপিও তান্ত্ৰিক পদ্ধতি গ্ৰহণে এই সহজ কথাটোৰ বাবে কোনো ক্ষতি কৰা যেন নালাগে যে তন্ত্ৰই ব্ৰাহ্মণিক-হিন্দু ৰূপত অতি জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে আৰু ইয়াৰ অৰিহণা যোগোৱা হোৱা নাই ব্ৰাহ্মণিক-হিন্দু ধৰ্মৰ যিকোনো পৰ্যবেক্ষণযোগ্যভাৱে অবনতি ঘটাইছে। যদিও মহাযান আৰু বজ্ৰায়নৰ বিকাশে বৌদ্ধ ধৰ্মক তেনেকৈয়ে দুৰ্বল কৰা নাছিল, তথাপিও আন এটা স্তৰত ক্ষতি হোৱা যেন লাগে। ই সেই দেৱালবোৰ ফালি পেলালে যিবোৰে বৌদ্ধ আৰু ব্ৰাহ্মণিক-হিন্দু ধৰ্মক পৃথক কৰি ৰাখিছিল। দুয়োৰে সহ-অস্তিত্বৰ বাবে অভিজাত, ভাঙিব পৰা, শুকান আৰু ক্ষুদ্ৰ বৌদ্ধ ধৰ্ম গণভিত্তিক, সামগ্ৰিক, পুনৰ সজীৱ আৰু বহুমুখী ব্ৰাহ্মণিক- হিন্দু ধৰ্ম। গতিকে হ্ৰাসৰ কাৰণ কি আছিল ? এয়া এক মিলিয়ন ডলাৰৰ প্ৰশ্ন। অধ্যয়নত দেখা গৈছে যে নগৰীয়া পৰিৱেশৰ সৃষ্টিয়ে কেৱল নগৰীয়া সমাজৰ অনুকূলতা পাইছিল আৰু বৌদ্ধ ধৰ্মৰ সাধাৰণ সমৰ্থক সকল বেছিভাগেই ব্যৱসায়ী, শিল্পী, বিত্তীয় ব্যক্তি আৰু শাসক কৰ্তৃপক্ষৰ সদস্যৰে গঠিত নগৰীয়া আছিল। ইয়াৰ উপৰিও সংঘত ব্ৰাহ্মণ্যবাদী উপাদানৰ আপাত উপস্থিতি আছিল।

বৌদ্ধ মঠসমূহৰ হেলান দিয়াতকৈ অভিজাত শ্ৰেণীৰ প্ৰতিহে গণভিত্তিক গ্ৰাম্য জনসাধাৰণক বৌদ্ধ ধৰ্মৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰি ৰাখিছিল যাৰ ফলত গ্ৰাম্য অঞ্চলত নগণ্য সমৰ্থন লাভ কৰিছিল। সময়ৰ লগে লগে গ্ৰাম্য সম্প্ৰদায়ৰ পৰা বিচ্ছিন্নতা আৰু সেৱাৰ প্ৰতি বিদ্বেষ আৰু তেওঁলোকৰ মাজত সমৰ্থক লাভৰ প্ৰতি আগ্ৰহৰ অভাৱে বৌদ্ধ মঠবোৰক কোনো ধৰণৰ দ্বীপলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিলে। নগৰীয়া বৃত্তিগত গোটসমূহৰ বিচ্ছিন্নতাৰ ফলত বস্তুগত সমৰ্থন হেৰুৱাই সংঘৰ অস্তিত্ব অতি অস্থিৰ কৰি তুলিছিল। সংঘত বৃহৎ সংখ্যক ব্ৰাহ্মণিক উপাদানৰ অনুপ্ৰৱেশে, যাৰ অধিকাংশই কেতিয়াও সম্পূৰ্ণৰূপে বৌদ্ধ আদৰ্শলৈ ৰূপান্তৰিত হোৱা নাছিল, ইয়াৰ অৱনতিৰ দিশত বহুখিনি অৰিহণা যোগাইছিল। এইদৰে বৌদ্ধ ধৰ্মই ব্ৰাহ্মণিক-হিন্দু ধৰ্মৰ পিছত দ্বিতীয় ফিডল বজাই থাকিল আৰু নিয়মিতভাৱে সন্তুষ্টিদায়ক বাসস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰি থাকিল।

একেধৰণৰ পৰিস্থিতিত ব্ৰাহ্মণিক-হিন্দু আৰু জৈন পুৰোহিতসকলে দেশৰ ফালে সিঁচৰতি হ'বলৈ সক্ষম হৈছিল য'ত তেওঁলোকে সমৰ্থন লাভ কৰিছিল আৰু পিছলৈ জোৱাৰ কমি যোৱাৰ লগে লগে নিজকে পুনৰ সংগঠিত

কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। পৰম্পৰাগত সমৰ্থন কমি অহা পৰিস্থিতিত জীয়াই থকাৰ বাবে মঠসমূহে নিজকে উদীয়মান সামন্তীয় পৰিস্থিতিৰ সৈতে সুৰ দিবলৈ আৰম্ভ কৰে যাৰ ফলত মধ্যযুগৰ আৰম্ভণিৰ মঠৰ মালিকৰ ক্ষোভৰ জন্ম হয়। এইসকলে শাসকীয় কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা ধৰ্মীয় উদ্দেশ্যত মাটিৰ অনুদান গ্ৰহণ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

মঠৰ প্ৰতিষ্ঠান যিবোৰ জীয়াই থকাৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। ভাৰতীয় বৌদ্ধ ধৰ্ম অতি সংগঠিত ব্যৱসায়িক সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰত অবিচ্ছেদ্যভাৱে নিৰ্ভৰশীল হৈ আছিল যিয়ে কেৱল বেছিভাগ স্তুপ নিৰ্মাণ কৰাই নহয় আৰু বৌদ্ধ মঠসমূহক বস্তুগত সহায় আগবঢ়োৱাই নহয়, মঠসমূহত ধন সঞ্চয়ৰ দিশতো অৰিহণা যোগাইছিল। আনহাতে, কৃষি-সামন্তীয় পক্ষপাতিত্ব থকা ভক্তি আন্দোলনৰ অনুগামীসকলৰ দুৰ্গটো গ্ৰাম্য কৃষি বসতিস্থলত থাকি গ'ল। বাণিজ্যৰ অৱনতি আৰু সামন্তবাদৰ আৰম্ভণিৰ লগে লগে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ প্ৰতি কোনো সহানুভূতি নথকা কৃষিভিত্তিক সম্প্ৰদায়সমূহে আৰ্থ-ৰাজনৈতিক গুৰুত্ব লাভ কৰিলে। এনে বিকাশে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ওপৰত তীব্ৰ আঘাত হানিলে।

বৌদ্ধ সংঘই কেতিয়াও ভাৰতীয় জনসাধাৰণক নিজৰ পূৰ্বপুৰুষৰ বিশ্বাস আৰু অন্ধবিশ্বাসৰ পৰা আঁতৰাই পেলোৱাৰ লক্ষ্য লোৱা নাছিল, বৰঞ্চ সহানুভূতিশীল আৰু উদাৰ দাতা নিশ্চিত কৰাহে। বুদ্ধ আৰু তেওঁৰ সংঘই সদায় বস্তুগত সমৰ্থন গ্ৰহণ কৰিছিল, সমৰ্থকৰ সাম্প্ৰদায়িক সংযোগ বা উদ্দেশ্য কেতিয়াও বিবেচনা নকৰাকৈ বুদ্ধই এনে এটা সাধাৰণ অনুগামীৰ সম্প্ৰদায় গঢ়ি তুলিবলৈ আগ্ৰহী নাছিল, যাৰ বাবে তেওঁৰ সন্ন্যাসী আৰু সন্ন্যাসীসকলে পুৰোহিত হিচাপে কাম কৰিব লাগিব আৰু তেওঁলোকৰ বিভিন্ন জীৱনচক্ৰৰ অনুষ্ঠানৰ সভাপতিত্ব কৰিব লাগিব। আনুগত্যশীল সাধাৰণ লোকক লালন-পালন নকৰাৰ এই অন্তৰ্নিহিত দুৰ্বলতাই ভাৰতীয় বৌদ্ধ ধৰ্মক সম্ভাব্যভাৱে ব্যৰ্থ ধৰ্ম কৰি তুলিছিল।

বিশ্বাস কৰা হয় যে মৃত্যু-কামনা বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মানসিকতাই ইয়াৰ ভৱিষ্যতৰ অস্বীকাৰ কৰা। বৌদ্ধ সাহিত্যত বহু উল্লেখ আছে যিয়ে বৌদ্ধসকলে তেওঁলোকৰ ধৰ্মৰ অনিবাৰ্য্য অন্ত পৰিব বুলি গ্ৰহণ কৰা বিশ্বাসৰ ইংগিত দিয়ে। আচলতে 'অৱনতি'ৰ ভৱিষ্যদ্বাণীই ভাৰতীয় বৌদ্ধ ধৰ্মত পুনৰাবৃত্তিমূলক বিষয়বস্তু গঠন কৰে আৰু তাত যেন এক প্ৰকাৰৰ মৃত্যু-কামনা আছিল। বুদ্ধই নিজেই যেন আনন্দত কৈছিল যে যদি মহিলাসকলক মঠত ভৰ্তি কৰা নহ'লহেঁতেন তেন্তে বৌদ্ধ ধৰ্ম ১০০০ বছৰ ধৰি চলি থাকিলহেঁতেন আৰু যিহেতু এতিয়া তেওঁলোকক ভৰ্তি কৰা হ'ল সেয়ে ই মাত্ৰ ৫০০ বছৰলৈকে চলিব। এইদৰে ভাৰতৰ বৌদ্ধসকলে নিজেই ধৰি লৈছিল যে তেওঁলোকে অৱনতিৰ উপত্যকাত বাস কৰি আছে আৰু ওচৰ চাপি অহা বিপৰ্যয়ৰ ভয়ত আছে। এনে মনৰ ধাৰণাই নিশ্চয় ধৰ্মৰ বহুবৰ্ষজীৱী অস্তিত্বৰ দিশত কাম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সংঘই চিন্তা বা কাম নকৰাৰ দিশত অৰিহণা যোগাইছিল।

দেখা যায় যে, ওপৰত আলোকপাত কৰা বিভিন্ন কাৰণৰ বাবে ভাৰতবৰ্ষত কাৰ্যতঃ এক মহান দৰ্শনৰে অনুপ্ৰাণিত ধৰ্ম এটা বিলুপ্ত হোৱাৰ দিশত।

মূল ইংৰাজী- ড° নবীন বশিষ্ঠ।

অনুবাদ আৰু সংশোধিত প্ৰসংগ পুথি -

১) প্ৰতিযোগিতা দৰ্পণ, মাহেকীয়া আলোচনী, এপ্ৰিল সংখ্যা, ২০২২।

২) বুদ্ধ আৰু তেওঁৰ ধম্মা (বুদ্ধ আৰু তেওঁৰ ধৰ্ম) অসমীয়া সংস্কৰণ। ড° ধনেশ্বৰ বৈশ্য। ১ জানুৱাৰী, ২০২৩

লেখক ঃ সহকাৰী অধ্যাপক, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

তৰাৰ দেশলৈ

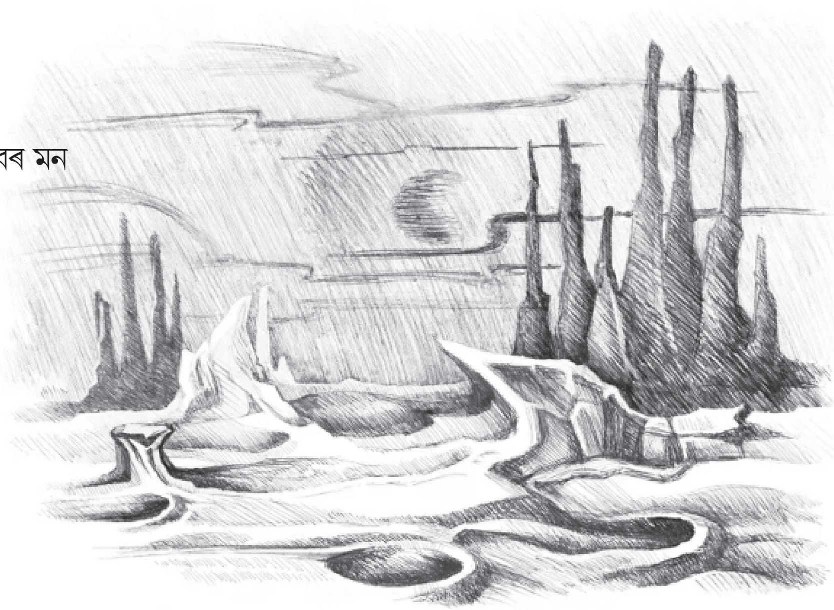

এদিন উৰি অহা চিঠিখন পালোঁ
চিঠিত লিখা আছিল,
কলিজাৰ উমেৰে, চেনেহেৰে, বান্ধি পেলাবৰ মন
এই পাহাৰক
এই অৰণ্যক
বিলৰ পানী
নাইবা
পথাৰৰ মাটি
যুদ্ধ জয় কৰাৰ উন্মাদনাত সৈনিকে
একে উশাহতে মাদল বজাই নাচে
ইহঁতে আমাক সাধু ক'ব জানে
মাতৃৰ উচুপনিত দুগ্ধ পান কৰা
কেঁচুৱায়ো কান্দি জলাধাৰ কৰে,
অ' তৰাৰ দেশৰ পৰী,
তোমাৰ মোৰে কিমান যে হাঁহি
পানীত জোন তৰা চাবলৈ বৰ ভাল
পানী মাটি আৰু মানুহৰ সম্বন্ধৰ সাক্ষী
এদিন চিঠিৰ উত্তৰ লিখিলোঁ।
তাত আছিলে এজনী পখিলাৰঙী ছোৱালী,
তাই হাঁহি হাঁহি কৈছিলে।
জোন আৰু পৃথিৱী বুলি ক'ত লিখা আছে?
আমি মন আকাশৰ উপত্যকাত নাচিব জানো,
মন যায় মানেই গুচি যাম
মন যায় মানেই বৈ বৈ বিনাম
আমি দুয়োয়ে আকাশৰ ৰঙাবোৰ চাম
হাতেৰে, তুলিকাৰে আঁকিছো সেউজীয়া
আঁকিছো গীতৰ ৰামধেনু গোৰা চৰাই
দিয়া মোক পৃথিৱীৰ জীপাল
লোৱা মোৰ পৰা জীৱনৰ মৌবিল
অ' তৰাৰ দেশৰ পৰী,
তোমাৰ মোৰে কিমান যে হাঁহি.
সহায় লৈ
কুঁকি কলিপতা বৰাৰ (জোনবিললৈ কবিতা)

প্ৰদীপ স্বৰ্গীয়াৰী
কাৰ্য্যালয় সহায়ক

ঢেঁকী আৰু স্মৃতি

ভনীতা কলিতা

সৰু আছিলোঁ তেতিয়া, ৰাতিপুৱা শোৱাপাটিৰ পৰা শুনা পাওঁ ঢাকুৰ্কুট ঢাকুৰ্কুট শব্দ। একেজাপে লৰি ঘৰৰ পিছফাল পাওঁ। আইতা আৰু মা, কেতিয়াবা বৰমা কথাৰ মহলাত চাউলৰ গুড়ি খুন্দাৰ উল্লাসত ব্যস্ত। পিছে চাউল খুন্দাৰ বাবে এতিয়াৰ দৰে মিক্সি নাছিল লাগ বুলিলেই খুন্দি ল'ব পৰাকৈ। তেতিয়া পিছে ভৰিখনৰ লগতে গোটেই শৰীৰৰ সামৰ্থ্যতহে জোখা হৈছিল চাউলৰ গুড়ি হোৱাৰ তীব্ৰতা। আজোককাৰ দিনৰ হেনো সম্পত্তি, বেলেগ নহয়, সেই ঢেঁকীটোহে। এনেহেন সোণৰ মণি ঢেঁকীৰেই আৰম্ভ হৈছিল প্ৰতিটো পুৱাৰ কৰ্মচৰ্চা। চাউলৰ গুড়িৰেই আইতাই জুহালত বহি পুৰিছিল বিধে বিধে পিঠা। আমাৰ বৰভগীয়া ভাষাত খোলাচাপৰি পিঠা, টেক্‌লীপিঠা, ঘিলা পিঠা, ভাপত দিয়া পিঠা, তিলপিঠা, তেলপিঠা, চুঙাপিঠা, নাৰিকল পিঠা, কলপাত পিঠা, খুটুলি পিঠা, লাউপাল্লা পিঠা,

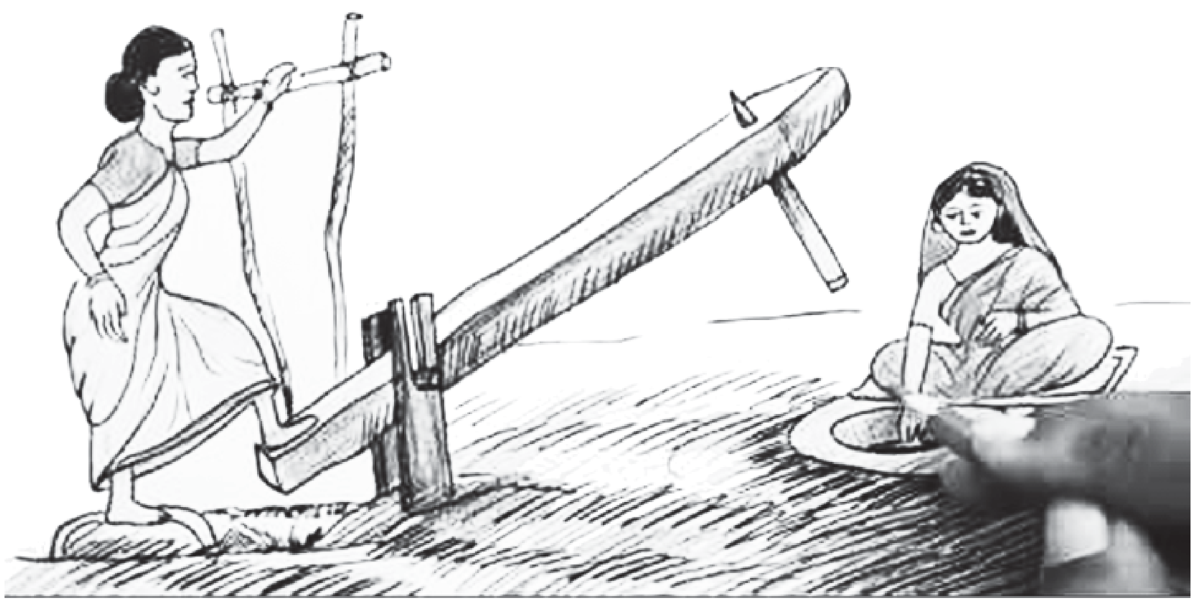

ইত্যাদি ইত্যাদি ক'ত যে কিমান ৰকমৰ পিঠা। পিছে এইখিনিতে পিঠাৰ মহাভাৰতৰ অন্ত নপৰে। পিঠাই হৈছে পথাৰত কামকৰা ৰোৱনী-দাৱনী আৰু কাম কৰা মানুহৰ পুৱাৰ মহৌষধ। পিঠাই হৈছে আমাৰ ঘৰৰ পুৱাৰ সাঁজ, গধুলিৰ নাস্তা। আলহী আহিলেও পিঠা আতিথ্যৰ ঐতিহ্য, বিদায়ৰ বেলাৰ চেনেহৰ টোপোলা আছিল। জুহাল এফালে আইতাই ডাঙৰ কেট্লীত বহাই থৈছিল গৰম লালচাহ, পিঠা আৰু লালচাহ জুতিৰ আমেজৰ সুকীয়া গোন্ধেই সজীৱ কৰিছিল

প্ৰত্যেকজনৰ পেটৰ লালিমা। ঠাণ্ডাৰ দিন হ'লে কথাই সুকীয়া, আইতাৰ কোচত মুখ গুঁজি জুইৰ আমেজ লোৱাৰ আৰদাৰ। পিছে এইখিনিতে শেষ নহয় পুৰাৰ আভিজাত্য। দৰাচলতে আভিজাত্যই আছিল, সেই অভিজাত্য আছিল স্বাস্থ্যৰ-মনৰ বাবে সেই সময়ৰ কৰ্মব্যস্ততা।

চোতালত মৰণা পেলাই যেতিয়া খুড়াহঁতে আমাৰ ভাষাত পিছে চিকেনপিটি, গুহাইপিটি এইবোৰহে চলে। বলধ গৰু এহালক এৰি দি মৰণা মাৰিছিল কুঁৰলী নফটা ঠাণ্ডাত কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই।

আকৌ আহিছোঁ আমাৰ সম্পত্তি ঢেঁকীৰ কথালৈ। ঢেঁকী আমাৰ লগৰী আছিল। চিৰা খুন্দা, ধান বনা (ধান পিছে মাজে সময়ে মিললৈও নিছিল) শাকৰ গুড়ি খুন্দা, বগৰী গুড়ি খুন্দা মুঠতে এই সকলো কামতেই ঢেঁকী আমাৰ হিয়াৰ আমঠু আছিল। গুড়ি কৰিবৰ বাবে আমাৰ এটাই অস্ত্ৰ, সেইটো হৈছে ঢেঁকী। পিছে ঢেঁকীটো আমাৰ সমনীয়াখিনিৰো আদৰৰ আছিল দেই। বগৰী, জলফাই, ঔটেঙা আৰু যে অমৰা আৰু তেতেলী কিমান যে জুতি লগাকৈ ঢেঁকীত খুন্দি পিহি মজা লগাকৈ কৰা জিভাৰ ধেমালি সেই বোৰো সপোনৰ ফেহুঁজালি। ঢেঁকীৰ নামৰ অন্য এক আখ্যান বিহুৰ ধেমালিৰ পৰম্পৰাৰ চিনাকি। মাঘ মানেই ঢেঁকীৰ গুমগুমনি। কৰ্মৰ শেষ নাই, বিধে বিধে চাউলৰ গুড়ি খুন্দাৰ ব্যস্ততা। তিলপিঠা, নাৰিকল পিঠা, তেলপিঠা, চুঙাপিঠা আৰু লাৰু মাঘবিহুৰ আতিথ্যৰ প্ৰতীক। পিছে এইবোৰ প্ৰায় এমাহৰ জোখাৰে তৈয়াৰ কৰাৰ বৃহৎ আয়োজন হৈছিল। মাঘ মানেই লাৰু পিঠাৰ মেলা। আমাৰ গাঁৱৰ ঢেঁকীহীন মানুহখিনিৰো ঢেঁকীটো বৰ চেনেহৰ আছিল। কিবাকৈ সুৰুঙা উলিয়াই খুন্দি নিব পৰা মানেই যুদ্ধ জয়ী। বহাগ বিহু, দুৰ্গা পূজাতো একেই আখৰাৰ তাল-মিল হয়। ঢেঁকীৰ শালতে ৰচা হৈছিল একোখন সপোনৰ, বেজাৰৰ, হুমুনিয়াহৰ ৰচনা। কোনোৱে আকৌ ঢেঁকীশালতে জন্ম দিছিল গুপ্তসূত্ৰৰ সম্ভেদ। তামোলৰ পাকত জিভা লৰাই লৰাই ভৰিৰে ঢেঁকী চালিত কৰি আৰম্ভ হৈছিল তিৰোতাৰ আড্ডা। আড্ডাবোৰো ভাল আছিল মনৰ মিলন হোৱাৰ, দুখ পাতলোৱাৰ এটা যন্ত্ৰ আছিল। ঢেঁকী শালত বহা জুমুঠিটোৰ অংশীদাৰ হৈ মা, বৰমা আৰু আইতায়ো পিছে বৰ ৰস পায়। সেই আড্ডাৰ কণমানি শ্ৰোতা হৈ দৌৰি আহোঁ বুজিবলৈ কথাৰ ভঁৰাল।

দিনবোৰ হেৰাই গ'ল ! কিন্তু গ'ল ক'ত ? আচলতে অতীতৰ বান্ধোনত মুজ খাই গ'ল। ঢেঁকীটো আছে এতিয়াও; পিছে উঠাই থোৱা অৱস্থাত। জীয়াই থকাৰ দুৰ্বাৰ হেপাহত ঢেঁকীটোৱে কান্দিছে উচুপি গৰালৰ সঁজাত। আমি পিছে আশ্বাস দিছো; পাহৰি নোযোৱাৰ, হয়তো বিহু আহিলেই মনত পেলাবও পাৰো। পিছে ভণ্টিয়ে কয়, বৌয়েও কৈছে, ঢেঁকী দিনো ভৰিৰ বিষত কোনে মৰিব, সময়ো নাই, মিক্সিটোৱে ভাল, ন'হলে তিনিআলিৰ চ'কত থকা অত্যাধুনিক মিলটো আছেই, উত্তম গুড়ি তৈয়াৰ কৰে, তাকেই লৈ যাওক। যান্ত্ৰিকতাৰ পৃথিৱীত যন্ত্ৰৰে প্ৰয়োভৰ হব, মানুহবোৰ যে ব্যস্ত।

কথাখিনিৰ তন্দ্ৰা ভাগিল মোবাইলৰ শব্দত। কাষ্টমাৰ কেয়াৰৰ ফোন দেখি কাটি দিলো। মবাইল ডাটাটো অন কৰি দিলো, ধেৰ নটিফিকেচন আহিছে। সময় তেতিয়া দুপৰীয়াৰ ২.৩০ বাজিছে। নটিফিকেচনৰ বুটামৰ ভিতৰত ভাঁহি আহিল বিষয়হীনৰ ভিডিও; মনোৰঞ্জনৰ বাবে চোৱা যাওক। হাঁহিৰ খোৰাকত ডুবি গৈ মবাইলৰ নৃত্য গীত আৰু মই। ৰস পাইছোঁ; সময়হীনতাৰ ব্যথা আঁতৰাইছো মবাইলৰ স্ক্ৰীণত। আইতাইনো বুজিব ক'ত, ইয়াৰ আস্বাদৰ কথা।

আকৌ, উচপ খাই উঠিলোঁ, পিছে এইবাৰ মাৰ চিঞৰত। চাহ খাবলৈ মাতিছে। সময়লৈ লক্ষ্য কৰি পালোঁ সন্ধিয়া ৬ বাজিছে; বিচনাৰ ম'জ এৰি হাত ভৰিকিটা ধুম বুলি উঠাই থোৱা ঢেঁকীটোলৈ সদৃষ্টিৰে চালোঁ। সময়ৰ টিক্ টিক্ সুঁতি বৈ আছে নীৰৱে।

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষ ছাত্ৰী

প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ক্ৰমবিকাশ (ৱেব টেলিস্কোপ সন্দৰ্ভত)

জেৰিণা নাজনিম ইয়াছমিন

মানুহৰ জীৱনত বৈজ্ঞানিক সৃষ্টিৰ ইতিহাস এক সংগ্ৰামৰ ইতিহাস। বিজ্ঞানেই সভ্যতাৰ পথ প্ৰদৰ্শকৰূপে মানৱ জাতিক উন্নতিৰ জখলাত আগবঢ়াই নিছে। আজিৰ মানুহে সৰ্বোতমুখী উন্নতি সাধন কৰি বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱত আধুনিক সভ্যতা গঢ়ি তুলিছে। মানৱ জীৱনৰ প্ৰতি পদক্ষেপতে প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিয়ে মানুহৰ শক্তিক প্ৰত্যাহবান জনাই আহিছে যদিও এই শতাব্দীত বিজ্ঞানে এনেদৰেই আগবঢ়ি যাব খুজিছে যে, টেষ্ট টিউবৰ ভিতৰতো প্ৰাণৰ স্পন্দন আৰম্ভ কৰি তুলিছে।

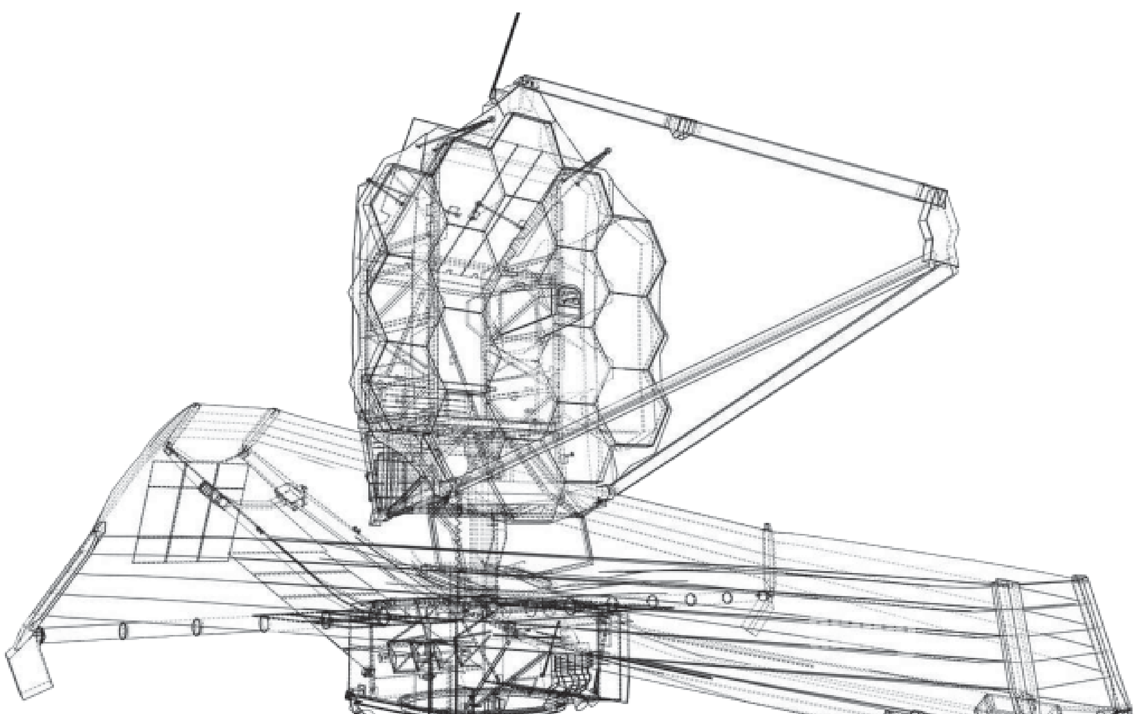

সভ্যতাৰ খলকনি আৰম্ভ হোৱাৰে পৰা মানুহে পৃথিৱীৰ চাৰিওফালৰ ঘটনা-পৰিঘটনাৰ উৎস আৰু উপকাৰিতা বিচাৰি নিজৰ বুদ্ধিমত্তাক নিযোজিত কৰি আহিছে। মানুহৰ জানিবলৈ চেষ্টা কৰা এই স্পৃহা পৃথিৱীৰ আবেষ্টনীৰ মাজত সোমাই নাথাকি বিশ্ব-ব্ৰহ্মাণ্ডৰ প্ৰতিটো বস্তুৰ উৎপত্তি আৰু অৱস্থিতিৰ মাজলৈ গতি কৰিছে আৰু ইয়াৰ ফলস্বৰূপেই মহাকাশ সম্বন্ধীয় বিভিন্ন গৱেষণা চলি আহিছে। এই গৱেষণাৰ ফলস্বৰূপে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ মহাকাশ সংস্থা নাছা

(NASA)ৰ জেম্‌ছ ৱেব টেলিস্কোপে (James Webb Space Telescope) ২০২১ চনৰ ২৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখে সফলতাৰে নিজৰ গতি লবলৈ সক্ষম হৈছে। এই টেলিস্কোপৰ উৎক্ষেপণ পৃথিৱীৰ ভিতৰত যুগান্তকাৰী অভিযানৰূপে পৰিগগিত হোৱাৰ কাৰণ হ'ল, ই হৈছে এতিয়ালৈকে মহাকাশলৈ পঠিওৱা দূৰবীণৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু শক্তিশালী দূৰবীণ। মহাকাশ বিজ্ঞানীসকলৰ মতে উক্ত টেলিস্কোপটো মূলতঃ চাৰিটা লক্ষ্যসিদ্ধিৰ কাৰণে উৎক্ষেপণ কৰা হৈছে—

১/ মহাবিস্ফোৰণবাদ(Big Bang)ৰ পিছত সৃষ্টি হোৱা প্ৰথমটো নক্ষত্ৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিভিন্ন তাৰকাৰাজ্যৰ পোহৰৰ সন্ধান।

২/ তাৰকাৰাজ্যৰ সৃষ্টি আৰু ইয়াৰ ক্ৰমবিকাশৰ বিষয়ে ধাৰণা।

৩/ নক্ষত্ৰ আৰু গ্ৰহ সম্বন্ধীয় বিভিন্ন পদ্ধতিৰ জ্ঞান লাভ কৰা।

৪। বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ আদি সম্বন্ধে অধ্যয়ন কৰা।

মহাকাশবিজ্ঞানী সকল দৃঢ় বিশ্বাসী যে উক্ত লক্ষ্যকেইটাৰ উপৰিও এই দূৰবীণে বহুদূৰৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ছায়াপথ, গ্ৰহাণু, কৃষ্ণগহবৰ আৰু সৌৰজগতৰ বিভিন্ন উপাদান আৱিষ্কাৰ কৰাত সহায়ক হিচাপে পৰিগণিত হ'ব। বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড খনক অৱলোহিত তৰংগদৈৰ্ঘ্য (Infrared Wavelength)ৰ দৃষ্টিৰে লক্ষ্য কৰি এই টেলিস্কোপে সেই তথ্যবোৰৰ সন্ধান দিব যিবোৰ তথ্যৰ ৰহস্য আজিলৈকে কোনো টেলিস্কোপে ফাদিল কৰিব পৰা নাই। এতিয়া হয়তো আমাৰ মন-মগজুত এনেধৰণৰ কিছুমান প্ৰশ্নৰ উদয় হ'ব পাৰে যে কেনেকৈ এই যন্ত্ৰটো আনবোৰতকৈ পৃথক। ইয়াৰ উত্তৰ যদি বিচাৰিব যাওঁ তেন্তে পোনতেই দেখিবলৈ পোৱা যায় যে ইয়াক নিৰ্মাণ কৰা অদ্বিতীয় সংৰচনা, যিবোৰ তুলনামূলকভাৱে অত্যন্তই বিজ্ঞানসন্মত তথা ব্যয়বহুল। উল্লেখ্য যে ৱেব টেলিস্কোপৰ আকাৰ হাবল টেলিস্কোপতকৈ যথেষ্টই বেলেগ। উদাহৰণস্বৰূপে সূৰ্যৰ অতিবেঙুণীয়া ৰশ্মিৰ পৰা ৱেব টেলিস্কোপক বচাবলৈ Sun Shield Protection ৰ সংযোজন কৰা হৈছে, যাতে ইয়াৰ অভ্যন্তৰীণ তাপমাত্ৰা নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা অৱস্থাত থাকে। তদুপৰি ৱেব টেলিস্কোপৰ মুখ্য অংশ বুলি কলে Integrated Scienec Instrument Module ৰ কথাই ক'ব পাৰি, যিহেতু এই অংশটোৱে টেলিস্কোপৰ প্ৰায়বোৰ কাৰ্য্য নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। নাছাই টেলিস্কোপটো ইউৰোপিয়ান আৰু কানাডিয়ান মহাকাশ সংস্থাৰ মহায়ত এৰিয়ান-৫ ইচি এ(Arian 5 Rocket) ৰকেটৰ সৈতে ইয়াৰ উৎক্ষেপন কৰিছিল। দক্ষি ণ আমেৰিকাৰ পূবৰ ফালে থকা উপকূল ফ্ৰেন্স গুয়ানাৰ পৰা ইয়াক উৎক্ষেপন কৰা হৈছিল। প্ৰায় ১০,০০০ বিজ্ঞানীয়ে জেম্‌ছ ৱেব স্পেচ টেলিস্কোপ নিৰ্মাণকাৰ্য্যত জড়িত আছিল। এই দূৰবীণটো আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ মহাকাশ সংস্থাৰ পৰৱৰ্তী মুখ্য মহাকাশ অভিযান বুলি কোৱা হয়। দূৰবীণটো আগতে ২০২১ চনৰ মাৰ্চ মাহত উৎক্ষেপণ কৰাৰ লক্ষ্য লোৱা হৈছিল, তাৰ পিছত এই কাৰ্য্যসূচী অক্টোবৰলৈ পিছুৱাই দিয়া হৈছিল। কিন্তু সদৌশেষত বিজ্ঞানীসকলৰ অশেষ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত ২০২১ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত সফলভাৱে উৎক্ষেপণ কৰা হৈছিল। অৱশ্যে কোভিড-১৯ মহামাৰীয়েও উৎক্ষেপণৰ পৰিকল্পনা পিছুৱাই যোৱাত প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

এই আৱিস্কাৰে সমগ্ৰ মানৱজাতিক পুনৰ সোঁৱৰাই দিলে যে যদিও বা সময়ৰ প্ৰযোজন হয় তথাপি চেষ্টা তথা উদ্যমৰ ফলত মানুহে এ সময়ত সকলোধৰণৰ কাৰ্য্যত সফলতা অৰ্জন কৰিব পাৰে। আগন্তুক দিনবোৰত ৱেব টেলিস্কোপৰ পৰা লাভ কৰা তথ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মানুহে ন-উদ্ভাৱন কৰি বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সামগ্ৰিক তত্ত্ব সলনি কৰি দিব পাৰে বুলি সন্দেহ কৰিব পাৰি।

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষ ছাত্ৰী

[গল্প]

মায়া নৈ

নৱনীতা দেৱী

"তহঁততকৈ যে বয়সত সৰুৱেই হ'ব মোৰ বোৱাৰীজনী।"

কইনা চাবলৈ অহা চুবুৰীৰ পোন্ধৰ-যোল্লবছৰীয়া ছোৱালীকেইজনীৰ আগত কথাষাৰ সগৌৰৱে ঘোষণা কৰিলে মীৰাই। ঠিকেইতো, কিমাননো বয়স হৈছে কইনাজনীৰ। চৈধ্য? নে পোন্ধৰ? পুতেকৰ বয়সেইবা কিমান। বিশ? নাই বিশ হোৱাগৈয়ে নাই চাগে? গৌৰৱৰ কথাইতো এয়া মীৰাৰ বাবে!

মীৰাৰ দুটা ল'ৰা। ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়াৰ পিছত সৰুটো ল'ৰা ৰাজীৱ ৰৈ থাকেনো কেনেকৈ। তথাপি কিন্তু পলুৱাই অনা নাই সি; ভগৱানক সাক্ষী কৰি সকলোৰে লগত গৈ মন্দিৰত বিয়া হৈছে সিহঁতে। মীৰাই দুয়োটা পুতেকৰ বাবে নিজৰ সাঁচতীয়া টকাৰে দুটা ঘৰ সাজি দিলে। নিজে ডাঙৰ পুত্ৰ-বোৱাৰীৰ লগত থকাৰ সিদ্ধান্ত ল'লে। ৰাজীৱ আৰু তাৰ পত্নী কনকীৰ ঘৰ-পদূলি সদায় দলদোপ্ হেন্দোলদোপ্ হৈ থকা হ'ল। সময় যোৱাৰ লগে লগে হোৱা সন্তানটোৰ আগমনে পৰিৱেশ আৰু অধিক আন্দোলিত কৰি তুলিলে। যেন একেবাৰে 'মাটিত থ'লে পৰুৱাই খাব, মূৰত থ'লে ওকণিয়ে খাব।'

সন্তানটো পাঁচবছৰীয়া হোৱালৈ ৰাজীৱ আৰু কনকী যৌৱনত ভৰি থ'লে। সিহঁতৰ ঘৰৰ আলোড়ণত চুবুৰীৰ মানুহবোৰ অতিষ্ঠ হৈ পৰিল। বাৰিষাৰ বতৰৰ ৰূপ সলনি হোৱাৰ দৰে সলনি হ'বলৈ ধৰিলে সিহঁতৰ পাৰিবাৰিক পৰিস্থিতি। তেনেকুৱাতে এদিন চুবুৰীত হাহাকাৰ লাগিল। কনকী হেনো কাৰোবাৰ লগত পলাই গ'ল। ৰাজীৱ আৰু ল'ৰাটোৰ অৱস্থা নাই। মানুহে কোৱাকুই কৰিছে প্ৰেমত পৰিয়েটো বিয়া হৈছিল দুয়োটাই, এয়া আকৌ কি? কিছুমানে কৈছে এয়াতো হ'বলগীয়াই আছিল। প্ৰেমত পৰাৰ বয়স এতিয়াহে হৈছে সিহঁতৰ।

কিছুদিনৰ পিছত ৰাজীৱে কনকীক ঘূৰাই আনিবলৈ সক্ষম হ'ল। ঘটনাটোৰ বাবে ৰাইজৰ আগত দুয়ো-দুয়োকে জগৰীয়া কৰিলে। লাহে লাহে সিহঁতৰ ঘূৰা-ফুৰাৰ পৰিমাণে বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। পিকনিক্-পাৰ্টী আদিবোৰ যেন দৈনন্দিন জীৱনৰেই অংশ তেনে লগা হ'ল সিহঁতক দেখিলে। দামী-দামী কাপোৰ, অলংকাৰ-মুঠতে কনকীয়ে যি বিচাৰে তাকেই আনি দিয়ে ৰাজীৱে। সেই অনুপাতে ৰাজীৱৰ ধাৰৰ অনুপাত বাঢ়ি গ'ল। এটা সময় আহিল যেতিয়া সি সিহঁতৰ ঘৰটোৰে সৈতে তাৰ ভাগৰ পৈতৃক মাটিখিনি বিক্ৰী কৰি দিলে। কনকীৰ হেঁচাত সেই টকাৰে অলপ দূৰত অকণমানি এডোখৰ মাটি ল'লে। তাতে ঘৰ এটা সাজিবলৈও আৰম্ভ কৰিলে। তাৰ পৈতৃক মাটিখিনি ক্ৰেতাজনে ঘৰটো সজা নোহোৱালৈকে সেই ঘৰটোতে থাকিবলৈও দিলে। মাক মীৰাৰ লগতে গাঁৱৰ মানুহবোৰেও কিছু সকাহ পালে, বাকী ৰোৱা টকাৰে সি কিছু ধাৰ অন্ততঃ মাৰিব পাৰিব। সিহঁতৰ দিনবোৰ ভাল হ'ব।

মাটি বিক্ৰীৰ বাকীৰোৱা টকাৰে কনকীয়ে দুপদ সোণৰ অলংকাৰ গঢ়ালে। ইতিমধ্যে আনৰ হৈ যোৱা ৰাজীৱৰ পুৰণি ঘৰত সি ডাঙৰকৈ 'পাৰ্টি' এটাৰ আয়োজন কৰিলে। চলা-ফুৰা কৰিব নোৱৰা হোৱা বেচেৰী মীৰাজনী ডাঙৰ পুতেকৰ ঘৰৰ বিচনাতে চট্‌ফটাই থাকিল। কণকীৰ ভনীয়েকৰ বিয়া, তাইনো দুযোৰ পাটৰ সাজ নোলোৱাকৈ থাকে কেনেকৈ। এইবাৰৰ পিক্‌নিক্‌টোৰো আধা খৰচ ৰাজীৱেই বহন কৰিলে। ৰাজীৱ আৰু কনকীৰ মাজত এইকেইদিন মিলা-প্ৰীতি দেখি আটাইতকৈ সুখী হ'ল সিহঁতৰ ল'ৰাটো। বেচেৰা!

এদিন মাজনিশাৰ হুলস্থূলত গোটেই চুবুৰি সাৰ পাই সিহঁতৰ ঘৰলৈ দৌৰি আহিবলৈ বাধ্য হ'ল। ঘৰৰ বাৰাণ্ডাত

দুয়োটাৰে ৰণচণ্ডী মূৰ্তি। চুক এটাত সিহঁতৰ সন্তানৰ পেঁপুৰা লগা অৱস্থা। ৰাজীৱৰ হাতত মস্ত এখন দা। যিমানেই অতিষ্ঠ নহ'লেও এই মানুহখিনিৰ কোলাই বোকোচাই, ঘৰে চোতালে উমলিয়েই ডাঙৰ হৈছে ৰাজীৱ। মানুহখিনিয়েনো চাই থাকে কেনেকৈ। বহু কষ্টৰে যেনিবা কেইজনমানে মহাযুদ্ধৰ শাম কটালে। কাজিয়াৰ কাৰণ সোধাত কনকীয়ে খঙতে অগ্নিশৰ্মা হৈ ক'লে-

"সি কামৰ পৰা উভটি আহিবলৈ এই মাজৰাতিখনহে সময় পাইছে। সৰু ল'ৰাটো লৈ এই গৰ্ভৱতী মানুহজনী অকলে থাকোঁ কেনেকৈ সদায়।"

লগে লগেই মদৰ নিচাত মাতাল ৰাজীৱে চিঞৰি উঠিল-

"সোনকালে উভটি আহি তোৰ আৰু তোৰ প্ৰেমিকৰ অবৈধ প্ৰেমৰ সাক্ষী হ'ব লাগে নেকি হা।"

কথা বিষম! ৰাজীৱৰ হাতত থকা দাখন টানি আনি কনকীয়ে দিলে নিজৰ মূৰতে ঘপিয়াই। ভাগ্যে যেনিবা ঘাপটো জোৰকৈ নপৰিল। পিছৰ কাহিনীবোৰ ইতিহাস।

কেইমাহমানৰ পিছত ৰাজীৱ আৰু কনকীৰ জীৱনলৈ দ্বিতীয় এটা সন্তানৰ আগমন হ'ল। তাৰ পিছৰ পৰাই মাকৰ ঘৰলৈ কনকীৰ সঘন অহা-যোৱা আৰম্ভ হ'ল। ৰাজীৱৰ মতে তাইৰ অবৈধ প্ৰেমিকৰ ঘৰ হেনো মাকৰ ঘৰৰ ওচৰতে। কাজিয়াবোৰ সিহঁতৰ দিনে দিনে বাঢ়িবলৈ ধৰিলে আৰু এনেদৰেই কনকী এদিন সৰু পুতেকক লগত লৈ মাকৰ ঘৰলৈ একেবাৰেই গুচি গ'ল। কেইদিনমানৰ পিছত ডাঙৰ পুতেককো আইতাকে আহি লৈ গ'ল। ৰাজীৱৰ শাৰিৰীক আৰু মানসিক অৱস্থাৰ ভীষণ পৰিৱৰ্তন হ'ল। পুতেক দুটাৰে সৈতে কনকীক ঘৰলৈ ঘূৰাই অনাৰ বহুত চেষ্টা কৰিলে সি। নতুনকৈ কিনা মাটিত সাজিবলৈ লোৱা সিহঁতৰ ঘৰটো আধৰুৱা হৈ ৰ'ল। মদ খাওঁতে তাৰ ধাৰৰ পৰিমাণ বাঢ়ি গৈ থাকিল। এদিন তাৰ বিক্ৰী হোৱা ঘৰটো এৰি দিয়াৰ সময় আহিল। আজি যাম কালি যামকৈ ঘৰটো এৰি যোৱাগৈ নাই সি। আজিকালি সি বৰকৈ কথা নকয়, মানুহক বৰকৈ নামাতে। বিয়া হোৱাৰ পৰা আন্দোলিত হৈ থকা সিহঁতৰ বিক্ৰী হোৱা ঘৰটোত এতিয়া নিমাওমাও পৰিৱেশ।

এদিন দুপৰীয়াৰ ভাতসাঁজৰ বাবে ৰাজীৱ কামৰ পৰা ঘৰলৈ আহিল। আহি গা-পা ধুলে। নবৌৱেকে তালৈ ভাত ৰান্ধিলে। সি গা-পা ধুই ঘৰৰ ভিতৰত ভাতলৈ অপেক্ষা কৰি থাকিল। যথা সময়ত ককায়েকে তালৈ ভাত সাজি লৈ আহিল। দুৱাৰখন বন্ধ, ককায়েকে মাতিলে। সি দুৱাৰখন খুলি নিদিলে। খোলা খিড়িকীৰে ককায়েকে ভিতৰলৈ জুমি চালে; মূৰটো যেন ঘুৰাই গ'ল তেওঁৰ। দুপৰীয়াৰ নিস্তব্ধতা ভাঙি ওলোৱা তেওঁৰ চিঞৰটোত দুপৰীয়াৰ সাজ। খাবলৈ বহা মানুহবোৰো দৌৰি আহিবলৈ বাধ্য হ'ল।

আবেলি পুলিচ আহি নোপোৱালৈকে ৰাজীৱৰ দেহটো ওলমিয়েই থাকিল পাকঘৰৰ চিলিঙত, কাষতে গুট্‌খাৰ খালী পেকেট এটা। কেৱল চুবুৰীয়েই নহয়, বহু দূৰ-দূৰণিৰ পৰাও মানুহ আহি ভৰি পৰিল ঘটনাস্থলীত। কিবা এটা দুখ, ভয়ে যেন আগুৰি ধৰিলে ওচৰ-চুবুৰীয়াক বহুতে আকৌ ঘটনাটোত ৰস পালে। কিছুমানে নিজেই নাজানে কিয় আহিছে। কিছুমান খঙত উতলি আছে। দুটামানে চিঞৰি আছে—

"ক'ত আছে তাই বেটী জহনীজাতী। টানি আন তাইক ইয়ালৈ। তাইৰ বাবেই এইবোৰ হ'বলৈ পাইছে। লৈ আহ, জ্বলাই দিওঁ ইয়াতে সকলো মানুহৰ মাজত।"

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

[গল্প]

ৰাধাগোপাল

সুদৰ্শনা বাৎস

ৰুক্মিণীৰ কান্দোন আজি দূৰ দূৰলৈকে শুনিছে সকলোৱে। মানুহজনীয়ে ইয়াৰ আগত কেতিয়াবা কান্দিছিলনে কোনেও নাজানে। মাকৰ ঘৰ এৰি নতুন ঘৰখনত সোমাওঁতেও বিশেষ কন্দা নাছিল। মানুহজনক হঠাৎ হস্পিতেললৈ নিবলগীয়া হওঁতেও তেওঁ কন্দা নাছিল। সন্তান এটা কেতিয়াও নহ'ব বুলি জানিবৰ দিনা ৰুক্মিণীয়ে কান্দিছিলনে নাই সেইটোও নাজানে কোনেও। মুখত হাঁহি এটা থাকিছিল মানুহজনীৰ; কেতিয়াবা হাঁহিবোৰ ডাঙৰকৈও মাৰিছিল। সকলোৱে লগত মন খুলি কথাপতা মানুহজনীয়ে হৃদয় খুলি যদি কাৰোবাক কিবা দুখৰ কবিতা শুনাইছিল, সেইজন কেৱল গোপালেই আছিল।

মানুহবোৰৰ জানিবলৈ মন গৈছিল; ৰাধিকাৰ কথা জানেনে বাৰু তাই? ৰাধিকাৰ বাবে জ্বলেনে তাইৰ হৃদয়? কাজিয়া হয়নে কেতিয়াবা সিহঁতৰ সংসাৰত ৰাধিকাৰ বাবে? সন্তান নোহোৱাৰ বাবে দুখ আছেনে তাইৰ মনত? নে ৰাধিকাই কাৰণ সিহঁতহাল মাক বাপেক হ'ব নোৱৰাৰ। মানুহৰ জানিবলৈ মন গ'লেও কথাবোৰ সোধাৰ সুযোগকণ কিন্তু কাকো নিদিলে গোপাল আৰু ৰুক্মিণীয়ে।

কথাবোৰ ৰাধিকাৰো জানিবলৈ মন যায়। জানিবলৈ মন যায় গোপালে ৰুক্মিণীক মৰম কৰেনে? সকলোৱে লগত ঢেক্‌ঢেকাই হাঁহি কথাপতা ৰুক্মিণীয়ে ৰাধিকাক দেখিলেই কিয় গহীন হৈ পৰিছিল। নামাতেও কেতিয়াও; চকুলৈও নাচায়। কিন্তু মৰম নকৰিলে ৰুক্মিণীয়ে হাঁহিমুখে থকাৰ শকতি ক'ৰপৰা পাইছিল। ৰাধিকাৰো জানিবলৈ মন গৈছিল, ৰুক্মিণী কিয় মাক হ'ব নোৱাৰিলে; কিন্তু কিছুমান প্ৰশ্ন কাকো সুধিব নোৱাৰি। সময়েও বহু প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব নোৱাৰি নিৰ্বাক হৈ ৰয়।

আজি ৰাধিকায়ো কান্দিছে, গাৰুত মুখ গুঁজি। তাই এনেকৈয়ে কান্দে। ৰাধিকাই ডাঙৰকৈ কান্দিব নোৱাৰে; কাৰণ গোপালে তাইক সেন্দূৰ নিপিন্ধালে। ঘৰৰ মানুহবোৰে আজি তাইক কান্দিবলৈ দিছে, ওচৰলৈ যোৱা নাই কোনো; যাবলৈ সাহস হোৱা নাই।

বিয়াৰ পিছৰে পৰা গোপাল ৰাধিকাৰ ঘৰলৈ নাহে। হয়তো ৰুক্মিণীয়ে বেয়া পায়, হয়তো ৰাধিকাৰ ঘৰৰ মানুহৰ মুখামুখি হোৱাৰ ভয়, হয়তো গোপালৰ আহিবলৈ মনেই নাযায়; উত্তৰতো গোপালৰ বাহিৰে আনে নাজানে; কিন্তু মানুহবোৰে কথাটো মন কৰিছিল।

সেইবেলি বিহুত গোপালে বোলে ঢোল বজোৱা নাছিল। গাঁৱৰ হুঁচৰি যোৱা ৰাধিকাহঁতৰ ঘৰৰ চোতাললৈ আহোঁতে তাই গোপালক এবাৰ দেখা পাবলৈয়ে চোতাললৈ ওলাইছিল। গোপাল অহা নাছিল। মানুহবোৰে যেন তাইলৈ চাই ফিচিঙা ফিচিঙি কৰিছিল! তাই নিজৰ কোঠাটোলৈ সোমাই আহিছিল, এখোজ দুখোজকৈ দুৰ্বল খোজেৰে। যোৱাবাৰ বিহুত গোপালে তাইক ৰঙা ব্লাউজটো মনে মনে দিবৰ সময়ত তাইৰ লাজত মৰি যাওঁ যেন লাগিছিল; ব্লাউজটোৰ ৰংবোৰে যেন তাইৰ দুগালত ফাকু খেলিছিল! ব্লাউজটোৱে তাইক ধুনীয়া লাগিব বুলি গোপালে কোৱা কথাষাৰ শুনি লাজতে তাই কোবাকোবিকৈ ঘৰমুৱা হৈছিল। কিমান দিন যে শিহৰিত হৈছিল তাই কথাবোৰ মনতে পাগুলি! কিছুমান কথা যে বাৰে বাৰে নিঃশব্দে ৰোমন্থন কৰি ইমান ভাল লাগে!

বিয়াৰ পিছত ৰুক্মিণীয়ে পিন্ধা সেন্দূৰখিনি যেন ৰাধিকাৰ জীৱনৰ ৰংখিনি শুহি নিয়েই উজ্জ্বল দগ্‌মগীয়া হৈছিল। ৰাধিকা এতিয়া একেবাৰে নিস্তেজ। খঙতেই নে দুখতেই, তাই সেইদিনা ৰঙা ব্লাউজটো টুকুৰা-টুকুৰকৈ কাটি পেলাইছিল, আৰু পিন্ধিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল একেবাৰে নিস্তেজ ৰংবোৰ, যিবোৰক ৰং বুলি কোৱা হয়, কিন্তু ৰং যেন নালাগে।

এইবাৰ গাঁৱৰ বৰসবাহ ভাওনাতে তাই গোপালক শেষবাৰ দেখিছিল। গাঁৱৰ বিয়া সবাহবোৰলৈ যাবলৈ ভাল লাগিছিল ৰাধিকাৰ একমাত্ৰ গোপালক দেখা পাবৰ বাবেই। পঞ্চাশৰ দেওনা গৰকিছে গোপালে; ৰাধিকাৰো যৌৱনে মেলানি মাগো মাগো। ইমান দুখ দিয়া মানুহজনক চাবলৈ সীমাহীন হাবিয়াহ কিয় ৰাধিকাৰ সেইটো তায়ো নাজানে। ঘৃণা কৰা মানুহজনক ভালপায়ো থাকিব পাৰি নেকি একে সময়তে? কিয় এতিয়াও গোপালৰ চকুত চকু পৰিলেই বুকুখনত চেঁকুৰ মেলে সহস্ৰ অশ্বই! কিয় এতিয়াও মৰম পঢ়ে ৰাধিকাই গোপালৰ দুচকুত! নে কিছুমান মানুহ আজীৱন প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা হৈ থাকি যায়! সঠিক উত্তৰ এটা বিচাৰি নাপায় ৰাধিকাই। গোপালক নিজৰ স্বামী হিচাপে নোপোৱাৰ বেদনাত জয় পৰা ৰাধিকাই বৰসবাহলৈ পিন্ধিবলৈ কাপোৰযোৰ বাছনি কৰোতে, চকুত কাজল অকণ আঁকোতে, মুখত পন্‌চ পাউডাৰ অকণমান ঘঁহোতে, মাজেৰে সেওঁতা ফালি বেণীডাল গোঁঠোঁতে গোপালৰ কথাই ভাবি থাকে। নহ'লে মূৰৰ জঁটটোও তিনি দিনলৈ ভাঙিবলৈ মন নাযায় ৰাধিকাৰ। চেলাউৰিযোৰাৰ সোঁমাজত সৰুকৈ চকলেট ৰঙৰ ফোটটো লৈ তাই সিদিনা আইনাত নিজক এবাৰ চালে। তাই ৰাধিকাক দেখিলে সন্মুখত, যি গোপালৰ কেতিয়াও নহ'ল অথচ চিৰদিন গোপালৰে হৈ ৰ'ল।

ৰাধিকাই গোপালৰ বিয়াৰ পিছত সংসাৰ নাপাতিলে আজিলৈ। হয়তো দুখবোৰ উদ্‌যাপন কৰি চিৰদিন সুখী হোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল তাই! সুখী হৈছিল জানো তাই? মানুহবোৰে ভাবিছিল বিয়া হৈ নিজৰ সংসাৰ কৰিলে এদিন গোপালক পাহৰি সুখী হ'ব পাৰিলেহেতেন তাই; কিন্তু মানুহবোৰে ভবামতে ৰাধিকাই একো নকৰিলে। গোপালৰ তাইক দেখিলে অনুশোচনা হৈছিলনে কেতিয়াবা? নাজানে কোনেও; কিছুমান কথা অনুমান কৰিব পৰাও নাযায়।

ৰূপে গুণে ৰাধিকা ৰুক্মিণীতকৈ আগবঢ়া আছিল। গাঁৱৰে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়খনৰ শিক্ষয়িত্ৰীৰ চাকৰিটো গোপালৰ দৰেই তাইৰ জীৱনৰ এটা অভিন্ন অংশ। চাকৰিটো তাই বৰ মন ঢালি কৰে। চাকৰিটোৰ কাৰণেই তাই যেন আজিও জীয়াই থকাৰ অম্লজান পাইছে, চাকৰিটোৰ কাৰণেই যেন ৰাধিকা ইমান আকৰ্ষণীয়। আৰু গোপাল? গোপালৰ বাবে মৃতপ্ৰায় হোৱা ৰাধিকাক জীয়ন দিছিল চাকৰিটোৱে। নহ'লে হয়তো কথাবোৰ আজি বেলেগ হ'লহেঁতেন। গোপাল ৰাধিকাৰ প্ৰেম, তেতিয়াও,

এতিয়াও !

তুলসীৰ তলত শুই থকা গোপালৰ কাষত বহি কান্দি আছে ৰুক্মিণী। গাঁৱৰ তিৰোতা দুগৰাকীমানে বুজনি দিবলৈ চেষ্টা কৰিছে ৰুক্মিণীক। গাঁওখনৰ আধাখিনি মানুহেই আহি গোট খাইছেহি গোপাল নয়ন মেধিৰ ঘৰত। মানুহবোৰে বুজনি দিলেও ৰুক্মিণীয়ে ৰৈ ৰৈ মাজে মাজে উচুপি উঠে।

পতিৰ বিয়োগত পত্নীবিলাকে কান্দে। ৰুক্মিণীও ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নাছিল। বাইশ বছৰ যিটো মানুহৰ লগত সংসাৰ কৰিলে, সেই মানুহটোৰ মৃত্যুত নাকান্দিবলগীয়া কোনো কাম গোপালে জীৱনকালত কৰা নাই।

ৰাধিকাৰ দুখবোৰ বহুত বেছি। হঠাৎ ততাতৈয়াকৈ হস্পিতেললৈ পুৱতি নিশা লৈ যোৱা মানুহটোৰ ওচৰলৈ ঢপলিয়াই যাবলৈ মন গৈছিল ৰাধিকাৰ। হস্পিতেলত সি ভালপোৱা কিবা এটা টিফিন বাতি এটাত নি নিজহাতে খুৱাই দিবলৈ মন গৈছিল তাইৰ। মন গৈছিল তাৰ বিষত কেঁকাই উঠিবলৈ, তাৰ নিদ্ৰাহীন ৰাতিবোৰত ওচৰতে বহি থাকিবলৈ। মন গৈছিল কোৰাৰিৰ ফাকেৰে বৈ অহা লেলাৱতিবোৰ শাৰীৰ আঁচলেৰে মচি দিবলৈ, মন গৈছিল তাৰ আঙুলিৰ ফাকেৰে নিজৰ আঙুলিবোৰ গুজি দি তাৰ উশাহবোৰ ঘূৰাই আনিবলৈ।

বহু সাহস গোটাই তাই হস্পিতেললৈ যাম বুলি পায়স ৰান্ধি আছিল। আজি বাইশটা বছৰেই হ'ল পায়স ৰান্ধিবলৈ এৰি দিয়া ৰাধিকাৰ। ৰোকা নাৰিকল এফাল, কাজু বাদাম দুটামান আৰু ইলাচি দুটা দি গৰুৰ গাখীৰেৰে বনোৱা কণ জহা চাউলৰ পায়সকণ গোপালৰ কাৰণেই বনাইছিল আগত তাই। কেইটামান মাত্ৰ চাউল দি গলি যোৱাকৈ বনাইছে পায়সকণ। সেয়া জানো কেৱল পায়স? সেয়াযে আৰু বহু কিবা কিবি। ৰুক্মিণীয়ে হয়তো বহুবাৰ পায়স ৰান্ধিছে ঘৰত, সেই পায়স খাই গোপালৰ কেতিয়াবা ৰাধিকালৈ মনত পৰিছিলনে নাই ৰাধিকাই নাজানে। ৰুক্মিণীয়ে ৰাধিকাক অন্ততঃ গোপালক পায়স এচামুচ খুৱাই দিবলৈ সন্মতি দিব বুলি ক্ষীণ আশা এটা ৰাখিছিল। এনেতে বিয়পি পৰিছিল সেই টিপিংকৈ কলিজাখন বাজি তেজবোৰ দুখতে গোটমৰা খবৰ। খবৰটো খৰকৈয়ে বিয়পিছিল।

পায়সকণ অনাদৃত হৈ পৰি ৰ'ল তাইৰ দৰেই; ৰংহীন বগা। সকলো বগা ৰঙত শান্তি থাকে নাই ৰাধিকাই নাজানে, বিষাদ কিন্তু থাকে।

এখোজ দোখোজকৈ ৰাধিকা শোৱা কোঠাটোৰ পৰা ওলাই আহিল। কোনেও সোধা নাই ক'ত যায় তাই; সুধিবলৈ সাহস নাই। গাঁৱৰ মানুহ কিছুমানে ওচৰৰে বাঁহনি খনত বাঁহ কাটিছে; খৰি দিবলৈ। ৰাধিকা গোপালহঁতৰ দীঘল পদূলিটোৰে সোমাই আহিল। মানুহবোৰে আশ্চৰ্যৰে তাইলৈ চালে। বু বু বা বা আৰম্ভ হ'ল মানুহবোৰৰ মাজত। ৰাধিকা গোপালৰ ওচৰ চাপি গ'ল; মৰমেৰে দুগালত সোঁহাতখন বুলাই দিলে। মানুহৰ জুমটোৰ পৰা ছিঃ ছিঃ বুলি বহুতে নাক কোঁচাই দিলে। আনখন হাতৰ মুঠিৰ বকুলফুল কেইপাহ গোপালৰ ঠিক বুকুৰ ওপৰতে থ'লে। গোপালৰ বুকুৰ ওপৰত থৈ দিয়া আছিল সেয়া কি? কেনেকৈ ভুল হ'ব তাইৰ, তাই যে নিজহাতে বোৱা সেই লতাফুলৰ গামোচাখন! তাৰ ভৰি দুখনত মূৰটো থৈ তাই হাওহাওকৈ কান্দিলে। হিয়া ভগা সেই কান্দোনত গলিছিল কত গোটমৰা এঙেৰুৱা দুখৰ তৰপ। ৰুক্মিণীয়ে তেতিয়া কান্দিবলৈ পাহৰিছিল, উচুপিবলৈ পাহৰিছিল। দুই এজন মানুহ খঙতে গোপাল নয়ন মেধিৰ চোতালৰ পৰা উভতিছিল। ৰাধিকাই কান্দি কান্দি কৈছিল; "তোমাৰ দেউতাক সুধিবা গোপাল; আমি এক হ'ব নোৱাৰিলো; কেৱল ঘৰৰ ওচৰৰে হোৱাৰ অপৰাধত, তেওঁ সুখীনে?"

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

[গল্প]

মেঘাচ্ছন্ন

— ৰেজিনা বেগম

বৰলীয়া নৈৰ পাৰৰ এটি জীৰ্ণ- শীৰ্ণ পঁজা। য'ত এতিয়া লাইট নজ্বলে, গোটেই ৰাতি অন্ধকাৰত ডুবি পঁজাটিয়ে বেদনা প্ৰকাশ কৰে, মানুহৰ মাত এযাৰি নাই মাথোঁ ৰৈ গৈছে বিৰহ-বেদনাৰ এক কৰুণ ক'লা অধ্যায়।

আজিৰ পৰা ত্ৰিছ বছৰ আগত ঘৰখনৰ মানুহজনে বিয়া কৰাই তাৰ যুগ্ম জীৱন আৰম্ভ কৰিছিল। ঘৈণীয়েক জনীয়ে হেজাৰ সপোন বুকুত বান্ধি নতুন ঘৰখনত তাইৰ নতুন জীৱনৰ আৰম্ভ কৰিছিল। ছোৱালীয়ে হেজাৰ সপোন বুকুত বান্ধি নিজ ঘৰখনৰ পৰা আন এখন ঘৰ আপোন কৰি ল'বলৈ আহে। কিন্তু, এই সপোন মিনাৰ পূৰ্ণ নহ'ল। গিৰীয়েক আব্দুলে মিনাক অকাৰণতে সন্দেহ কৰে, মাৰ পিত কৰে। গিৰীয়েক কানি খাই মতলীয়া হৈ থাকে। সি মাজে সময়ে কামলৈ যায়। তেতিয়াহে ঘৰলৈ ৰেচন আহে। এনেদৰে সিহঁতৰ পৰিয়ালটোৱে সপ্তাহত তিনিদিন মান লঘোন খাটে। এই লঘোন খটাটো সিহঁতৰ পৰিয়ালৰ কাৰণে উৎসৱৰ দৰে ৰীতি নীতিত পৰিণত হৈছিল। মিনাই ল'ৰা-

ছোৱালী চাৰিগৰাকীৰ ভোকত আতুৰ হৈ থকা অৱস্থা দেখি গাঁৱৰ মানুহৰ ঘৰত ধান-চাউল জাৰি আৰু অন্যান্য কিছুমান কাম কৰি ল'ৰা-ছোৱালীৰ খোৱাৰ আহাৰ আনে। কানি খোৱাত ব্যস্ত গিৰীয়েকে মানুহৰ ঘৰৰ পৰা কাম কৰি অহাৰ পিছত তাইক সন্দেহ কৰে, মাৰে। গিৰীয়েকৰ সন্দেহ ইমানে বাঢ়িলে যে, তাইক প্ৰতিদিনে গালি-গালাজ কৰে, মাৰে আৰু নিজে কানি খাই মাতাল হৈ থাকে। গিৰীয়েকে তাইক মাকৰ ঘৰলৈ যাবলৈ দিলে মিনায়ো ল'ৰা-ছোৱালীক লগত লৈ মাকৰ ঘৰলৈ গুচি গ'ল। আব্দুলে আগৰ দৰে মাজে-সময়ে কামলৈ যায় ৰেচন আনে। এদিন কামলৈ যায়, সাত দিন নায়ায় বহি খায়। সি এতিয়া অকলে, তাৰ সপ্তাহৰ ৰেচনৰ যোগাৰ হৈ যায়। ঘৈণীয়েক আৰু ল'ৰা-ছোৱালী থাকিলেহে এদিনৰ কামৰ পইচাৰে সপ্তাহৰ ৰেচনৰ যোগাৰ নহ'লহেঁতেন। এতিয়া সি বিন্দাচ্! ইচ্ছা গ'লে ৰান্ধিছে, খাইছে, কামত গৈছে, কানি খাইছে। এনে কৰোতে দিন বাগৰি বছৰ গৈ সৰু ল'ৰা ছোৱালী ডাঙৰ হ'ল। ছোৱালী কেইজনীক আব্দুলে তাৰ নিজৰ ঘৰলৈ আহিবলৈ অনুৰোধ কৰিলে কিন্তু ঘৈণীয়েকে নাহে।

ল'ৰা-ছোৱালী চাৰিওগৰাকী বাপেকৰ ঘৰলৈ আহিল। ডাঙৰ ছোৱালী ৰেণুই মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা নাই সেয়ে তাই পৰীক্ষা দিবৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলাইছে। বাপেক আব্দুলে কয় পঢ়ি কি কৰিবি। পঢ়িলে কি হ'ব বেছিকৈ পঢ়ি ৰাস্তাৰ কাগজ বুটলিব লাগিব। মদন পগলা হ'বি। সৰু ছোৱালীজনী নৱম শ্ৰেণীত পঢ়ে, তাইকো তেনেদৰে কয়। ল'ৰা দুজন ডাঙৰ, ছোৱালী দুজনী সৰু আছিল। ছোৱালী দুজনীৰ বিয়া হ'ল। বিয়া মানে স্ফূৰ্তি, উল্লাসৰ ডাঙৰ বিয়া নহয়। দৰাঘৰৰ মানুহ আনৰ ঘৰলৈ আহি ছোৱালীক নিকাহ কৰি লৈ গৈছে। দৰাঘৰৰ মানুহ চাব আহে, কাষৰ ঘৰৰ মানুহৰ ঘৰতহে আহি চাই গৈছিল। খোৱা লোৱাৰ যোগাৰ ডাঙৰ ককায়েক মণ্টুই দিছিল। সি গুৱাহাটীত গাড়ী চলায়। বাপেক আব্দুলে, তাৰ ঘৰত মানুহ যোৱাটো নিবিচাৰে। একমাত্ৰ ভাঙুৰি কেইটাৰ বাহিৰে। সৰু ল'ৰা চাহিলে বাপেকৰ এইবোৰ উৎপাত দেখি সহ্য কৰিব নোৱাৰি সি ঘৰৰ পৰা ওলাই গৈ গুৱাহাটীত ক'ৰবাত থাকি কাম কৰিব ল'লে। ডাঙৰ ল'ৰা মণ্টুই গুৱাহাটীত থাকোতে বঙালী ছোৱালী এজনীক বিয়া কৰায়। সিহঁতৰ এটি ল'ৰা সন্তান আছে। সি তাৰ কইনাজনী আৰু ল'ৰাটোক লৈ গাঁৱৰ ঘৰলৈ আহিল। বোৱাৰীয়েক জোৎস্নাই ঘৰটো চাফ্-চিকুণ কৰি মানুহ থকা ঘৰৰ নিচিনা কৰি তুলিলে। ডাঙৰ পুতেক মণ্টুৱে কানি খাইছিল কিন্তু সি ঘৰত অহাৰ পৰা বাপেকৰ সৈতে লগ-লাগি কানি বেছিকৈ খাবলৈ ধৰিলে। কানি খাই মূৰত ধৰিলে বাপেকে আগতে অকলে তাণ্ডৱখন কৰিছিল এতিয়া বাপেক-পুতেকে মিলি তাণ্ডৱখন দুয়োৱে কৰে। বোৱাৰীয়েকে ৰন্ধা-ভাত ৰন্ধাই থাকি যায় খাবলৈ নাপায়। তাইৰ সন্তানটোৰো পঢ়া-শুনা নহয়। সেয়ে তাইৰ সন্তানটি তাইৰ মাকৰ ঘৰত অৰ্থাৎ নানীয়েকৰ তত্ত্বৱধানত থৈ আহিল। আকৌ সেই আগৰ অধ্যায়। গিৰীয়েক মণ্টু ভাংত ডুবি থাকে। তাই গাঁৱৰ ঘৰত কাম কৰি খোৱা-বস্তুৰ যোগাৰ আনে। শহুৰেকে ঘৈণীয়েকক যেনেদৰে সন্দেহ কৰিছিল, বোৱাৰীয়েককো সন্দেহ কৰে, বেয়া-গালি গালাজ পাৰে, ৰান্ধিব নিদিয়ে সেয়ে মনৰ অশান্তিত তায়ো মাকৰ ঘৰলৈ গ'ল। বাপেক পুতেকে একেলগে ভাং খাই ৰাতি হলে কাজিয়া কৰে। পুতেকেও ভাং খাই মতলীয়া হৈ তাৰ ঘৈণীয়েকৰ মাকৰ ঘৰতে গ'লনে ক'ত গ'ল কোনেও নাজানে।

এতিয়া ঘৰখনত আকৌ আব্দুল অকলে থাকে। ভাং খোৱাত মচগুল। কেতিয়াবা ৰাতি অকলে অকলে চিঞৰ-বাখৰ কৰি থাকে। তিনি দিন-মান হ'ল গাৱৰ মানুহে আব্দুলক ৰাস্তাই ৰাস্তাই ঘূৰি ফুৰা দেখা নাই। গৰমৰ দিন বেয়া দুৰ্গন্ধ ওলাইছে। বৰলীয়া নৈখনত মৰা গৰু বজি আছে বুলি আঁতৰাব গৈছে। তেনেতে সিহঁতে ভেনা মাখিৰ শব্দ বৰলীয়া নৈৰ পাৰৰ পঁজা ঘৰটিত শুনি সিহঁতে গৈ দেখিলে আঠুৱাখন বিচনাত টনা আছে। আঠুৱাখনত ফুটা আছে তাৰে ভিতৰত ভেনা মাখিৰ 'ভুন ভুননি''। মুন্না আৰু পুতেকে এডাল দীঘল লাঠিৰে আঠুৱাখন দাঙি চালে যে, সেয়া ভাঙৰি আব্দুল যি মৰি পচি দুৰ্গন্ধ ওলাইছে।

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

ঐতিহ্যমণ্ডিত বাসুদেৱ দেৱালয়

— দৃষ্টি দত্ত

নলবাৰী চহৰৰ পশ্চিম প্ৰান্তত অৱস্থিত বালিকৰীয়া এখন ঐতিহ্যমণ্ডিত বৃহত্তৰ গাঁও। এই গাঁওতে বাসুদেৱ দেৱালয় অৱস্থিত। এই দেৱালয় নলবাৰীৰ বাবেই নহয়, অসমৰো এখন ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ দেৱালয়। লোকমত অনুসৰি, প্ৰায় ২৬৪ বছৰ আগতে ১৭৪০ খ্ৰীঃত বালিকৰীয়া গাঁৰৰ কাজিপাৰা নিবাসী প্ৰয়াত গদা কাজিক এদিন এটা সপোনত এজন দিব্য পুৰুষে কৈছিল, "মই বাসুদেৱ। মোক উদ্ধাৰ কৰা। মই জয়মংগলা গাঁৰৰ বৰদবা বিলত আছোঁ।" সাৰ পাই উঠি গদা কাজি আচৰিত হ'ল। কথাটোৰ সত্যাসত্য প্ৰমাণ চোৱাৰ বাবে গা-পা ধুই লগৰীয়াৰ লগত জয়মংগলাৰ সেই বিলখনলৈ গ'ল, কিন্তু তেওঁ দেখিলে যে সেই বিলখনত মাছমৰীয়াসকলে মাছধৰা জাল এখন পানীৰ পৰা অশেষ কষ্ট কৰিও উঠাব পৰা নাছিল। গদা কাজিয়ে সকলো বুজি পালে আৰু প্ৰভুক স্মৰি জালত হাত দিয়াত অতি সহজে শিল দুছটা জালখনত উঠি আহিল। তথাপি, সপোনক বিশ্বাস কৰি তেওঁ ভক্তিভাৱে শিৰত তুলি স্ব-গৃহলৈ লৈ আহিল আৰু ভঁড়ালঘৰত থৈ দিলে।

পুনৰ এদিন চিলমিল টোপনিতে গদাকাজিয়ে দৈৱ বানী শুনিবলৈ পালে যে-"মোক ভঁড়ালত আলৈ-আথানি কৰি থৈছে। মোক ইয়াৰ পৰা উলিয়াই নি বালিকৰীয়াৰ পশ্চিম প্ৰান্তত ফুল ৰি জানৰ কাষত এটি মন্দিৰ সজাই প্ৰতিষ্ঠা কৰা। তাৰে ওচৰত থকা পুৰোঁহিতসকলে মোৰ পূজা-পাঠ কৰিব। আৰু সেই মতে উক্ত স্থানত মহা প্ৰভুক স্থাপন কৰে।

মূৰ্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ কিছুদিন পিছত প্ৰভুৰ মাহাত্ম্যৰ কথা জানিব পাৰি আহোম স্বৰ্গদেউ ৰাজেশ্বৰ সিংহই হাতী, ঘোঁৰা, সৈন্য-সামন্ত লৈ মূৰ্তিটো উঠাই নিবলৈ আহি বিমুখ হৈ মন্দিৰৰ মাহাত্ম্য বুজিব পাৰি বাসুদেৱ দেৱালয়ৰ নামত ৬০ বিঘা ভূমি দান কৰাৰ লগতে মন্দিৰৰ নামত ৰাজেন্দ্ৰ সিংহৰ স্বাক্ষৰিত তাম্ৰফলি প্ৰদান কৰে। আহোম ৰজা শিৱ সিংহই ১৬৮১ শকত দেৱালয়খনলৈ মাটি-সম্পত্তি দান দি উন্নতি সাধন কৰাৰ লগতে পূজা অৰ্চনাৰ সু-ব্যৱস্থা কৰি দিছিল।

তেতিয়াৰ পৰা প্ৰতি বছৰে মাঘমাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিৰ পৰা বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে শ্ৰীশ্ৰী বাসুদেৱ দেৱালয়ৰ বাৰ্ষিক সভাৰ আয়োজন কৰি আহিছে। বাৰ্ষিক সভাৰ আৰম্ভণি দিনা (পূৰ্ণিমা তিথিৰ দিনা) মহাপ্ৰভুৰ বিগ্ৰহ লৈ ভক্তপ্ৰাণ ৰাইজৰ শোভাযাত্ৰা, সভাৰ উদ্বোধন, বাসুদেৱ দেৱালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক পুন্যাত্মা গদা কাজিৰ স্মৃতি সৌধত ভক্তি অৰ্ঘ্য নিবেদন, আকাশ বতাহ কঁপাই তোলা আতচ্‌বাজী প্ৰজ্বলেনেৰে সভাৰ কাৰ্য্যসূচীৰ আৰম্ভ কৰা হয়। ভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা অসংখ্য ভক্তৰ এই সভালৈ প্ৰতিবছৰে সমাগম হয়।

ফাগুন মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত এই মন্দিৰত শ্ৰী কৃষ্ণৰ দৌলযাত্ৰা, জন্মাষ্টমী, শিৱৰাত্ৰি অতি ধুম-ধামেৰে পালন কৰা হয়।

শ্ৰীশ্ৰী বাসুদেৱ দেৱালয়ৰ অন্তৰ্ভাগৰ প্ৰতিষ্ঠিত আছে মহাপ্ৰভু বাসুদেৱৰ এক প্ৰস্তৰ মূৰ্তি লগতে আন এক পিতলৰ মূৰ্তি। ইয়াৰ বাহিৰে মন্দিৰৰ ভিতৰৰ বাসুদেৱৰ প্ৰস্তৰ মূৰ্তিত লক্ষ্মী, সৰস্বতীৰ প্ৰতিচ্ছৱি খোদিত থকাৰ লগতে ওচৰতে আছে অসংখ্য শালগ্ৰাম মহাপ্ৰভুৰ শিলৰ মূৰ্তি। নিতৌ দিবা-গধূলি মন্দিৰত চাকি-বন্তি, শংখ,ডবাৰে মহাপ্ৰভুক আৰতি দিয়া হয়।

সামাজিক পৰিৱৰ্তন আৰু সময়ৰ তাগিদাত বস্তুনিষ্ঠ উপাদানৰ সমাগম ঘটিলেও মহাপ্ৰভুৰ সভাত ভগৱৎ চিন্তাৰ বিচ্যুতি ঘটা নাই। সমাজত শান্তি-সম্প্ৰীতিৰ যুগ যুগ ধৰি মহাপ্ৰভু বাসুদেৱৰ পূজা অৰ্চনা চলি থাকিব।

এতিয়াও বাসুদেৱ দেৱালয়ৰ প্ৰসংগত বহুতো কৰিবলগীয়া আছে। ভৱিষ্যতে হয়তো অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ ঠাইৰ দৰে শ্ৰীশ্ৰী বাসুদেৱ দেৱালয়ো এদিন পৰ্য্যটনৰ ঠাই হৈ পৰিব।

"মনবানী ও কৰ্মৰ দ্বাৰা,
কাৰোবাক কষ্ট নিদিবা"— শ্ৰীকৃষ্ণ

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

শিক্ষা বনাম আধুনিকতা

—নিকিতা গায়ন

আমি সকলো একো একোজন সোণালী পথৰ যাত্ৰী। সফলতাই গঢ় দিয়ে আমাৰ জীৱন। প্ৰত্যেকজন প্ৰাণ, বিবেক, এই তিনিওবিধ বিশাল মৰুৰ বোৱঁতী নদী। এই বোৱঁতী নদীয়ে সকলো বাধা নেওচি কেৱল আগুৱাই নিব খোজে জীৱন মৰুৰ মাজেৰে। বৰ্তমানক নেওচি ভৱিষ্যৎ উজ্বলাই তোলে এই জীৱন মৰুৰ অলকানন্দাই। পিছে অলকানন্দাৰ প্ৰকৃত লক্ষ্য কি?

জীৱনৰ সীমাবিহীন পথ তোলপাৰ লগায় এই প্ৰশ্নই! কোনোৱে এই প্ৰশ্ন উত্তৰ বিচাৰি পাই কিন্তু কোনোৱে হয়তো নাপায়। নিজৰ সঠিক লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ প্ৰথম শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু শিক্ষা মানেনো কি? বিবেকানন্দই কৈছিল, "যি শিক্ষাই আমাৰ পৰিৱৰ্তিত সামাজিক পৰিস্থিতিত নিজকে খাপ খুৱাই জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলৈ যোগ্য কৰি তোলে সিয়েই প্ৰকৃত শিক্ষা।" সঁচা কথা, সমাজ পৰিৱৰ্তনশীল। এই পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰধান শক্তিয়েই হৈছে অৰ্থনীতি। অৰ্থাৎ অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে সমাজ ব্যৱস্থাৰ অনুকূলে আমাৰ সকলোকে আগুৱাই লৈ যায় উন্নত সমাজ ক্ষেত্ৰৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ পথত।

"আমি সময় কেতিয়াও অপচয় নকৰোঁ।" সময়ৰ মুল বুজি পোৱা জনেহে সপোনক দিঠক কৰি তুলিব পাৰে। এজন ব্যক্তি একে সময়তে সকলো হ'ব নোৱাৰে। তেও যি হ'ব সেইটো নিৰ্ভৰ কৰে তেওঁৰ মনোগত চিন্তাৰ ওপৰত। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত আধুনিকতাই যুৱক-যুৱতীৰ ওপৰত এনে এক মনোভাৱে খেলা পাতিছে, যি মনোভাৱৰ পৰিণতি অতিকৈ ভয়াৱহ।

পল অনুপল কৰি সময় গৈছে উৰি
পাখি লগা কাঁড়ৰ নিচিনা অবিৰাম..।

সঁচা, সময় কাৰো বাবে নৰয়। জীৱনত সফলতা অৰ্জন কৰিবলৈ হ'লে, সদায় সময়ৰ লগত আগবাঢ়িব যাব লাগিব। এষাৰ কথা আছে- "যত্ন কৰিলে ৰত্ন পায়।" সময়ৰ লগতে আগবাঢ়িবলৈ সদায় শ্ৰম কৰিব লাগিব। সফলতাৰ শীৰ্ষত এলেহুৱাই স্থান নাপায়। আৰামপ্ৰিয় মানুহে কেতিয়াও নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব নোৱাৰে। এই সকলোবোৰ কথা আমি প্ৰত্যেকেই জানো। কিন্তু সকলো জানিও আমি সঠিককৈ ক'ব পাৰিমনে যে— "আমি সময় কেতিয়াও অপচয় নকৰোঁ।" সময়ৰ মোল বুজি পোৱাজনেহে সপোনক দিঠক কৰি তুলিব পাৰে। এজন ব্যক্তি একে সময়তে সকলো হ'ব নোৱাৰে। তেও যি হ'ব সেইটো নিৰ্ভৰ কৰে তেওঁৰ মনোগত চিন্তাৰ ওপৰত। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত আধুনিকতাই যুৱক-যুৱতীৰ ওপৰত এনে এক মনোভাৱে খেলা পাতিছে, যি মনোভাৱৰ পৰিণতি অতিকৈ ভয়াৱহ। বৰ্তমান আধুনিকতাই

বাৰুকৈয় প্ৰভাৱ পেলাইছে যুৱ প্ৰজন্মৰ ওপৰত। মনোবিজ্ঞানীসকলৰ মতে, ১২-১৮ বছৰৰ সকলো কিশোৰ কিশোৰীৰে দৈহিক পৰিৱৰ্তনৰ লগতে মনৰো পৰিৱৰ্তন হয়। এই সময়ছোৱাত তেওঁলোকৰ মনত এনে এক মনোভাৱে মেলা পাতে যে, তেওঁলোকৰ নকৰিবলগীয়া কাম কৰিবলৈ মন যায়, নাখাবলগীয়া বস্তু খাবলৈ মন যায়, নক'বলগীয়া কথা ক'বলৈ মন যায়।

আমাৰ সমাজত বিভিন্ন জাতি-জনজাতি, ভাষা, সংস্কৃতিৰে ঠাহ খাই আছে। ইয়াৰ উপৰিও পশ্চিমীয়া ভাষা সংস্কৃতি আমাৰ সমাজত লেখত ল'বলগীয়া। পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱত আমাৰ দেশ তীব্ৰ গতিত উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়িছে যদিও কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত বিপথে গমন কৰা দেখা পোৱা গৈছে। আজিৰ এই প্ৰতিযোগিতামূলক পৃথিৱীত টকা-পইচা, সা-সম্পত্তি, লাহ-বিলাহ আদি সৰহ পৰিমাণে বৃদ্ধি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। ধন, টকা-পইচা, লাহ-বিলাহ এইবিলাকে বাৰুকৈ গ্ৰাস কৰি তুলিছে নৱ প্ৰজন্ম তথা স্কুলীয়া ছাত্ৰ- ছাত্ৰীৰ ওপৰত।

বৰ্তমান সময়ত ছাত্ৰ বা ছাত্ৰী নিকা চৰিত্ৰটি কিদৰে কলুষিত হ'ব বাৰু? এই পৰিস্থিতিৰ প্ৰকৃত দায়ী কোন? হয়, এই পৰিস্থিতিৰ প্ৰকৃত দায়ী 'সংগ'। সংগ এক মধুৰ শব্দ। যিটো শব্দত লুকাই আছে অফুৰন্ত প্ৰেম, বিশ্বাস, আনন্দ। সংগ দুই প্ৰকাৰ - ' সৎ সংগ' আৰু 'অসৎ সংগ'। এযাৰ কথা আছে 'সৎ সংগত থাকে যি নানা কথা শিকে সি''। সৎ সংগত থাকিলে জীৱনত ই যোগাত্মক প্ৰভাৱ পেলাব আৰু বহুক্ষেত্ৰত উপকৃত কৰিব। তদুপৰি সৎ সংগত থাকিলে কোনো ধৰণৰ বিপদত পৰাৰ আশংকা নাথাকে আৰু সদায় সমাজত সন্মান আৰু প্ৰশংসা বুটলিবলৈ সক্ষম হয়। সৎ লোকৰ সন্মুখত অসৎ লোকে বেয়া কথা ক'বলৈ বা বেয়া বস্তু খাবলৈও কুণ্ঠাবোধ কৰে। তাৰ বিপৰীতে, আজিকালি সততে দেখা পোৱা গৈছে অসৎ সংগৰ ত্ৰাসলীলা। আজিকালি ল'ৰা ছোৱালীৰ চৰিত্ৰত দেখা পোৱা যি কু-চৰিত্ৰৰ প্ৰধান উৎস হৈছে অসৎ সংগ। অসৎ সংগত পৰি সৎ সংগৰ যুৱক যুৱতীৰ চৰিত্ৰও কু-চৰিত্ৰলৈ ৰূপান্তৰ হ'ব পাৰে।

গতিকে আধুনিকতাৰ কবলত পৰি জাহ যোৱা চহা অসমীয়াৰ কোমল মন আৰু তেওঁলোকৰ সন্তানসকলক সজাগ কৰি তুলিব লাগিব যে কু-চৰিত্ৰৰ কবলৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ তেওঁলোকক অন্ততঃ ভাবিবলৈ বাধ্য কৰাই তুলিব লাগিব যে ভৱিষ্যতৰ বিশাল তথা সীমাবিহীন মৰুময়ৰ কথা আৰু এই মৰুময়ৰ মাজেৰে আমি বৈ যাব লাগিব বোৱঁতী নদী অলকানন্দা হৈ।

" নাবিৰতো দুশ্চৰিতান্নাশান্তো নাসমাহিতঃ।
নাশান্তমানসো কপি প্ৰজ্ঞানৈমা প্লুয়াৎ।।"

অৰ্থাৎ যি ব্যক্তি দুৰাচাৰৰ পৰা বিৰত হোৱা নাই, যাৰ মন শান্ত হোৱা নাই, যাৰ চিত্ত স্থিৰ নহয়, বিক্ষিপ্ত নাইবা যাৰ মনলৈ একোতে সুখ নাহে সেইবোৰে বৃক্ষজ্ঞান লাভ কৰি আত্মাক পাব নোৱাৰে। একমাত্ৰ প্ৰজ্ঞানৰ দ্বাৰাহে আত্মাক পায়। সেইবাবে আমি সকলোৱে দুৰাচাৰৰ পৰা আঁতৰি থাকিব লাগে আৰু মনৰ পৰা দুশ্চিন্তাবোৰ চিৰদিনৰ বাবে মচি পেলাব লাগে।

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

HMPV Virus

নিতু দেৱী

মানৱ মেটাপনিউম' ভাইৰাছ (HMPV) হৈছে এটা আপেক্ষিক নতুনকৈ বৰ্ণনা কৰা ভাইৰাছ। ২০০১ চনত ইয়াক প্ৰথমবাৰৰ বাবে পৃথক কৰা হৈছিল আৰু বৰ্তমান ইয়াক আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য আৰু সাধাৰণ মানৱ ভাইৰাছজনিত সংক্ৰমণৰ ভিতৰত অন্যতম যেন লাগে। পূৰ্বদৃষ্টিসম্পন্ন চেৰ'লজিকেল অধ্যয়নে ৫০ বছৰতকৈও অধিক পূৰ্বে মানুহৰ এইচ এম পি ভি (HMPV) এণ্টিব'ডিৰ উপস্থিতি প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। যদিও শিশুৰ শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত সংক্ৰমনৰ কাৰণ হিচাপে এই ভাইৰাছটো প্ৰধানকৈ জনা গৈছিল, তথাপিও প্ৰাপ্তবয়স্কৰ ক্ষেত্ৰতো HMPV শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত সংক্ৰমণৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ। প্ৰায় সকলো শিশু পাঁচ বছৰৰ বয়সৰ তলত HMPV ৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হয়, গোটেই জীৱন বাৰে বাৰে হোৱা সংক্ৰমণে ক্ষণস্থায়ী প্ৰতিৰোধ ক্ষমতাক সূচায়। HMPV ৰ সংক্ৰমণ সাধাৰণতে মৃদু আৰু আত্মসীমিত হয়, কিন্তু দুৰ্বল, বৃদ্ধ আৰু ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা হ্ৰাস পোৱা ৰোগীসকলৰ ক্ষেত্ৰত Clinical Course টো জটিল হ'ব পাৰে। যিহেতু Virus বিধ Culture কৰাটো তুলনামূলক ভাৱে কঠিন, গতিকে নিৰ্ধাৰণ কৰাটো বেছিভাগেই Nucleic Acid Amplification পৰীক্ষাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৰা হয়, যেনে Reverse Transcriptase Polymerase Chain Reaction। আজিলৈকে ইয়াৰ কোনো Vaccine উপলব্ধ নহয় আৰু চিকিৎসাই সহায় নকৰে। কিন্তু চলি থকা গৱেষণাই উৎসাহজনক ফলাফল দেখুৱাইছে। এই গৱেষণাৰ পত্ৰৰ লক্ষ্য হৈছে প্ৰাপ্তবয়স্কৰ HMPV সংক্ৰমণ সম্পৰ্কীয় বৰ্তমানৰ সাহিত্যসমুহ পৰ্য্যালোচনা কৰা আৰু চিকিৎসা আৰু টীকাকৰণৰ ক্ষেত্ৰত শেহতীয়া বিকাশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

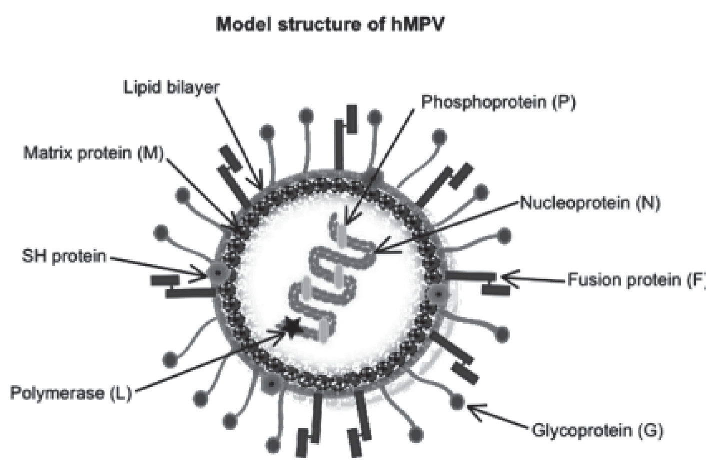

বিশ্বজুৰি সকলো বয়সৰ লোকে অনুভৱ কৰা আটাইতকৈ সাধাৰণ ৰোগটো হ'ল তীব্ৰ শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত সংক্ৰমণ (RTI)। ই বিশ্বজুৰি মৃত্যুৰ হাৰ আৰু ৰোগজনিত ৰোগৰ এক প্ৰধান কাৰণ। RTI ৰ এটা বৃহৎ অংশৰ বাবে Virus দায়ী। Virusৰ কাৰকৰ সংক্ৰমণৰ এটা উল্লেখযোগ্য অংশ মানৱ মেটাপনিউম' ভাইৰাছ (HMPV) বুলি ক'ব পাৰি।

২০০১ চনত নেডাৰলেণ্ডত প্ৰথমবাৰৰ বাবে HMPV চিনাক্ত কৰা হৈছিল যদিও HMPV ৰ বিৰুদ্ধে Antibody Serological অধ্যয়নে ইংগিত দিয়ে যে Virus টো নতুন নহয় আৰু মানুহৰ মাজত কমেও ৫০ বছৰ ধৰি চলাচল কৰি আছে।

Paramyxo Viridae পৰিয়ালৰ ভিতৰত নিউমোভিনেৰ উপপৰিয়ালত Metapneumovirus প্ৰজাতিৰ প্ৰথম মানৰ সদস্য হিচাপে HMPV ক শ্ৰেণীভুক্ত কৰা হৈছে। ই এটা আৱৰণযুক্ত ঋণাত্মক-চেন্স একক জলীয়া RNA Virus। RNA Genome ত ৯ টা ভিন্ন প্ৰ'টিনৰ বাবে ৮ টা Gene Codingত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। HMPV এভিয়ান নিউমোভাইৰাছ (AMPV) ৰ সৈতে জিন ক্ৰমত একে, যিটো মেটাপনিউমোভাইৰাছ প্ৰজাতিৰ অন্তৰ্গতও।

পালমোনাৰী ৰোগ আৰু ক্ৰ'নিক অবষ্ট্ৰাক্টিভ পালমোনাৰী ডিজিজ COPD ৰোগীৰ ক্ষেত্ৰত HMPV ৰ সৈতে গুৰুতৰ সংক্ৰমণৰ সম্পৰ্ক আছে। এন্দুৰৰ ওপৰত BALB/C ত কৰা অধ্যয়নত সংক্ৰমণৰ পিছত বায়ুপথৰ বাধা আৰু অতিপ্ৰতিক্ৰিয়াশীলতা দেখা যায়। প্ৰথম অৱস্থাত হাঁওফাওঁত HMPV ৰ সংক্ৰমণৰ বৈশিষ্ট্য হৈছে তৃতীয় দিনত আৰম্ভ হোৱা এলভিঅ'লাইটিছৰ সৈতে অন্তৰ্স্থলীৰ প্ৰদাহ আৰু পঞ্চম দিনত ই শিখৰত উপনীত হয় আৰু পিছত তাৰ প্ৰদাহ হ্ৰাস পায়। কিন্তু ২-৩ সপ্তাহৰ পিছত অধিক বিশিষ্ট পেৰিব্ৰংকচিঅ'লাৰ আৰু পেৰিভাস্কুলাৰ অনুপ্ৰৱেশত ইয়াৰ বিকাশ ঘটে।

দূষিত নিঃসৰণৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষ বা ঘনিষ্ঠ সংস্পৰ্শৰ দ্বাৰা HMPV প্ৰেৰণ কৰা হয় বুলি ভবা হয়, য'ত লেলাউটি, টোপাল বা বৃহৎ কণিকাৰ এৰ'ছল জড়িত হ'ব পাৰে। লক্ষণসমূহ আৰম্ভ হোৱাৰ পাঁচদিনৰ পৰা দুসপ্তাহৰ পিছত HMPV, RNA নিঃসৰণত পোৱা যায়। কিন্তু সংক্ৰমণতাৰ পৰিসৰ অজ্ঞাত কাৰণ সংক্ৰমণৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা ৰোগীৰ শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত নমুনাত HMPV আৰু RNA ধৰা পেলোৱাৰ ফলত জীৱনমুখী সংক্ৰামক Virus ৰ কণিকাৰ ইংগিত পোৱা নাযায়। সাধাৰণতে HMPV সংক্ৰমণ কেৱল Clinical ভিত্তিত আন শ্বাস-প্ৰশ্বাসজনিত ভাইৰাছৰ পৰা পৃথক কৰিব নোৱাৰি। HMPV সংক্ৰমণ থকা প্ৰাপ্তবয়স্ক ৰোগীৰ লক্ষণবিহীন হ'ব পাৰে বা মৃদু উচ্চ RTI লক্ষণৰ পৰা আৰম্ভ কৰি গুৰুতৰ নিউমোনিয়ালৈকে লক্ষণ দেখা দিব পাৰে। বেছিভাগ ৰোগীৰে কাহ, নাক বন্ধ হোৱা আৰু শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰে। কাঁহ, চৰ্দি, ডিঙিৰ বিষ, জ্বৰ, নিউমোনিয়া, ব্ৰংকাইটিছ আদি লক্ষ্যণসমূহো দেখা দিব পাৰে। দুৰ্বল বৃদ্ধ ৰোগীৰ ক্ষেত্ৰত পালমোনাৰী বা হৃদযন্ত্ৰৰ ৰোগ থকা ৰোগী আৰু ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা হ্ৰাস পোৱা ৰোগীসকলৰ সংক্ৰমণৰ ফলত সংক্ৰমণ হ'ব পাৰে।

নিউক্লিক এচিড Amplification Test, Culture, Antigen ধৰা পেলোৱা আৰু Serological পৰীক্ষা আদি কেইবাটাও কৌশলৰ দ্বাৰা HMPV সংক্ৰমণৰ নিদান দিব পাৰি।

ভাইৰাছৰ উৎপাদন তুলনামূলকভাৱে কঠিন, কাৰণ HMPV লাহে লাহে বৃদ্ধি পায় আৰু ইয়াৰ মৃদু Cytopathic প্ৰভাৱ পৰে। NAAT ৰ দ্বাৰা ভাইৰাছৰ RNA ধৰা পেলোৱা যেনে Reverse Transcriptase- PCR পৰীক্ষা হৈছে HMPV সংক্ৰমণ নিৰ্ণয়ৰ বাবে আটাইতকৈ স্পৰ্শকাতৰ পদ্ধতি।

HMPV Antigen ধৰা পেলোৱাৰ পদ্ধতি, যেনে এনজাইম ইমিউন'-এছেই (ই আই এ) আৰু এনজাইম-লিংকড ইমিউনোছৰবেণ্ট এছেই (ELISA)আদি সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ কৰা নহয়। কোনো বাণিজ্যিক ইমিউন'ক্ৰট'গ্ৰাফিক পৰীক্ষা উপলব্ধ নহয়। ডাইৰেক্ট ইমিউন'ফ্লৰেচেণ্ট Antibody (IFA) পৰীক্ষা যিটো দ্ৰুত পৰীক্ষা য'ত প্ৰত্যক্ষ ৰোগীৰ সামগ্ৰীত নিৰ্দিষ্ট Virusৰ Antigen ধৰা পেলাবলৈ লেবেলযুক্ত Antibody ব্যৱহাৰ কৰা হয়। দুঘণ্টাৰ পিছত পৰীক্ষাৰ ফলাফল জানিব পৰা যায়। কিন্তু IFAৰ সংবেদনশীলতা RTPCRৰ তুলনাত কম। Serological Test ৰ দ্বাৰা Virus ৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা ধৰা পেলোৱাটো কেৱল Epidemiologic অধ্যয়নৰ বাবেহে।

আজিলৈকে HMPV সংক্ৰমণৰ চিকিৎসা মূলতঃ সহায়ক কেইবাটাও চিকিৎসা ব্যৱস্থাৰ তদন্ত কৰা হৈছে। এই চিকিৎসা বিকল্পসমূহৰ অধিকাংশই ফিউজন ইনহিবিটাৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আৰু RNA ৰ হস্তক্ষেপৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি উদ্ভাৱনীমূলক পদ্ধতি যেনে ইন ভিট্ৰ' আৰু পশু অধ্যয়নত ফলপ্ৰসূ যেন লাগিছিল।

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

বাস্তৱ

জীৱনৰ উচ্চাসত
অশান্তিৰ শেতেলী
ভেদি সময়ৰ নিদাৰুণ খোঁচত
ৰৌদ্ৰোজ্জল এটি পুৱাৰ দৰেই হৈ পৰক
সেউজীয়া সময়বোৰ...
কিয়নো অবিশ্বাসী ধৰাত
বতাহেও চকুলো টোকে...

অভিমানী চহৰত শব্দই চিঞৰি উঠে...
ব্যস্ত চহৰত হৃদয়ৰ গানবোৰ...
খেলিমেলি হৈ মুহূৰ্ততে চিৎকাৰ
কৰি কোমল হৃদয়খনৰ
কান্দোনক স্তব্ধ কৰি দিয়ে
সেই অস্থিৰ সময়বোৰ...
আবেগৰ বিলীনতাত নিৰ্জনতাই
ঢাকি ৰাখে সময়বোৰ...
শান্তনা হৈ পৰে মাথোঁ
উদ্‌যাপিত স্মৃতিৰ গান...
প্ৰশ্ন সুধিলে অবান্তৰ উত্তৰত
দিব পৰাকৈ সময়ে লিখি ৰাখে
শৃংখলিতভাৱে সকলোবোৰ...

সেই সময় এক মৌন মাৰণাস্ত্ৰ হৈ পৰে
য'ত নষ্টালজিয়াৰ মৃদু স্পন্দৰ পৰশত
শিয়ৰি উঠে প্ৰাণ...
জাগি উঠে হৃদয়ৰ কোঁহে কোঁহে
বিষাদ ক'লা স্মৃতিৰ শিহৰণ...
তথাপি জীৱনৰ প্ৰতিটো
ক্ষণ মধুৰতম...
তেতিয়াই...
পূৰ্ণ কুসুমিত জোনাকৰ মায়াত
পূৰ্ণিমাৰ নিৰিবিলি জোনাক নিশাৰ
উদ্ভাষিত কিৰণে বিলায়
এমুঠিমান ৰূপালীম পোহৰ...
যি পোহৰে হেঁপাহবোৰ সামৰি
জাগি উঠে জোনাক ভৰা কলিজাত
তমসাৰ নাচোন...
তেতিয়াই...
মুঠি মুঠি শেৱালীৰ সুবাস সিঁচি
সুগন্ধিৰ ৰাগিত মাতাল হৃদয়
এৰাবাটে নাজানে পথিকৰ দক্ষতা
সেইবাবে কবলৈ মন যায় হীৰুদাই কোৱাৰ নিচিনাকৈ...
'বকুল ফুলৰ দৰে,
জোনাকৰ পক্ষী উৰে এন্ধাৰে এন্ধাৰে...
মনৰ নিজানত অকলে অকলে...

শিখা ৰাণী দাস
বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষ

অনুভৱ

প্ৰতিটো দিন, প্ৰতিটো মুহূৰ্তত
এজাক প্ৰশ্ন আহি ভিৰ কৰে
মোৰ হৃদয়ত, সকলো বিচলিত কৰি
পেলাই অকাল ধুমুহাৰ দৰে।
সেই ভঙা হৃদয়ৰ গৰাকীৰ
একমাত্ৰ বিবেক, মন,
হৃদয় বা সহানুভূতিয়ে কি উত্তৰ দিব
এয়া একান্তই হৃদয়ৰ গোপন কথা।
কিন্তু অশান্ত অনুভূতিৰ ঢৌত
স্মৃতি যেতিয়া ভূমিকম্পৰ দৰে হয়
তেতিয়াই হৃদয়ত সৃষ্টি হয় কম্পনৰ,
তেতিয়াই হৃদয়ে চিঞৰে, হেৰুৱাই
উদ্বিগ্ন জীৱন, নোৱাৰে মিলাব
ভুলৰ সঠিক হিচাপ।

ভনিমা কলিতা
বি. এড দ্বিতীয় বৰ্ষ

জীৱন

আন্ধাৰৰ বিলাপ, কিছুমান নিখুঁত ভাঁজ
যি বিস্তীৰ্ণভাৱে উৰি যায় সময়ৰ মায়া,
সূৰ্য্যাস্তৰ সময়ৰ পিছত আৱদ্ধ হৈ পৰে
ৰিক্ত হৈ থকা মন গহ্বৰৰ কাহিনী।
গধূলি পৰত প্ৰাৰ্থনাৰে উচ্চাৰিত হয় শব্দ,
যি প্ৰাৰ্থনাত জীয়াই থাকে
সকলোৰে বাবে শুভ কামনা।
সেইসময়ত বহু সময় নিস্তব্ধতাৰে
ধুনীয়া সৌন্দৰ্য্যত নিজকে মেৰিয়াই লৈছিলোঁ,
চোতালৰ সিপাৰে খিৰিকীৰফালে যোৱা ৰাস্তাটোলৈ
বাৰে বাৰে চাইছিলোঁ,
শেষত এটাই পালো জাগৰণৰ ভয়
ব্যস্ত সময় সকলোৰে
জীৱনটো চালে অনুভৱ কৰিব পাৰি
জীৱনটোত বাটটোৰেই বাট।

দিপিকা শইকীয়া
বি. এড দ্বিতীয় বৰ্ষ

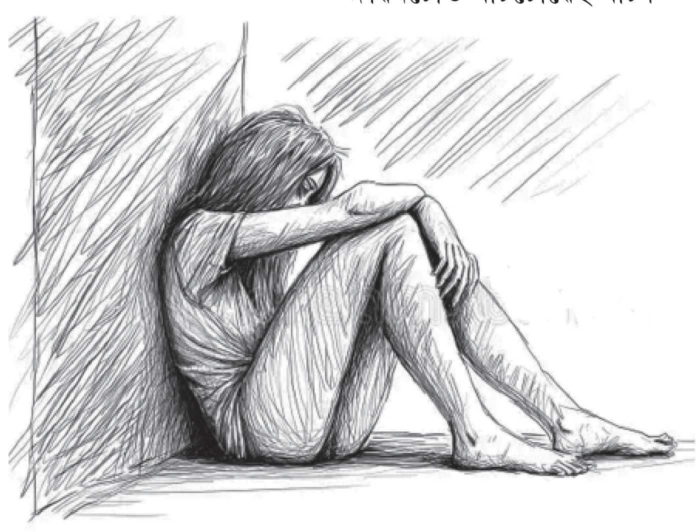

সঁহাৰিৰ হাত

মোৰ জীৱন নাটৰ
সোণসেৰীয়া বাটৰ
তুমিও হ'বা এজন বাটৰুৱা।
দেই পুৰি যোৱা ৰ'দৰ বাটত
তুমিয়ে হ'বা দাঁতিৰ কাষৰ
বটবৃক্ষ।
খৰাঙৰ শেষত
কেঁচামাটিৰ সুগন্ধি বিলোৱা
বৰষুণ জাকো তুমিয়ে হ'বা।
বানে গৰকি যোৱা চোতালৰ
পুৱাৰ সেই ৰ'দকাঁচিয়লিও তুমিয়ে হ'বা।
সমস্যাবোৰ প্ৰখৰ ৰ'দ হ'লে,
তুমি হ'বা শীতল বা মিশ্ৰিত ছাঁ।
সমস্যাবোৰ পথাৰত ছিৰাল ফাট মেলা খৰাং হ'লে,
তুমি হ'বা বৰষুণৰ টোপাল।
সমস্যাবোৰ বান হ'লে,
তুমি হ'বা বানে দি যোৱা পলস।

— সুস্মিতা কাকতি
বি.এড প্ৰথম বৰ্ষ

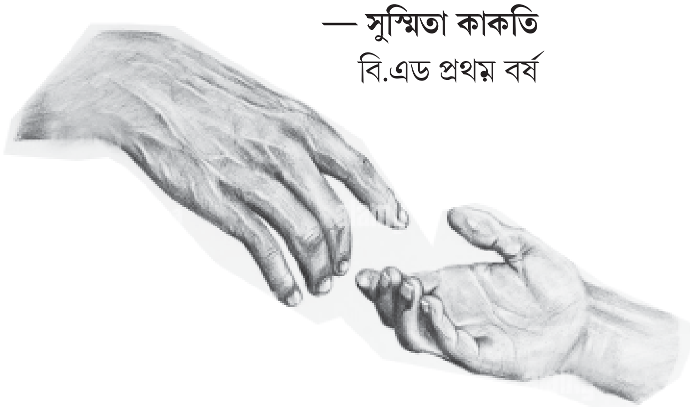

অনুভৱী হৃদয়

কবিতাৰ কোমল বুকুত
অনুভৱৰ হিয়াভঙা গাঁথা
কত কথা, হৃদয়ৰ ব্যথা
ধাৰণ কৰে বোৱঁতী নৈৰ দৰে
মানুহৰ অন্তৰে অন্তৰে।
অনুভৱী শব্দবোৰে দেহ মন জীপাল কৰে
বাৰিষাৰ প্ৰলয়ংকাৰী বানৰ দৰে।
গভীৰ নিশা জোনাকী আকাশখনত
তৰাবোৰৰ উকমুকনিৰ মাজত
নিজকে কেতিয়াবা বিলীন কৰি
চাবাচোন, প্ৰশ্ন কৰিবাচোন
নিজকে আমি বাৰু কিয়
আকাশ হ'ব নোৱাৰো?
সময়ৰ হেঁচাত, যান্ত্ৰিকতাৰ ধামখুমীয়াত
ক্ৰমশঃ হেৰাই গৈছো নেকি?
কিয় বাৰু বাস্তৱৰ পৃথিৱীখনত লগত
সামঞ্জস্যতাৰ বাবদ
আজি দিব লগা হৈছে প্ৰতিদান।

— জুপিতৰা তালুকদাৰ
শ্ৰেণী বি.এড দ্বিতীয় বৰ্ষ

বাস্তৱতা

স্বপ্নবিভোৰ পৃথিৰী আজি নিজম নিস্তব্ধ,
আপোন ভাৱনত মত্ত তৰিও আজি নিৰ্বাক,
সঁচাকৈয়ে বৰ আচৰিত...........।
নিজকে বিচাৰিপোৱা দিবাস্বপ্নবোৰো আজি শূন্যতাৰ প্ৰতীক!
এক অৰ্থহীন হুমুনিয়াহহে মাত্ৰ।
সেই সময়বোৰো বৰ মধুৰ লাগিছিল;
য'ত মই ভবিষ্যতৰ ক্ষণ গণিছিলোঁ
যাৰ বাকলিত ৰচিছিলোঁ অজীন ৰঙচুৰা ভাবালেষ,
অত্যুৎসাহী মনটোও বৰ আওৰঙী ফুল বাচিছিল.....
বিচাৰি পাইছিল কল্পনাতীত কিছু অমূল চিন্তাৰ স্ৰোত,
আৰু এমুঠি কৰ্মস্পৃহাৰ সাহস।
বাটুৰ্নৰ পৃথিৰীৰ এঙুৰা হেবাং পথিকৰ দৰে
অৰঙে দৰঙে ক'তনো ফুৰিছিলোঁ।
ক'তো ভিনৰঙী পৃথিৰীৰ বোকোচাত নিজৰ কল্পনাৰ আপোন ঘৰখন সাজিছিলোঁ,
সজাইছিলোঁ এপদ এপদকৈ নিজৰ নোপোৱা জীৱনৰ
আপোন স্বকীয় পৃথিৰীৰ ৰূপসজ্জা।
দেখিছিলোঁ আপোন দুবাহুৰ মাজত আপোন দুয়োৰে
উশাহ মিশ্ৰিত ধেমালিৰ খেল....।
আৰু দেখিছিলোঁ অনেক....... বহুতো......
স্বপ্নবিভোৰ অসমাপ্ত কাহিনী.......।
যাৰ মাজত বিচাৰি পাইছিলোঁ
নিজকে......
নিজৰ অস্তিত্বক......
নিজৰ ভঙ্গুৰ বাস্তৱতাক।
কিন্তু,
আজি সচাঁকৈয়ে
স্বপ্নবিভোৰ পৃথিৰী আজি নিজম নিস্তব্ধ।
ৰূঢ় বাস্তৱতাই উদঙাই দিছেহি দিবাস্বপ্নৰ জোলোঙাখন,
এটি এটিকৈ আঙুলিয়াই দিছেহি মোৰ কৰ্তব্যবোৰ,
দেখুৱাই দিছেহি মোৰ নিজস্বতাৰ দাপোনখন।
মোৰ নিগুঢ় সত্যৰ দাপোণখন.....।
লঠঙা বাস্তৱতাৰ ৰৌদ্ৰজালে আলেখ্য ৰচিছেহি
মোৰ লঠৰু ভাৱনাৰ আলাপ.....।
আজি আস্তীৰ্ণ জীৱনে মোক অনুধাৱন কৰাইছেহি
কৰ্মৰ উৎক্ষিপ্ত মূল্যবোধৰ সুবাস।
আজি সঁচাকৈয়ে পাহৰি পেলাইছোহি
দিবাস্বপ্নৰ উন্মুক্ত সুবাসবোৰ
ৰূঢ় সময়ে সোঁৱৰায় প্ৰতিক্ষণে
নিজৰ আপোন স্বকীয়তাক।
মোৰ নিজৰ অপ্ৰিয় বাস্তৱতাক
কেৱল.......
তিক্ত বাস্তৱতাক.....।

— **বিশ্বাজিৎ বৰ্মন**
বি.এড. দ্বিতীয় বৰ্ষ

উদ্ভ্ৰান্ত পথিকজন

উদ্ভ্ৰান্ত পথিকজন মায়াৰ বাহিৰত
জীৱনৰ বৰ্ণাভ পথৰ দিগন্ত ৰেখাত ৰৈ যায় কিন্তু কোনেও তাক চুব নোৱাৰে,
কোনেও তাক ৰ'বলৈ কোৱা নাই।
কোনো আৱেগৰ ঢৌৱে ভাহি লৈ যাব নোৱাৰে তেওঁক,
নোৱাৰে চুব ৰাতিপুৱাৰ কুঁৱলীৰ মুকুতাৰ দৰে টোপালবোৰে।

ফাগুনৰ সৰি পৰা পাতৰ হুলস্থূলীয়া শব্দইয়ো নোৱাৰে তেওঁক পাতলাব,
কিন্তু ৰিক্ত হৈ থকা ৰক্তাক্ত মনটো ঠাণ্ডা পৰিব পাৰে আবিৰসনা গধূলিৰ পৰশত।

শব্দৰ ভাঁজত, নতুনত্বৰ গোন্ধত নিজকে অচিনাকি কৰি তোলে তেওঁ,
তাৰপিছত নিস্তব্ধতাৰে আৱেগিকভাৱে
মেৰিয়াই খৰধৰকৈ পাৰ হ'বলৈ ধৰে ভাগৰুৱা বাটৰ মাজত।

— জ্যোতিৰ্ময় ডেকা
বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষ

বিষণ্ণ সময়

বিষণ্ণ এটি দুপৰীয়াত দোল খাই
দুখী হৈ অকলে বিষণ্ণতাৰে
ভৰি পৰিছে নিশ্চুপ হৃদয়,
বহুদিন ধৰি অপেক্ষাৰত হৈ আছে
যেন কোনোবা আপোনজনৰ।

মনৰ বিষাদৰ মাজেৰে যেন
পাৰ হৈ গৈছে সন্ধিয়াটোও,
আন্ধাৰৰ দৰে হৈ পৰিছে
নিসংগতা।

মেলানি মাগিছে সময়েও
তথাপি অপেক্ষাৰ শেষত,
জীৱনৰ অন্তিম ক্ষণ বান্ধ খাইছে,
ভাগৰুৱা চকুৰে পুনৰবাৰ বিচাৰে
পুৰণি প্ৰতিশ্ৰুতিৰ সন্ধিয়া,
লাগিলে সেয়া বিষণ্ণ সময়ে হওক।

দ্বীপজ্যোতি ডেকা
বি. এড দ্বিতীয় বৰ্ষ

Violence against women in India

Angana Sarma

Violence against women is perpetuated in every states of India. Thousands of girls are aborted after knowing their sex in the mother's uterus and this is the main reason behind the female foeticide and imbalance in the sex ratio. Violence against women has become a powerlul and all-too common tactic in times of war and humnitarian disaster

The human rights of Indian women are violated every day. As per the national crime record Bureau(NCRB), indicates that in many part of India, levels of violence against women are very high. violence against women are used as a tool to reinforce and maintain gender roles and as a weapon to punish women who transgress them. Women and girls in India are vulnerable to several forms of violence throughout their life, there is a culture of silence around issues such as domestic violence, rape, child sexual abuse, pre-birth elimination, child marriage etc.

Domestic violence is widespread and affects women as Well as girl child throuqhout the society. Physical abuse, mental abuse, sexual abuse, economic abuse etc are the manifestation of domestic violence. violence against marriage is often associated with the practice of dowry demands. It can escalate into harassment, threats and abuse.

Sexual violence is the violation of the basic human right " to live with sexual dignity and without fear" sexual violence against girl, child, women can happen anywhere such as- on the streets, in public places, school, college, offices etc. Child sexual abuse is like another form of violence against women. Every single day thousands of child are abused in India.

Forced child marriages are another main reason against violence of women. These entrap women and young girls in relationships that deprive them basic human rights. Forced marriage constitutes a human rights violation in and of itself child marriage is a form of violence which disproportionally affects girls.

Cultural and social factors are interlinked with the development and propagation of violent behaviour A female child grows up with a constant sense of being weak and in need of protection, whether physical, social and economic India is the only large country where more girls die than boys, with the inserve sex ratio In 2012, united nations declared 11 october as the " International day of the girl child" The aim behind this day is to highlight and address the needs and challenges girls as well women face, while promoting girl empowerment

Violence against women needs to be visualized in a wider context Legislation alone can not by itsell solve deep rooted social problems. One has to approach them in other ways too.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Mobile Theatre:

A unique dramatic tradition of Assam

Rajita Parasar

Introduction:

Every Indian state has its own distinctive theatrical performances, but what sets Assam apart is its mobile theatre, Which stands as the most popular and lucrative industry in the region. Dr. Bhupen Hazarika, once aptly described it as the "identity of the state of Assam"(S.K. Sarma). Mobile theaters has gained immense popularity among the masses for their remarkable fusion of drama, music, and social messages, firmly establishing itself as an integral part of the state's rich cultural heritage.

Historical context:

The history of theatre in Assam can be traced back to the 15th century when Srimanta Sankardeva intoduced a unique form of dramatic performance knwn as " Chihna-Yatra". The Vaishnavaite Saint Sankardev, in his efforts to promote *Ek-saran-naam-dharma* and introduced *Ankiyanaats*, initially performed at satras, naamghars and manikuts. subsequently, religious festivals and fairs started to showcase Ankiyanaat performances throughout the 17th-18th centuries.

Before the advent of mobile theatre, it was the Bengali Yatra parties initiated by the Bengali migrants that travelled to different parts of Assam, aroused people's interest in drama, specifically in rural Assam. Following their popularity in both upper and lower Assam, Tirtharam Bayan initiated the first Assamese yatra party in 1860, sparking the interest of several other groups.

First modern Assamese theatre hall, Baan Theatre, was established in 1906, providing a platform for drama enthusiasts. Eventually, various opera parties emerged since 1921, including Siva Kalika Opera party, formed by Brajanath Sarma. Other two opera parties, Kohinoor and Nataraj theatre were established in 1930 and 1959 respectively, introducing monthly remuneration for the artists and other members involved with theatre. Notably, All India Radio played a catalytic role by broadcasting plays and broadened their reach to a larger audience.

From Opera to Theatre **:**

The origins of mobile theatre in Assam can be traced back to the mid-20th century when it was conceived as an innovative approach to bring theatrical performances closer to the Assamese folk. Pioneers in this art form were Achyut Lahkar, Sadanada Lahkar and Ratan Lahkar, ushered in a tradition characterized by portable stages, lively performances, and locally relevant themes. The first mobile theatre in Assam, Nataraj Theatre was founded by Achyut Lahkar in 1963 reviving the

earlier Nataraj Opera. Nataraj theatre became the first travelling theatre troop that ventured across various regions within the country, including Bihar and Assam. This theatre group introduced the tradition of an amalgamation of dance-drama(*Nritya-Natika*) before the main drama, Robin Das, Jatin Das, Kalawanta Singh, Surya Baishya, Sanamal Das Were some of the prominent artists of this genre.

Genesis of the term'Mobile theatre :

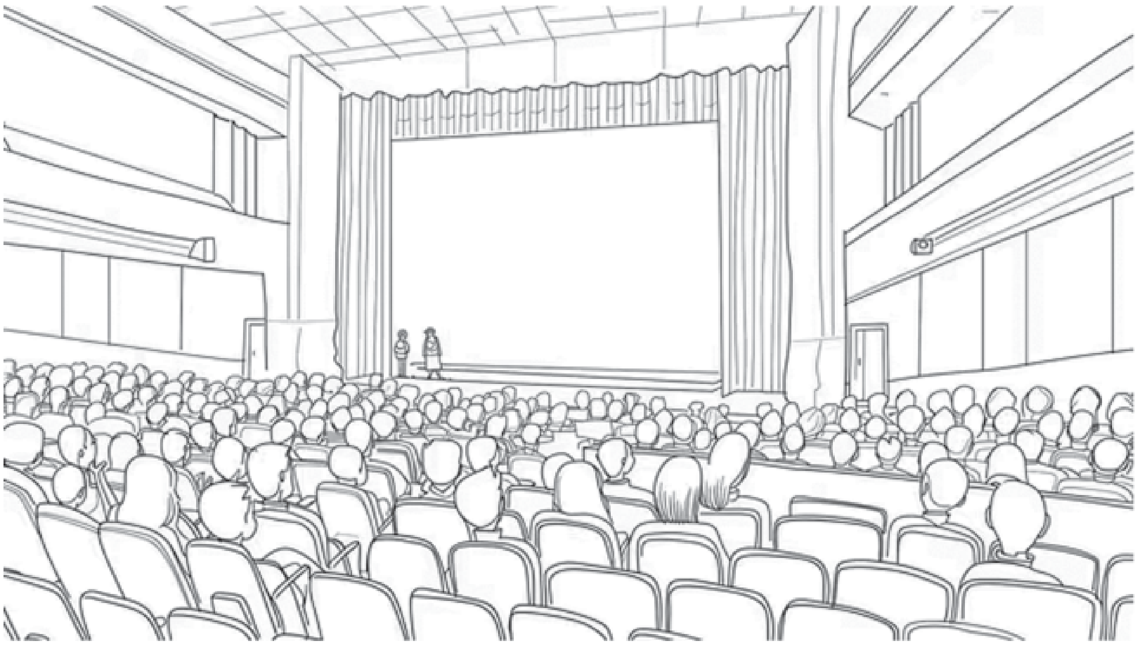

In the past, mobile theatre was not known as "Bhramyaman". The term was coined by Radha Govinda Baruah, the Lion man of Assam and the founder of Assam Tribune Group, after witnessing the perfomance of Nataraj theatre at the Judges' field in Guwahati in 1963. He wrote in his publication, Dainik Asom, that"....... it is something which has its own sound system, electrical equipment to enhance the performance, a dedicated stage, and its own auditorium. such unique theatre is not available anywhere else in the world. This should be called the first mobile Theatre"(Sarma and Kalita).

Role of technology in the evolution mobile theatre:

Mobile theatre has a history of embracing technology, and this began with Achyut Lakhar's Nataraj. In its first Year, Nataraj incorporated two power generators, a large tent for about 1000 people, six on-stage microphones and a moveable stage, marking the significant innovation in this field, Various mobile theatre groups have successfully staged technically enriched plays like Titanic, Mahabharat, Jurassic Park, Shakespearean Plays, Greek Tragedies and Assamese adaptation of various novels written by authors like H.G Wells and Thomas Hardy (S.K.Sarma). Bishuprasad Rabha in his article Amar Pratinidhi wrote,"nobody in India Ever dreamt of making theatre so much technology driven like Achyut Lahkar" (Sarma and Kalita).

Mobile theatre in later years:

The birth of Kohinoor theatre in 1976 marked a significant moment in the history of profes-

sional drama in Assam. This theatre troupe introduced purely Assamese plays that celebrated Assamese heritage, showcasing stories written by local authors in Assamese language, one of them was 'Tejimola', based on a story written by Lakshminath Bezbaruah. Kohinoor also staged dramas based on English novels and classics. In the later Years, they adapted some Assamese movies for the stage, including 'Xagoroloi Bahudur' by Jahnu Baruah in 1996-97. Over the Years, mobile theatre in Assam has diversified, leading to the emergence of various troupes, each with its unique style and presentation. Sources suggest that almost 150-160 mobile theatre groups came into being since 1920s. However, the number has now decreased to around 60, all performing their plays throughout the state.

Conclusion:

Mobile theatre is often considered the brainchild of Achyut Lahkar It has come a long a way since its inception. Despite the advent of various modern technologies, its appeal remains intact, especially with platforms like YouTube, Facebook and Instagaram facilitating direct communication with the audience. This commercial cultural endeavour creates livelihood opportunities for a large number of people. The theatre groups perform 6-7 months a Year, from September to April, with the goal of both entertaining and educating the audience by addressing to the masses. However, today, mobile theatre in Assam has been facing a new set of challenges, largely due to the in digital entertainment platforms available during the COVID-19 pandemic, which paused a threat to its traditional appeal Nevertheless. Some theatre troupes have embraced online platforms to sustain and promote their art online. The Government of Assam has also taken a few steps towards the development of mobile theatre industry. In 2010, the Government of Assam Mobile Theatre (Regulations & Artists' Welfare fund) Act 2010 eactde to regulate the activities of mobile theatre establishments (Sarma and Kalita). Apart from awarding prestigious honors like Sahityacharya Atul Chandra Hazarika Award and Natasurya Phani Sarma Award to the artists, the government of Assam also provides artists pension and has decided to grant one thousand rupees to two artists and technicians of Bhramyaman Theatre (Haloi)

References:

* Goswami, Mrinal Jyoti."A Historical Study of Assamese Theatre in Light of Theatrology." Reseachgate(2019): 26. document.
* Haloi, Dhrubajyoti. alljobassam.23 february 2021. document. 8 october 2023.
* Nofil, Zefri Mudesser. Assam Portal.4 December 2004. 5 Octoboer 2023.
* Patgiri, Rituparna. doingsociology.org 24 july 2021. 6 October 2023.
* Patgiri, Rituparna." Mobile Theatre of Assam: A socio-Historical perspective." Jour nal of north East India Studies(2019):23. document.
* Sarma, Dr. Jayanta Kumar and Kishor Kumar Kalita. Theatre on the Wheels: A brief history of mobile theatre in Assam. Guwahati: Blue Sparrow Books, 2020. book.
* Sarma, Sanjib Kumar. Sentinel Assam. 17 june 2022. 30 September 2023.

The writer is a B. Ed 2nd Year

E- SPORTS

Late Bitopan Rajbongshi

We all have come across the term 'SPORTS'. but do you know what is E-SPORTS? Here E-stands for electronic, and sport you know already . E-SPORT is the short form of Electronic sports. The term 'electronic' indicates the involvement of electricity or the flow of electrons or anything which runs with the help of electricity. Simply, E-SPORTS means playing video games or any sports virtually in a finaly organized competitive environment. Similar to other sports, everyone can play E-sports but only those who have mastered in a certain set of skills can play the game well. In terms of -sports - high intensity. refined motor skills as well as rapid and accurate hand and eye coordination is required. E-sport can also be played individually or as a team depending upon the games.

Does gaming and E-sports are same

No, There are some fundamental differences between these two. However both the term are often used interchangeably. Gaming refers to playing video games or sports virtually. For example playing candy crush, tample run, pocker etc in mobile. On the other hand, E-sports are online games that are competitively played in the form of tournaments and leagues. Some of them are digital or virtual version of mainstream sports like cricket, football etc.

Government's recognition to E-SPORTS

For the first time in 2000, South Korea gave official recogition to E- sports. The president of India, Droupadi Murmu, exercised her power and conferred recognition by clause (3) of article 77 of the constitution of India. Amending the rules of governing E-sports the ministry of electronics and Information Technology and Sports Ministry includeed e-sports as part of Multisports events. The IT ministry will be the nodal agency for online gaming related matters .The sports ministry will have to include it in its curriculum.

Growth of e-sports in India :

Before 2020, there were few E-sports athletes exist in India. The pandemic has acted as a catalyst for growing E-sport industry. Amidst the lockdown millions of people in India, diverted their attention to gaming recreationally with some ever turning professionals. This trend come on the back of increasing digitization and deeper penetration of internet connectivity. There has been a influx of international game developer in the Indian market. In the couple of Years there is a sharp increase in the number of gamers and athletes from Tier-2 and Tier-3 cities in India, especially mobile gaming.

Some major Events on E-SPORTS :

i) The Olympic Esport Series, is a olympic games-style esports events planned to be held annually featuring multiple virtual sports and video games coming together in a single location similar to multi-sport event, run by the International olympic committce.

ii) Commonwealth Esports Championship held in Birmingham in August, 2022 and the Indian DOTA-2 team had clinched bronze medal.

iii) At the Asian Games-2022, E-sports were held at the China Hangzhou Esports Center in Hangzhou.

Besides these international events, in the recent Years, some intermation and Indian organization are continuously organizing some healthy comptitive events for the esports athletes Some of the names of the organization are

NODWIN GAMING, SKY-ESPORTS, THE ESPORTS CLUB etc.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Role of civil services in Democracy

Madan Bhattarai

In democracy, the civil services play an extremely important role in the administrative , policy Formulation and implementation, and in taking the country forward towards progress and development. Democracy is an egalitarion principle in which the governmant elected by the people who are governed by them. Among the three pillars of democracy namely legislature, executive and judiciary. The civil service form a part of the executive.

A civil services in governance have following roles in general

Basics of government : Civil service form basics of the government No government can exist without administrative machinery.

Policy making & Implementation

The role of civil servants across the domains of policy making & policy implementation is critical to the developmental process. The Civil servants are engaged in the collection of relevant data and information in order to identify core issues. Civil servents are also responsible for implementing the laws and policies of government. An efficient civil service can avoid waste, correct errors, limit the consequences of incompetence or responsibility, while implementing laws and public policies.

Providing service to the people

They protect life and property of the people by maintaining laws and order . Recently protection of the environment was added to the protective fonctions of the government.

Management of public entcrprise

Civil servants are also managing public enterprise and public utilities in the intrest of socio economic justice .For example former IAS officer Dr. P.D Shenoy optimized the performance of the karnataka state Road Transport corporation which made losses continuonsly for 13 Years until he became the managing director, and in that year the corporation made profit. The welfare services are also provided by civil servents that include social security, old age pensions, welfare of Weaker sactions poverty allevaiation etc. recently various efforts by civil servants are being appreciated in the management of COVID -19 pandemic in India.

Maintain Contunity in Adminstration

Civil Services carry on the governance when governments change due to elections etc. Govt may come and go ministers may rise and fall, but the administration of a country goes on forever. It is necdless of say that civil servents form the backbone of a nation by asisting ministers in fulfilling their responsibilities towards the parliament and its commitees.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Brief History On Santhals

Albert John Murmu

The Santhals are one of the largest indigenous Communities in india, primarily inhabiting the regions of Jharkand, West Bengal, Bihar and Odisha, with smaller populations in other parts of the country such as in Assam. Other than India, they are also found in Nepal and Bangladesh.

They are one of the oldest tribes in the world. However, due to the lack of archeological evidences, this origin is not clear. It is believed that the Santhals originated from the Champa

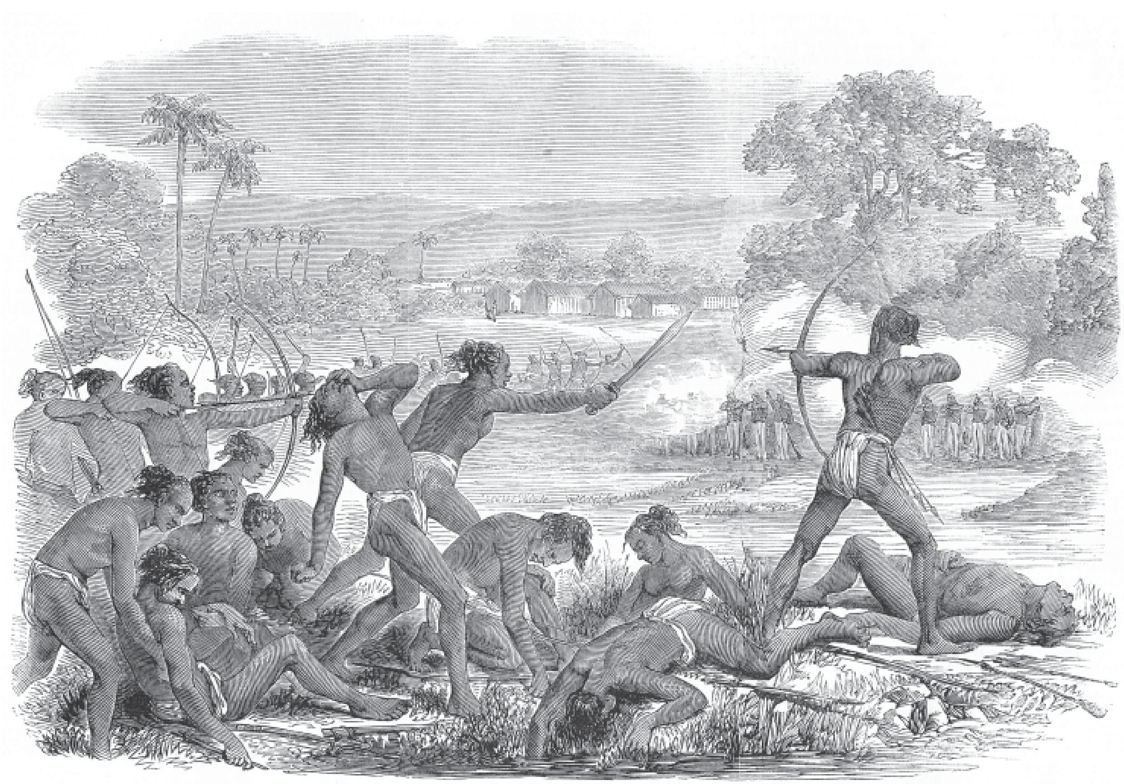

kingdom of northern Cambodia. In the ancient times, the Santhals dwelled in Chotanagpur plateau. However, in the late 18th century, they started to migrate towards the Santhal paraganas of Jharkand and Odisha. They dwelled in the forest areas and their main occupation was shifting agriculture,

hunting and forest cleaning.

Before the arrival of the British, the Santhals lived harmoniously and occupied regions like Barabhum, Manhum, Birbhum, Palamu and Chotanagpur.

The Bengal famine of 1770 caused the Bengali populations to migrate towards other places. The loss of agriculture and people caused heavy monetary loss to the British. To prevent the losses, Lord Cornwallis enacted 'Permanent settlement Act' in Bengal in 1793. This was a revenue act which gave Zamindars, Talukdars and Kings land rights for Which they had to pay tax to the British EIC to enact the Act and collect more revenue. The British required more agricultural lands. Therefore, they decided to convert the forest areas of Bihar, Jharkand, Bengal and Odisha into agricultural lands. But to convert these forests they required a workforce which could easily clear the forests. The British decided to employ the Santhals whose occupation was clearing forests and shifting agriculture and give them monetary benefits in return.

The Santhals cleared the lands and started cultivation. Because of the monetary benefits, the Santhals settled in areas like Hayaribagh, Dhalbhum, Hidnapore and Cuttack. The populations of Santhals increased to 83,000 by 1850 from just 30,000 in 1830. The revenue colleclion of the British also increased by 22 times after that.

After the Santhals properly settled, the Zamindars started to exploit the Santhals by imposing such heavy taxes that they had to take loans from money lenders at high rates of interest for day to day activities. When the Santhals were unable to repay their loans, they sold thier lands and if there was an outstanding amount, they were subjugated to bonded labour. The pressure of money lenders and conditions were such that some tenents even committed suicide.

On 30th June, 1855 two Santhal brothers Sidu and Kanhu Murmu, mobilizcd roughly 10,000 Santhals and declared a war against the British, Zamindars and Money lenders .This rebellion is Known as Santhal Hul. They evicted the Zamindars, Moneylenders and their Operatives out of their villages and lands. They freed the areas around Rajmahal Hills, Birbhum and Bhagalpur districts from the British control. They also killed the police officers who came to arrest the Murmu brothers.

Initially, the British sent a small contingent to suppress the rebels but they were unsuccessful and this further fueled the spirit of the revolt. Finally, the British sent a large numbes of troops equipped with guns and mortars, assisted by the local Zamindars and the Nawab of Murshidabad to quell the rebellion.

The British did not want any more rebellions at their valuable agricultural lands and suffer monetary losses. Therefore, in 1856, an act called Santhal Paraganas Tenacy Act was passed. Under this law, the British empire could not sell their tribal lands in the Santhal Paraganas region to any non-tribal group.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Positive Thoughts

Syed Nur Mahammad

Harnessing the Power of positive thoughts

Positive thoughts have a remarkable ability to shape our lives. They are not just fleeting moments of happiness; they can be powerful agents of change, influencing our overall well being and success. In this fast-paced world, understanding the impact of positivity is essential for a happier and more fulfilling life.

The Science Behind positivity

Science has shown that positive thoughts are not just wishful thinking; they have tangible effects on our minds and bodies when we think positively, our brains release chemicals like endorphins and Serotonin, which boost our mood and reduce stress. Moreover, a positive mindset has been linked to beter cardiovascular health, stronger immune systems, and increased resilience in the face of adversity

Cultivating positive Thoughts

The good news in that positive thinking is a skill that can be developed. Start by practicing gratitude. Every day take a moment to reflect on the things you're thankful for. This simple act can shift your focus what's lacking to what's abundant in your life.

Mindfulness meditation is another powerful tool. It helps you stay present, letting go of worries about the past or future. By staying in the moment, you can appreciate the Beauty and opportunities that surround you.

Affirmatiom are positive statements you repeat to yourself. They can be as simple as" I am capable" or "I am deserving of happines "Repeating these affirmations can revive your thought pattern over time.

Overcoming Negativity

Negative thoughts are natural, but they don't have to control us. when you watch yourself thinking negatively, challenge those thoughts. Ask yourself if they are based on facts or assumptions. Often, negative thoughts are rooted in irrational fears.

Surround yourself with positivity. Spend time with people who uplift you, and limit exposure to negative influnces. Remember, you have the power to choose your thoughts and your company.

The Ripple Effect

Positivity is not a solitary endeavor-when you radiate Positivity, you influence those around you. Your cheerful demeanor can brighten someone else's day, creating a ripple effert of positivity in your commity

In conclusion positive thoughts are not just a fleeting state of mind; they are tools for personal growth and well- being. By understanding their science, cultivating them daily, and overcoming negativity, you can harness their incredible power to lead a happier and more fulfilling life. Embrace the positivity within you and watch as it transforms not only your world but also the world around you.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Purdah, a Practice of Gender Practitioner

Gitika Barman

Purdah, 'Veil' in English or curtain in persian, is a practice involving the seclusion of women from public observation, through concealing clothing and physical barriers and it is a symbol of subordination of women. It was inaugurated by Muslims and later adopted by various Hindus specially in India and that involves the seclusion of women from public observation by means of concealing clothing and by the use of high-walled enclosures, screens and curtains within the home, Veiling and seclusion of women is the customs followed in Hindu and Muslim religions a like but differs in context. Also, the latter religion advocates this Practice as a means to safeguard women from other men by separating the feminine world. Such customs have provided a systematic lens of viewing women as inferior beings according to their role in the public and private spheres due to their gender poor indentity.

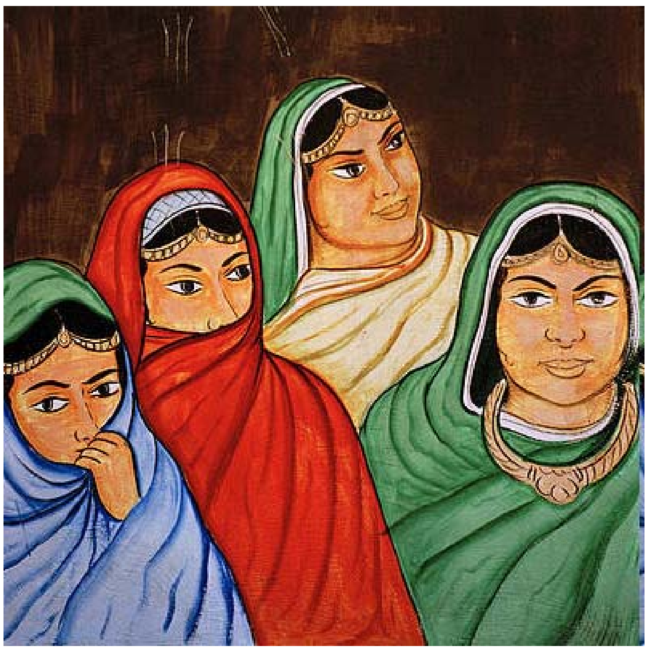

Purdah, a practice demarcated the status of women in society, their activities, their access to different institution and their autonomy. This spaces virtually eliminate women's opportunities to assume roles more than that of a wife and mother. When this practice came into contact with Hindu cultures rural areas it was translated as laaj. The newly married daughter-in-law was to cover her head with the pallu or dupatta in the presence of her husband or in laws. However the purdah observed during the colonial era ,it was exclusively practised by the Muslim community. We get to see Purdah the practice of keeping women hidden behind the veil, away from public gaze. It plays the role of supporting patriarchy and discrimination against women. Women's situation and status are quite different from men. In some situation women are not given deserving respect and equality and their main work is to do the household chores and to provide favour to their husbands and kids. The women who are in veil also needs emancipation too. Imtiaz Dharker an emerging poet raise her voice against the sufferings of women overpowered by the corrupt and inhuman male dominant code. Her poem "Purdah-1" was considered a major "New Voice" for the Muslim women. From this poem Dharker has disclosed the very bitter truth of the

life of a Muslim girl. It is a discrete protest against the tradition of veil strictly sanctioned and imposed on Muslim Women. Dharker states that Purdah reperesents the wall between women and the world she resides in. The Muslim families start training their girl children of six to ten years to ware purdah. And the purdah is forcefully made to be accepted by the Muslim girls as their fate but internally they disapproved this deadly veil. If we say, for a women purdah is an iron curtain drawn between herself and the society. Women become devoid of choices and become the puppet in the hands of social power. Actually purdah shows the internal suffering of a woman. Who is near dead by the practice of wearing purdah. from the poem, Dharker exposed the oppressive nature of the purdah system which she sees as a weapon for controlling women's bodies and minds. Samething, we get to see in Sarojini Naidus poem "The Pardah Nashin" where she criticizes the 'pardah' system suggesting that it is not a means of protection but rather a from of opression that drives out women from freedom and agency. in Salman Rusdie's novel ' Midnight Children' , we get to see that modern Indian women are encouraged to exit purdah and officially enter in the society, but it's difficult for some of the characters like Adam Aziz's wife. Revererd's mother presents her modern role outside of purdah. and Adam's own mother. While she agrees to be seen by men in the name of running the family's gemstore business claims that it causes her pain and boils. In numerous ways. Purdah impacts the women of Midnight's children, i.c they are never totally accepted as equals by the men in the story. From, the book Rusdi wants to suggests that if women exits purdah, then only gender equality begins largely. Not only in the books, in reality also we get to see, women are still suffering from the pardah system. For eg in Uttar Pradesh, women are supposed to do the household activities and look after their children. women are not allotted to public spaces. Their works are distinctly distributed. Purdah system is still exists in the narrow and isolated families. Today, also there are enough men and elderly women who believe that women should remain behind the veil. In some villages women still have to cover themselves by veil. Recently in 2023 we see an elderly women from Lamchula village in Bageshwar district in Uttarakhand raise her voice against Purdah system. She questions that veil culture in today's World is practise as victims. For some people, it is raised as a symbol of respect, but two girls Rekha and Nisa opined that the rural society compels women and girls to practice the veil system as respect. But according to them women will receive respect where there is equality between men and women and the provision of equal opportunity. As from the veil system women cannot express themself freely and never they owes any respect from the society. On the contrary it affects their mental health and entire dignity. Mostly in rural areas of today's time it has been mandatory for women to cover her head. If any chance the lady forgets to cover, the society questions her character and her entire family. The purdah system allows men to exert powerful control over women and their bodies . If the women raise her voice, then she is categorised as disrespectful and ill mannered.

Lastly we get to know that it is not a single dimensional problem. The intersection of caste, creed and gender is deepening the roots of the problem. So, to free the women from this veil culture is to raise the voice for gender equality.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

MOLAI

Jyotirmay Deka

Jadav Payeng, affectionately known as "Molai", is an environmental activist and conservationist known for his incredible efforts in reforesting a barren sandbar along the Brahmaputra river in Assam. Payeng was born in 31st october, 1959 in Jorhat, Assam in the Mishing tribe . He is a forester by occupation.

Payeng's remarkable journey began in 1979 when he was just a teenager. He came across a devastating sight; the sandbar of Majuli was eroding rapidly due to soil erosion causing significant damage to the local ecosystem. He encountered a large number of snakes that had died due to excessive heat after floods washed them onto the treeless sandbar. That is what planted around 20 bamboo seedlings on the sandbar. He not only looked after the plants, but also continued to plant more trees of his own to transform the area into a forest.

The forest, which came to be known as "Molai forest" now spans over 1,360 acres and is a home to a thriving ecosystem that includes numerous speeies of birds, deer, rhinoceros, tigers and elephants. There are several thousand trees, including valcol, Arjun (Terminalia arjuna), ejar (Lagerstroemia speciosa), goldmohur (Delonix regia), koroi (albizia procera), moj(archidendron bigemi) and himolu (bombax ceiba).

His efforts became wel known to the authorities in 2008, when the forest department officials went to the area in search of a herd of elephants that had retreated into the forest after damaging property in a nighbouring village. The officials were surprised to see such a large and dense forest and since then the department has regularly visited the site.

Jadav Payeng was honoured at a public function arranged by the school of Enviroumental Sciences, Jawaharlal Nehru University on 22 nd April, 2021 for his achicvement. JNU vice-chancellor Sudhir Kumar Sopory named Jadav Payeng as the" Forest man of India". In 2015 he was honoured with ' Padma Shri', the fourth highest civilian award in India. He also recived honorary doctorate degree from Assam Agricultual University and Kaziranga University for his contributions.

Jadav Payeng's life is a testament to the power of an individual's dedication and love for the nature. His legacy serves as a shining example of how one person's relentless determination can make a profound difference in the fight against environmental degradation and loss of biodiversity. Jadav Payeng, the forest man of India", continues to be an inspiration to generations of conservationists and environmentalists worldwide.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Wild life conservation India

Barasha Sarma

Wildlife refers to those spceis of plants and animals that exist and thrive in places where people do not reside. It encompasses a non domesticated animals and plants as well as several additional creatures like fungi. Wildlife conservation is a necessary action to protect the wildlife and their habitats to prevent them from extinction.

All The animals contribute in the survival of our planet's ecosystem. A well known fact is that 16 percent of world's population lives in India and India's wildlife is priceless gift of nature, with a wide range of unique flora and fauna. The wild animals such as tiger, lion, wolves, bears, rhinoceros, camels, monkeys, various species of reptiles, crocodiles, deers ete are found in Indian forests. But the wildlife is facing many threats due to various human made disasters. It inclues loss of habitat by destruction of forest land, fragmentation, degradation; illigal trading; hunting and poachinng of endangered species; climate change, exploitation of resources, pollutions etc. The IUCN(International Union for the Conservation of Nature) introduud the red list in 1964 to record the status of threat to animal spccies. Currently more than 31,000 species have been threatened with extinction. According to WWF, we lose up to 200 species per year and up to 30% of wild life species face extinction by the end of century. Though there are multiple reasons for decline in wildlife, the main points declination is the consequences of human action.

India has the highest population of tigers, the numbers is of tigers are more than 4000. The signifcant statistics is that 70% of all elephant and 20% of tigers respcctively are found outside of protected area. These creates some serious problems like human-elephant and human-tiger conflicts. Therefore it is crucial to employ some scientific teehnique of relocationg the wild animal to their land so that they never leave the forest later on.

Every problem has a solution. Towards protecting and conserving wildlife, there is an importantce of providing awareness among the public as well as government. The NGO's can also play an important role in this regard. One of the crucial tectics for protecting wildlife, paricülary the endangered species of plants and animals is the use of in-situ and ex-situ conservation measures.

Like forests, wildlife is a natural resource that belps to keep an ecosystem balanced. Of course, sides by side from the scientific justification, who can envision a future generation that will only ever see an elephaht; rhino or leopard in a story book? Laws and efforts alone can not protect the wildlife from poaching, illegal trade, and wildlife destruction . Additionally active cooperation of the general public is also crucial. In our rat race of urbanization and modernisation, we must not lose our national treasures. It is our sole responsibility to stretch our helping hands to preserve, conserve and reserve our flore and fauna from extinction. We should help the NGO's to strengthen them in their venture of this divine work.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

OJAPALI

The Living Art of Assam's Cultural Heritage

Dhiraj Nath

Assam, is wellknown for her vibrant cultural legacy and boast oh her invaluable folkbased visual and performing art traditions and among them stands the unique folk dance drama known as Ojapali.

The term 'Ojapali is mingled with two distinct elements ['Oja,' reminiscent of the Sanskrit 'Upadhyaya,' signifying a Vedic teacher or a leader, and 'Pali,' originating from 'Palita,' denoting an assistant artisan within the realm of this art form. While the exact origins of Ojapali remain elusive, legend says that Arjun, in disguise, Brihannala imparted the knowledge of this performing art to Uttara as brought this celestial tradition from heaven to earth. Alternatively, another narratives suggests that a woman named Parijat received a divine revelation about Ojapali in her dream, along with the costumes and musical instruments required for its performance. She then passed on this knowledge to her disciples, who in turn propagated Ojapali music, making it widely popular.

Ojapali: an age-old saga :

In the historical context, the Darrang district of Assam emerged as a hub for Ojapali during the patronage of Dharmanarayana from 1615 AD to 1637 AD. Dharmanarayana, a devoted follower of the serpent goddess Manasa, commissioned the poet Sukabi Narayanadeva to compose the Padma Purana, a poetic work steeped in Manasa mythology. This Purana became the foundation of Ojapali in the Darrang district, commonly referred to as Sukanni Ojapali.

Eminent artists like Lalit Chandra Oja, Kinaram Nath, Phularam Nath, and Dharmeswar Dutta contributed significantly to this branch of Ojapali. Notably, Lalit Chandra Nath and Kinaram Nath were honored with the Sangeet Natak Academy Award for their mastery of this art form.

A performing Ojapali troupe

File : Oja Pali. jpg - Wikimedia Commons

Ojapali as an epic based performance :

Ojapali narratives often draw inspiration from epic tales like the Ramayana and the

Mahabharata, along with the mythological lore of the serpent goddess Manasa. Specifically, the Byasgoa or Biyahgoa branch of Ojapali revolves around themes from these epics, conveyed through a blend of music, dance, and dramatic performances. Typically, a troupe comprising five to six members adeptly retells these stories through expressive facial gestures, graceful hand movements, and synchronized choreography, all accompanied by melodious singing, imparting a musical dimension to the performances. Ojapali traditionally takes place in open-air venues, drawing audiences to witness this time-honored theatrical spectacle. During Ojapali performances, the leader of the troupe, known as the Oja, recites the themes from the mythological stories and epics, while the Palis play a supporting role. The Palis not only echo the songs of the Oja but also maintain the rhythm with their footwork throughout the show. Two main types of Palis exist: Dainapall, the chief assistant of the Oja or the second leader, and General Palis. Following the Oja's recitation, the Dalnapali elaborates on the verses' meanings and injects humor to amuse the audience. Often , Oja and Palis interweave their own stories with the epic narratives during the performance. It's worth noting that minor variations exist in terms of performance style, text, and musical instruments used across different types of Ojapali.

A pan-Indian context

Nabin Chandra Sarma argues that Ojapali draws from the Kathakata tradition, a form of epic storytelling deeply rooted in Indian culture. Various performance forms featuring epic narratives are believed to have evolved from this tradition, thereby linking Ojapali to a shared heritage with performing arts in different Indian states. These similarities encompass aspects like text, structure, and performance, highlighting the interconnectedness of India's diverse performing arts. This serves as a poignant reminder that art transcends boundaries and unites people through shared narratives and cultural expressions.

Conclusion

Ojapali stands as a captivating folk dance drama of Assam, resurrecting ancient mythological stories through the enchanting blend of music and dance. While its origins remain shrouded in mystery, its enduring allure and cultural importance are undeniable. This art form, with its distinctive storytelling style and rhythmic performances, offers a profound connection to the rich heritage of Assam, underscoring the importance of preserving cultural traditions for future generations. In a world increasingly dominated by digital entertainment, Ojapali remains a cherished repository of cultural heritage that deserves our utmost appreciation. Let us cherish and safeguard Ojapali as a precious gem, celebrating the talents of its performers and the wisdom embedded in its narratives. By embracing this beautiful art, we pay homage to the spirit of Assam and its people, bridging the past and the future with its timeless charm.

Reference

Devi, J. (2012). An Introduction to Ojapali of Darrang District of Assam: Suknani And Biyahar **Ojapali.** UCAES SPECIAL ISSUE ON BASIC, APPLIED & SOCIAL SCIENCES, 182-185.

Saikia, S. (2017-18). The Ojapali Institution in the Lower Assam: Its Traditions and Customs. Cottonian, 77-80.

Bora, D. (2016). Politics of performance and the creation of Darangi identity: looking at the Ojapali performance of Assam. Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance, 465-470.

The writer is a student of B. Ed. Second Year

Life of Silence

I really don't know why. sometimes I want to say...
I wish to scream and shout, and let my feelings outburst.
I am living like a king, but still missing something...
I've nothing less, and can't feel happiness...
Inside my skeleton I'm trapped, and with a skin I'm wrapped...
Within myself I do hide, feel no pain and joy inside...
My life's come to a pause, in silence my days pass...
My heart turned too numb...
I'm still waiting for end to come...
With no more hopes to persist...
My dreams have ceased to exist...
With no more paths to follow,...
My heavy heart is a hollow,...
With emptiness all alone,
I can feel my tear rollin down...
I really don't know why, sometimes I want to cry...

Barakha Boro
The writer is a student of B. Ed. Second Year

The Eros

Six years of golden relationship
Still, I feel the same, l used to.
After Years of being separated
still, I remember the laughs and debates, fun and frolics,
Remember the plans we made,
of children's education, name and promises we made.
The trips we planned
The designs we brained
of the house
we dreamt.
Today when I saw you
testing Ice-cream and smiling
I remember the basic plan we made,
To visit Manali
enjoy Ice-cream and get trapped in cameras reel,
I remember the good bygone days, with sweet little breeze
Then was awaken by a cute little princess, saying,
PAPA PLEASE

Manoj Sarkar
The writer is a student of B. Ed. Second Year

बुब्लि

सानजा अखोरांनि गोरलै साना
माब्लाबानो जौबोबाय,
हनै सानजौफु जालायनोसै
जिब-जुनार, दावमा-दावसा
आदार जानो गासैबो
फोथाराव ओंखारलांबाय,
नोंहालाय माथो दाबो आवगाया
मावनांगौ खामानि दङ गोबां,
नाथाय माथो हाख'आ हाख'आ
खर' थिखिनि सिम,
शाना सफैनायनि सिगां
आय' हाबाब बेसे जार्ला
हांगासे हां बोनो
मोजोमसे मिनिखैरो मितिबो,
सुदेम बाराव दानदिसे जिरायनो,
आप' हाबाब गोजोन गैया।
सानजौफु बारोबोला जानांगोन
हालाय-हाफाय
गोदान बुब्लि, गोदान खामानि
फैगोन मिनिबाला...।

परिनिता बर'
बि. एड. नैथि वोसोर

अनफावरि आइ आरो आफा

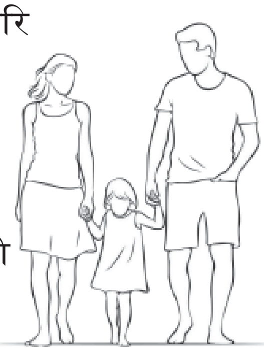

आफा आरो आयै
आंनि जिउनि रैखागिरि नोंसोरो
बोसोननि गिरि, गियाननि गिरि
अनफावरि गोसो नोंसोरनि,
सिबिहरो, खुलुमहरो आं दिनै
गोसो मोदोम जिउ बावनानै।
जेब्लाबो जेरावखि थाया मानो
गोसोखांङो नोंसोरनि
दांनाय बिलिरनाय अननायखौ।
दुखुखौ खोबथेनानै सुखुखौ
दिन्थिनाय नोंसोरनि मोखांआव
मा रावजों साबायखर बावनो
बुंसनो हाया आइ आरो आफा,
माबा जासि जासि, बिलिरसि बिलिरसि
आंखौ फोरोंबाय, जोथोन लाबाय नोंसोर
गावबा गावनिआथिंआव
गसंथानो फोरोंबाय।
अराय गोसोखांगोन आइ आरो आफा
नोंसोरनि बे अननाय आरो फेदेरनायखौ
सिबियो, अननाय बावहरो दिनै
अनफावरि नोंसोर आंनि आइ आरो आफा।

नब मल्लिका बर'
बि. एड. नैथि वोसोर

नोंखौ गोसोखाङै....सम....बेसम...

माब्लाबा समफोराव नोंखौ नुगोननि मिजिङैनो
आंदि फैयो नै बे दैसा सेरावनो गले-गले
आनज्रायलांनाय नोंनि-आंनि बै समफोराव
दाबो जोबोदयैनो दोहो-दोहो गोरबोआवल सौदाव फैयो

गोसो बुरखाय-बुरखाय एखनबा आं मेंग्लिलाङो
आन्थोर जयै बैसमनि सिमांफ्रा दाहानि साबुकजों बुग्लि फैयो
मेगननि आबुं मोदैफ्रा दैसानि महर लायो
अब्ला नों नोङैनो सिरियै जायखारलाङो गोरबोनिफ्राय आंनि

नों गोसोखाङो ना ... आंबादि.... जिउनि ससे बुब्लिनि खोथा
बैफोर बुब्लिफ्रानो .... जेराव नोंजों आंजोंनिल' गुबुन थामथि
सुबुं गैयै
माब्लाबा साहा गलायाव
माब्लाबा कफि सफआव
माब्लाबा दैसा गाथोनाव

माब्लाबा रं-बेरंनि बिबार बारियाव
माब्लाबा रेस्तुरेन्दाव
माब्लाबा होंगो-दोंगो सुबुंनि बिहिरावबो.....
आरोथ गोबां बिदिन्थि दं नोंनि आंनि लोगो हमलायनाय
जायगा
दा आं बेफोरखौ नाजाबोगासिनो गाखोमोरनो मोनसेनि
उनाव मोनसेयै
नोंजों आंजोंनि बिदायनि बुब्लियाव....जोंदि खुसिथारमोन
बैखालि गोबां खोथायाबो सावराय जादोंमोन....बैफोरनो

जिउनि हान्थिनाय लामा
आथिखाल समाजारिनि खोथा
राजखान्थिनि खोथा
हारिमुनि खोथा
आरो...गोबां खोथामोन
आंहा बेफोरखौ फिन बोफोर जोबनो गोसो गैला
नङाब्ला बेखौ थुनफिन्नो सम नांगोन आंनो

बेनि....उननिफ्राय ...नों आं सोमोन्दो गैयै मोनसे जिउ दादोंमोन
जायनि बोहैथि दाहार जोबोदनो गोख्रैमोन
जेराव आं सौदाव हैदोंमोन बेंगुरा समजों
जिउनि लामा अम्बासि महर लायो
नोंखौ बावनाय समफोरा फिन बिरबोयो गांखं फुवार फुवार॥

कृष्णा बर'
बि. एड. नैथि वोसोर

পিঠা VS পিজ্জা

[নাটক]

— দীপিকা শইকীয়া

নাটকৰ শিৰোনাম ঃ- পিঠা VS পিজ্জা (Pitha vs Pizza)

চৰিত্ৰসমূহ ঃ- খগেন ঃ- দেউতাক (এজন সহজ-সৰল ব্যক্তি)
মিনা ঃ- খগেনৰ পত্নী
দীপক ঃ- খগেন আৰু মিনাৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ
নেহা ঃ- দীপকৰ পত্নী
প্ৰিয়া ঃ- দীপক আৰু নেহাৰ কণ্যা
ৰিকি ঃ- দীপক আৰু নেহাৰ পুত্ৰ
শ্ৰুতি ঃ- নেহাৰ ভনীয়েক
মিছেজ শইকীয়ানী ঃ নেহাৰ বান্ধৱী/ওচৰ চুবুৰীয়া
মিছেজ বৰুৱানী ঃ- নেহাৰ বান্ধৱী/ওচৰ চুবুৰীয়া

১ম দৃশ্য

খগেন ঃ- মাজনী, অ মাজনী, মাজনী অ, হেহ ক'ত মৰি থাকে এইজনী। (ভাগৰে-জোগৰে আহি মাত লগাই)

নেহা ঃ- Maa, Papa, ohh Shit (এনেকৈ কৈ ভিতৰলৈ দৌৰ মাৰে)

খগেন ঃ- অ কি বা হ'ল এইজনীৰ। আই, অ' কঁকালৰ বিষ গোটেই ৰাস্তাটোত বাৰু কম থেকেচনি খালোনে (এনেদৰে তেঁওৰ পত্নী মিনালৈ চাই কয়)

মিনা ঃ- হেৰি ৰ'বচোন আহি পাইছোঁ হে, অত দূৰৰ পৰা নিচিঞৰিব চোন। বোৱাৰীয়ে আমি অহাৰ খবৰ পাই কামৰ পৰা আজৰিয়েই হোৱা নাই চাগে।

নেহা ঃ- (ভিতৰৰ পৰা ওলাই আহি মাত দিয়ে)

মানে, Papa Instragram ৰ Reel বনাই আছিলোঁ। মা ভালে আছে। পিছে আপোনালোক অকলে আহিলে যে, এওঁ আকৌ আপোনালোকক Bus Stand ৰ পৰা আনিব গৈছিল।

খগেন ঃ- এহে, Instragram হা, হা বাৰু বুজিলোঁ। এই চহৰতনো ক'ত সেই মেখেলা-চাদৰ যোৰ পিন্ধি থাকিবা। পিছে বোৱাৰী কথা এটা কও বেয়া নাপাবা। তোমাক পিছে এইটো ৰূপত হে বৰ এটা ভাল লগা নাই, নেকি।

মিনা ঃ- হেৰি। ৰ'বচোন আপুনিও যে আহিয়েই আৰম্ভ নহ'বচোন। আইজনী অ' বিহু বুলি মই তোমালে বৰ ধুনীয়া মেখেলা-চাদৰ এযোৰ আনিছোঁ, এইযোৰ পিন্ধি লোৱা গৈ যোৱা তোমাক বৰ ধুনীয়া লাগিব। (শাহুৱেকৰ কথা শুনি বোৱাৰীয়েকে মুখ ফুলাই ৰৈ থাকে)।

খগেন ঃ- নাই নাই। চহৰতনো ক'ত চাদৰ-মেখেলা পিন্ধিব। অ' পিছে বাপুকণৰ কথা কৈছিল নহয়, সি আমাক আনিবলৈ যাম বুলি কৈছিল বাৰু, বাছৰ পৰা নামি আমাৰ গাঁৱৰ গোপালক লগ পালো। সি ক'লে, "ককা ময়ে আপোনালোকক লৈ যাওঁ বলক।" তাৰ সেই চাৰিচকীয়াখনতেই উঠি এইখিনি পালোহি বুজিছা। (হাঁহি হাঁহি কয়)

নেহা ঃ- অ। এওঁ চাগে আপোনালোকক Bus Stand ত বিচাৰি ফুৰিছে। বৰ চিন্তা হৈছে চাগে'।

খগেন ঃ- হ'ব লাগে বুজিছা। অলপ চিন্তা হ'ব লাগে। চিন্তা নোহোৱাৰ বাবেই আজি কালি ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাক বাপেকবোৰৰ স্থান হৈছে গৈ সেই বৃদ্ধাশ্ৰম।

নেহাঃ- আপোনালোকে মুখ হাতবোৰ ধুই লওক। মই আপোনালোকৰ বাবে চাহ কৰোঁগৈ।

মিনা ঃ- ব'লা ব'লা বোৱাৰী বৰ ভাগৰ লাগিছে এইখিনি লোৱা বিহু বুলি মই পিঠাও পুৰি আনিছোঁ। হেৰি আপুনি বহে যদি বহক ইয়াতেই মই হাত-ভৰি ধুই আহোঁ।

খগেন ঃ- (নেহা ভিতৰলৈ যাব লওঁতেই খগেনে পিছফালৰ পৰা মাত দি কয়) অ শুনাচোন বোৱাৰী। এই আমাৰ মাজনী আৰু বাবু নাই নেকি ঘৰত?

নেহা ঃ- অ, তাই মাজনীৰ আজি কালি মূৰ দাঙিবলৈও সময় নাই। Dance, Music, Sports, সকলোতেই তাইৰ Admission কৰাই দিছোঁ। আৰু বাকী 'ৰিকি' ৰ টো সময়েই নাই All Subjet ত Coaching দিয়াই দিছোঁ।

খগেন ঃ- হেহ, পিছে বোৱাৰী তাহাতকো কেতিয়াবা সুধি চাবা, তাহাতি বা কি কৰি ভাল পায়। মেছিন কৰি নেপেলাবা সিহঁতক। পিছে, এটা কথা কোৱাচোন বোৱাৰী, তুমি ইহঁতক সেই বিহুনাম, বৰগীত, লোকগীত এইবোৰ শিকাইছানে নাই? এই নিজৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰতিও জ্ঞান থকাটোও দৰকাৰ দেই বোৱাৰী। পিছে পিছত কথা পাতিম মই ভৰি-হাত ধুই আহোঁ। (এনেকৈ কৈ খগেনে ভিতৰলৈ প্ৰৱেশ কৰে)

নেহা ঃ- হুহ। ইহঁতক মই এতিয়া বৰগীত শিকাব লাগে। Outdated মানুহ, এই আজিকালিৰ Pop, Rock এইবোৰ লগত ক'ত বৰগীতে পাত্তা পাই। আজিকালি যে ইমান ধুনীয়া গান ওলাইছে। (যিকোনো এটা Trending English Song গাই গাই অংগী ভংগী দেখুৱায়। এনেতে বাহিৰৰ পৰা Calling bell টো বাজি উঠে)

Miss Saikia আৰু Miss Baruah ঃ- (বাহিৰৰ পৰা entry মাৰে)

নেহা ঃ- Ohh, miss Baruah, oh miss Saikiaও আহিছে দেখোন। হা হা welcome, welcome আহাক আকৌ বহক।

Miss Saikia ঃ- কি খবৰ নেহা?

নেহা ঃ- ভাল ভাল। আপোনালোকৰ?

Miss Baruah ঃ- মই আৰু Saikia নী Market লৈ গৈছিলোঁ Shopping কৰিব। কি হ'ল তুমি যাম বুলি কৈ ন'গলা যে?

নেহা ঃ- এই কি ক'ব। আমাৰ এখেতৰ বুঢ়া-বুঢ়ীহাল আহিছে গাঁৱৰ পৰা। আগৰ দিনৰ Outdated মানুহ। তেওঁলোকৰ লগত Lecture মাৰি থাকোতে Shopping কৰিব যোৱাই নহ'ল। কি যে লেঠা।

Miss Saikia ঃ- হয় অ'তোবৰ লেঠা অ' এইবোৰ। মইতো আমাৰ এখেতক বিয়াৰ আগতেই কৈ থৈছিলোঁ, যে এইবিলাক ভেজাল কিন্তু বিয়াৰ পিছত মোক নিদিব। (হাঁহি হাঁহি কয়)

Miss Baruah ঃ- হা হা। পিছে আমি বেছি দেৰি নকৰোঁ। মোৰ বেটা Riyan ৰ কালিলৈ Birthday তাকেই Invitation দিবও আহিলোঁ। তোমালোক আহিবা Evening দেই। এই Green wood five star hotel খন যে, তাতেই Party টো Organze কৰিছোঁ। আহিবা। এতিয়া আমি যাওঁ দেই।

Miss Baruah ঃ- অ' অ' আহিছোঁ দেই।

২য় দৃশ্য

দীপক ঃ- হেৰা হেৰা। (বাহিৰৰ পৰা চিঞৰি চিঞৰি আহে)

নেহা ঃ- হেৰি কি হ'ল অ। ইমান টেটু ফালি আছে যে? (উচাট মাৰি আহি কয়)

দীপক ঃ- কি কি হ'ল অ। Bus Stand ত মা-দেউতা নাই গোটেইখন বিচাৰিলোঁ, ক'ত গৈছে? কি কৰিছে? একো খবৰ নাই।

নেহা ঃ- খিলখিলাই হাঁহি কয়। Ohh বুঢ়া-বুঢ়ী হা হা মানে মোৰ Father and Mother in law কেতিয়াবাই আহি ভিতৰত সোমাই আছে। তোমাক Tension দিবলৈকে মোক Phone এটা কৰিবলৈও নকলে জানানে।

দীপক ঃ- উফ, মই তোমাক আগতেও কৈছোঁ আৰু আজিও কম মোৰ মা-দেউতাক তুমি বুঢ়া-বুঢ়ী বুলি

নক ধাঁ তেওঁ যদি কিবা কাৰণত শুনিব পায়। (এনেতে খগেনে ভিতৰৰ পৰা Entry মাৰে কাহি-কাহি আৰু পুতেক - বোৱাৰীয়েক থত-মত খায়।)

খগেন ঃ- অ, তই আহি পালিহি, অ মই বোলো অ'ত দেৰিৰ পৰা ক'ত, কি , কৰি আছ। (থৰক-বৰক মাতেৰে আহি কয়।)

দীপক ঃ- মই তোমালোকক Bus Stand ৰ পৰা আনিব গৈছিলোঁ। তাত যে তোমালোক নাই। তোমালোকে এনেকৈ খবৰ নিদিয়াকৈ আহিব নালাগে নহয়।

খগেন ঃ- থ, অ' তোৰ বাপেৰ মই, তোক খোজকাঢ়িবলৈ মই শিকাইছোঁ, এই পৃথিৱীখন তোক মই চিনাকি কৰাই দিছো।

দীপক ঃ- হ'লেও দেউতা। এইখন গাঁও নহয়।

খগেন ঃ- মনে মনে থাক। গাঁও আৰু চহৰৰ পাৰ্থক্য তই মোক শিকাব নালাগে। (এনেতে মিনা আৰু নাতিনী প্ৰিয়াই Entry মাৰে।)

প্ৰিয়া ঃ- ককা। (ককাকক দেখি সাৱটি ধৰে।)

মিনা ঃ- হেৰি, গাঁৱত দেখোন আপুনি -নাতি-নাতিনীক চাবলৈ ক'ব নোৱৰা হৈ থাকে, চাওকচোন আমাৰ ছোৱালী কিমান ডাঙৰ হ'ল।

খগেন ঃ- অ' আই আহ। মোৰ কলিজাজনী, তহঁতক চাবলৈকে মই অ'ত দূৰৰ পৰা বাট- কুৰি বাই আহিছোঁ বুজিছ। অ আমাৰ ৰিকি ক'ত আছে।

প্ৰিয়া ঃ- Coaching ত গৈছে ককা, আহিবই ৰ'বা এতিয়াই।

মিনা ঃ- অ' তই ইয়াতেই থিয় হৈ ৰৈ আছ যে আহ ভিতৰলৈ মই তই ভাল পোৱা চুঙা পিঠা বনাই আনিছোঁ খাবি আহ। (এনেকৈ দীপকক কৈ মিনাই তাক ভিতৰলৈ লৈ যায়)

ৰিকি ঃ- (কথা বতৰা চলি থকা সময়ত সি Coaching ৰ পৰা আহি পায়) অ ককাচোন তুমি কেতিয়া আহিলা? মই তোমাক বহুত Miss কৰোঁ জানা।

খগেন ঃ- অ' মোৰ সোণটো অ' আহিলি। ক'ত গৈছিলি? ইমান দেৰি হ'ল যে।

ৰিকি ঃ- Coaching ত গৈছিলোঁ ককা।

নেহা ঃ- হ'ব হ'ব বহুত কথা পাতিলা, আৰু মাইনা তুমি উঠি আহিলা যে Homework কেইটা কৰা হ'ল? (খঙেৰে কয়)

প্ৰিয়া ঃ- এতিয়া নকৰোঁ আৰু এতিয়া মই ককাৰ লগত খেলিম।

খগেন ঃ- হে হে হে, হ'ব দিয়া বোৱাৰী এই বছৰেকৰ বিহুটোতনো এই পঢ়াৰ কথা কৈ থাকেনে। এই নিজৰ ককাকৰ লগত খেলাটোও Homework এ নহয় জানো। নে কি কোৱা ৰিকি? (দুয়োকে মৰমেৰে ধৰি কয়)

ৰিকি ঃ- হয় ককা (হে হে হে)

নেহা ঃ- হুহ যি কৰে কৰি থাকক। (এনেদৰে কৈ উচাট মাৰি ভিতৰলৈ প্ৰৱেশ কৰে।)

খগেন ঃ- এই তহঁতে মোক এটা কথা কচোন। তহঁতে যে আজি কালি গাঁৱলৈ নোযোৱা হ'লি, আইতা আৰু মোলৈ' মনত নপৰে নেকি?

প্ৰিয়া ঃ- পৰে ককা কিন্তু স্কুলৰ Test দি দি মই সময়েই নাপাওঁ, মাহঁতে অনবৰতে পঢ়াৰ কথাই কৈ থাকে।

ৰিকি ঃ- অ' ককা মোৰো বহুত যাবলৈ মন যায় জানা বৰশী বোৱা চাবলৈ, ধানৰ মাজত ঘূৰি ফুৰিবলৈ বৰ মন যায়।

খগেন ঃ- অ' অ' হয় নেকি। এ আমাৰ গাঁৱৰ কথাই বেলেগ জান। (এনেতে নেহাৰ ভনীয়েকৰ Entry)

শ্ৰুতি ঃ- খুড়াদেউ (বঁটাত পাণ-তামোল আৰু গামোচা এখন লৈ সেৱা জনায়।)

খগেন ঃ- আই অ' আইজনী হ'ব হ'ব উঠা। (এনেদৰে কৈ মূৰত হাতখন ফুৰাই আৰু তামোল-পাণ হাতত লয়, শ্ৰুতিয়ে খগেনক বিহুৱানখন পিন্ধাই দিয়ে।)

খগেন ঃ- অ' আইজনী তুমি আমাৰ বোৱাৰীৰ ভনীয়েক নহয় জানো। কি নাম আছিল তোমাৰ?

শ্ৰুতি ঃ- শ্ৰুতি খুড়াদেউ।

খগেন ঃ- অ' শ্ৰুতি বৰ ধুনীয়া নাম হে। এ তুমি বিদেশত কিবা পঢ়ি থকা নাছিলা জানো?

শ্ৰুতি ঃ- হয় খুড়াদেউ। মই Masters কৰিবলৈ Delhi লৈ গৈছিলো।

খগেন ঃ- অ' পিছে উভটি আহিলা যে? শুনা মতেতো বিদেশলৈ যোৱা মানুহবোৰ বোলে ঘূৰিয়ে নাহে।

শ্ৰুতি ঃ- নহয়, খুড়াদেউ মই তাত পঢ়িবলৈ হে গৈছিলোঁ। পঢ়া হ'ল গতিকে গুচি আহিলোঁ।

খগেন ঃ- অ' এতিয়া পিছে কি কৰি আছা?

শ্ৰুতি ঃ- এতিয়া NGO এটাৰ যোগেৰে কিছুমান পিছপৰা অঞ্চলৰ সৰু ল'ৰা ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দি আছো।

খগেন ঃ- বৰ ভাল কৰিছা আইজনী। বৰ ভাল কৰিছা। এই বিদেশত থাকিও নিজৰ ঠাইখনৰ কথা ভাবিছা বৰ ভাল কৰিছা।

শ্ৰুতি ঃ- খুড়াদেউ আপোনালোক বহক মই ভিতৰৰ পৰা আহোঁ।

প্ৰিয়া ঃ- ৰ'বা মাহী মইয়ো যাম তোমাৰ লগত।

ৰিকি ঃ- ককা ব'লা তুমি মোৰ ৰুমলৈকে।

খগেন ঃ- অ ব'ল ব'ল।

৩ য় দৃশ্য

নেহা ঃ- (দৌৰি আহি দীপকক কয়) চোৱা তোমাৰ দেউতাক বুজাই দিবা, মই এইবোৰ ভাল নাপাওঁ। সেই কাৰণে মই এই গাঁৱৰ পৰা মানুহ আহিলে একেবাৰেই ভাল নাপাওঁ।

দীপক ঃ- আহা। সেইয়া অকল মোৰেই দেউতা নহয়, তোমাৰো।

নেহা ঃ- মোৰ দেউতা ইমান Outdated নহয়।

দীপক ঃ উফ ৰাম। দুদিনৰ বাবে তেওঁলোক আহিছে এই দুটা দিনো তুমি সহ্য কৰিব নোৱাৰানে?

নেহা ঃ- তেওঁ অহাৰ বাবে মই বেয়া পোৱা নাই কিন্তু তেওঁৰ লগত লাগি থাকিলে আমাৰ বাহিৰা স্বভাৱবোৰ বেয়া হৈ যায় যদি? এতিয়া সিহঁতক হুচৰি শিকাইছে হুহ। আৰে আমাৰ Society ত এইবোৰৰ প্ৰয়োজন কি? (খঙেৰে কয়)

দীপক ঃ- তাতনো কি বেয়া হ'ল হা। সিহঁতে যদি নিজৰ সংস্কৃতিৰ কিবা অকণমান জ্ঞান অৰ্জন কৰে, তাত তোমাৰ আপত্তি কি?

নেহা ঃ- আপত্তি আছে। এনেও তাহাতক মই ইয়াত নাৰাখোঁ। বাহিৰলৈ পঠিয়াম সেইবাবে এই বিহু গীত, বৰগীতত লাগি থাকিলে ইহঁতে আগ বাঢ়িব নোৱাৰিব। তুমি নুবুজা কিয়?

দীপক ঃ- চোৱা দেউতা আহিছে। তোমাক মই Request কৰিছোঁ অন্তত এই দুটা দিন তুমি মনে মনে থাকা। (হাত যোৰ কৰি কয়)

খগেন ঃ-(ভিতৰত পৰা আহি আহি মাত দিয়ে) বাপুকণ তই ঘৰলৈ যাওঁতে যোৱাবাৰ এটা ঢোল দি পঠিয়াইছিলোঁ মনত আছে ন। মই হ'লে ঢোলটো কতো দেখা নাই। আছে নে নাই? (দীপক আৰু নেহাই থত-মত খাই উত্তৰ দিয়ে)

দীপক ঃ- নাই দেউতা। মানে আছে এই লগৰ এজনে Program এটাৰ বাবে লৈ গৈছে। দুই এদিনতে ঘূৰাই

দিয়া কথা। হেৰা তুমি দেউতাৰ বাবে জলপান কৰা নাই জানো? কি হ'ল নানা কিয়? দেউতা ইমান পৰৰ বাবে ৰৈ নাথাকে নহয়, যোৱা।

নেহা ঃ- উচাট মাৰি ভিতৰলৈ প্ৰবেশ কৰে।

খগেন ঃ- মই কথাবোৰ ভাল দেখা নাই বাপুকণ (দুখেৰে কয়)

দীপক ঃ- কি বেয়া দেখিলা দেউতা?

খগেন ঃ- তই যেন সলনি হৈছ। ল'ৰা ছোৱালী কেইটাক যেন সৎ শিক্ষা দিব পৰা নাই। সৰুতে তোৰ মনত আছেনে তই যে বিহুৰ এসপ্তাহ আগৰে পৰাই ৰজনজনাই থাকিছিলি এই বোলে দেউতা বিহুৰ চোলাটো দিয়া। এই বোলে দেউতা ঢোলৰ ছালখন বেয়া হৈছে ভাল কৰি দিয়া। হে তই যে আগতে গাঁৱৰ ভিতৰতে আটাইতকৈ ভাল বিহুৰ নাম গাইছিলি এতিয়া তই চাগে এইবোৰ পাহৰিয়েই গ'লি।

দীপক ঃ- সময়ৰ লগত সকলো সলনি হয় দেউতা। প্ৰতিযোগিতাৰ এই মহানগৰীত মই যেন কামৰ বাহিৰে আন কিবা ভাবিলে পিছ পৰি ৰ'ম আৰু নেহাক তুমি বেয়া নাপাবা। তাই সৰুৰে পৰা এইটো পৰিবেশত ডাঙৰ হৈছে।

খগেন ঃ- বোৱাৰীক মই বেয়া পোৱা নাই। মই জানো যে তাই এইবোৰ চাগে' ঘৰত শিকিবই নাপালে। কিন্তু কথাবোৰতো তেনেকোৱা নহয়। (এনেতে ভিতৰৰ পৰা নেহা আহি খগেনক খাবলৈ দিব কিবা অলপ আনে)

দীপক ঃ- এয়া দেউতা তোমাৰ বাবে জলপান আনিছে। তুমি খোৱা মই অকণমান বজাৰৰ পৰা আহোঁগৈ।

খগেন ঃ- ঐ ঐ এইবোৰ কি ? কি এইবোৰ? (জাঙুৰ খাই মাত দিয়ে)

দীপক ঃ- অ' কি হ'ল অ' দেউতা?

খগেন ঃ- এইবোৰ কি?

দীপক ঃ- অ' এইয়া Pizza দেউতা। খাই তুমি বৰ ভাল পাবা। এবাৰ খাই চোৱাচোন।

খগেন ঃ- ঐ তোৰ মুৰৰ বিকৃতি ঘটিছে নেকি ? নে টকাই তোৰ মূৰত লম্ভিছে হা। হেৰা শুনিছানে এই ফালে আহা হেৰা। (এনেকৈ কৈ মিনাক চিএঞৰি মাতে)

মিনা ঃ- হেৰি কি হ'ল অ'। ইমান কে চিএঞৰিছে যে?

খগেন ঃ- এই তোমাৰ ল'ৰাই নাজানে নেকি যে বিহুৰ দিনা ৰাতিপুৱা লাৰু-পিঠা, দৈ-চিৰা এইবোৰ খায়। এই সামান্য জ্ঞানখিনিও ইয়াৰ নাই নেকি? এইবোৰ কি আনিছে।

নেহা ঃ- তেওঁ অনাৰ কথাই আছিল মই হে মানা কৰিলোঁ এনেও আপোনালোকৰ বাহিৰে এইবোৰ আমাৰ ঘৰত বেলেগে নাখায়। এনে নষ্ট হ'ব। পৰিস্থিতিৰ লগত নিজকে মিলাব জানিব লগিব।

মিনা ঃ- মনে মনে থাকা বোৱাৰী আৰু এটাও কথা নক'বা তুমি অত সময়ৰ পৰা দেখি আছোঁ তোমাৰ মতি-গতি। অপমান কৰিবলৈ আমাক ইয়ালৈ মাতি অনাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল। আমিবোৰ গাঁৱৰ মানুহ, গাঁৱতেই সুখী চহৰলৈ আহি এই নাঙঠ নৃত্য কৰাৰ ইচ্ছা আমাৰ একেবাৰেই নাই, বোৱাৰী একেবাৰেই নাই। (নেহাক আঙুলি টোঁৱাই খঙেৰে কয়)

দীপক ঃ- অকণমান শান্ত হোৱা চোন মা তুমি অকণমান শান্ত হোৱা।

নেহা ঃ- সেইকাৰণে, সেইকাৰণে এইবোৰ মানুহ আমাক ঘৰত অহাটো মই বেয়া পাওঁ। গাঁৱলীয়া মানুহ সদায় গাঁৱলীয়াই হৈ থাকিব। এইবোৰ মানুহৰ Mentalityৰ বাবে আমাৰ উন্নতি নাই। যদি এইবোৰ মানুহ আৰু থাকে তেন্তে মই ইয়াত নাথাকোঁ। (এনেদৰে কৈ ভিতৰলৈ প্ৰৱেশ কৰে।)

খগেন ঃ- উন্নতি হা । নিজৰ অস্তিত্ব নজনা মানুহে উন্নতিৰ কথা কলে শোভা নাপায়। ঐ বোৱাৰী ফটা কাপোৰে কাৰো উন্নতি নুবুজায় বুজিলা।

দীপক ঃ- You just shut up দেউতা। নেহাক টানকৈ কথা কোৱাৰ অধিকাৰ মই তোমাক দিয়া নাই। কি

ভালপোৱা বাৰু হা, কি ভালপোৱা বাৰু, এখন সুন্দৰকৈ চলি থকা পৰিয়ালক খেলি-মেলি লগায়! অকণমান নিজকে Adjust কৰাত Problem কি? তাইৰ লাইফ তাইক জীয়াব দিয়া যদি তুমি নোৱাৰা তেন্তে নেদেখাৰ ভাও জোৰা। দুদিনৰ বাবে আহিছা তোমালোক তাৰ পিছত গুচি যাবা কিন্তু এই সংসাৰখন কেনেকৈ চলাব লাগে একমাত্ৰ মই জানো, not you।

খগেন ঃ- ত্ৰিশটা বছৰ বেছি অভিজ্ঞতা আছে তোতকৈ মোৰ সংসাৰ চলোৱাৰ। ভবাই নাছিলোঁ যে এনে এটা দিন আহিব, তই মোক নীতি শিক্ষা দিবি।

দীপক ঃ- তুমি, তুমি সেই আগৰ দিনৰ চিন্তাধাৰাক লৈয়ে চলি থাকা। নেহায়ে মোক থিকেই কয় Out Dated তুমি। কেতিয়াবা নিজৰ ভুলটোও মানি ল'ব লাগে। আজি মোৰ লাজ লাগিছে তোমাক মোৰ দেউতা বুলি মাতিব।

খগেন ঃ- পুত্ৰ নহয়। তই মোৰ পুত্ৰ নহয়। আমাৰ কলংক তই। এই যিখন ঠাইত তই শৈশৱ পাৰ কৰিলি আজি তই সেই ঠাইখনকে উপলুঙা কৰিলি। পস্তাবি বৰ বেয়াকৈ পস্তাবি তই। এজন Outdated বুঢ়াৰ এই কথাষাৰ মনত ৰাখিবি। পাহৰি যা যে তোৰ এজন বাপেৰে আছিল। হেৰা, আমি ইয়াত আৰু এটা পলো নাথাকোঁ ব'লা। (কান্দি কান্দি পত্নী মিনাক লৈ বাহিৰলৈ যায়)

দীপক ঃ- যোৱা গুচি যোৱা তুমি, কোনো প্ৰয়োজন নাই তোমাৰ এইখন সমাজত তোমালোকৰ দৰে মানুহৰ কোনো স্থানেই নাই। এদিন মোৰ স্থানত থিয় হৈ চাবাচোন তুমি, কিমান যন্ত্ৰণাৰ মাজত আছোঁ মই। এফালে যদি মোৰ বৰ্তমান আৰু এফালে মোৰ অস্তিত্ব দুয়োকে লৈ মই সদায় শংকাত পৰোঁ। কাৰণ মোৰ বৰ্তমানক মই এৰিব নোৱাৰো আৰু নিজৰ অস্তিত্বক মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰোঁ। পাৰিলে এবাৰ, এবাৰ উভতি আহা না অ' মই তোমালোকৰ ভৰিত পৰি চিঞৰি চিঞৰি ক'ম মোক ক্ষমা কৰি দিয়া বুলি, মোক ক্ষমা কৰি দিয়া অ' দেউতা, (কান্দি কান্দি)

নেহা ঃ- পাৰা যদি মোকো ক্ষমা কৰি দিয়া। তোমাক মই বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰিলোঁ। সদায় নিজৰ অহংকাৰতেই লাগি থাকিলোঁ। (চিঞৰ শুনি সপৰিয়ালে আহি ওচৰ চাপে।)

শ্ৰুতি ঃ- বা আমি আধুনিকতাক আদৰিব লাগিব। কিন্তু নিজৰ অতীতক পাহৰি নহয়। আমাৰ সংস্কৃতিক চহকী আমিয়েই কৰিব লাগিব। (এনেতে খগেন আৰু মিনা উভতি আহে)

খগেন ঃ- বেগটো এৰি গৈছিলোঁ। মাৰে দিয়া পিঠাখিনি খোৱা হৈছে যদি টিফিনটো ভৰাই দিবি বেগত।

দীপক ঃ- দেউতা। মোক ক্ষমা কৰি দিবা দেউতা, মোক ক্ষমা কৰি দিবা। মা মোক ক্ষমা কৰি দিয়া অ (মাক-দেউতাকক ভৰিত ধৰি ক্ষমা খোজে)

খগেন ঃ- তোক মই বুজি পাওঁ অ বাপু আৱেগত পৰি অলপ টানকৈ ক'লো, ঐ তয়ো মোক ক্ষমা কৰি দিবি। বোৱাৰী অ তুমিও মোক ক্ষমা কৰি দিবা।

নেহা ঃ- মই বুজি পালো যে Pizza প্ৰিয় হ'লেও পিঠায়ে আমাৰ আৱেগ। অসমীয়াৰ বাপতিসাহোন বিহুটিকো মই বৰকৈ অপমান কৰিলোঁ। আজিৰে পৰা মই কেতিয়াও এনে নকৰোঁ। মোক ক্ষমা কৰি দিয়া।

মিনা ঃ- হ'ব বোৱাৰী নাকান্দিবা অ' নাকান্দিবা।

সামৰণি ঃ- (আধুনিকতাৰ নামত, আমাৰ কৃষ্টি -সংস্কৃতি যদি আমিয়েই হেৰুৱাই পেলাও তেতিয়া বাহিৰত গৈ আমাৰ চিনাকি দিয়াটোৱেই কঠিন হৈ পৰিব। আধুনিকতাৰ নামত আনৰ ভাষা সংস্কৃতি আকোঁৱালি ল'বলৈ গৈ নিজৰ জাতি, ধৰ্ম, নিজৰ অস্তিত্বক পাহৰি যোৱাটো আমাৰ মূৰ্খামি। আমাৰ সংস্কৃতি আমি নিজেই ৰক্ষা কৰিব লাগিব। আহক আমি সকলোৱে মিলি, নিজৰ জাতি, সংস্কৃতিৰ প্ৰতি দায়বদ্ধ হওঁ।)

(ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ নাট্য মহোৎসৱত প্ৰথম পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত নাটক-২০২৪ বৰ্ষ)

লেখিকা ঃ বি. এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

নীলা খামৰ চিঠি

(মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত)

শিখা ৰাণী দাস

মৰমৰ,

কি নামেৰে সম্বোধন কৰো তোমাক ? তোমাৰ বাবে বুকুৰ একোণত সংগোপনে বাঢ়ি অহা মৰমবোৰক জানো প্ৰেম নাম দিব পাৰি ? সিদিনা ক'ৰবাত পাইছিলোঁ যে প্ৰেম আৰু যুদ্ধত সকলো বৈধ। অথচ সেই বৈধতাৰ সুযোগ লৈ কলেজৰ মাজমজিয়াত তোমাক ৰখাই ভালপাওঁ বুলি কৈ দিব পৰাকৈ সাহসী হ'ব পৰা নাই। আচলতে প্ৰেমো মন আৰু মগজুৰ মাজত চলা এক শীতল যুদ্ধ।

এইবাৰ গছে কুঁহিপাত মেলিলে তোমাৰ দুচকুৰে মোক পাগল কৰা এবছৰেই হ'ব। অথচ এই প্ৰেমৰ পেৰাটো খুলি দিলেই হেৰাই যোৱাৰ ভয়ত একেদৰেই বন্ধ কৰি ৰাখিছোঁ। হোষ্টেলৰ দুপৰ নিশাৰ আড্ডাবোৰত খুলি কোৱা নাই তোমাৰ নাম। প্ৰিয় বন্ধুদৰ আগতো খুলি দিয়া নাই এই গোপন প্ৰেমৰ ইস্তাহাৰ। ভালপোৱাবোৰ যে একান্তই গোপনীয় হৃদয়ৰ প্ৰচণ্ড তাগিদাত তোমাক কেতিয়াবা সুধিবলৈ মন যায় তুমিও ভালপোৱানে জোনাক নিশাৰ তৰাভৰা আকাশ, নিজৰাৰ কুলু কুলু শব্দ আৰু ফাগুনী বতাহৰ গান ? কেতিয়াবা সুধিব মন যায় কবিতাৰ শব্দই তোমাক চুই যাইনে ? গানৰ গূঢ়াৰ্থ বুজি গোপনে উচুপানে তুমি ? তুমিও গোপনে বুকুত সাজি ৰাখিছা নেকি সূৰ্য্যমুখী স্বপ্নৰ এটা নিগাজি ঘৰ ?

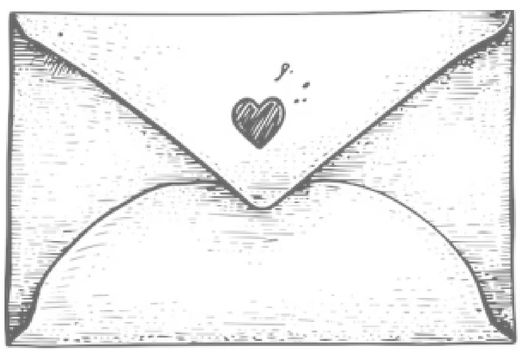

মহানগৰীৰ কোলাহলক শান্ত কৰিবলৈ অহা খন্তেকীয়া বৰষুণজাকৰ দৰেই তুমি মোৰ সন্মুখেৰে পাৰ হৈ গ'লে এজাক মৃদু বতাহে চুই যায় মোক। অথচ সেই বতাহৰ ৰাগি লাগি ৰয় মোৰ বুকুত স্থায়ীভাৱে। সেয়ে ভাবিলোঁ এই বসন্ততে এমুঠি সেউজীয়া লৈ তোমাক মোৰ চহৰলৈ আমন্ত্ৰণ জনাও। চিঠিখনেই হওঁক আমাৰ মাজৰ শুভসংযোগ। তুমি হয়তো নুবুজিবা চিঠিৰ ভাঁজত যে লাগি আছে মোৰ বুকুৰ উম। তুমি হয়তো নাজানিবা তোমাৰ নামতে যে পাৰ কৰিছো অলেখ নিদ্ৰাহীন ৰাতি, ফ্লাইঅভাৰৰ বুকুৰ হেজাৰ সুবাসী সন্ধ্যা। কিমান মায়াবী ৰাতিৰ বুকুত বিচাৰি ফুৰিছো তোমাৰ চহৰৰ ঠিকনা। সঁচাকৈ কিমান যে কথা, প্ৰেমৰো যে ইমান বেথা।

কলমৰ চিঞাহী আৰু কাগজৰ বুকুৰে সহিব নোৱৰা ভাৱনাৰে ভৰাক্ৰান্ত মই। অলেখ আলাপ অপলাপৰ অন্তত তোমাক আকৌ এবাৰ সুধিছোঁ—

মোক ৰিক্ত বুকুলৈ সিক্ত আৱেগ হৈ আহিবানে ?

তুমি আহিবানে প্ৰভাতী পখীৰ গান হৈ, সূৰুযৰ প্ৰথম কিৰণ হৈ, শৰতৰ শেৱালীৰ সুবাস লৈ, পূৰ্ণিমাৰ ৰাতিৰ জোন হৈ...... । ইতি

লেখিকা ঃ বি.এড. দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী

Report of Cultural Secretary

"Alone, we can do so little; together, we can do so much."
– Helen Keller

It is with a deep sense of gratitude and reflection that I pen these words for the Annual Magazine (Baralia) of Rangia Teacher Training College, marking the conclusion of my tenure as Cultural Secretary for the academic session 2023-24. This editorial is not merely a recollection of responsibilities shouldered, but a heartfelt tribute to every individual who stood by me to make this experience enriching and memorable.

The role of a Cultural Secretary demands both creativity and coordination. From organizing events that celebrated the vibrant tapestry of our diverse cultural heritage to managing the behind-the-scenes intricacies of various programs throughout the academic year, I had the privilege of learning, leading, and growing. Each cultural event became a canvas painted with the colors of teamwork, tradition, and talent. One of the most rewarding aspects of this role was the opportunity to interact with students from varied backgrounds and witness the incredible talent our college nurtures. Whether it was hosting College Week, Bihu, cultural competitions, or informal celebrations, I realized how deeply culture connects, inspires, and uplifts communities.

I express my sincerest gratitude to our respected Principal, Dr. Partha Phukan Mahanta, whose unwavering encouragement and trust allowed me to work with confidence and independence. 1 am also thankful to my supervisor, Chintamoni Molia, Assistant Professor, Rangia Teacher Training College, for her tireless support and dedication throughout every cultural initiative. The guidance and cooperation of our faculty members were constant sources of strength, transforming ideas into actions and challenges into achievements. To my fellow members of the Student Union-thank you! Our journey was not only about executing duties, but also about forging bonds, embracing responsibilities, and creating a legacy of unity and celebration. Together, we created not just events, but memories moments that echoed the spirit of camaraderie and shared purpose.

As I pass the baton to the next representative, I do so with great hope and confidence. I believe the cultural spirit of Rangia Teacher Training College will continue to thrive in the capable hands of those who follow. I now look forward to witnessing this journey unfold from a new perspective as a proud student and a well-wisher. In closing, I extend my heartfelt thanks to everyone who made this journey so fulfilling. May we continue to celebrate our roots, embrace our diversity, and keep alive the cultural soul of our esteemed institution. Long Live Rangia Teacher Training College! Long Live the Student Union!

Dhiraj Nath
Cultural Secretary

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অহোপুৰুষাৰ্থত ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়খন স্থাপন কৰা হৈছিল সেইসকল ব্যক্তিলৈ শতকোটি প্ৰণাম যাচিছোঁ।

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে মই দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই নিজকে সৌভাগ্যৱান বুলি অনুভৱ কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা বিভিন্ন অনুষ্ঠানসমূহত যোগদান কৰি সুচাৰুৰূপে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ আন বিভাগৰ সম্পাদক তথা আন সদস্যৰ লগতে যথাশক্তি যত্ন কৰিছিলোঁ। সমাজ সেৱাৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন কাম কৰিবলৈ আমি প্ৰয়াস কৰিছিলোঁ। তাৰ ভিতৰত আমি বৃক্ষৰোপণৰ কাম হাতত তুলি লৈছিলো। এই কাৰ্য্যসূচীৰ অন্তৰ্গত প্ৰত্যেকজন প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে বৃক্ষৰোপণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ চৌপাশ মনোমোহা কৰি তুলিছিল।

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে সফল কাম কৰাৰ লগতে দোষ, ত্ৰুটি থকাটোও স্বাভাৱিক আছিল। তথাপি মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষকবৃন্দ আৰু বন্ধু বান্ধৱীৰ সহায় সহযোগিতাই মোৰ এই কাৰ্যকাল স্মৰণীয় কৰি তুলিলে।

শেষত মোৰ দ্বাৰা জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে হোৱা ভুলবোৰৰ ক্ষমা বিচৰাৰ লগতে পৰৱৰ্তী কাৰ্য্যনিৰ্বাহকলৈ শুভেচ্ছা জনাইছোঁ। ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ নাম এনেকৈয়ে জিলিকি থাকক তাৰ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

জয়তু, ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়।

ৰীণা হৰিজন

সম্পাদিকা, সমাজসেৱা বিভাগৰ

সাহিত্য চ'ৰা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

"সাহিত্য এটা জাতিৰ দাপোণ স্বৰূপ।"

জাতি এটাৰ ভাষা-সংস্কৃতি, জীৱন-ধাৰণৰ সকলো বিষয় ফুটি উঠে জাতিটোৰ সাহিত্যৰ মাজেৰে। ইয়াৰ লগতে একোটা সাহিত্যকৃতীৰ মাজত ফুটি উঠে সেই সাহিত্য সৃষ্টিকাৰীৰ মানসিকতা। বহুতৰ বাবে সাহিত্য নিজৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশৰ উৎকৃষ্ট মাধ্যম। ক'ম বুলিও বহি প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰা কথাবোৰ বহু সময়ত সাহিত্যৰ মাজেৰে প্ৰকাশিত হয়।

এই সাহিত্যৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবেই আমাৰ ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ সক্ৰিয় অনুষ্ঠান সাহিত্য চ'ৰাই প্ৰতি বছৰেই কাম কৰি আহিছে। এই ক্ষেত্ৰত সদায়েই আগ ভাগ লৈ আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষকসকলক উদ্‌গনি যোগাই অহা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° পাৰ্থ ফুকন মহন্ত ছাৰলৈ এই খিনিতে মই সশ্ৰদ্ধ ধন্যবাদ জনালোঁ। প্ৰধানতঃ তেখেতৰ প্ৰেৰণাতেই সাহিত্য চ'ৰাই প্ৰতি বছৰে বিভিন্ন অনুষ্ঠান সমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ উৎসাহিত হৈ আহিছে।

ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰাৰ প্ৰথম মাহৰ ভিতৰতেই সাহিত্য চ'ৰাৰ সম্পাদিকা হোৱাৰ সুযোগ লাভ কৰিছিলোঁ। সহপাঠী বন্ধু এজনে প্ৰথমতে খবৰটো দিওঁতে আচৰিতো হৈছিলোঁ যথেষ্ট। সম্পাদিকা হোৱাৰ কেইদিনমান পিছতেই সাহিত্য চ'ৰাৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত হৈছিল ২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ প্ৰথমটো অনুষ্ঠান "কি সুৰে উতলা আহিনৰ বাঁহী ২০২৩ চনৰ ১৭ অক্টোবৰ তাৰিখে অনুষ্ঠিত হোৱা কবিতা বিষয়ক সাহিত্য চ'ৰাৰ অনুষ্ঠানত বিশিষ্ট অতিথিৰ আসন শোভিত কৰিছিল কেইগৰাকীমান উদীয়মান কবিয়ে। আটাইৰে সহযোগত অনুষ্ঠানটো সুন্দৰভাৱে পাৰ হৈছিল। তাৰ পিছত ২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ত অনুষ্ঠিত থিতাতে লিখা গল্প, থিতাতে লিখা কবিতা, নীলা খামৰ চিঠি, কবিতা আবৃত্তি প্ৰতিযোগিতাসমূহ নীলাক্ষি গোস্বামী বাইদেউৰ তত্বাৱধানত সুন্দৰভাৱেই অনুষ্ঠিত হৈ গ'ল। এইখিনিতেই গোস্বামী বাইদেউক মোৰ শ্ৰদ্ধাপূৰ্ণ ধন্যবাদ জনালোঁ, তাৰ পিছত সাহিত্য চ'ৰাৰ উদ্যোগত আন এটা অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত হৈছিল ২০২৪ চনৰ ৯ এপ্ৰিল তাৰিখে। চুটিগল্প বিষয়ক এই অনুষ্ঠানটোত সমল ব্যক্তি হিচাপে আমাৰ মাজত উপস্থিত থাকি সাহিত্য অকাঁডেমী বঁটা বিজয়ী জয়ন্ত মাধৱ বৰা ছাৰে আমাক যথেষ্ঠ জ্ঞানগৰ্ভযুক্ত কথা শিকালে। তেখেতলৈ অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

যোৱা ২০২৩-২৪ বৰ্ষৰ সাহিত্য চ'ৰাৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত হোৱা প্ৰতিটো অনুষ্ঠানতে আমাক যথেষ্ঠ সহযোগিতা

আৰু অশেষ উৎসাহ উদ্দীপনা যোগাই অহা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুকে এই ছেগতে নতশিৰে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। তেখেত সকলৰ উৎসাহ উদ্দীপনা আৰু আমাৰ ওপৰত থকা আস্থাৰ অবিহনে হয়তো কোনোটো অনুষ্ঠান সফল হৈ নুঠিলহেঁতেন।

ইয়াৰ লগতে সাহিত্য চ'ৰাৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত প্ৰতিটো অনুষ্ঠানৰ আয়োজনৰ পৰা সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াত প্ৰতিটো খোজতে সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সাধাৰণ সম্পাদক সহ আমাৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্য-সদস্যাৰ লগতে প্ৰতিগৰাকী সহপাঠী বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সাহিত্য চ'ৰাৰ প্ৰতিটো অনুষ্ঠানত মোৰ ক'বলগীয়া কথাখিনি নিজৰ সুললিত কণ্ঠেৰে ৰাইজলৈ বিয়পাই দিয়া, প্ৰতিটো বিষয়তে মোক পৰামৰ্শ দিয়া, মোৰ প্ৰতিটো খোজতে সহায়ৰ বাবে সাজু থকা সাহিত্য চ'ৰাৰ সহ সম্পাদিকাসহ মোৰ চাৰিটা খুটালৈ ধন্যবাদ নজনাই নোৱাৰোঁ।

অৱশেষত ক'বই লাগিব যে ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য চ'ৰাৰ এই এবছৰীয়া সম্পাদিকাৰ পদটোৱে মোক যথেষ্টখিনি নতুন অভিজ্ঞতা প্ৰদান কৰিলে, যাৰ ফলত মোৰ জীৱনৰ নতুন আশাৰ দুৱাৰ মুকলি হ'ল। ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিলৈ মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয় খনে সাহিত্য চ'ৰাৰ দৰে এটা অনুষ্ঠান নিজৰ বুকুত সদায়ে জীয়াই ৰাখে তাৰে কামনাৰে, জয়তু সাহিত্য চ'ৰা। জয়তু ৰঙিয়া শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়।

নৱনীতা দেৱী
সম্পাদিকা, সাহিত্য চ'ৰা বিভাগ
বি. এড দ্বিতীয় বৰ্ষ

Winners of College Week Festival Competitions: 2023-24

(1) Jyoti/Bishnu/Bhupendra Sangeet :

Ist - Barasha Sharma
2nd - Umarani Boro
Kaushik Parashar Sharma
3rd - Sudarshana Batshya
Sukanya Bhuyan

(Consolation)- Darathi Bhattacharya
Ankita Saikia
Benjamin Mazumdar

(2) Folk Song :

Ist - Sudarshana Batshya
2nd - Ankita Saikia
Darathi Bhattacharya
3rd - Benjamin Mazumdar
Kaushik Parashar Sharma
Kasturi Rabha

(Consolation)- Nabanita Deka
Drishti Dutta

(3) Modern Song :

Ist - Benjamin Mazumdar
2nd - Bodo Thulunga
Darathi Bhattacharya
3rd - Jonali Teron
Barasha Sharma
Sukanya Bhuyan

(Consolation) - Mofida Begum

(4) Bridale Competition :

Ist - Dipika Saikia
2nd - Ankita Saikia
3rd - Liza Daimary

(5) Mona Act :

Ist - Shikha Rani Das
2nd - Dristi Dutta
3rd - Harmohan Kalita

(6) Dance Solo :

Ist - Upasana Deka
2nd - Dhritima Basumatary
Violina Talukdar
3rd - Dipika Saikia

(7) Dance (Group) :

Ist - Bodo Group
Dhritima Basumatary and group

(8) Photography Competition :

Ist - Arun Kr. Deka (2nd year)
2nd - Ruksana Muchahary Ist Year)
Barnali Mahanta (2nd year)
3rd - Bidisha Lahkar (Ist year)
Manoj Sarkar (Ist year)
4th- Nabanita Deka (Ist year)
Madhusmita Rajbongshi (2nd year)

06-03-2024 (Wednesday)

(9) Quiz Competition :

Ist - Darathi Bhattacharya
Jyotirmoy Deka
Jupitora Talukdar
2nd - Abhijit Kumar
Kaushik Parashar Sarmah
Parismita Gogoi
3rd - Amit Kr. Das
Sagar Bastola
Dhritima Basumatary

(10) Extempore Speech :

Ist - Kalyani Das
2nd - Priya Mandal
Darathi Bhattacharya
3rd - Himakshi Mahanta
Sudarshana Batchya

(11) Poem Recitation :

1) Assamese Poem recitation :

Ist - Shikha Rani Das

2nd - Parismita Gogoi
Anamika Baishya
3rd - Darathi Bhattacharya

(12) Hindi Poem recitation :
Ist - Sukanya Bhuyan
2nd - Haynasri Basumatary
Rohini Sahu
3rd - Kasturi Kalita

(13) English Poem recitation :
Ist - Rohini Sahu
2nd - Sukanya Bhuyan
Sudarshana Batchya
3rd - Ruksana Muchahary

(14) Art Exhibition :
Ist - Sd. Nur Mohammad
2nd - Gitika Barman
Sasangka Kalita
3rd - Benjamin Mazumdar
Ruksana Muchahary

Cosolation : Parinita Boro

07-03-2024 (Thursday)

(15) Race :

100m Girls-
Ist - Sima Boro
2nd - Anamika Baishya
3rd - Madhuri Barman

100m Boys-
Ist - Kiran Borah
2nd - Rupam Deka
3rd - Dhruba Kumar

400m Boys-
Ist - Rupam Deka
2nd - Manoj Kr. Bhowmik
3rd - Dhruba Kumar

200m Girls-
Ist - Sima Boro
2nd - Anamika Baishya
3rd - Dipanjali Biswas

(16) Long Jump :

Boys-
Ist - Hirak jyoti Kalita
2nd - Kiran Borah
3rd - Amit Kr. Das

Girls-
Ist - Sima Boro
2nd - Anamika Baishya
3rd - Parinita Baro

(17) High Jump :

Boys-
Ist - Rupam Deka
2nd - Kiran Borah
Sd. Noor Mohammad
Biki Dey

Girls-
Ist - Ruksana Basumatary
2nd - Cynthia Malang
3rd - Royal Achajee
Liza Daimary

(18) Shot Put :

Boys-
Ist - Rupam Deka
2nd - Pranjal Kr. Das
3rd - Jyoti Prasad Kalita

Girls-
Ist - Rohini Sahu
2nd - Kasturi Kalita
3rd - Purnima Swargiary

(19) Javelin Throw :

Boys-
Ist - Bidyut Kr. Baishya
2nd - Rupam deka
3rd - Aminur Rahman

Girls-
Ist - Chayarani Kalita
2nd - Payal Acharjee
3rd - Umarani Boro

(20) Discus Throw :
Boys-
Ist - Rupam Deka
2nd - Pranjal Kr. Das
3rd - Biki Dey
Girls-
Ist - Rohini Sahu
2nd - Kasturi Kalita
3rd - Purnima Boro

(21) Chess :
Ist - Pranjit Narzary
2nd - Himashree Lahkar
3rd - Madhusmita Rajbongshi

(22) Bicep Curt : (Weight lifting)
Above 65 Kg Boy's
Ist - Pranjal Kr. Das
2nd - Rupam Deka
3rd - Sd. Noor Mohammad
Below 65 Kg Boy's
Ist - Dhruba Kumar
2nd - Bidyut Kr. Baishya
3rd - Deep Jyoti Deka

09-03-2024 (Saturday)

(23) 200m Boys-
Ist - Rupam Deka
2nd - Kiran Borah
3rd - Biki Dey

(24) Kabaddi
Boys -
2nd year Winner
Girl's - Ist year Winner

(25) Cricket
Boys - 2nd year Winner
Girl's - Ist year Winner

(26) Tug of War
Boys - 2nd year Winner
Girl's - Ist year Winner

(27) Vallyball
Boys - 2nd year Winner

(28) Arm Wrestling
Boys (Above 60 Kg)
Ist - Manab jyoti Deka
2nd - Sasangka Deka
3rd - Aminur Rahman
(Below 60 Kg)
Ist - Dhruba Kumar
2nd - Bidyut Bikash Das
3rd - Mihirjyoti Dutta

(29) Arm Wrestling
Girl's (Above 60 Kg)
Ist - Stutipriya Changmai
2nd - Darathi Bhattacharya
3rd - Akashitara Daimari
(Below 60 Kg)
Ist - Purnima Swargiary
2nd - Sonia Hasda
3rd - Rajita Parasar

(30) Weight Lifting (Bicep Curl)
Ist - Purabi Nath
2nd - Upasana Dutta
3rd - Rohini Sah
Madhuri Barman
Sima Boro

Co-Curricular Activities 2024
Signature of the secretaries and member
1) Nilamani Das (General Secretary)
2) Amit Kr. Das (AGS)
3) Gunajit Dewry (Asstt. Secretary Social Services)
4) Mihirjyoti Dutta (Sports Secretary)
5) Dukeson Khakhlary (Asstt. Sports)
6) Gerina Naznin Iasmin (C0- Editor, Baralia)
7) Dristi Dutta (Seminar, debate, Quiz Secretary)

8) Rima Harizon (Social Service Secretary)
(9) Kiran Baro (Yoga Secretary)
10) Anamika Baishya (Yoga Asstt. Secretary)
11) Himashri Mahanta (Asstt. Cultural Secretary)
12) Dipika Saikia (Girls Common room Secretary)
13) Nikita Gayan (Girls Common room Asstt. Secretary)
14) Nitu Das (Art and craft, Asstt. Secretary)
15) Nabanita Devi (Literary Meet, Secretary)
16) Rejina Begum (Literary Meet, Asstt. Secretary)
17) Jyotimoy Deka(Festival & Excurtion Secretary)
18) Jupitara Talukdar (Co-Editor, Baralia)
19) Madhuri Barman (Member, Akash)
20) Pranjit Narzary (Editor, Ahash)
21) Deepjyoti Deka (Editor, Baralia)
22) Sasangka Kalita (Festival & Excursion)
23) Madan Bhattarai (Asstt. Quiz debate)
24) Rajita Parasar (Art and craft, Secretary)
25) Purabi Nath (Member, Akash)
26) Dhiraj Nath (Cultural Secretary)

RAMAYAN

1) Kaushik Parashar 2) Nami 3) Nayan 4) Dhruba 5) Pranjal 6) Abhijt 7) Chaya Rani 8)Kasturi 9)Bhaswati 10)Arun 11)Madhusmita 12) Jonali 13) Junu 14)Smriti 15)Simi 16)Violet 17)Ankit 18) Barnali 19)Bidyut 20)Sukanya 21)Mobina 22)Bishwajit 23)Krishnamoni 24)Purabi 25) Madhushmita 26)Nami 27)Jinti

Results

CCA 2024

04.03.24(Monday)

1.Cultural Procession
1st prize-Bodo
2nd prize-Mo ho ho
3rd prize-Ramayan

Best performer

1.Shikha Rani Das (Seven sister)
2.Dikshita Mandal (Majuli)
3.Dipanjali Biswash (Work Culture)
4.Harmohan Kalita (Mo ho ho)
5.Gitika Barman (Biya Naam)
6.Dhritima Basumatary (Bodo)
7.Dhruba Kumar (Ramayan)

2. Spot Poem:
1st prize-Sudarshana Batshya (1st year)
2nd prize-Bhanita Kalita (2nd year)
Sukanaya Bhuyan (2nd year)
3rd prize -Kasturi Kalita (2nd year)
Nilamoni Das (1st year)
Consolidated-Krishnamoni Kaushik (2nd year)

জুবিন গাৰ্গৰ কেইটামান নিৰ্বাচিত কবিতাৰ কলাজ

এবুকু শব্দ

চকুৰ পানীৰ উষ্ণতাই আজিকালি মোক
আনন্দ দিয়ে!
সিহঁত যেতিয়া টপ্ টপকৈ সৰে
মোৰ মনত পৰে, তোমাৰ দুভৰিৰ
জুনুকা, যেন...
তুমি এইমাত্ৰ পাৰ হৈ গ'লা কাষেদি
তোমাক ধৰিও ৰাখিব নোৱাৰো...
হয়তো তুমি বতাহৰ দৰে
পাৰ হৈ যোৱা আঙুলিৰ ফাঁকেৰে,
অন্ধকাৰ আজিকালি ৰৈ থাকে
মোৰ বাবে বৰ আগ্ৰহেৰে
কেতিয়াবা পোহৰ নাইকিয়া
নহওঁতেই ওলায়হি ভুটুংকৈ, শক্তি দিয়ে
জীয়াই থাকিবলৈ, কান্দিবলৈ...
...আৰু...
আৰু... তোমাক ভাবিবলৈ...
হেঁপাহ কঢ়িয়াবলৈ....

অনুভৱ

মোৰ,
মোৰ নিজৰ
মোৰ মাজৰ
নিথৰ
এক অৱশেষ
তুমি...
মোৰ অশ্লীল
ৰাতিবোৰে
নিৰ্লজ্জ দিনবোৰে
বাগৰ সলায়
কাণ পাতি শুনে
তোমাৰ
পদধ্বনি।

হুংকাৰ

(গুৱাহাটীৰ নৃশংস বোমা বিস্ফোৰণক সুঁৱৰি)

মোৰ ৰক্ত, মোৰ বীজ, মোৰ দেহ
নহয় কোনো প্ৰতাৰণা
ই মোৰ বিপ্লৱ, মোৰ সাধনা
তই মোক যিমানে নাশিবি
মই তোক সিমানে বধিম
তই মোক যিমানে হানিবি
মই তোক সিমানে হানিম
সঁচা মন, সঁচা জ্ঞান, সঁচা জীৱন
তোৰ মাজত নাই...
আজি ঘণ্টাৰ পাচত ঘণ্টা
একেই স্তব্ধতা...
পাৰ যদি প্ৰেম কৰ
জাগৰিত কৰ হৃদয়ক
মুখৰিত কৰ আকাশ-বতাহ
সুন্দৰৰ জয়গানেৰে...
আৰু যদি নোৱাৰ
তেন্তে তই নপুংসক....

বন্য ল'ৰালি

সৰা শেৱালি দেখিলেই মোৰ মনত পৰে
সেই চোতালখনলৈ
আৰু সেই পদূলিটোলৈ
য'ত এতিয়াও উশাহ লওঁ মই
প্ৰতিডাল দূবৰিত মোৰ বন্য ল'ৰালি
প্ৰতিজোপা গছত বিলীন হোৱা
মোৰ অম্লান চেতনা...
প্ৰতিটো শিলত খোদিত হোৱা
মোৰ অস্থিৰ বেদনা...
সেউজ পথাৰ, বাউলি বা, সমাহিত সোণালী ধৰিত্ৰী
মুখৰিত আকাশ, এজাক বগলীৰ জিলমিলনি
কাউৰীৰ কা আৰু পাৰৰ কণ-কণনি
থুনুক-থানাক কাৰোবাৰ মাত
খিৰিকীৰে ভাহি অহা গুঞ্জন, অস্ফুট কথোপকথন
স্মৃতিৰে ৰাঙলী মোৰ বন্য ল'ৰালি...।।

প্ৰতিটো প্ৰহৰ

প্ৰতিটো প্ৰহৰ প্ৰতিটো সময়
প্ৰতিটো পলে চিঞৰে আজি
প্ৰতিটো দুখৰ প্ৰতিটো সুখৰ
প্ৰতিটো ক্ষোভৰ মূল্য সুঁৱৰি

প্ৰতিটো প্ৰভাত প্ৰতিটো আঘাত
প্ৰতিটো বুকু ভেদি যায় আজি
প্ৰতিটো মনৰ প্ৰতিটো কোণৰ
প্ৰতিটো ভয়ৰ ছবি জিলিকি
প্ৰতিটো চকুৰ প্ৰতিটো লোতক
প্ৰতিটো দিনৰ ইতিহাস আজি
প্ৰতিটো ফাগুন প্ৰতিটো ব'হাগ
প্ৰতিটো আশাৰ সমাধি আজি।।

প্ৰতিটো তেজৰ প্ৰতিটো টোপাল
প্ৰতিটো যুগৰ অৱশেষ আজি
প্ৰতিটো প্ৰাণৰ প্ৰতিটো খবৰ
প্ৰতিটো ঘৃণাৰ সীমাহীন ছবি,

প্ৰতিটো খোজত প্ৰতিটো দিনৰ
প্ৰতিটো ৰাতিৰ ভাগৰ বিয়পি
প্ৰতিটো মনৰ প্ৰতিটো কোঠাত
প্ৰতিটো প্ৰেমৰ সেমেকা চাকি
প্ৰতিটো ভাঙোন প্ৰতিটো কান্দোন
প্ৰতিটো দিশক আজি যায় জোকাৰি।।

পদধ্বনি

এন্ধাৰে যেতিয়া খোজ পেলায়
তেতিয়া কোনেও নুশুনে-
কাৰণ- পোহৰ সকলোৰে বৰ প্ৰিয়
ৰাতিটো পাৰ হ'লেই হ'ল
সকলোৱে জানে-
পোহৰ থাকে ৰৈ...
চিৰদিন চিৰকাল...
কিন্তু কোনেও নাভাবে
এন্ধাৰ আৰু পোহৰৰ মাজত
আছে এক নিবিড় ক্ষণ
যেতিয়া এন্ধাৰে সাবটে পোহৰক...
আৰু পোহৰে এন্ধাৰক...

এতিয়া আমাক এযুৰি চকুৰ প্ৰয়োজন
যি নেদেখে এন্ধাৰ, নেদেখে পোহৰ
দেখে মাথোঁ সেই ক্ষণ...
যেতিয়া এন্ধাৰ আৰু পোহৰ
দুয়ো দুয়োতে বিলীন...
সমুখত সুসময়ৰ উশাহ অন্তহীন।।

উত্তৰ নাই

যন্ত্ৰণাৰ কোনো ভাষা নাই
নাই কোনো ব্যাকৰণ।
অস্তিত্বৰ অবাধ ব্যাপ্তিৰ
সিঁচৰতি এটা শব্দ- যন্ত্ৰণা
কালপুৰুষৰ নীলাভ ছবি
খোদিত কৰি নিজ নিজ কপালত
আমি সদায় এক দুৰ্লভ মানৱ।
সিৰাই সিৰাই বগায়
শিপায় যন্ত্ৰণা,
দিয়ে অনুভৱ; বুকুৱে বুকুৱে।
অনুভূতি গছৰ পাতত, ডালত
আৰু আমাৰ অন্তহীন মনত।।